

ZARZĄD WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO

**Analiza sytuacji na rynku pracy
w województwie warmińsko-mazurskim
w 2019 roku. Monitoring Regionalnego Planu
Działań na Rzecz Zatrudnienia w Województwie
Warmińsko-Mazurskim za 2019 r.**

SPIS TREŚCI

Wstęp	4
Definicje i objaśnienia	5
1. MAKROOTOCZENIE RYNKU PRACY W WOJEWÓDZTWIE WARMIŃSKO-MAZURSKIM W 2019 ROKU	10
1.1. Stan i ruch naturalny ludności	10
1.2. Szkolnictwo	13
1.3. Liczba oraz struktura pracujących	15
1.4. Zatrudnienie oraz wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw	16
1.5. Podmioty gospodarki narodowej	18
2. LICZBA BEZROBOTNYCH I STOPA BEZROBOCIA	20
2.1. Rynek pracy według Badań Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL)	20
2.2. Liczba bezrobotnych zarejestrowanych w urzędach pracy	25
2.3. Stopa bezrobocia rejestrowanego	27
3. STRUKTURA REGIONALNEGO BEZROBOCIA	29
3.1. Bezrobotni wg płci	29
3.2. Bezrobotni wg miejsca zamieszkania	30
3.3. Bezrobotni wg wieku	31
3.4. Bezrobotni wg poziomu wykształcenia	32
3.5. Bezrobotni wg czasu pozostawania bez pracy	33
3.6. Bezrobotni wg stażu pracy	35
3.7. Bezrobotni wg wielkich grup zawodów	36
3.8. Bezrobotni w szczególnej sytuacji na rynku pracy	37
4. ZATRUDNIENIE CUDZOZIEMCÓW	45
5. PŁYNNOŚĆ BEZROBOCIA	47
6. ZWOLNIENIA Z PRZYCZYN DOTYCZĄCYCH ZAKŁADU PRACY	50
7. WOLNE MIEJSCA PRACY I MIEJSCA AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ	53
8. AKTYWNE FORMY PRZECIWDZIAŁANIA BEZROBOCIU FINANSOWANE Z FUNDUSZU PRACY	56
8.1. Zatrudnienie bezrobotnych subsydiowane z Funduszu Pracy	58
8.2. Inne formy wsparcia	60
8.3. Efektywność zatrudnieniowa usług i instrumentów rynku pracy służących aktywizacji bezrobotnych	61
9. FUNDUSZ PRACY	65
9.1. Podział środków Funduszu Pracy	65
9.2. Wydatkowanie Środków Funduszu Pracy	68
9.2.1. Samorząd województwa – Wojewódzki Urząd Pracy w Olsztynie	69
9.2.2. Samorządy powiatowe – powiatowe urzędy pracy	69
9.2.3. Krajowy Fundusz Szkoleniowy	75
10. ZADANIA WUP W OLSZTYNIE ZLECONE PRZEZ MRPiPS – BAROMETR ZAWODÓW	78
11. DZIAŁANIA W RAMACH EUROPEJSKIEGO FUNDUSZU SPOŁECZNEGO (EFS)	79

11.1. Realizacja zadań w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 (PO WER)	79
11.2. Realizacja zadań w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020 (RPO WiM).....	80
12. INNE DZIAŁANIA WOJEWÓDZKIEGO URZĘDU PRACY W OLSZTYNIE	83
12.1. Pośrednictwo pracy w ramach sieci EURES	83
12.2. Realizacja zadań wynikających z koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego w zakresie świadczeń dla bezrobotnych	85
12.3. Prowadzenie rejestru agencji zatrudnienia	86
12.4. Służba zastępcza	87
12.5. Prowadzenie Rejestru Instytucji Szkoleniowych.....	87
12.6. Organizowanie i koordynowanie rozwoju usług poradnictwa zawodowego i informacji zawodowej (CIiPKZ).....	88
12.7. Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych.....	91
12.8. Współpraca zagraniczna Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Olsztynie	93
12.8.1. Wileńska Terytorialna Giełda Pracy	93
12.8.2. Komisja Ds. Pracy i Polityki Społecznej Polsko – Rosyjskiej Rady Ds. Współpracy Regionów RP z Obwodem Kaliningradzkim FR.....	93
12.9. Projekt <i>Budowa i wdrażanie innowacyjnych narzędzi ograniczających zjawisko pracy nierejestrowanej w instytucjach współodpowiedzialnych za minimalizację zjawiska "szarej strefy" na rynku pracy</i>	93
12.10. Konwent dyrektorów wojewódzkich urzędów pracy	93
12.11. Współpraca z Wojewódzką Radą Rynku Pracy	94
13. Monitoring Regionalnego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia w Województwie Warmińsko-Mazurskim na 2019 rok	95
Podsumowanie	99

WSTĘP

Wojewódzki Urząd Pracy w Olsztynie jako jednostka organizacyjna samorządu województwa realizuje zadania w zakresie polityki rynku pracy określone w art. 8 Ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz.U.2019.1482). Z zapisów art. 8 ust. 9 Ustawy wynika także, iż Sejmik Województwa co najmniej raz w roku dokonuje oceny sytuacji na rynku pracy i realizacji zadań w zakresie polityki rynku pracy. Stosownie do tego zapisu, Wojewódzki Urząd Pracy w Olsztynie przygotował materiał zawierający analizę zjawisk zachodzących na rynku pracy w województwie warmińsko-mazurskim oraz podsumowanie realizacji zadań w zakresie polityki rynku pracy w 2019 roku.

Opracowanie składa się z dwóch części: opisowej oraz tabelarycznej. W części opisowej przedstawiono opis zjawisk kształtujących sytuację społeczno-gospodarczą województwa, jak również omówiono zjawisko bezrobocia, jego rozmiary, strukturę i zmianę poziomu. W opracowaniu poświęcono również miejsce na analizę wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej oraz analizę zwolnień, jakie miały miejsce z przyczyn dotyczących zakładów pracy. Zaprezentowano także działania podejmowane przez urzędy pracy w zakresie promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia oraz aktywizacji zawodowej bezrobotnych. Jeden z rozdziałów poświęcony jest wydatkom z Funduszu Pracy. W opracowaniu przybliżono również działania Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Olsztynie.

W materiale wykorzystano dane Głównego Urzędu Statystycznego w Warszawie, Urzędu Statystycznego w Olsztynie, sprawozdawczość MRPiPS-01 o rynku pracy, MRPiPS-2 o przychodach i wydatkach z Funduszu Pracy, dane Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Olsztynie oraz powiatowych urzędów pracy województwa warmińsko-mazurskiego. Ze względu na fakt, iż dane te są agregowane dla różnych okresów, w niniejszym opracowaniu przyjęto zasadę podawania danych jak najbardziej aktualnych, zgodnych z informacjami zawartymi w publikacjach GUS. Ze względu na elektroniczną technikę zaokrągleń, dane mogą nie sumować się do 100,0%

DEFINICJE I OBJAŚNIENIA

Wyjaśnienie podstawowych pojęć i zagadnień zostało przygotowane w oparciu o Ustawę z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz.U.2019, poz. 1482 ze zm.) – zwana dalej ustawą, jak również Słownik pojęć stosowanych w badaniach statystycznych statystyki publicznej. Podstawą prawną prowadzenia badania w Polsce jest ustawa z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz.U. 2019, poz. 649 i 730) oraz rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie programu badań statystycznych statystyki publicznej na dany rok. Z uwagi na to, że badanie realizuje także zobowiązania wynikające z członkostwa w Unii Europejskiej, obowiązujące są również akty prawne regulujące prowadzenie europejskiego badania siły roboczej (LFS). Podstawowym aktem prawnym jest rozporządzenie Rady (WE) nr 577/98 z dnia 9 marca 1998 r. w sprawie organizacji badania prób losowych dotyczącego siły roboczej we Wspólnocie (wraz z późniejszymi zmianami).

Badanie Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL) – Badanie prowadzone jest w cyklu kwartalnym, metodą obserwacji ciągłej (ruchomy tydzień badania). Zostają nim objęte osoby w wieku 15 lat i więcej, będące członkami wylosowanych gospodarstw domowych. Podstawę metodologii BAEL stanowią definicje ludności aktywnej zawodowo, a więc pracujących i bezrobotnych, zalecane do stosowania przez Międzynarodową Organizację Pracy oraz EUROSTAT, dla zapewnienia porównywalności danych w skali międzynarodowej. Badanie ma na celu uzyskanie informacji o wielkości i strukturze zasobów roboczych, a jego wyniki stanowią komplementarne źródło danych, wobec informacji uzyskiwanych z rejestrów powiatowych urzędów pracy. Wyniki BAEL służą do analizy sytuacji na rynku pracy, przede wszystkim do:

- określenia bilansów siły roboczej, w oparciu o trzy podstawowe kategorie ludności: pracujących, bezrobotnych i biernych zawodowo;
- analizy struktury zatrudnienia według cech zawodowych i społeczno-demograficznych;
- oceny zmian natężenia bezrobocia w ujęciu przestrzennym;
- charakterystyki społeczno-demograficznej bezrobotnych.

Bezrobotny według BAEL – to osoba w wieku od 15 do 74 lat, która spełniła jednocześnie trzy warunki:

- w okresie badanego tygodnia nie była osobą pracującą;
- aktywnie poszukiwała pracy w ciągu 4 tygodni (wliczając jako ostatni tydzień badany);
- była gotowa podjąć pracę w ciągu 2 tygodni następujących po badanym tygodniu.

Do bezrobotnych zalicza się także osoby, które nie poszukiwały pracy, ponieważ miały pracę załatwioną i oczekiwały na jej rozpoczęcie przez okres nie dłuższy niż 3 miesiące oraz były gotowe tę pracę podjąć.

Bezrobotny według ustawy – to osoba, o której mowa w art. 1 ust. 3 pkt 1 i 2 lit. a–g, lit. i, j, l oraz osobę, o której mowa w art. 1 ust. 3 pkt 2 lit. ha, która bezpośrednio przed rejestracją jako bezrobotna była zatrudniona nieprzerwanie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez okres co najmniej 6 miesięcy, oraz osobę, o której mowa w art. 1 ust. 3 pkt 3 i 4, niezatrudnioną i niewykonyującą innej pracy zarobkowej, zdolną i gotową do podjęcia zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym w danym zawodzie lub w danej służbie albo innej pracy zarobkowej albo jeżeli jest osobą niepełnosprawną, zdolną i gotową do podjęcia zatrudnienia co najmniej w połowie tego wymiaru czasu pracy, nieuczącą się w szkole, z wyjątkiem uczącej się w szkole dla dorosłych lub przystępującej do egzaminu eksternistycznego z zakresu programu nauczania tej szkoły lub w szkole wyższej, gdzie studiuje na studiach niestacjonarnych, zarejestrowaną we właściwym dla miejsca zameldowania stałego lub czasowego powiatowym urzędzie pracy oraz poszukującą zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, jeżeli:

- ukończyła 18 lat,
- nie ukończyła 60 lat – kobieta lub 65 lat – mężczyzna,
- nie nabyła prawa do emerytury lub renty z tytułu niezdolności do pracy, renty szkoleniowej, renty socjalnej, renty rodzinnej w wysokości przekraczającej połowę minimalnego wynagrodzenia za pracę albo po ustaniu zatrudnienia, innej pracy zarobkowej, zaprzestaniu prowadzenia pozarolniczej działalności, nie pobiera nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego, zasiłku przedemerytalnego, świadczenia przedemerytalnego, świadczenia rehabilitacyjnego, zasiłku chorobowego, zasiłku macierzyńskiego lub zasiłku w wysokości zasiłku macierzyńskiego,
- nie nabyła prawa do emerytury albo renty z tytułu niezdolności do pracy, przyznanej przez zagraniczny organ emerytalny lub rentowy, w wysokości co najmniej najniższej emerytury albo renty z tytułu niezdolności do pracy, o których mowa w ustawie z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych,
- nie jest właścicielem lub posiadaczem samodzielnym lub zależnym nieruchomości rolnej, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. 2017, poz. 459, z późn. zm.), o powierzchni użytków rolnych przekraczającej 2 ha przeliczeniowe lub nie podlega ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym z tytułu stałej pracy jako współmałżonek lub domownik w gospodarstwie rolnym o powierzchni użytków rolnych przekraczającej 2 ha przeliczeniowe,
- nie uzyskuje przychodów podlegających opodatkowaniu podatkiem dochodowym z działów specjalnych produkcji rolnej, chyba że dochód z działów specjalnych produkcji rolnej, obliczony dla ustalenia podatku dochodowego od osób fizycznych, nie przekracza wysokości przeciętnego dochodu z pracy w indywidualnych gospodarstwach rolnych z 2 ha przeliczeniowych ustalonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie przepisów o podatku rolnym, lub nie podlega ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym z tytułu stałej pracy jako współmałżonek lub domownik w takim gospodarstwie,

- nie złożyła wniosku o wpis do ewidencji działalności gospodarczej albo po złożeniu wniosku o wpis: zgłosiła do ewidencji działalności gospodarczej wniosek o zawieszenie wykonywania działalności gospodarczej i okres zawieszenia jeszcze nie upłynął, albo nie upłynął jeszcze okres do, określonego we wniosku o wpis do ewidencji działalności gospodarczej, dnia podjęcia działalności gospodarczej,
- nie jest osobą tymczasowo aresztowaną lub nie odbywa kary pozbawienia wolności, z wyjątkiem kary pozbawienia wolności odbywanej poza zakładem karnym w systemie dozoru elektronicznego,
- nie uzyskuje miesięcznie przychodu w wysokości przekraczającej połowę minimalnego wynagrodzenia za pracę, z wyłączeniem przychodów uzyskanych z tytułu odsetek lub innych przychodów od środków pieniężnych zgromadzonych na rachunkach bankowych,
- nie pobiera na podstawie przepisów o pomocy społecznej zasiłku stałego,
- nie pobiera, na podstawie przepisów o świadczeniach rodzinnych, świadczenia pielęgnacyjnego, specjalnego zasiłku opiekuńczego lub dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu samotnego wychowywania dziecka i utraty prawa do zasiłku dla bezrobotnych na skutek upływu ustawowego okresu jego pobierania,
- nie pobiera po ustaniu zatrudnienia świadczenia szkoleniowego, o którym mowa w art. 70 ust. 6,
- nie podlega, na podstawie odrębnych przepisów, obowiązkowi ubezpieczenia społecznego, z wyjątkiem ubezpieczenia społecznego rolników,
- nie pobiera na podstawie przepisów o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów zasiłku dla opiekuna.

Bezrobotny bez kwalifikacji zawodowych – to osoba nieposiadająca kwalifikacji do wykonywania jakiegokolwiek zawodu poświadczonych dyplomem, świadectwem lub innym dokumentem uprawniającym do wykonywania zawodu.

Bezrobotny długotrwale – oznacza to bezrobotnego pozostającego w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego dorosłych.

Bezrobotny do 30 roku życia – to osoba, która do dnia zastosowania wobec niej usług lub instrumentów rynku pracy nie ukończyła 30 roku życia.

Bezrobotny nowo zarejestrowany – osoba, która w okresie sprawozdawczym została zarejestrowana w urzędzie pracy jako bezrobotna (w ciągu miesiąca, kwartału lub roku).

Bezrobotny powyżej 50 roku życia – to osoba, która w dniu zastosowania wobec niej usług lub instrumentów rynku pracy ukończyła co najmniej 50 roku życia.

Bon stażowy - na wniosek bezrobotnego do 30 roku życia starosta może przyznać bon stażowy stanowiący gwarancję skierowania do odbycia stażu u pracodawcy wskazanego przez bezrobotnego na okres 6 miesięcy, o ile pracodawca zobowiąże się do zatrudnienia bezrobotnego po zakończeniu stażu przez okres 6 miesięcy. Przyznanie bonu stażowego następuje na podstawie indywidualnego planu działania. Termin ważności bonu stażowego określa starosta. Pracodawcy, który zatrudni bezrobotnego przez deklarowany okres 6 miesięcy, starosta wypłaca premię w wysokości 1513,50 zł. Bezrobotnemu w okresie odbywania stażu przysługuje stypendium w wysokości 120% kwoty zasiłku dla bezrobotnych.

Bon szkoleniowy - na wniosek bezrobotnego do 30 roku życia starosta może przyznać bon szkoleniowy stanowiący gwarancję skierowania bezrobotnego na wskazane przez niego szkolenie oraz opłacenia kosztów, które zostaną poniesione w związku z podjęciem szkolenia. Przyznanie i realizacja bonu szkoleniowego następuje na podstawie indywidualnego planu działania oraz uprawdopodobnienia przez bezrobotnego podjęcia zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej. Termin ważności bonu szkoleniowego określa starosta. W ramach bonu szkoleniowego starosta może sfinansować bezrobotnemu, do wysokości 100% przeciętnego wynagrodzenia obowiązującego w dniu przyznania bonu szkoleniowego, koszty: szkoleń, niezbędnych badań lekarskich lub psychologicznych, przejazdu na szkolenia, zakwaterowania.

Bon zasiedleniowy - starosta, na wniosek bezrobotnego do 30 roku życia może przyznać bon na zasiedlenie. Bon przysługuje bezrobotnemu, w związku z podjęciem przez niego poza miejscem dotychczasowego zamieszkania zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej, jeżeli:

- z tytułu ich wykonywania będzie osiągał wynagrodzenie lub przychód w wysokości co najmniej minimalnego wynagrodzenia za pracę brutto miesięcznie oraz będzie podlegał ubezpieczeniom społecznym;
- odległość od miejsca dotychczasowego zamieszkania do miejscowości, w której bezrobotny zamieszka w związku z podjęciem zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej wynosi co najmniej 80 km lub czas dojazdu do tej miejscowości i powrotu do miejsca dotychczasowego zamieszkania środkami transportu zbiorowego przekracza łącznie co najmniej 3 godziny dziennie;
- będzie pozostawał w zatrudnieniu, wykonywał inną pracę zarobkową lub będzie prowadził działalność gospodarczą przez okres co najmniej 6 miesięcy.

Bon zatrudnieniowy - na wniosek bezrobotnego do 30 roku życia starosta może przyznać bon zatrudnieniowy. Bon zatrudnieniowy stanowi dla pracodawcy gwarancję refundacji części kosztów wynagrodzenia i składek na ubezpieczenia społeczne w związku z zatrudnieniem bezrobotnego, któremu powiatowy urząd pracy przyznał ten bon. Przyznanie bonu zatrudnieniowego następuje na podstawie indywidualnego planu działania. Termin ważności bonu zatrudnieniowego określa starosta. Pracodawca w ramach bonu zatrudnieniowego jest obowiązany do zatrudnienia bezrobotnego przez okres 18 miesięcy.

Dokumenty SED – Standardowe Dokumenty Elektroniczne - dokumenty służące do wymiany informacji dotyczącej okresów zatrudnienia lub ubezpieczenia przebytych na terenie państw członkowskich UE/EFTA.

Fundusz Pracy – państwowy fundusz celowy, którego dysponentem jest minister właściwy do spraw pracy. Przychodami Funduszu Pracy są zgodnie z art. 106 ustawy między innymi:

- ❖ obowiązkowe składki, na Fundusz Pracy;
- ❖ dotacje z budżetu państwa;
- ❖ środki pochodzące z budżetu Unii Europejskiej na współfinansowanie projektów finansowanych z Funduszu Pracy;
- ❖ odsetki od środków Funduszu Pracy pozostających na rachunkach bankowych dysponenta Funduszu Pracy oraz samorządów województw, powiatów, Ochotniczych Hufców Pracy i wojewodów:
 - odsetki od środków Funduszu Pracy pozostających na wyodrębnionych rachunkach bankowych, których obowiązek utworzenia wynika z obowiązujących przepisów lub umów zawartych na ich podstawie z dysponentem funduszu, będących w dyspozycji kierownika jednostki organizacyjnej realizującej zadania finansowane ze środków Funduszu Pracy;
- ❖ spłaty rat i odsetki od pożyczek udzielonych z Funduszu Pracy;
- ❖ środki pochodzące z budżetu Unii Europejskiej, przeznaczone na współfinansowanie działań z zakresu udziału publicznych służb zatrudnienia w EURES:
- ❖ środki ze sprzedaży akcji i udziałów, o których mowa w art. 56 ust. 3 ustawy z dnia 30 sierpnia 1996 r. o komercjalizacji i niektórych uprawnieniach pracowników oraz zwrot środków z Banku Gospodarstwa Krajowego, pochodzących z wypłaty pożyczek dla osób fizycznych podejmujących działalność gospodarczą,
- ❖ środki pochodzące z budżetu Unii Europejskiej, przeznaczone na współfinansowanie działań publicznych służb zatrudnienia innych niż projekty współfinansowane z Europejskiego Funduszu Społecznego,
- ❖ odsetki od wolnych środków przekazanych w zarządzanie zgodnie z przepisami o finansach publicznych;
- ❖ inne wpływy.

Środki Funduszu Pracy na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji bezrobotnych są limitowane, a ich wysokość dla poszczególnych województw, ustalana jest corocznie na podstawie wzoru algorytmicznego. Ze środków Funduszu Pracy wypłaca się również zasiłki z tytułu bezrobocia. Środki na zasiłki nie wchodzi w limit przyznawany przez Ministra Rodziny Pracy i Polityki Społecznej na aktywizację zawodową. Urzędy pracy otrzymują środki na ten cel odpowiednio do zgłaszanych potrzeb (wiąże się to ze zmienną liczbą bezrobotnych uprawnionych w danym miesiącu do pobierania zasiłku).

Miejsca aktywizacji zawodowej – m.in. staże, prace społecznie użyteczne oraz przygotowanie zawodowe dorosłych.

Oferta pracy – oznacza wolne od wymagań naruszających zasadę równego traktowania w zatrudnieniu, w rozumieniu przepisów prawa pracy, zgłoszenie przez pracodawcę do powiatowego urzędu pracy co najmniej jednego wolnego miejsca zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w określonym zawodzie lub specjalności w celu uzyskania pomocy w znalezieniu odpowiedniego pracownika.

Osoby w szczególnej sytuacji na rynku pracy – zgodnie z art. 49 ustawy to:

- ❖ bezrobotnym do 30 roku życia,
- ❖ bezrobotnym długotrwale,
- ❖ bezrobotnym powyżej 50 roku życia,
- ❖ bezrobotnym korzystającym ze świadczeń z pomocy społecznej,
- ❖ bezrobotnym posiadającym co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia lub co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia,
- ❖ bezrobotnym niepełnosprawnym,
- ❖ poszukującym pracy niepozostającym w zatrudnieniu lub niewykonującym innej pracy zarobkowej opiekunom osoby niepełnosprawnej, z wyłączeniem opiekunów osoby niepełnosprawnej pobierających świadczenie pielęgnacyjne lub specjalny zasiłek opiekuńczy na podstawie przepisów o świadczeniach rodzinnych, lub zasiłek dla opiekuna na podstawie przepisów o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów.

Prace interwencyjne – zatrudnienie bezrobotnego przez pracodawcę, które nastąpiło w wyniku umowy zawartej ze starostą i ma na celu wsparcie osób bezrobotnych.

Prace społecznie użyteczne – prace wykonywane przez bezrobotnych bez prawa do zasiłku na skutek skierowania przez starostę, organizowane przez gminę w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej, w tym na rzecz opiekunów osób niepełnosprawnych, w organizacjach lub instytucjach statutowo zajmujących się pomocą charytatywną lub na rzecz społeczności lokalnej.

Pracujący według BAEI – osoba w wieku 15 lat i więcej, która w okresie badanego tygodnia:

- ❖ wykonywała przez co najmniej 1 godzinę jakąkolwiek pracę, przynoszącą dochód lub zarobek, tzn. była zatrudniona w charakterze pracownika najemnego, pracowała we własnym lub dzierżawionym gospodarstwie rolnym albo prowadziła własną działalność gospodarczą poza rolnictwem, pomagała (bez wynagrodzenia) w prowadzeniu rodzinnego gospodarstwa rolnego lub rodzinnej działalności gospodarczej poza rolnictwem;
- ❖ miała pracę, ale jej nie wykonywała z powodu choroby, urlopu macierzyńskiego lub wypoczynkowego, bądź z innych powodów, przy czym długość przerwy w pracy wynosiła do 3 miesięcy; powyżej 3 miesięcy w przypadku pracownika najemnego, który w tym czasie otrzymywał co najmniej 50% dotychczasowego wynagrodzenia.

Do pracujących, zgodnie z międzynarodowymi standardami, zaliczono również uczniów, z którymi zakład pracy lub osoby fizyczne zawarły umowę o naukę zawodu lub przyuczenie do określonej pracy, jeżeli otrzymywali wynagrodzenie.

Przygotowanie zawodowe dorosłych – instrument aktywizacji w formie praktycznej nauki zawodu dorosłych lub przyuczenia do pracy dorosłych, realizowany bez nawiązywania stosunku pracy z pracodawcą, według programu obejmującego nabywanie umiejętności praktycznych i wiedzy teoretycznej, zakończonego egzaminem.

Roboty publiczne – zatrudnienie bezrobotnego w okresie nie dłuższym niż 12 miesięcy przy wykonywaniu prac organizowanych przez powiaty – z wyłączeniem prac organizowanych w urzędach pracy – gminy, organizacje pozarządowe statutowo zajmujące się problematyką: ochrony środowiska, kultury, oświaty, kultury fizycznej i turystyki, opieki zdrowotnej, bezrobocia oraz pomocy społecznej, a także spółki wodne i ich związki, jeżeli prace te są finansowane lub dofinansowane ze środków samorządu terytorialnego, budżetu państwa, funduszy celowych, organizacji pozarządowych, spółek wodnych i ich związków.

Staż – nabywanie przez bezrobotnego umiejętności praktycznych do wykonywania pracy poprzez wykonywanie zadań w miejscu pracy bez nawiązywania stosunku pracy z pracodawcą.

Stopa bezrobocia – procentowy udział liczby bezrobotnych w liczbie ludności aktywnej zawodowo (tzn. pracującej i bezrobotnej).

Szkolenie – pozaszkolne zajęcia mające na celu uzyskanie, uzupełnienie lub doskonalenie umiejętności i kwalifikacji zawodowych lub ogólnych, potrzebnych do wykonywania pracy, w tym umiejętności poszukiwania zatrudnienia.

Wiek przedprodukcyjny – wiek, w którym ludność nie osiągnęła jeszcze zdolności do pracy, tj. grupa wieku 0-17 lat.

Wiek produkcyjny – wiek zdolności do pracy, tj. dla mężczyzn grupa wieku 18-64 lata, dla kobiet - 18-59 lat.

Wiek poprodukcyjny – Wiek, w którym osoby zazwyczaj kończą pracę zawodową, tj. dla mężczyzn - 65 lat i więcej, dla kobiet - 60 lat i więcej.

Wsparcie zatrudnienia osób do 30 r.ż. (art. 150f ustawy) - od 2016 roku starosta może zawierać umowy, na podstawie których refunduje pracodawcy lub przedsiębiorcy przez okres 12 miesięcy część kosztów poniesionych na wynagrodzenia, nagrody oraz składki na ubezpieczenia społeczne skierowanych bezrobotnych do 30 roku życia.

Wskaźnik płynności rynku pracy – jest to stosunek liczby bezrobotnych którzy podjęli pracę w danym okresie sprawozdawczym do liczby nowo zarejestrowanych bezrobotnych w tym okresie.

Wskaźnik zatrudnienia – udział pracujących (ogółem lub danej grupy, np. kobiet) w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej (ogółem lub danej grupy).

Współczynnik aktywności zawodowej – udział ludności aktywnej zawodowo (ogółem lub danej grupy, np. kobiet) w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej (ogółem lub danej grupy).

Współczynnik feminizacji - określa wzajemne relacje między liczbą kobiet i mężczyzn, tj. liczba kobiet przypadająca na 100 mężczyzn.

Zadania fakultatywne - do zadań fakultatywnych należą m.in: (1) koszty wezwań, zawiadomień, przekazywania świadczeń (2) koszty badań i analiz rynku pracy (3) koszty systemu teleinformatycznego (4) koszty materiałów informacyjnych i szkoleniowych (5) koszty audytu zewnętrznego (6) koszty wyposażenia i działalności klubów pracy (7) koszty szkolenia kadr zatrudnienia (8) refundacja dodatków do wynagrodzeń (9) koszty kwalifikowalne realizacji projektów (10) koszty wydawania informacji o działaniach PSZ w ramach EURES (11) koszty sądowe i egzekucyjne (12) informacje zawodowe, pośrednictwo i poradnictwo (13) koszty organizacji partnerstwa lokalnego (14) koszty rad rynku pracy (15) koszty systemu EURES (16) informacje o usługach i partnerach rynku pracy.

Zasiłek dla bezrobotnych to świadczenie, które przysługuje niezatrudnionym, spełniającym określone warunki i niemogącym znaleźć pracy osobom. Jako forma pomocy finansowej – ma wspierać obywateli pozostawionych bez środków do życia. Wysokość zasiłku jest zróżnicowana i zależy od długości okresu zatrudnienia oraz innych okresów zaliczanych do okresu warunkującego nabycie prawa do zasiłku:

- ❖ zasiłek obniżony – stanowiący 80% zasiłku podstawowego, przysługuje bezrobotnym posiadającym okres uprawniający do zasiłku wynoszący do 5 lat,
- ❖ zasiłek podstawowy - 100 % dla bezrobotnych posiadających okres uprawniający do zasiłku wynoszący od 5 lat do 20 lat,
- ❖ zasiłek podwyższony - 120 % dla bezrobotnych posiadających okres uprawniający do zasiłku wynoszący co najmniej 20 lat.

Zatrudnienie niesubsydiowane – zatrudnienie na otwartym rynku, nie finansowane ze środków Funduszu Pracy.

Zatrudnienie subsydiowane – zatrudnienie finansowane ze środków Funduszu Pracy m.in. w ramach: prac interwencyjnych; robót publicznych; podjęcia działalności gospodarczej; podjęcia pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego; podjęcia pracy poza miejscem zamieszkania w ramach bonu na zasiedlenie; podjęcia pracy w ramach bonu zatrudnieniowego, świadczenia aktywizacyjnego, grantu na telepracę, refundacji składek na ubezpieczenie społeczne, dofinansowania wynagrodzenia za zatrudnienie bezrobotnego powyżej 50 roku życia, refundacji części kosztów poniesionych na wynagrodzenia, nagrody oraz składki na ubezpieczenia społeczne skierowanych bezrobotnych do 30 roku życia.

Zatrudnienie wspierane (socjalne) - oznacza to udzielanie wsparcia o charakterze doradczym i finansowym osobom, które mają szczególne trudności w wejściu lub powrocie na otwarty rynek pracy (np. są długotrwale bezrobotne). Oferowana jest pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej umożliwiającej podjęcie zatrudnienia, prac społecznie użytecznych w rozumieniu przepisów o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, założenie lub przystąpienie do spółdzielni socjalnej lub podjęcie działalności gospodarczej.

Koszt ponownego zatrudnienia – (tj. efektywność kosztowa) – stanowi iloraz kwoty poniesionych wydatków (kasowo) w danym roku na daną formę aktywizacji oraz liczby osób, które były zatrudnione przez co najmniej 30 dni w okresie 3 miesięcy, od dnia zakończenia udziału w określonej formie aktywizacji. Przez zatrudnienie na potrzeby liczenia efektywności rozumie się:

- ❖ wykonywanie pracy na podstawie stosunku pracy, stosunku służbowego oraz umowy o pracę nakładczą- zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt 43 ustawy;
- ❖ wykonywanie pracy lub świadczenie usług na podstawie umów cywilnoprawnych, w tym umowy agencyjnej, umowy zlecenie, umowy o dzieło albo w okresie członkostwa w rolniczej spółdzielni produkcyjnej, spółdzielni kółek rolniczych lub spółdzielni usług rolniczych, zgodnie z art.2 ust.1 pkt 11 ustawy;
- ❖ wykonywanie działalności gospodarczej na podstawie wpisu do rejestru przedsiębiorców KRS lub CEIDG

Efektywność zatrudnieniowa – (tj. wskaźnik ponownego zatrudnienia) – stosunek liczby osób, które w danym roku były zatrudnione przez co najmniej 30 dni w okresie 3 miesięcy, od dnia zakończenia udziału w określonej formie aktywizacji, do liczby osób, które w danym roku zakończyły udział w danej formie aktywizacji. Przez zatrudnienie na potrzeby liczenia efektywności rozumie się:

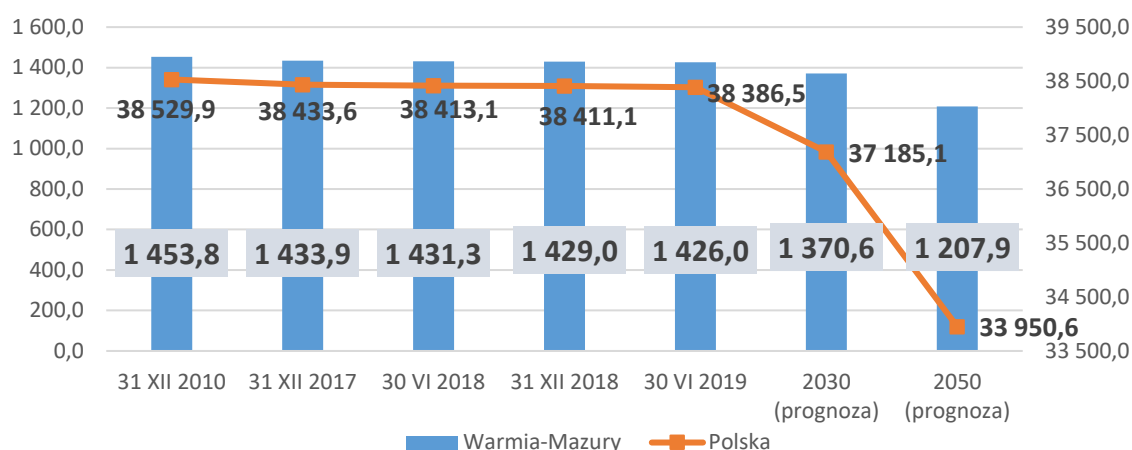
- ❖ wykonywanie pracy na podstawie stosunku pracy, stosunku służbowego oraz umowy o pracę nakładczą- zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt 43 ustawy;
- ❖ wykonywanie pracy lub świadczenie usług na podstawie umów cywilnoprawnych, w tym umowy agencyjnej, umowy zlecenie, umowy o dzieło albo w okresie członkostwa w rolniczej spółdzielni produkcyjnej, spółdzielni kółek rolniczych lub spółdzielni usług rolniczych, zgodnie z art.2 ust.1 pkt 11 ustawy;
- ❖ wykonywanie działalności gospodarczej na podstawie wpisu do rejestru przedsiębiorców KRS lub CEIDG

1. MAKROOTOCZENIE RYNKU PRACY W WOJEWÓDZTWIE WARMIŃSKO-MAZURSKIM W 2019 ROKU

1.1. STAN I RUCH NATURALNY LUDNOŚCI

Liczba mieszkańców województwa warmińsko-mazurskiego od kilku lat ulega systematycznemu spadkowi. Na koniec 2018 r. region zamieszkiwało 1 429,0 tys. osób. W okresie rocznym odnotowano spadek o 5,0 tys. osób (tj. o 0,3%), zaś w odniesieniu do 2010 roku o 24,8 tys. osób (o 1,7%). W tym samym okresie spadki liczby ludności w Polsce wynosiły odpowiednio – 22,4 tys. osób i 118,7 tys. (o 0,3%). Tendencję spadkową ludności w regionie i w kraju potwierdzają dane za I połowę 2019 roku, wg których na Warmii i Mazurach ubyło 5,3 tys. osób (dla porównania różnica pomiędzy czerwcem 2017 i 2018 roku wynosiła 3,5 tys. osób), zaś w Polsce 26,7 tys. osób. Wg stanu na koniec czerwca 2019 r. liczba mieszkańców województwa wynosiła 1 426,0 tys. osób (wobec 38 386,5 tys. osób w Polsce).

Wykres 1. Struktura ludności w Polsce i w województwie warmińsko-mazurskim (w tys. osób)

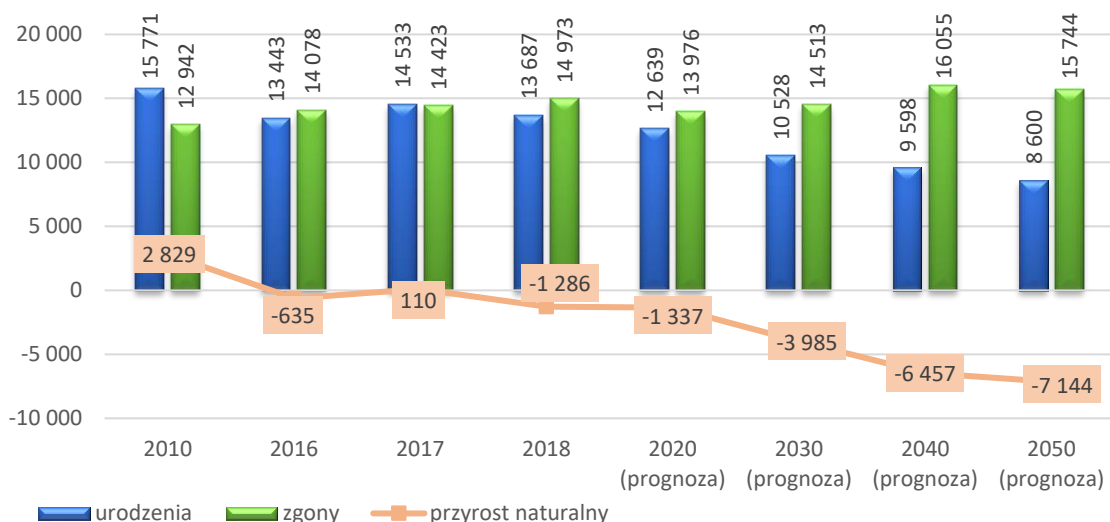

Źródło: Dziedzina Baza Wiedzy, Główny Urząd Statystyczny. Opracowanie własne.

Prognoza ludności opracowana przez Główny Urząd Statystyczny zakłada dalszy spadek liczby ludności tak w regionie, jak i w całym kraju. W 2030 roku przewiduje się, że ludność Warmii i Mazur wynosić będzie 1 370,6 tys. osób, a w 2050 r. zmniejszy się do poziomu 1 207,9 tys. osób. Przewidywane spadki liczby ludności w regionie będą większe niż w kraju. W 2030 roku liczba ludności w województwie, w porównaniu do 2018 roku, zmniejszy się o 4,1% (tj. o 58,4 tys. osób), podczas gdy w Polsce o 3,2% (o 1 226,1 tys. osób). Do 2050 roku spadek w regionie zwiększy się do blisko 15,5% (o 221,1 tys. osób) i do 11,6% (4 460,6 tys. osób) w Polsce.

Liczba ludności jest kształtowana m.in. przez przyrost naturalny. Od 2015 roku, z wyjątkiem 2017 r., utrzymuje się trend przeważającej liczby zgonów nad urodzeniami. W 2018 r. przyrost naturalny w regionie wyniósł -1 286. Wpływ na taki stan miała rosnąca (o 3,8% tj. o 550 w porównaniu do 2017 roku) liczba zgonów oraz równocześnie malejąca liczba narodzin (o 5,8% tj. o 846 w porównaniu do 2017 roku). W porównaniu do 2010 roku liczba urodzin zmniejszyła się o 2,1 tysiąca (o 13,2%). Prognozy GUS są pesymistyczne i wskazują, iż w przyszłości obserwować będziemy zwiększający się ujemny przyrost naturalny mieszkańców Warmii i Mazur od – 1 337 osób w 2020 roku do – 7 144 w roku 2050.

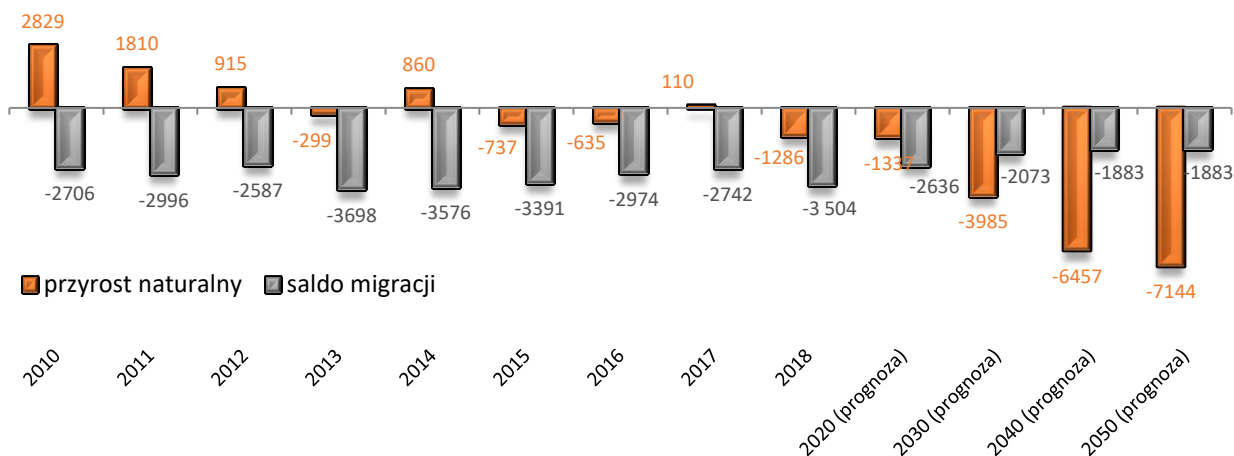
Wykres 2. Liczba urodzin i zgonów na Warmii i Mazurach

Źródło: Dziedzina Baza Wiedzy, Główny Urząd Statystyczny. Prognoza ludności na lata 2014-2050, GUS 2014. Opracowanie własne.

Spadek liczby mieszkańców Warmii i Mazur wywołany malejącym przyrostem naturalnym potęguje ubytek migracyjny ludności województwa. W 2018 roku w wyniku migracji liczba ludności zmniejszyła się o 3 504 osoby. Przewiduje się, że do 2040 roku ujemne saldo migracji (ogółem) zmniejszy się do poziomu 1,9 tys. osób.

Wykres 3. Przyrost naturalny i saldo migracji stałej na Warmii i Mazurach

Źródło: Dziedzina Baza Wiedzy, Główny Urząd Statystyczny. Prognoza ludności na lata 2014-2050, GUS 2014. Opracowanie własne.

W województwie warmińsko-mazurskim, podobnie jak w całym kraju, obserwujemy **proces starzenia się społeczeństwa**. Świadczy o tym m.in. rosnąca wartość mediany wieku. Na koniec 2018 roku w województwie wiek środkowy wynosił 40,3 lata (przy 40,9 w Polsce). W porównaniu do 2010 roku wskaźnik wzrósł o 3,1. Był to najwyższy przyrost w kraju¹. W analizowanym okresie wiek środkowy mieszkańca Polski zwiększył się

¹ Stosunkowo wysoki wzrost wartości dla mediany wieku odnotowano również w lubuskim i podkarpackim (o 3,4 lat) oraz zachodniopomorskim (o 3,3 lat) i opolskim (o 3,2 lata).

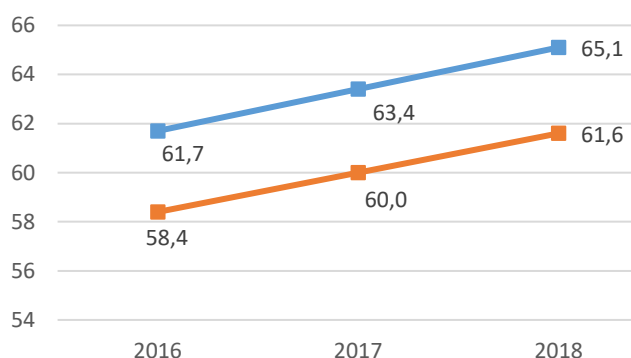
o 2,9 lat. Pomimo obserwowanej rosnącej mediany wieku, województwo warmińsko-mazurskie należy do regionów ze stosunkowo młodym społeczeństwem. Mniejszą medianę wieku odnotowały województwa: podkarpackie (39,9), wielkopolskie i małopolskie (39,7) oraz pomorskie (39,6). Wiek środkowy jest zróżnicowany ze względu na płeć (u kobiet wynosił 41,9 lat, u mężczyzn 38,7 lat) oraz ze względu na miejsce zamieszkania (w mieście 41,6 lat, zaś na terenie wsi 38,3 lat).

Ważną kategorią, związaną również z procesem starzenia się społeczeństwa, jest kształtowanie się współczynnika obciążenia demograficznego. W 2018 r. w województwie warmińsko-mazurskim:

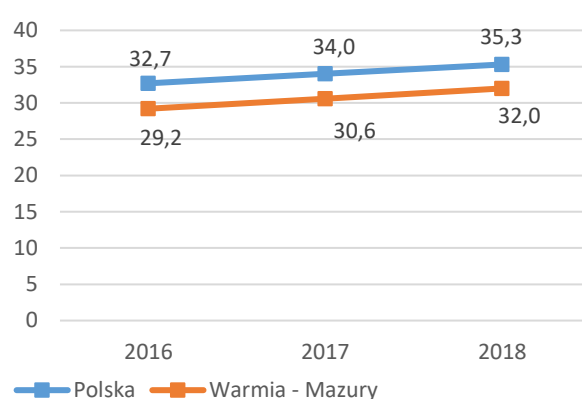
- liczba osób w wieku nieprodukcyjnym przypadająca na 100 osób w wieku produkcyjnym wyniosła 61,6 (przed rokiem – 60,0);
- liczba osób w wieku poprodukcyjnym przypadająca na 100 osób w wieku produkcyjnym wyniosła 32,0 (przed rokiem – 30,6);

W Polsce wartości obu wskaźników były wyższe niż w regionie. W 2018 roku na 100 Polaków w wieku produkcyjnym przypadało ponad 65 osób w wieku nieprodukcyjnym, z tego ponad 35 osób w wieku poprodukcyjnym.

Wykres 4. Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym

Wykres 5. Ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym

Źródło: Baza danych lokalnych, Główny Urząd Statystyczny.

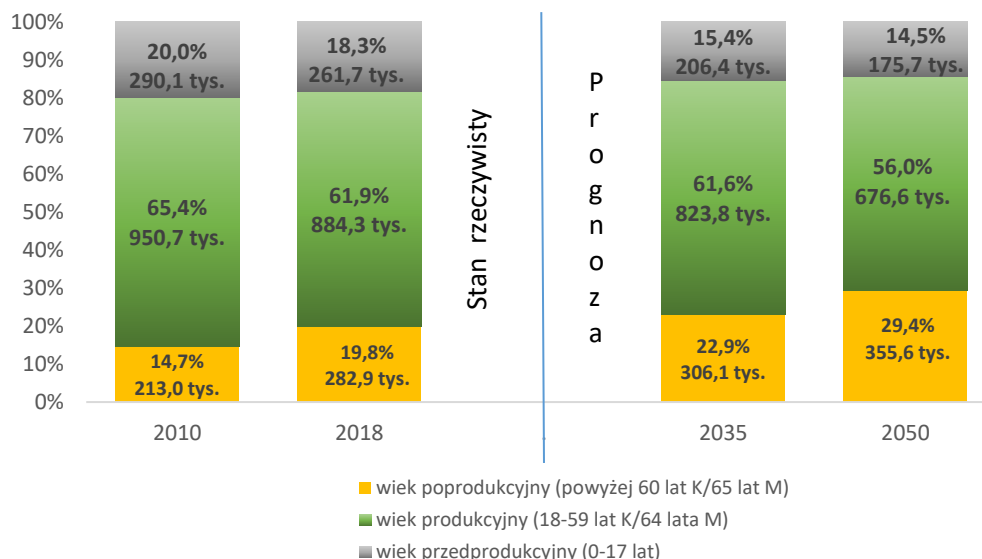
O starzeniu się społeczeństwa świadczy również rosnąca wartość wskaźnika określającego liczbę ludności w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym, który w 2015 dla regionu wynosił 95,7 osób (w Polsce 109,1), zaś w 2018 r. odpowiednio 108,1 oraz 118,3.

Proces starzenia się społeczeństwa Warmii i Mazur widoczny jest również w zmianach zachodzących w strukturze mieszkańców regionu wg grup ekonomicznych. Największy udział procentowy w ogólnej liczbie osób województwa warmińsko-mazurskiego stanowią osoby w wieku produkcyjnym – w 2018 roku 61,9% (884,3 tys. osób). W stosunku do 2010 r. liczba osób w tej kategorii spadła o 66,3 tys. osób. Niekorzystny trend demograficzny zaobserwować można w postaci procesu zwiększania się liczby osób w wieku poprodukcyjnym i zmniejszania się liczby osób w wieku przedprodukcyjnym. W 2018 r. liczba ludności w wieku poprodukcyjnym wyniosła 282,9 tys. osób (19,8%), a w wieku przedprodukcyjnym ponad 261,7 tys. osób (18,3%). W stosunku do 2010 r. liczba osób w pierwszej ww. kategorii wiekowej wzrosła o prawie 70 tys. osób, natomiast w drugiej - spadła o ponad 28,4 tys. osób.

Wg prognoz GUS tendencje te utrzymają się w latach następnych. Zmniejszać się będzie liczba i odsetek ludności w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym, wzrastać natomiast będą wskaźniki dot. osób w wieku

emerytalnym. Przewiduje się, że w 2050 roku struktura ludności w regionie wyglądać będzie następująco: 14,5% osób w wieku przedprodukcyjnym, 56,0% produkcyjnym i 29,4% poprodukcyjnym. W Polsce wg szacunków struktura przedstawiać się będzie następująco: 14,6% społeczeństwa stanowić będą osoby w wieku przedprodukcyjnym, 56,1% w wieku największej aktywności zawodowej i 29,3% w wieku poprodukcyjnym.

Wykres 6. Zmiany w strukturze ludności wg grup ekonomicznych na Warmii i Mazurach

Źródło: Główny Urząd Statystyczny. Opracowanie własne.

1.2. SZKOLNICTWO

W roku szkolnym 2018/2019 w 563 szkołach podstawowych dla dzieci i młodzieży (łącznie z 28 szkołami specjalnymi) kształciło się 111 888 osób, tj. o 13 547 osoby (o 13,8%) więcej niż w latach 2017/2018. Rok szkolny 2015/2016 ukończyło 13 263 uczniów, o 11,4% (o 1 711 osób) mniej niż w 2010/2011².

Od września 2018 roku w 70 gimnazjach uczyło się 13 211 uczniów, aż o 51,1% mniej (o 13 784 osoby) w porównaniu z rokiem szkolnym 2017/2018. Tak wysoki spadek jest następstwem realizowanej od 1 września 2017 r. reformy systemu edukacji, która docelowo wprowadza m.in. 8-letnią szkołę podstawową. W roku szkolnym 2018/2019 nie odbył się nabór do klasy pierwszej gimnazjów, które ulegają stopniowej likwidacji. Rok wcześniej na terenie województwa funkcjonowało 89 gimnazjów. W roku szkolnym 2017/2018 gimnazja ukończyło 13 132 osób, o 1,7% (o 219 osób) więcej niż rok wcześniej.

Na obszarze województwa absolwenci szkół gimnazjalnych mogli kontynuować naukę w 272 szkołach ponadgimnazjalnych (szkołach branżowych I i II stopnia, zasadniczych zawodowych, specjalnych przysposabiających do pracy, liceach ogólnokształcących, technikach i szkołach artystycznych dających uprawnienia zawodowe). Do tego typu placówek uczęszczało 42 549 uczniów. W porównaniu z rokiem szkolnym 2017/2018 liczba uczniów obniżyła się o 809 osób (1,9%). Zdecydowana większość młodzieży

² W wyniku rozpoczętej od 1 września 2017 r. reformy systemu edukacji w roku szkolnym 2018/2019 w szkołach podstawowych kształci się pierwszy rocznik uczniów realizujących program klasy siódmej, co skutkuje brakiem absolwentów z roku szkolnego 2016/17.

(82,1%, tj. 34 947 uczniów) uczęszczała do szkół dających możliwość uzyskania świadectwa dojrzałości (technika, licea ogólnokształcące), a tym samym dalszego kształcenia się w szkołach wyższych. Najbardziej popularne wśród młodzieży były **technika**. Szkoły te w roku szkolnym 2018/2019 skupiły 18 701; 44,0% uczniów szkół ponadgimnazjalnych, o 0,9% więcej (o 173 osoby) niż w roku poprzedzającym. Największą popularnością wśród uczniów tego typu szkół cieszyły się zawody w grupach: usług dla ludności (22,5%), inżynieryjno-technicznych (20,3%) oraz technologii teleinformatycznych (19,1%).

Niewiele mniejszym zainteresowaniem cieszyły się **licea ogólnokształcące**, do których uczęszczało 16 246 uczniów (38,2% ogółu młodzieży szkół ponadpodstawowych), o 2,7%; o 455 osób mniej niż w roku szkolnym 2017/2018. Nauka na tym poziomie odbywała się w 91 szkołach.

Działające na terenie województwa 74 **branżowe szkoły I stopnia** w roku szkolnym 2018/2019 zgromadziły w swoich murach 15,9% uczniów szkół ponadgimnazjalnych (tj. 6 775 osoby), o 7,1%, tj. o 517 osób mniej niż przed rokiem w zasadniczych szkołach zawodowych. Młodzież ucząca się w tego typu szkołach najczęściej wybierała zawody z grupy zawodów: inżynieryjno-technicznych (40,4%), usług dla ludności (22,5%), produkcji i przetwórstwa (16,0%) oraz biznesu i administracji (12,4%).

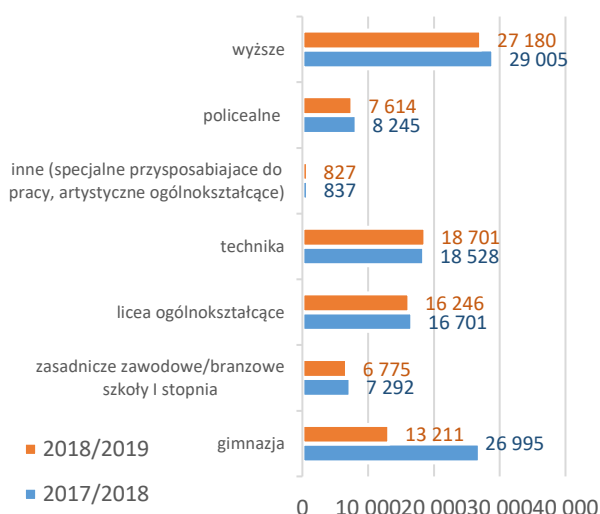
W roku szkolnym 2017/2018 szkoły ponadgimnazjalne w województwie warmińsko-mazurskim ukończyło 11 882 absolwentów tj. o 540 osób (o 4,3%) mniej niż w roku 2016/2017). W liczbie tej absolwenci liceów ogólnokształcących stanowili 46,7% (5 549 osób), techników – 34,5% (4 100 osób), zasadniczych szkół zawodowych i specjalnych przysposabiających do pracy – 18,8% (2 233 osoby).

W **szkołach policealnych** w województwie, których liczba w porównaniu do roku szkolnego 2017/2018 zmniejszyła się o 7, w roku szkolnym 2018/2019 uczyło się 7 614 uczniów, tj. o 7,7% (o 631 osób) mniej niż przed rokiem. Najczęściej wybierano szkoły kształcące w zawodach zaliczanych do podgrupy medycznej (24,6% uczniów) oraz w zawodach z podgrupy biznesu i administracji (22,3%). Dużą popularnością cieszyły się także zawody z podgrupy usługi dla ludności – 15,8% oraz higieny i bezpieczeństwa pracy – 9,6%. Liczba absolwentów szkół policealnych w roku szkolnym 2017/2018 zwiększyła się o 0,2% w stosunku do roku szkolnego 2016/2017 (o 5 osób).

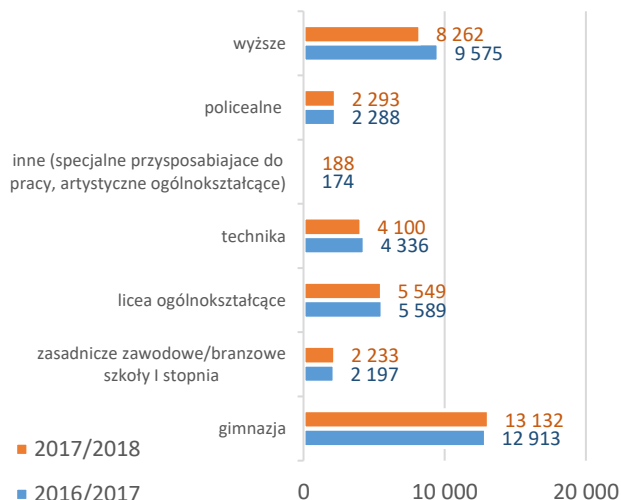
W roku akademickim 2018/2019 w 7 **szkołach wyższych** działających w województwie studiowało 27 180 osób. W porównaniu z rokiem akademickim 2017/2018 liczba studentów była o 6,3% mniejsza (o 1 825 osób). Systematycznie zmniejsza się również wskaźnik natężenia studiujących – z 202 osób w roku akademickim 2016/2017 do 190 rok później³. Wśród studiujących w 2018/2019 przeważali studenci stacjonarni – 71,7% ogółu; 19 491 osób. W roku akademickim 2017/2018 szkoły wyższe opuściło 8 262 absolwentów (o 13,7%, tj. o 1 313 osób mniej niż w roku akademickim 2016/2017).

³ Wskaźnik natężenia ludności - liczba studentów na 10 tys. ludności. Brak danych za 2019 rok.

Wykres 7. Uczniowie i studenci szkół ponadpodstawowych i wyższych w województwie warmińsko-mazurskim

Wykres 8. Absolwenci szkół ponadpodstawowych i wyższych w województwie warmińsko-mazurskim

Źródło: Rocznik Statystyczny Województwa Warmińsko-Mazurskiego 2019, Urząd Statystyczny Olsztyn, 2020. Opracowanie własne

Ważnym elementem kształcenia, umożliwiającym kontynuację przerwanej z różnych względów nauki, jest edukacja w szkołach dla dorosłych. W roku szkolnym 2017/2018 w 83 szkołach dla dorosłych (11 szkół podstawowych, 8 gimnazjów i 64 licea ogólnokształcące) kształciło się 5 996 osób, tj. o 7,3% (474 osób) mniej niż w roku 2016/2017. Uczniowie liceów ogólnokształcących stanowili 91,7% ogółu dorosłych uczących się w szkołach (5 498 osób). W roku szkolnym 2017/2018 szkoły dla dorosłych ukończyło 1 798 absolwentów, w tym 86,4% (1 553 osoby) ukończyło licea ogólnokształcące⁴.

1.3. LICZBA ORAZ STRUKTURA PRACUJĄCYCH

W województwie warmińsko-mazurskim w 2018 roku⁵ liczba pracujących (bez jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego) wyniosła 457 002 osoby i była o 4 162 osoby, tj. o 0,9% większa w porównaniu do 2017 roku. Był to kolejny rok, począwszy od 2012, kiedy to liczba pracujących w regionie wzrosła. Ponad 77,4% osób (353 870 osób) pracuje w sektorze prywatnym.

Struktura pracujących jest niezmienna. Najwięcej, bo 49,6% ogółu pracujących (226 540 osób) skupia sektor *Usług*. Drugim, pod względem liczby pracujących, sektorem jest *Przemysł*, w którym zatrudnienie znajdowało 24,1% ogólnej liczby pracujących (110 345 osób).

W ostatnich latach zaobserwować można było niewielkie zmiany w wartościach wskaźników dla poszczególnych kategorii. W okresie rocznym 2017-2018, podobnie jak w latach poprzedzających, zmniejszył się odsetek pracujących w *Rolnictwie, leśnictwie, łowiectwie i rybactwie przemysłowe* (o 0,1 pkt proc.). Wzrost natomiast procentowy udział osób pracujących w *Budownictwie* (wzrost o 0,3 pkt proc.) oraz w sektorze *Przemysłu* (o 0,1 pkt proc.).

⁴ Brak danych za okres 2018/2019.

⁵ Brak danych na koniec 2019 r.

Tabela 1. Struktura pracujących według sekcji PKD w województwie warmińsko-mazurskim w latach 2017-2018

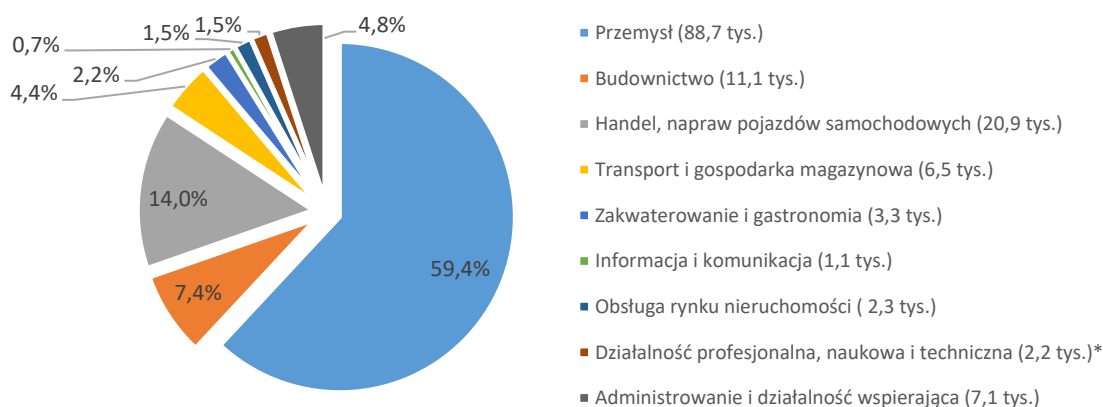
Wyszczególnienie		Liczba pracujących		Udział %		Zmiany 2017/2018 w:	
		2017	2018	2017	2018	liczbie pracujących	strukturze (pkt proc.)
Ogółem		452 840	457 002	100,0	100,0	4 162	0,0
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		70 732	70 730	15,6	15,5	-2	-0,1
Przemysł		108 808	110 345	24,0	24,1	1 537	0,1
Budownictwo		25 840	27 195	5,7	6,0	1 355	0,3
USŁUGI	Handel; naprawa pojazdów samochodowych	63 065	62 474	13,9	13,7	-591	-0,2
	Transport i gospodarka magazynowa	20 257	20 489	4,5	4,5	232	0
	Zakwaterowanie i gastronomia	9 424	9 590	2,1	2,1	166	0
	Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	12 378	12 783	2,7	2,8	405	0,1
	Administrowanie i działalność wspierająca	14 018	14 117	3,1	3,1	99	0
	Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	25 866	25 383	5,7	5,6	-483	-0,1
	Edukacja	40 536	40 840	9,0	8,9	304	-0,1
	Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	29 420	30 307	6,5	6,6	887	0,1
	Pozostała działalność usługowa	10 384	10 557	2,3	2,3	173	0
	Razem usługi	225 348	226 540	49,8	49,6	1 192	-0,2

Źródło: Rynek pracy w województwie warmińsko-mazurskim w latach 2017-2018, Urząd Statystyczny w Olsztynie, 2019

1.4. ZATRUDNIENIE ORAZ WYNAGRODZENIA W SEKTORZE PRZEDSIĘBIORSTW

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw (tj. przedsiębiorstw zatrudniających powyżej 9 osób) w okresie styczeń – grudzień 2019 roku wyniosło 149,4 tys. osób i było o 1,9% (o 2,9 tys. osób) wyższe niż w analogicznym okresie 2018 roku, podczas gdy w kraju nastąpił wzrost o 2,7% (do poziomu 6 395,3 tys. osób).

Wykres 9. Struktura przeciętnego zatrudnienia w województwie warmińsko-mazurskim w sektorze przedsiębiorstw w 2019 r. (w %)

*nie obejmuje działów: badania naukowe i prace rozwojowe oraz działalność weterynaryjna

Źródło: Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa warmińsko-mazurskiego w grudniu 2019 r., Urząd Statystyczny Olsztyn, 29.01.2020 r.

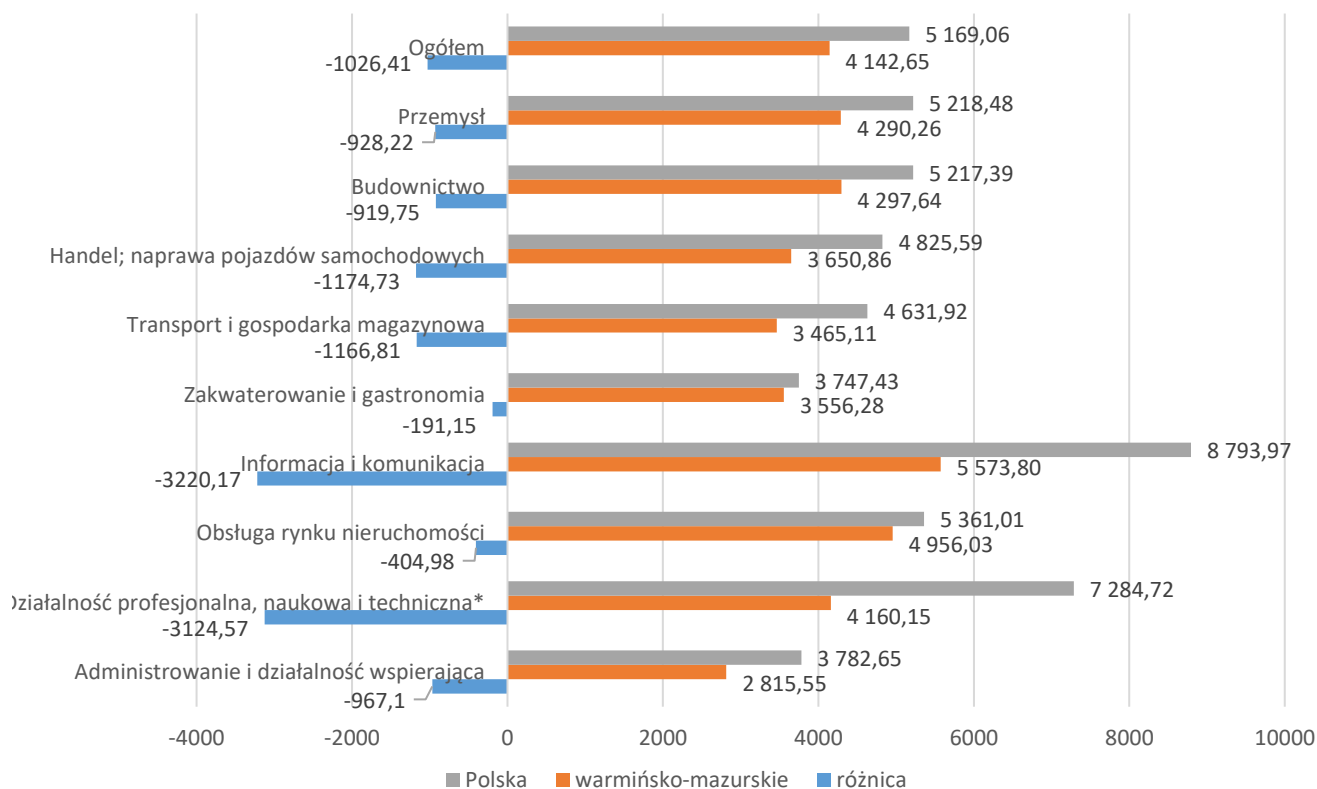
Podobnie jak w latach poprzednich, najwięcej osób z sektora przedsiębiorstw znalazło zatrudnienie w *Przemśle* – 88,7 tys. osób (59,4%), w tym w *Przetwórstwie Przemysłowym* – 80,9 tys. osób. Ponad 20,9 tys.

osób zatrudnionych było w sekcji związanej z *Handlem; naprawą pojazdów samochodowych* (14,0%). Trzecim sektorem przedsiębiorstw, w którym zatrudnionych było najwięcej osób, było *Budownictwo* – w sektorze tym w 2019 roku pracowało 11,1 tys. osób (7,4%).

W skali całego 2019 roku przeciętne zatrudnienie wzrosło w 6 sektorach przedsiębiorstw, przy czym największy wzrost odnotowano w *Działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej* (o 12,8%) oraz *Administrowaniu i działalności wspierającej* (o 10,1%). Spadek przeciętnego zatrudnienia w 2019 roku odnotowano w 3 sektorach przedsiębiorstw, przy czym największy w *Obsłudze rynku nieruchomości* (o 3,3%).

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw wyniosło w województwie warmińsko-mazurskim w 2019 r. 4 142,65 zł. Było zatem wyższe o 225,94 zł (o 5,8%) niż w 2018 roku. Od kilku lat nadal jednak pozostaje na poziomie niższym (o 1 026,41 zł, tj. o 19,9%) niż w kraju, gdzie przeciętne miesięczne wynagrodzenie wyniosło 5 169,06 zł.

Wykres 10. Wynagrodzenia (w zł) w sektorze przedsiębiorstw w 2018 roku

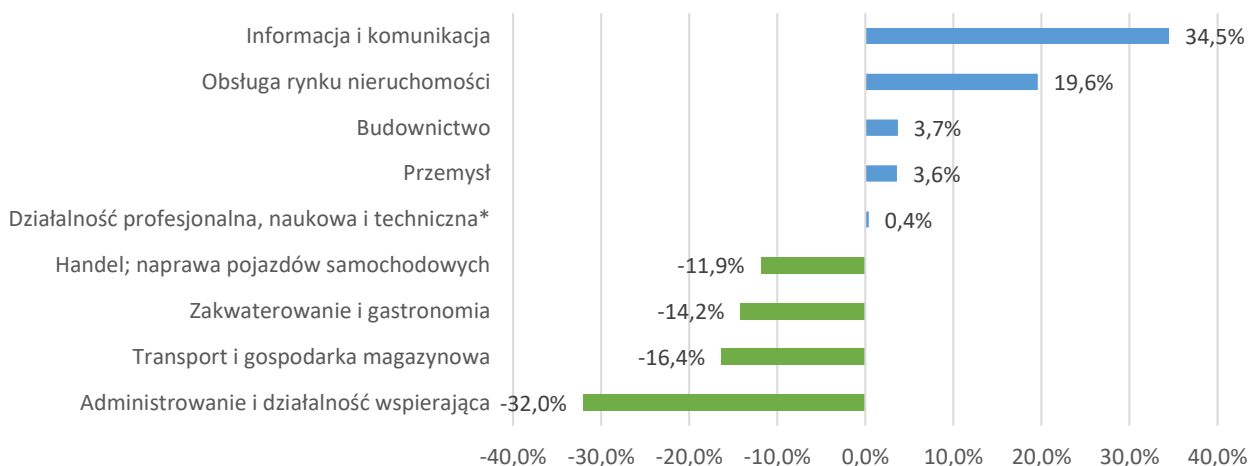
*nie obejmuje działów: badania naukowe i prace rozwojowe oraz działalność weterynaryjna

Źródło: Sytuacja społeczno-gospodarcza kraju w 2019 roku, GUS 2020; Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa warmińsko-mazurskiego w grudniu 2019 r., Urząd Statystyczny Olsztyn, 2020 r.

Analiza wysokości wynagrodzeń wskazuje na zróżnicowanie ich poziomu. Najwyższe wynagrodzenie w województwie, podobnie jak w kraju, otrzymywali zatrudnieni w sekcji *Informacja i komunikacja* – 5 573,80 zł (wobec 8 793,97 zł w Polsce). Najniższe wynagrodzenie w regionie odnotowano w sekcji *Administrowanie i działalność wspierająca* – 2 815,55 zł; w Polsce – 3 782,65 zł. Największą różnicę pomiędzy zarobkami w województwie i w kraju odnotowano w sekcji *Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna*,

gdzie wyniosła ona 42,9 % oraz *Informacja i komunikacja* (36,6%). Najmniejszy dystans, wynoszący 5,1%, występował pomiędzy wysokością wynagrodzeń w sekcji *Zakwaterowanie i gastronomia*.

Wykres 11. Odchylenia miesięcznych wynagrodzeń w wybranych sekcjach PKD od przeciętnego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw w województwie w 2019 roku

*nie obejmuje działów: badania naukowe i prace rozwojowe oraz działalność weterynaryjna

Źródło: Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa warmińsko-mazurskiego w grudniu 2019 r., Urząd Statystyczny Olsztyn, 29.01.2020 r.

Na wyższe wynagrodzenia, w odniesieniu do przeciętnego w sektorze przedsiębiorstw w 2019 roku, mogli liczyć zatrudnieni w *Informacji i komunikacji* (o 34,5%), *Obsłudze rynku nieruchomości* (o 19,6%), a także *Budownictwie* (3,7%), *Przemśle* (o 3,6%) oraz *Działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej* (o 0,4%). Pensję wynoszącą mniej niż przeciętne wynagrodzenie w województwie otrzymali zatrudnieni w sekcji *Administrowanie i działalność wspierająca* – średnio mniej o 32,0%; *Transport i gospodarka magazynowa* – o 16,4%, *Zakwaterowanie i gastronomia* – o 14,2%; oraz w *Handlu* – o 11,9%. Największy procentowy wzrost wynagrodzenia w porównaniu do 2018 roku odnotowano natomiast w *Administrowaniu i działalności wspierającej* (wzrost o 9,0%). Najmniejszy wzrost wynagrodzenia w skali roku wystąpił w sekcji *Transport i gospodarka magazynowa* (o 3,4%).

1.5. PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ

Według stanu na dzień 31 grudnia 2019 roku w rejestrze REGON województwa warmińsko-mazurskiego wpisanych było 131 908 podmiotów gospodarki narodowej (bez osób fizycznych prowadzących wyłącznie indywidualne gospodarstwa rolne). W porównaniu z okresem sprzed roku – nastąpił wzrost o 3,8%. W 2019 r. większość podmiotów wpisanych do rejestru REGON stanowiły jednostki sektora prywatnego (126 537 podmiotów, tj. 95,9%). Odnotowany w latach 2018/2019 wzrost dotyczył właśnie tego sektora – wzrost o 4 854 podmiotów (4,0%). Liczba podmiotów sektora publicznego, które w 2019 roku stanowiły 3,7% (4 944), w tym samym okresie zmniejszyła się o 89 podmiotów.

Rośnie także liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w rejestrze REGON, przypadających na 10 tysięcy ludności – z 874 w 2017 r. do 890 w 2018 oraz jednostek nowo zarejestrowanych na 10 tys.

ludności – odpowiednio z 75 do 86. Natomiast wskaźnik określający podmioty wykreślone z rejestru (na 10 tys. mieszkańców) wzrósł o 5 i w 2018 r. wyniósł 72⁶.

Biorąc pod uwagę sekcje PKD podmiotów gospodarki narodowej zarejestrowanych w rejestrze REGON, od lat największą liczbę podmiotów skupiają sekcje: *Handel; naprawa pojazdów samochodowych* – 18,6% (24 525 podmiotów) oraz *Budownictwo* – 13,7% (18 019). Łącznie to ponad 32% ogółu firm figurujących w rejestrze REGON. Najmniejszą liczbą podmiotów zarejestrowanych w województwie warmińsko-mazurskim na koniec roku 2019 cechowały się sekcje: *Górnictwo i wydobywanie* – 141 podmiotów (0,1%), *Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę* – 400 podmiotów (0,3%) oraz *Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami* – 424 podmioty (0,3%).

Analizując zmiany, jakie nastąpiły w latach 2018-2019, w 16 sekcjach PKD obserwujemy procentowy spadek liczby podmiotów gospodarczych, największy w sekcji – *Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych* – spadek o 15,6% (o 54 podmioty). Mniej podmiotów odnotowano również w sekcjach:

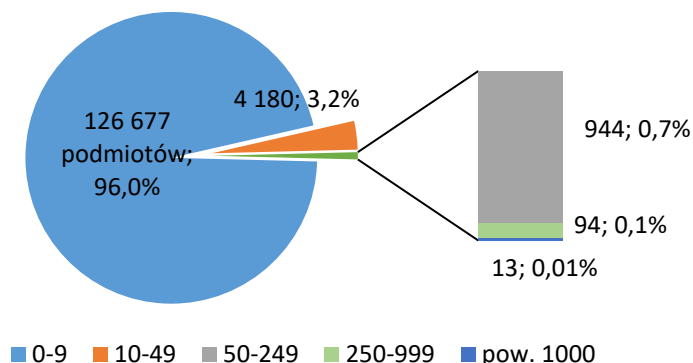
- *Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją* – 11,0% (o 1 786 podmiotów),
- *Informacja i komunikacja* – 6,9% (o 179 podmiotów),
- *Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją* – o 6,7% (o 167 podmiotów),
- *Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca* – 6,3% (o 230 podmiotów),
- *Pozostała działalność usługowa* – o 5,4% (o 565 podmiotów),
- *Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi* – o 4,3% (o 164 podmioty),
- *Przetwórstwo przemysłowe* – 4,0% (o 400 podmioty),
- *Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna* – o 3,6% (o 361 podmiotów),
- *Opieka zdrowotna i pomoc społeczna* – o 3,1% (o 284 podmioty),
- *Transport i gospodarka magazynowa* – o 2,9% (o 211 podmiotów),
- *Edukacja* – o 2,7% (o 130 podmiotów),
- *Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości* – o 2,0% (o 240 podmiotów),
- *Działalność finansowa i ubezpieczeniowa* – o 1,4% (o 47 podmiotów),
- *Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne* – o 0,4% (o 4 podmioty),
- *Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo* – o 0,2% (o 7 podmiotów).

Największy procentowy wzrost miał miejsce w przypadku podmiotów zajmujących się *Górnictwem i wydobywaniem* – o 1,4% (2 podmioty).

W strukturze podmiotów gospodarczych w województwie, wg przewidywanej liczby pracujących, przeważają mikro przedsiębiorstwa do 9 osób – 96,0%. Najmniejszy odsetek stanowiły duże przedsiębiorstwa – zatrudniające ponad 1 000 osób – których w końcu 2019 roku na Warmii i Mazurach było 13.

⁶ Brak danych za 2019 r.

Wykres 12. Struktura podmiotów gospodarczych w województwie warmińsko-mazurskim wg przewidywanej liczby pracujących (wg stanu na 31 XII 2019 r.)

Źródło: GUS; <https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/podmioty-gospodarcze-wyniki-finansowe/zmiany-strukturalne-grup-podmiotow/miesieczna-informacja-o-podmiotach-gospodarki-narodowej-w-rejestrze-regon-grudzien-2019,4,30.html> z dn. 9.01.2020 r.

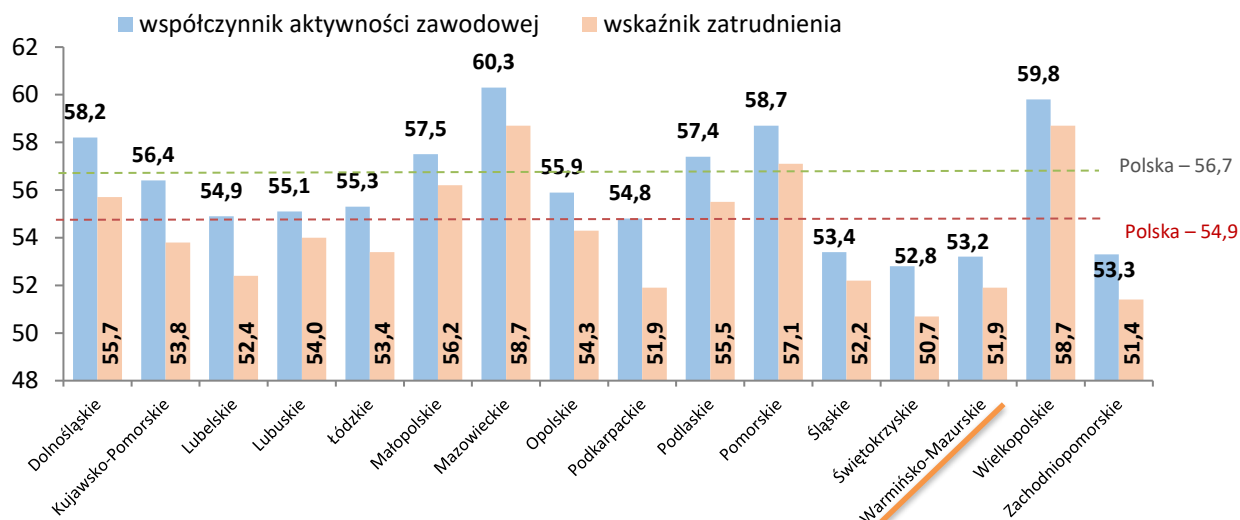
2. LICZBA BEZROBOTNYCH I STOPA BEZROBOCIA

2.1. RYNEK PRACY WEDŁUG BADAŃ AKTYWNOŚCI EKONOMICZNEJ LUDNOŚCI (BAEL)

Jednym ze źródeł informacji o sytuacji na rynku pracy jest Badanie Aktywności Ekonomicznej Ludności. Biorąc pod uwagę wartości wskaźników będących wynikiem badań wg stanu na III kwartał 2019 r., zauważyć można, iż najlepszą sytuacją na rynku pracy charakteryzuje się sześć województw: dolnośląskie, małopolskie, mazowieckie, podlaskie, pomorskie oraz wielkopolskie, w których zarówno współczynnik aktywności zawodowej, jak i wskaźnik zatrudnienia przekraczały wartość wskaźników krajowych. Warto zaznaczyć, iż w województwie wielkopolskim odnotowano jednocześnie najniższą stopę bezrobocia wg BAEL (tj. 1,8%).

W III kwartale 2019 w województwie warmińsko-mazurskim odnotowano jeden z najniższych wskaźników zatrudnienia oraz współczynnika aktywności zawodowej w Polsce (niższymi wartościami tych wskaźników charakteryzowało się jedynie województwo świętokrzyskie). Jednocześnie to właśnie w naszym regionie wskaźnik zatrudnienia osiągnął największy wzrost w kraju w porównaniu z III kwartałem 2018 roku.

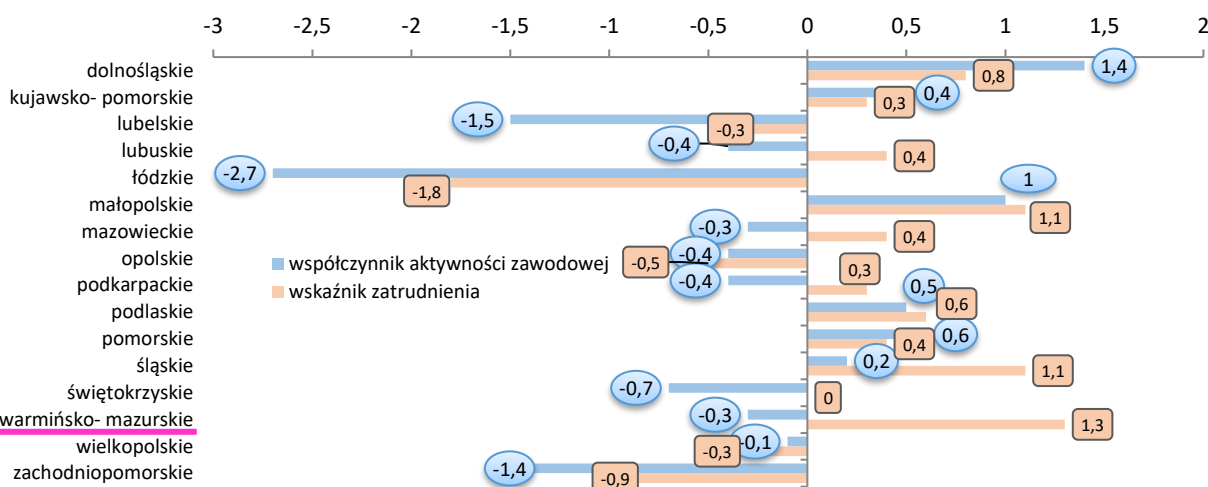
Wykres 13. Wybrane wskaźniki aktywności ekonomicznej ludności Polski według województw (III kw. 2019 r.)⁷

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BAEL

Województwo warmińsko-mazurskie (obok województwa śląskiego oraz małopolskiego) należy do grona województw, w których odnotowano w okresie rocznym (III kwartał 2018 r. i III kwartał 2019 r.) największy wzrost wskaźnika zatrudnienia (o 1,3 pkt proc.). Wzrost ten był wyższy niż tendencja krajowa, bowiem w Polsce wzrost wskaźnika zatrudnienia w tym samym czasie wyniósł 0,3 pkt proc. Biorąc pod uwagę współczynnik aktywności zawodowej, to spadł on o 0,3 pkt procentowego, jednak w porównaniu z innymi województwami jest to jeden z najniższych spadków (podobnie jak w województwie mazowieckim). W tym samym czasie w Polsce również odnotowano spadek tego wskaźnika o 0,1 pkt proc.

Wykres 14 Dynamika zmian wskaźników aktywności ekonomicznej ludności Polski według województw (III kw. 2018r. – III kw. 2019 r.)

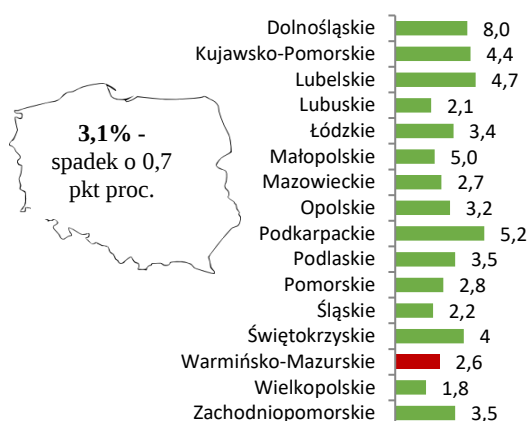

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BAEL

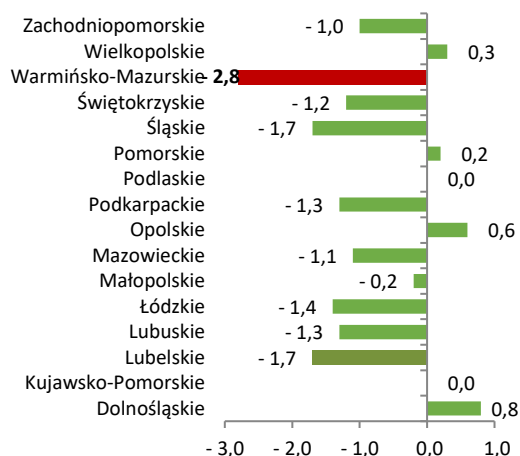
⁷ stan na 06.02.2020 r., dane na IV kwartał 2019 r. publikowane są w późniejszym terminie.

Wartość stopy bezrobocia w regionie ukształtowała się na jednym z najniższych poziomów w Polsce (tj. 2,6%). Niższym wskaźnikiem charakteryzowały się województwa: małopolskie (2,3%), śląskie (2,2%), lubuskie (2,1%) oraz wielkopolskie (1,8%). Dodatkowo zaznaczyć należy, iż w okresie rocznym (III kwartał 2018 r. i III kw. 2019 r.) spadek wartości stopy bezrobocia w regionie – o 2,8 pkt proc., był najwyższym odnotowanym spadkiem w kraju.

Wykres 15. Stopa bezrobocia w Polsce wg stanu na III kw. 2019 r.

Wykres 16 Dynamika zmian stopa bezrobocia III kw. 2018 – III Kw. 2019 r. (pkt proc.)

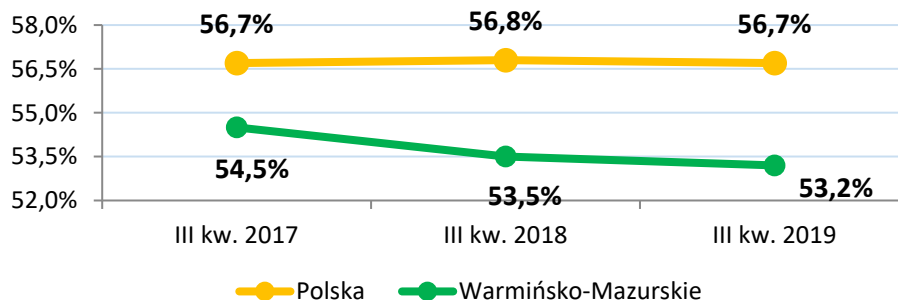

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BAEL

Współczynnik aktywności zawodowej

Na koniec III kwartału 2019 roku na Warmii i Mazurach współczynnik aktywności zawodowej wyniósł 53,2%. W latach 2017-2019 wskaźnik ten w regionie zmniejszył się o 1,3 pkt proc., natomiast w tym samym okresie w kraju nie odnotowano zmiany wartości tego współczynnika. Na koniec III kw. 2019 roku dystans pomiędzy wartością współczynnika aktywności zawodowej w Polsce i województwie wyniósł 3,5 pkt proc. W latach 2017-2019 (III kwartał) różnica między wartością tego współczynnika w kraju oraz w województwie systematycznie wzrastała od 2,2 pkt proc. w 2017 roku, poprzez 3,3 pkt proc. w 2018, po 3,5 pkt proc. w 2019 r.

Wykres 17. Współczynnik aktywności zawodowej w województwie warmińsko-mazurskim i w kraju (III kwartał 2017-2019)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BAEL

Biorąc pod uwagę różne kryteria największą aktywnością zawodową w województwie charakteryzowali się:

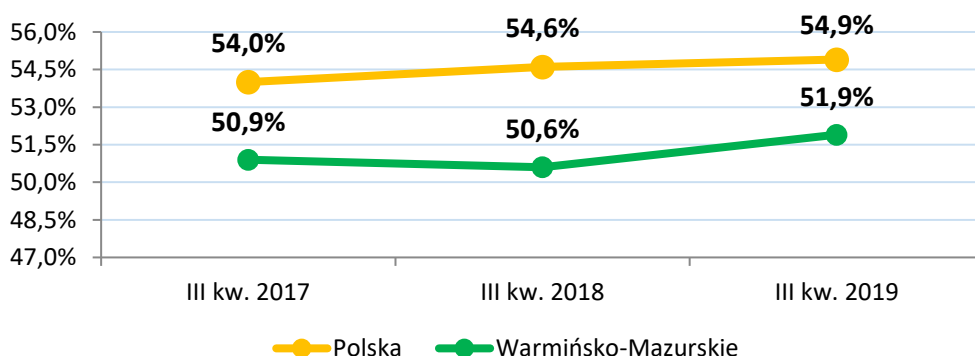
- ✓ mężczyźni, dla których współczynnik aktywności zawodowej wyniósł na koniec września 2019 r. 61,7% (wobec 45,1% dla kobiet),
- ✓ mieszkańcy miast – 54,7% (w porównaniu do 50,9% mieszkańców terenów wiejskich),
- ✓ osoby w wieku 35-44 lata (81,1%),
- ✓ osoby z wykształceniem wyższym (80,2%).

Najmniej aktywną zawodową grupą były osoby w wieku 55 lat i więcej (26%) oraz legitymujące się wykształceniem gimnazjalnym i niższym (20,6%).

Wskaźnik zatrudnienia

Wskaźnik zatrudnienia na Warmii i Mazurach w okresie III kw. 2017 – III kw. 2019 roku zwiększył się o 1,0 pkt proc. (w kraju o 0,9 pkt proc.) i na koniec września 2019 roku ukształtował się na poziomie 51,9%. Zaznaczyć jednak należy, iż na przestrzeni III kw. 2017 i 2018 r. w regionie nastąpił spadek wartości tego wskaźnika o 0,3 pkt proc., podczas gdy w Polsce wskaźnik zatrudnienia ciągle rósł – wzrost o 0,6 pkt proc. Po wzroście dystansu pomiędzy wartością tego wskaźnika dla kraju i naszego regionu w III kw. 2018 roku do 4,0 pkt proc. (wobec 3,1 pkt proc. na koniec września 2017 r.) w 2019 roku różnica ta spadła i wyniosła 3,0 pkt proc.

Wykres 18. Wskaźnik zatrudnienia w województwie warmińsko-mazurskim i w kraju (III kwartał 2017-2019)

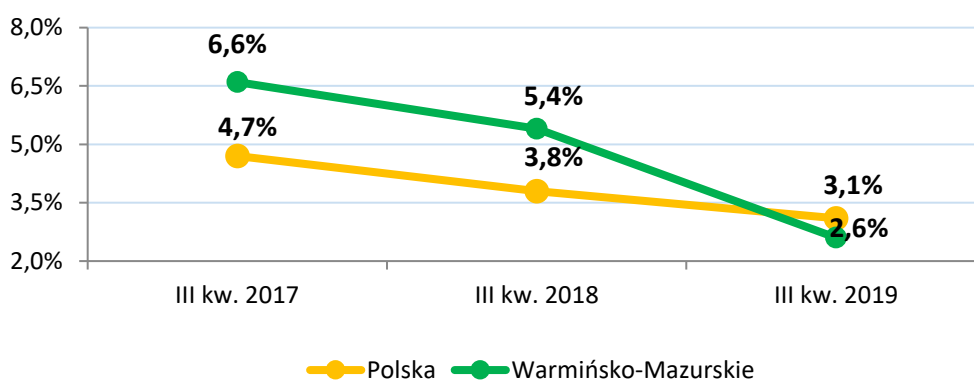
Źródło: Opracowanie własne na podstawie BAEL

Podobnie jak w latach ubiegłych wyższym wskaźnikiem zatrudnienia w województwie charakteryzują się mężczyźni – 61,0% (dla kobiet wskaźnik ten wyniósł natomiast 43,2%). Biorąc pod uwagę kryterium zamieszkania, wyższy współczynnik aktywności zawodowej cechował mieszkańców miast (53,3%), natomiast aktywność ekonomiczna mieszkańców terenów wiejskich ukształtowała się na poziomie 49,6%. Najwyższy wskaźnik zatrudnienia – 79,6% przypisany jest do grupy wiekowej 35-44 lata oraz osób posiadających dyplom szkoły wyższej (78,3%), najniższy natomiast dla badanych w przedziale wiekowym 55 lat i więcej (25,8%) oraz tych, którzy ukończyli gimnazjum lub mają wykształcenie podstawowe (19,8%).

Stopa bezrobocia wg BAEL

Wartość stopy bezrobocia w województwie warmińsko-mazurskim na koniec III kw. 2019 roku ukształtowała się na poziomie 2,6% i była ona o 4,0 pkt proc. mniejsza niż stopa bezrobocia na koniec września 2017 roku. Zmiany wysokości stopy bezrobocia są bardziej dynamiczne niż w przypadku pozostałych dwóch wskaźników. W regionie na przełomie III kw. 2017 i 2018 roku odnotowano spadek stopy bezrobocia o 1,2 pkt proc., a w latach 2018 i 2019 wskaźnik ten zmniejszył się o 2,8 pkt proc. W Polsce dynamika spadku była mniejsza, jednak także tu zachowana została stała tendencja malejąca wartości stopy bezrobocia (odpowiednio o 0,9 pkt proc. oraz 0,7 pkt proc.). W III kw. 2019 roku po raz pierwszy od lat w województwie warmińsko-mazurskim odnotowano niższą stopę bezrobocia niż w kraju (różnica wyniosła 0,5 pkt proc.).

Wykres 19. Stopa bezrobocia według BAEL w województwie warmińsko-mazurskim i w kraju (III kwartał 2017-2019)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BAEL

Stopa bezrobocia w Unii Europejskiej według Eurostatu

Według danych Eurostat stopa bezrobocia Unii Europejskiej (28 państw) w grudniu 2019 wyniosła 6,2%. W porównaniu do analogicznego okresu 2018 roku jest to spadek o 0,4 pkt proc. Wartość tego wskaźnika dla naszego kraju wyniosła 3,3% (w poprzednim roku było to 3,5%), tym samym Polska, uplasowała się na czwartym miejscu, jeśli chodzi o najniższy poziom tego wskaźnika w UE. Najniższą stopę bezrobocia odnotowano w Czechach (2,0%), najwyższą natomiast w Hiszpanii (13,7%)⁸.

⁸ Brak pełnych danych o stopie bezrobocia w grudniu 2019 r. dla Estonii (4,3% w listopadzie 2019 r.), Grecji (16,6% w październiku 2019 r.), Węgier (3,4% w listopadzie 2019 r.) i Wielkiej Brytanii (3,8% w październiku 2019 r.), dla Norwegii (4,0% w listopadzie 2019 r.)

Mapa 2. Stopa bezrobocia w państwach UE (w grudniu 2019 roku) (w %)

Źródło: Eurostat

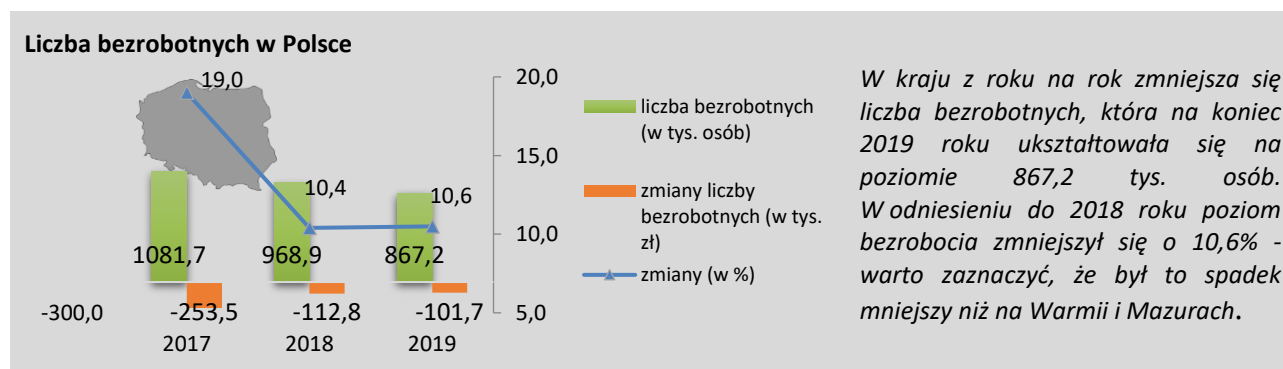
2.2. LICZBA BEZROBOTNYCH ZAREJESTROWANYCH W URZĘDACH PRACY

Od kilku lat w województwie warmińsko-mazurskim systematycznie spada liczba zarejestrowanych bezrobotnych. Na koniec 2019 roku liczba bezrobotnych w województwie wyniosła **45 731 osób**, w porównaniu do 2018 roku odnotowano spadek poziomu bezrobocia o 7 410 osób (tj. o 13,9%), jednocześnie zauważyć można, iż dynamika spadku liczby bezrobotnych była wyższa niż na przełomie 2018/2019 roku.

Rysunek 1. Liczba bezrobotnych oraz dynamika spadku liczby bezrobotnych w województwie warmińsko-mazurskim w latach 2017-2019

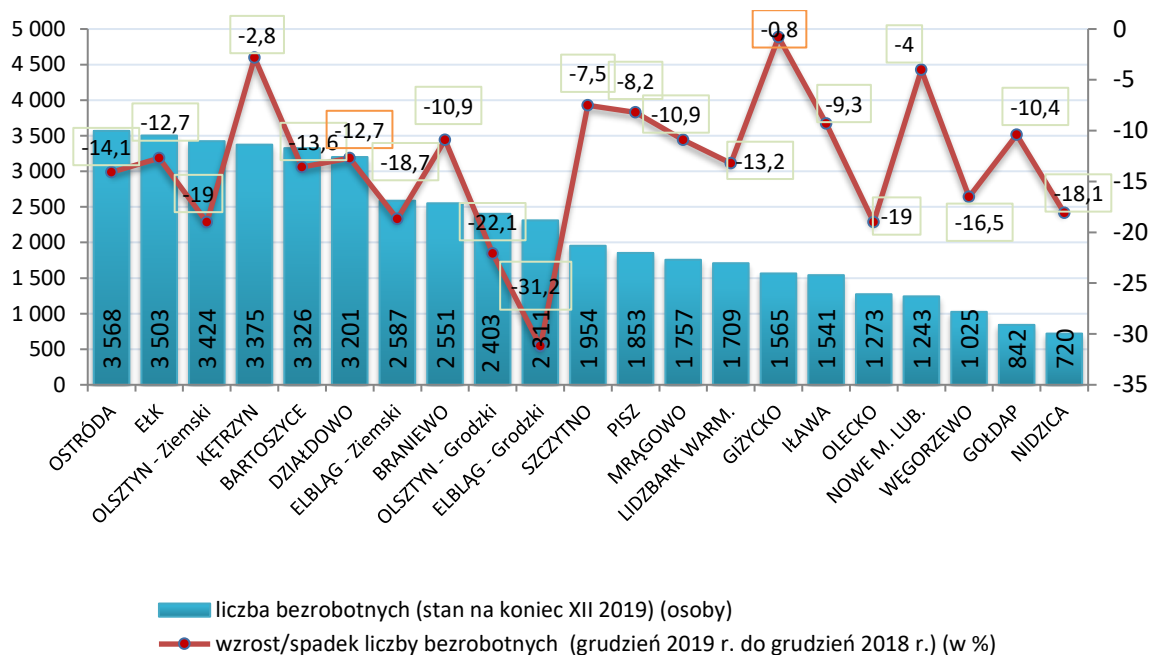
Źródło: Opracowanie własne na podstawie Sprawozdania MRPiPS 01.

Bezrobocie w województwie cechuje **nierównomierne rozmieszczenie terytorialne**. Na koniec 2019 roku, różnica pomiędzy powiatem o najmniejszej liczbie bezrobotnych (powiat nidzicki – 720 osób), a powiatem, o największej liczbie zarejestrowanych osób (ostródzki – 3 568 osób) wynosiła 2 848 osób.

W województwie warmińsko-mazurskim, w porównaniu do końca 2018 roku, **spadek liczby bezrobotnych** odnotowano we wszystkich powiatach, w tym największe spadki charakteryzowały m. Elbląg (o 31,2%), m. Olsztyn (22,1%) oraz powiat olsztyński i powiat olecki (po 19,0%).

Wykres 20. Liczba bezrobotnych oraz roczne zmiany liczby bezrobotnych w powiatach województwa warmińsko-mazurskiego

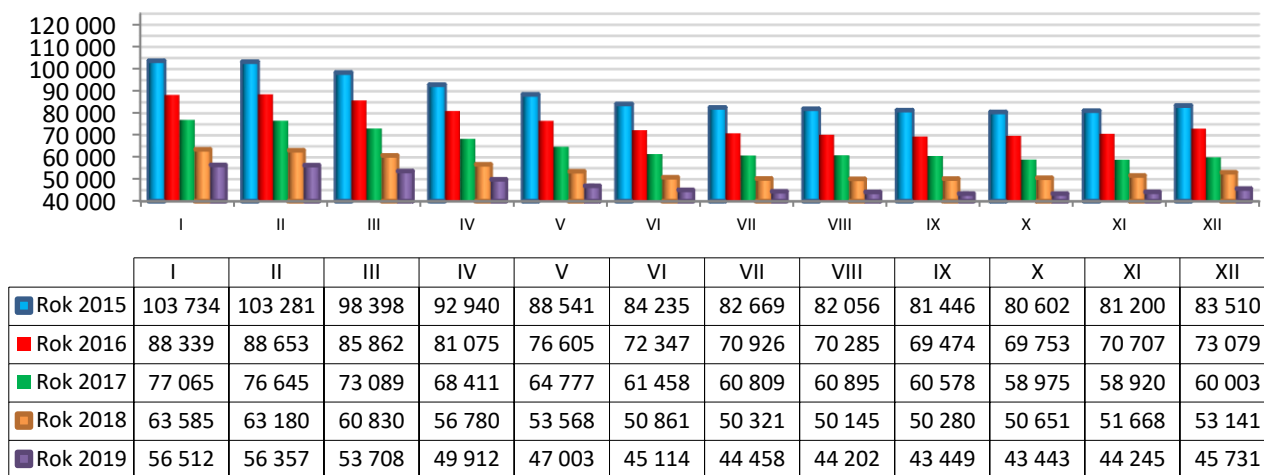
Źródło: Opracowanie własne, na podstawie danych MRPiPS-01.

W dalszym ciągu rynek pracy na Warmii i Mazurach charakteryzuje **sezonowość bezrobocia**, którą odzwierciedla różnica w liczbie bezrobotnych pomiędzy miesiącami zimowymi a jesiennymi. Najwięcej osób

zarejestrowanych jest w urzędach pracy na początku roku, różnica pomiędzy największą (56 512 bezrobotnych na koniec stycznia 2019 r.) i najmniejszą liczbą bezrobotnych (43 443 osób na koniec października 2019 roku) wyniosła 13 069 osób (tj.23,1%). Dla porównania w 2018 roku różnica ta wynosiła 13 440 osób (21,1%).

Wykres 21. Bezrobocie rejestrowane w województwie warmińsko-mazurskim w latach 2015-2019

Źródło: Opracowanie własne, na podstawie sprawozdania MRPiPS-01.

2.3.STOPA BEZROBOCIA REJESTROWANEGO

Poziom stopy bezrobocia rejestrowanego jest ściśle związany z liczbą zarejestrowanych bezrobotnych – kształtowanie się udziału bezrobotnych w populacji aktywnych zawodowo, jest kolejnym potwierdzeniem pozytywnych zmian, jakie kształtują rynek pracy Warmii i Mazur na przestrzeni ostatnich kilku lat.

Na koniec 2019 roku stopa bezrobocia rejestrowanego **w województwie warmińsko-mazurskim osiągnęła wartość 9,0%, przy 5,2% w kraju.** W odniesieniu do 2018 w regionie zaobserwowano większą dynamikę spadku tego wskaźnika, niż w kraju, jednocześnie był to najwyższy spadek w porównaniu do innych województw.

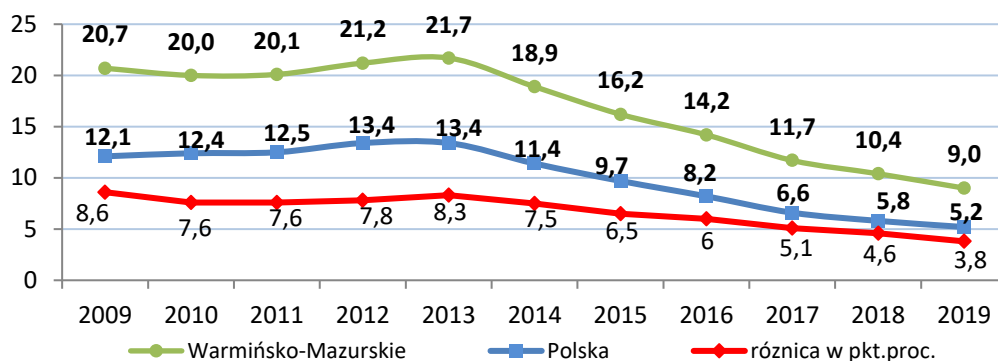
Rysunek 2. Stopa bezrobocia w województwie warmińsko-mazurskim oraz w Polsce w latach 2017-2018

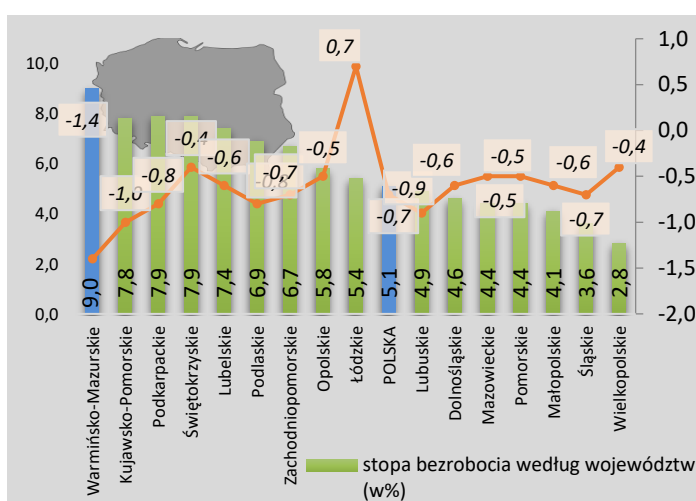
Źródło: Urząd Statystyczny w Olsztynie.

Analizując tendencję w kształtowaniu się wskaźnika stopy bezrobocia na przestrzeni ostatnich dziesięciu lat widoczny jest **zmniejszający się dystans pomiędzy wojewódzką a krajową stopą bezrobocia.** Jeszcze w 2009 roku wynosił on 8,6 pkt proc., podczas gdy w chwili obecnej kształtuje się na poziomie 3,8 pkt proc.

Wykres 22. Tendencje w kształtowaniu się wskaźnika stopy bezrobocia w województwie warmińsko-mazurskim na tle kraju w latach 2009-2019

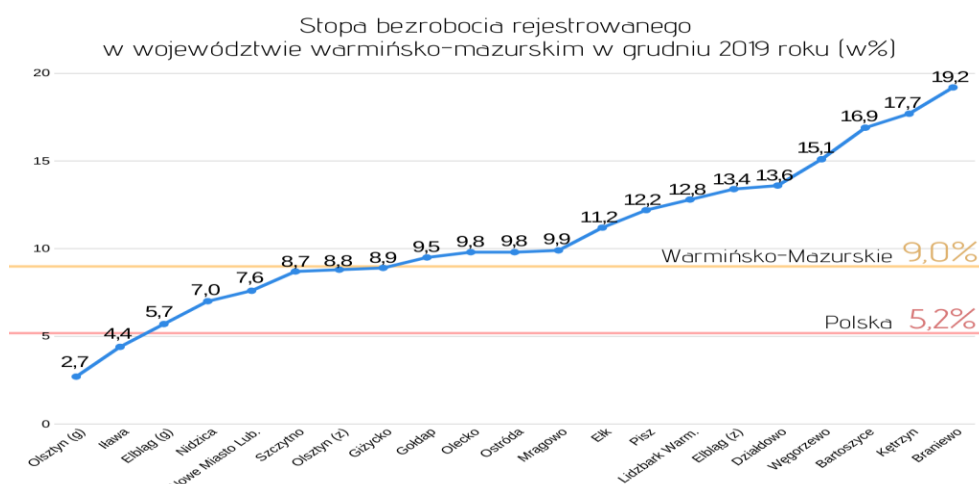
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL.

Stopa bezrobocia rejestrowanego na koniec roku wyniosła w kraju **5,2%** i była o 0,7 pkt proc. niższa niż przed rokiem. Wskaźnik bezrobocia obniżył się we wszystkich województwach, **najwyższy spadek odnotowano na Warmii i Mazurach**. W siedmiu województwach stopa bezrobocia ukształtowała się poniżej średniej krajowej. W wyniku nierównomiernego rozwoju społeczno-gospodarczego regionów, jak i położenia geograficznego nadal widoczny jest **znaczny stopień terytorialnego zróżnicowania bezrobocia w Polsce**. Różnica pomiędzy najniższą i najwyższą stopą bezrobocia w województwach wyniosła 6,2 pkt proc. (w 2018 roku było to 7,3 pkt proc.).

Wskaźnik stopy bezrobocia w województwie warmińsko-mazurskim jest zróżnicowany pod względem terytorialnym. Rozpiętość wskaźnika pomiędzy powiatami wynosiła 16,5 pkt proc. (od 2,7% w mieście Olsztyn do 19,2% w powiecie braniewskim). Dla porównania różnica ta w 2018 roku wynosiła 17,6 pkt proc., natomiast w 2017 roku- 17,7 pkt proc.

Wykres 23. Stopa bezrobocia w województwie warmińsko-mazurskim w grudniu 2019 roku według powiatów

Źródło: Urząd Statystyczny w Olsztynie.

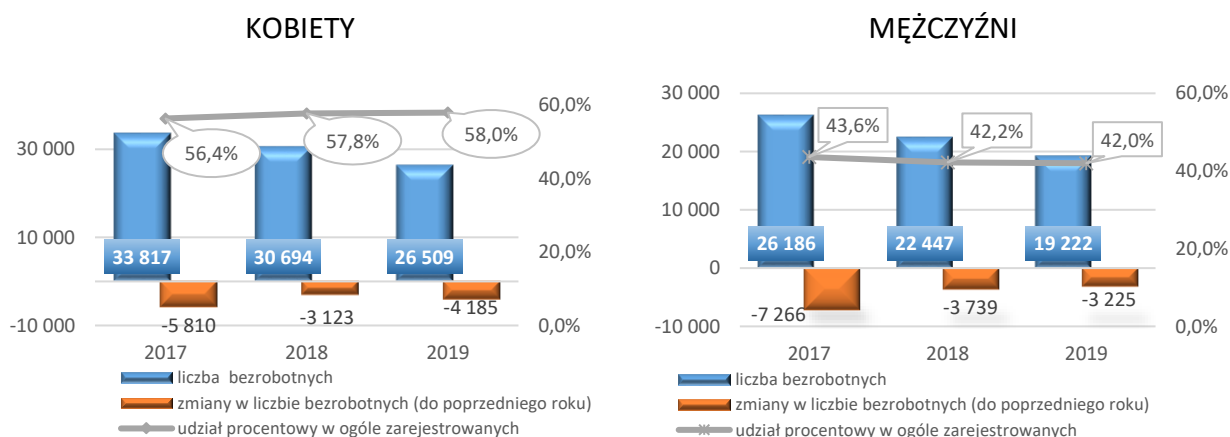
3. STRUKTURA REGIONALNEGO BEZROBOCIA

3.1. BEZROBOTNI WG PŁCI

W województwie warmińsko-mazurskim wśród osób zarejestrowanych w urzędach pracy przeważają kobiety. Na koniec 2019 roku stanowiły one 58,0% ogółu bezrobotnych, co przekłada się na 26 509 bezrobotnych kobiet. Od 2014 r., pomimo spadku liczby zarejestrowanych kobiet, ich odsetek w strukturze bezrobotnych systematycznie rośnie. Zaznaczyć przy tym należy, iż w ostatnich dwóch latach trend ten wyhamował i obserwujemy coraz mniejszy wzrost udziału procentowego kobiet. W latach 2018/2019 wynosił on 0,2 pkt proc., a w latach 2017/2018 - 1,4 pkt proc. Liczba bezrobotnych kobiet w ciągu ostatniego roku zmniejszyła się o 4 185 osób, tj. o 13,6%.

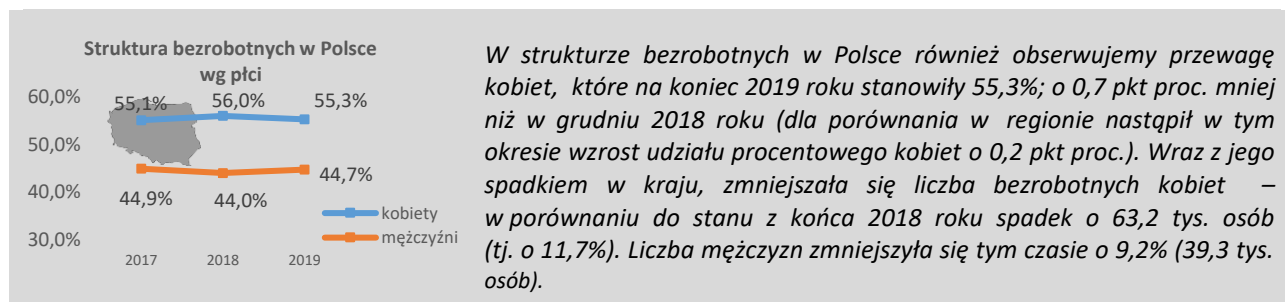
W przypadku mężczyzn obserwujemy systematyczny spadek zarówno liczby zarejestrowanych osób, jak i ich udziału procentowego w ogólnej liczbie bezrobotnych. Tylko w ostatnim roku liczba bezrobotnych mężczyzn zmniejszyła się o 3 225 osób (spadek o 14,4%), a udział procentowy o 0,2 pkt proc. i na koniec grudnia 2019 r. wynosił on 42,0%. Wynikiem zmian jest między innymi systematyczny wzrost liczby mężczyzn przypadających na 100 bezrobotnych kobiet – wskaźnik ten na koniec 2019 roku wyniósł 138, podczas gdy w 2018 roku kształtował się na poziomie 136, a w 2017 – 129.

Wykres 24. Liczba i udział procentowy kobiet i mężczyzn w ogólnej liczbie bezrobotnych w województwie warmińsko-mazurskim w latach 2017-2019

Źródło: Opracowanie własne, na podstawie sprawozdania MRPiS-01

Bezrobotne kobiety przeważały prawie we wszystkich powiatach - największy odsetek kobiet zanotowano w powiecie nowomiejskim (65,2% ogółu zarejestrowanych; 810 kobiet) i działdowskim (65,0%; 2 080). Jedynie w powiecie mrągowskim w strukturze bezrobotnych dominowali mężczyźni, których udział procentowy wyniósł 50,3%, przy 49,7% bezrobotnych kobiet (odpowiednio 884 mężczyźni i 873 kobiety).

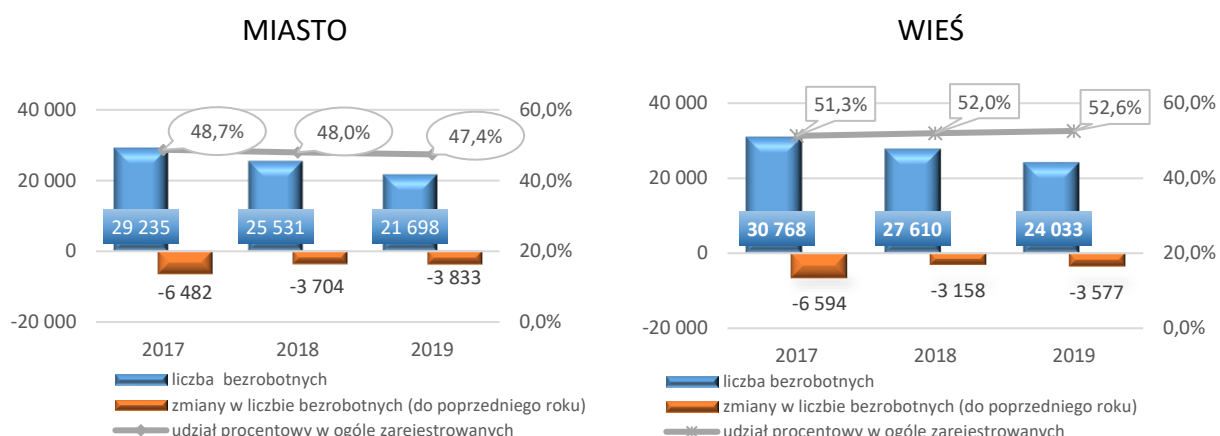

3.2. BEZROBOTNI WG MIEJSCA ZAMIESZKANIA

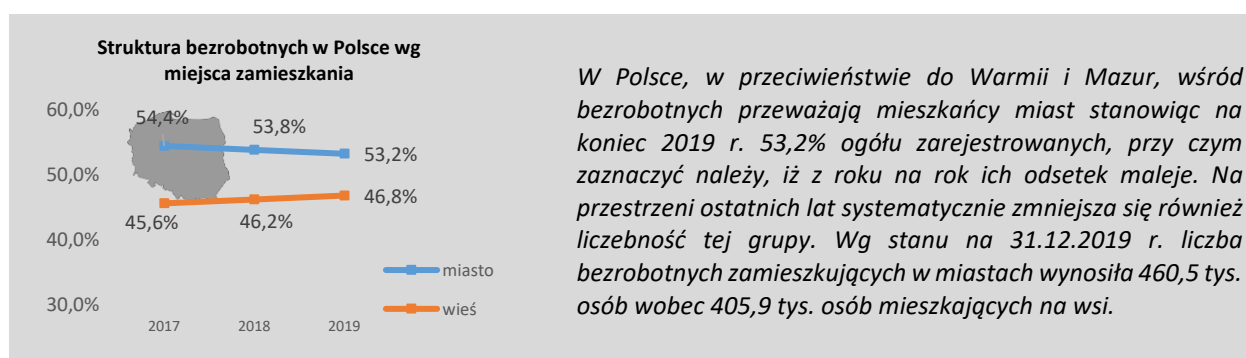
Na strukturę regionalnego bezrobocia wpływa niewątpliwie struktura terytorialna województwa, w której większość powierzchni stanowią obszary wiejskie. Wynikiem tych uwarunkowań jest fakt, iż ponad połowa bezrobotnych Warmii i Mazur zamieszkuje tereny wiejskie. W 2019 r. stanowili oni 52,6% ogółu zarejestrowanych (24 033 osoby). W ostatnich latach obserwujemy systematyczny wzrost udziału procentowego tej grupy w ogóle bezrobotnych, przy jednocześnie zmniejszającej się populacji bezrobotnych mieszkańców wsi. Od 2018 roku liczba bezrobotnych z terenów wiejskich zmniejszyła się o 13,0% tj. o 3 577 osób, zaś udział procentowy tej grupy zwiększył się o 0,6 pkt proc. W tym samym okresie liczba bezrobotnych wskazujących jako miejsce zamieszkania miasta spadła o 15,0% (o 3 833 osoby).

Wśród powiatów z województwa warmińsko-mazurskiego największy udział procentowy bezrobotnych mieszkańców terenów wiejskich zanotowano w powiecie nowomiejskim (76,3%) oraz elbląskim (70,1%), najmniejszy zaś w powiecie ełckim (44,9% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych). Blisko 22%, z grupy liczącej 21 698 bezrobotnych zamieszkujących miasta, to mieszkańcy Olsztyna i Elbląga.

Wykres 25. Liczba i udział procentowy mieszkańców miast i wsi w ogólnej liczbie bezrobotnych w województwie warmińsko-mazurskim w latach 2017-2019

Źródło: Opracowanie własne, na podstawie sprawozdania MRPiPS-01.

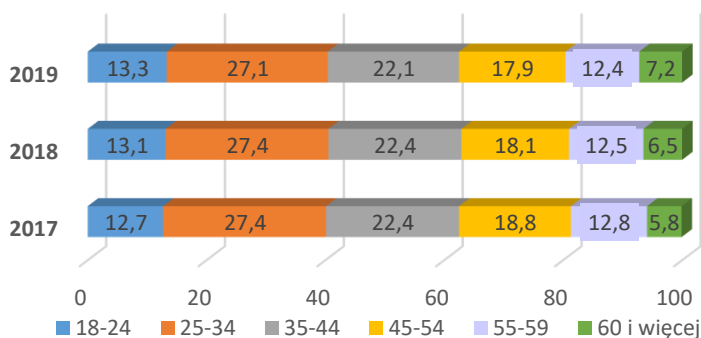
3.3. BEZROBOTNI WG WIEKU

W strukturze bezrobotnych niezmiennie, najliczniejszą grupę na Warmii i Mazurach tworzą osoby w wieku 25-34 lata. Na koniec 2019 roku ich liczba wynosiła 12 394 osób i stanowili oni 27,1% ogółu bezrobotnych. Na drugim miejscu pod względem liczebności grupy znaleźli się bezrobotni w przedziale wiekowym od 35 do 44 lat – 22,1% (10 107 osób). Blisko 18% bezrobotnych stanowiły osoby w wieku 45-54 lat – 8 201 osób zarejestrowanych w urzędach pracy. Mniejszy udział w strukturze bezrobotnych w regionie miała najmłodsza grupa, tj. osoby do 24. roku życia (13,3% który stanowiło 6 070 osób w tym przedziale wiekowym) oraz bezrobotni w wieku 55-59 lat (12,4% tj. 5 653 osoby). Najmniej liczną grupę bezrobotnych tworzą osoby w wieku 60 lat i więcej. Według stanu na koniec 2019 roku ich liczba wyniosła 3 306 osób (7,2% ogółu zarejestrowanych).

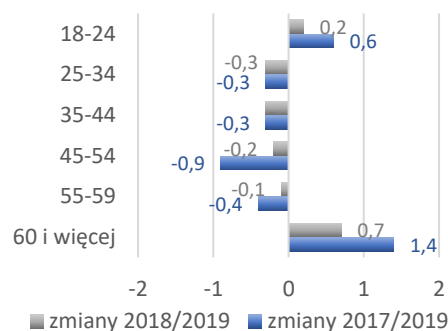
Rozpatrując zmiany w strukturze bezrobotnych według wieku w regionie w latach 2018/2019, podkreślić należy, iż w okresie ostatniego roku wzrost odnotowano w dwóch skrajnych grupach wiekowych: najmłodszej (o 0,2 pkt proc.) i najstarszej - wśród osób powyżej 60. roku życia (o 0,7 pkt proc.). W pozostałych grupach nastąpił spadek, który mieścił się w granicach od 0,1 do 0,3 pkt proc.

W tym samym okresie liczba bezrobotnych zmniejszyła się we wszystkich grupach wiekowych. Porównywalny, wynoszący 14,9 - 15,0 procentowy spadek, zaobserwowano w trzech grupach obejmujących łącznie osoby od 25. do 59. roku życia. Mniejszą zmianę (o 12,7%; tj. o 881 osób) w poziomie bezrobocia odnotowano w przypadku osób najmłodszych (w wieku od 18 do 24 lat). Najmniejszą różnicę w liczbie bezrobotnych zaobserwowano w grupie osób powyżej 60. roku życia (o 4%; 138 osób).

Wykres 26. Struktura bezrobotnych według grup wiekowych w województwie warmińsko-mazurskim w latach 2017-2019

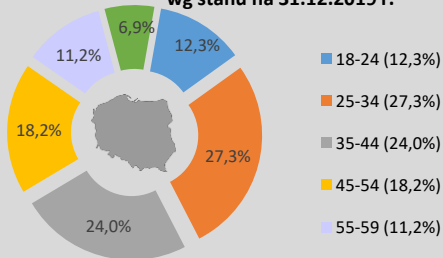

Wykres 27. Zmiany w strukturze bezrobotnych wg wieku w latach 2017-2019 (w pkt proc.)

Źródło: Opracowanie własne, na podstawie sprawozdania MRPiPS-01.

Struktura bezrobotnych w Polsce wg wieku - wg stanu na 31.12.2019 r.

Struktura bezrobotnych według wieku w kraju od lat jest niezmienna i kształtuje się podobnie jak w województwie warmińsko-mazurskim. Różnice widoczne są jedynie w wartościach poszczególnych grup wiekowych. Największy odsetek bezrobotnych w kraju stanowią osoby w wieku 25-34 lata. Na koniec grudnia 2019 roku ich liczba wynosiła 236,6 tys. osób, a udział procentowy w ogóle bezrobotnych ukształtował się na poziomie 27,3%. Równie wysoki odsetek stanowili bezrobotni w przedziale wiekowym 35-44 lata – 24,0% ogółu zarejestrowanych (208,3 tys. osób). Najmniej – tj. 6,9% wszystkich bezrobotnych w kraju, to osoby powyżej 60. roku życia (60,2 tys. osób).

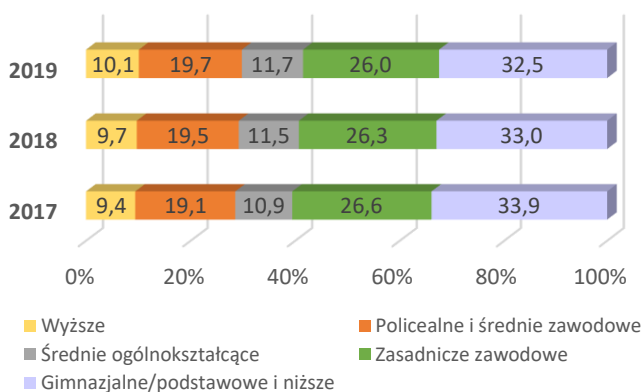
3.4. BEZROBOTNI WG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA

Dominującą grupą bezrobotnych pod względem wykształcenia są w regionie osoby z niskim poziomem wykształcenia – 32,5% ogółu bezrobotnych (14 854 osób) posiada wykształcenie gimnazjalne i podstawowe. Ponad ¼ bezrobotnych z Warmii i Mazur legitymuje się wykształceniem zasadniczym zawodowym (26,0%). Na koniec 2019 roku liczba bezrobotnych z tym poziomem wykształcenia wyniosła 11 902 osoby. Wysoki odsetek w strukturze bezrobotnych stanowią osoby z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym – 19,7% ogółu zarejestrowanych (8 997 osób). Osoby z wykształceniem średnim ogólnokształcącym są jedną z mniej licznych grup bezrobotnych. Wg stanu na 31.12.2019 rok stanowili oni 11,7% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych (5 360 osób). W statystykach urzędów pracy najmniej było osób posiadających dyplom ukończenia szkoły wyższej – 4 618 osób (10,1% ogółu bezrobotnych).

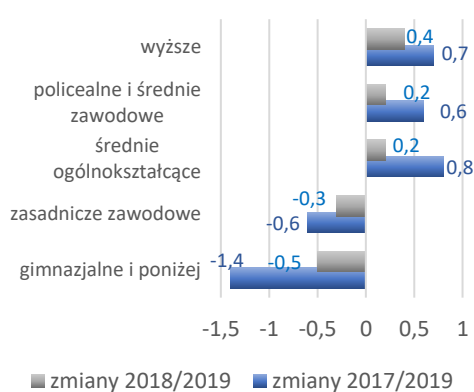
Analizując strukturę bezrobotnych pod względem ich wykształcenia, w ostatnim roku, obserwujemy kontynuację spadku udziału procentowego osób z najniższym poziomem wykształcenia: gimnazjalnym i podstawowym (o 0,5 pkt proc.) oraz zasadniczym zawodowym (o 0,3 pkt proc.). Tym samym odsetek pozostałych grup w strukturze bezrobotnych wzrósł, przy czym największą zmianę – o 0,4 pkt proc. odnotowano dla grupy osób z wykształceniem wyższym.

Spadkowy trend obserwowany w ogólnej liczbie bezrobotnych swoje odzwierciedlenie znajduje wśród osób ze wszystkimi poziomami wykształcenia. Największy procentowy spadek dotyczył bezrobotnych ze świadectwem gimnazjalnym, w ciągu roku ich liczba zmniejszyła się o 15,3% (tj. o 2 675 osób); najmniejszy - absolwentów szkół wyższych – o 10,8% (559 osób).

Wykres 28. Struktura bezrobotnych według wykształcenia w województwie warmińsko-mazurskim w latach 2017-2019

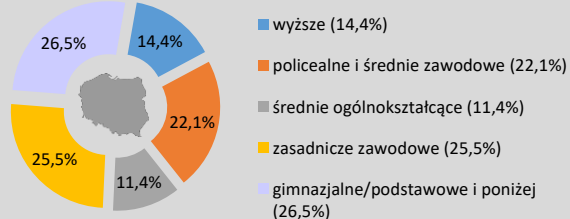

Wykres 29. Zmiany w strukturze bezrobotnych wg wykształcenia w regionie w latach 2017-2019 (w pkt proc.)

Źródło: Opracowanie własne, na podstawie sprawozdania MRPIPS-01.

Struktura bezrobotnych w Polsce wg wykształcenia - stan na 31.12.2019 r.

W kraju struktura trzech grup o największym udziale wśród zarejestrowanych bezrobotnych jest taka sama jak w województwie. Najwyższy udział w ogólnym bezrobociu mają bezrobotni z wykształceniem gimnazjalnym i podstawowym (26,5%; 229,8 tys. osób), zasadniczym zawodowym (25,5%; 220,8 tys. osób) oraz policealnym i średnim zawodowym (22,1%; 191,6 tys. osób). Najmniejszy udział procentowy – w Polsce tworzyły osoby z wykształceniem średnim ogólnokształcącym – 11,4%; tj. 99,0 tys. osób (na Warmii i Mazurach najmniej liczny grupą byli absolwenci szkół wyższych – 10,1%).

Powyższe dane pozwalają na zobrazowanie istotnego problemu warmińsko—mazurskiego rynku pracy jakim jest wysoki udział bezrobotnych z niskim poziomem wykształcenia – łącznie osoby z wykształceniem gimnazjalnym i zasadniczym zawodowym stanowiły w końcu 2019 roku 58,5% wszystkich zarejestrowanych. Grupa mająca szczególne trudności na rynku pracy to także osoby **bez kwalifikacji zawodowych** – co trzeci bezrobotny (w 2019 roku - 33,2% ogółu zarejestrowanych w regionie) nie posiada kwalifikacji do wykonywania jakiegokolwiek zawodu poświadczonych dyplomem, świadectwem lub innym dokumentem uprawniającym do wykonywania zawodu. Na koniec grudnia 2019 r. była to grupa licząca 15 175 osób. W ostatnim roku wraz ze spadkiem poziomu bezrobocia w tej grupie (spadek o 2 604 osoby, tj. o 14,6%) zmniejszył się również jej udział procentowy (o 0,3 pkt proc.). Przed rokiem odnotowano wzrost tej wartości o 0,2 pkt proc. Odsetek kobiet w tej grupie systematycznie rośnie. W 2019 r. ponad 62% bezrobotnych bez kwalifikacji to kobiety (15 175 osób). W poprzednim roku odsetek ten wynosił 61,0%, a w 2017 r. 60,0%.

Kobiety stanowiły również większość w grupie osób **do 12 miesięcy od dnia zakończenia nauki**. Według stanu na koniec 2019 roku grupa ta stanowiła 3,6% (1 639 osób) ogółu bezrobotnych zarejestrowanych w województwie. W porównaniu do sytuacji sprzed roku liczba tej kategorii bezrobotnych zmniejszyła się o 101 osób, tj. o 5,8%, zaś jej odsetek zwiększył się o 0,3 pkt proc. Odsetek kobiet w grupie bezrobotnych absolwentów to 59,0% (967 osób).

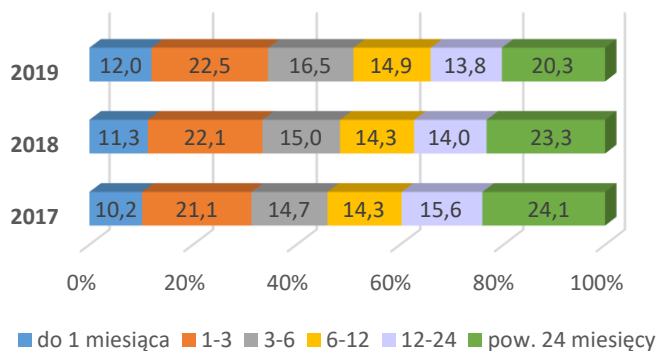

3.5. BEZROBOTNI WG CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY

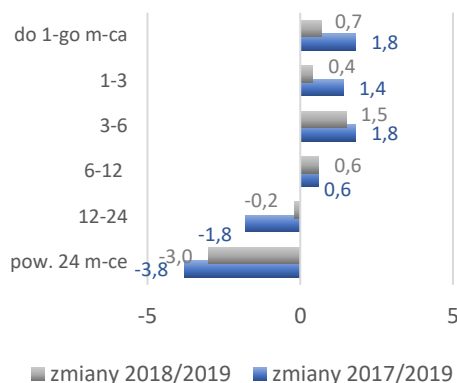
Na koniec 2019 roku, po raz pierwszy od wielu lat, struktura bezrobotnych wg czasu pozostawania bez pracy uległa zmianie. Największy udział w ogólnej liczbie bezrobotnych miały osoby znajdujące się w ewidencji urzędów pracy od 1 do 3 miesięcy (10 302 osoby, tj. 22,5% ogółu bezrobotnych). Drugą pod względem liczebności grupą była, utrzymująca się przez sześć lat na pierwszym miejscu, populacja bezrobotnych pozostających bez pracy powyżej 24 miesięcy. Stanowili oni 20,3% ogółu bezrobotnych (9 280 osób). Dalej struktura pozostaje niezmienną – kolejną pozycję zajmują osoby, które nie pracują od 3 do 6 miesięcy. Według stanu na 31.12.2019 roku w grupie tej pozostawało 7 544 osób, które stanowiły 16,5% ogółu zarejestrowanych. Następną grupą tworzą bezrobotni pozostający bez pracy od 6 do 12 miesięcy, którzy stanowili 14,9% ogółu bezrobotnych (6 801 osób). Mniejszy udział w strukturze bezrobotnych – 13,8% posiadają osoby, które w rejestrze urzędów pracy figurują od 12 do 24 miesięcy (6 331 osób).

Najmniejszy udział w strukturze bezrobotnych – 12,0% stanowią osoby zarejestrowane najkrócej - do 1 miesiąca. Na koniec 2019 roku były to 5 473 osoby.

Wykres 30. Struktura bezrobotnych według czasu pozostawania bez pracy w regionie w latach 2017-2019

Wykres 31. Zmiany struktury wg czasu pozostawania bez pracy w regionie w l. 2017-2019 (w pkt proc.)

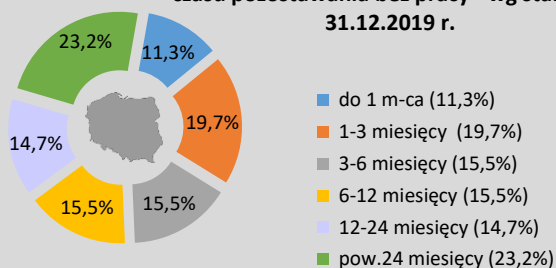

Źródło: Opracowanie własne, na podstawie sprawozdania MRPiPS-01.

Obserwując zmiany na przestrzeni ostatnich lat, zauważyć można spadek udziału procentowego osób pozostających w rejestrach urzędów pracy dłużej niż rok – w ciągu ostatniego roku spadek o 3,2 pkt proc., a w dłuższej perspektywie czasowej o 5,6 pkt proc. Tym samym zwiększył się odsetek osób będących krócej klientami urzędów pracy. Zmiana ta w ostatnim roku najbardziej widoczna była w grupie osób zarejestrowanych w urzędzie od 3 do 6 miesięcy – o 1,5 pkt proc.

W latach 2018/2019 liczba bezrobotnych zmniejszyła się we wszystkich grupach. Największy spadek – o ¼ odnotowano w grupie osób pozostających bez pracy powyżej 24 miesięcy (spadek o 3 089 osób), najmniejszy zaś wśród bezrobotnych, dla których czas bez pracy mieści się w granicach 3-6 miesięcy – o 9,2% (556 osób).

Struktura bezrobotnych w Polsce wg czasu pozostawania bez pracy - wg stanu na 31.12.2019 r.

Struktura bezrobotnych według czasu pozostawania bez pracy w Polsce i na Warmii i Mazurach są do siebie zbliżone. Na koniec 2019 roku największy udział procentowy stanowiły osoby niepracujące powyżej 2 lat – 23,2% (201,2 tys. osób) oraz osoby, których czas pozostawania bez pracy mieści się w granicach od 1 do 3 miesięcy – 19,7% (170,3 tys. osób). Najniższy odsetek tworzyły osoby z najkrótszym okresem zarejestrowania w urzędzie; do 1 miesiąca – 11,3% (97,9 tys. osób).

3.6. BEZROBOTNI WG STAŻU PRACY

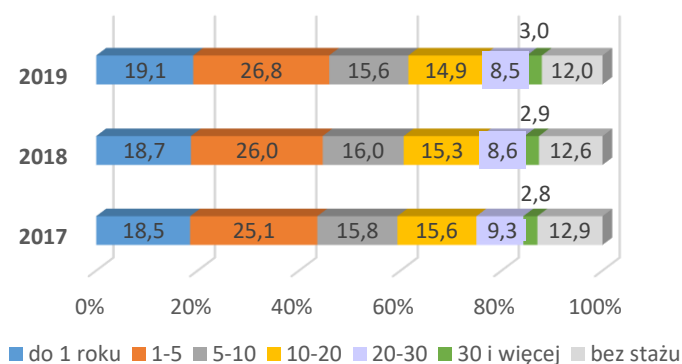
W strukturze bezrobotnych wg stażu pracy najliczniejszymi grupami bezrobotnych były osoby legitymujące się stażem pracy od 1 do 5 lat (26,8%; 12 272 osoby), do 1 roku (19,1%; 8 736 osób) oraz osoby ze stażem pracy od 5 do 10 lat (15,6%; 7 132 osoby). W dalszej kolejności znaleźli się bezrobotni ze stażem pracy: od 10 do 20 lat (14,9%; 6 825 osób), od 20 do 30 lat (8,5%; 3 876 osób). Najmniej liczną grupę stanowiły osoby posiadające co najmniej 30 letni staż pracy, których udział wyniósł tylko 3,0% (1 389 osób).

Ponadto w regionie zarejestrowanych było 5 501 osób bez stażu pracy. Ich udział procentowy w ogólnej strukturze bezrobotnych wynosił 12,0%. W grupie tej osoby długotrwale bezrobotne stanowiły blisko 60% (3 092 osoby), a co trzecia osoba posiada co najmniej jedno dziecko do 6. roku życia (1 715 osób).

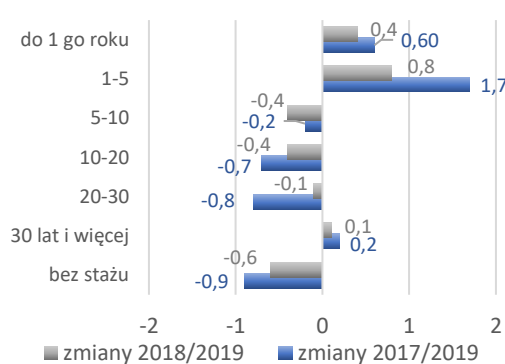
Zmiany w strukturze bezrobotnych pod względem stażu pracy w ostatnim roku, podobnie jak przed rokiem, wskazują na wzrost odsetka osób z krótkim doświadczeniem zawodowym - do 5 lat (przy czym większy wzrost odnotowano w grupie bezrobotnych ze stażem od 1 do 5 lat – o 0,8 pkt proc.) oraz z najdłuższym, ponad 30- letnim stażem (wzrost o 0,1 pkt proc.). W przypadku pozostałych grup obserwowano spadek ich udziału procentowego. Zmniejszył się również odsetek osób bez stażu - spadek o 0,6 pkt proc.

W analizowanym okresie liczba bezrobotnych zmniejszyła się we wszystkich grupach. Największy procentowy spadek dotyczył osób bez stażu zawodowego – spadek o 17,6% (o 1 173 osoby), najmniejszy wynoszący 10,0% u bezrobotnych, którzy doświadczenie zawodowe nabywali podczas ponad 30- letniego okresu pracy (154 osoby).

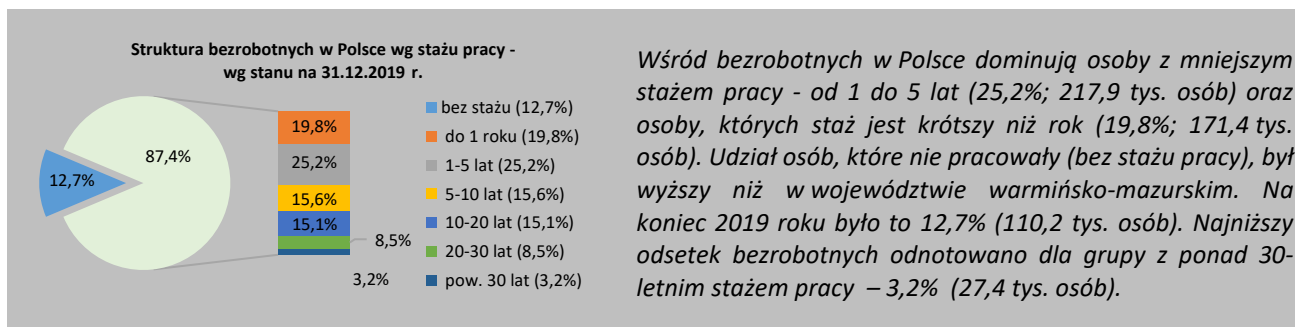
Wykres 32. Struktura bezrobotnych według stażu pracy w województwie warmińsko-mazurskim w latach 2017-2019

Wykres 33. Zmiany struktury bezrobotnych wg stażu pracy w regionie w latach 2017-2019 (w pkt proc.)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdania MRPiPS-01.

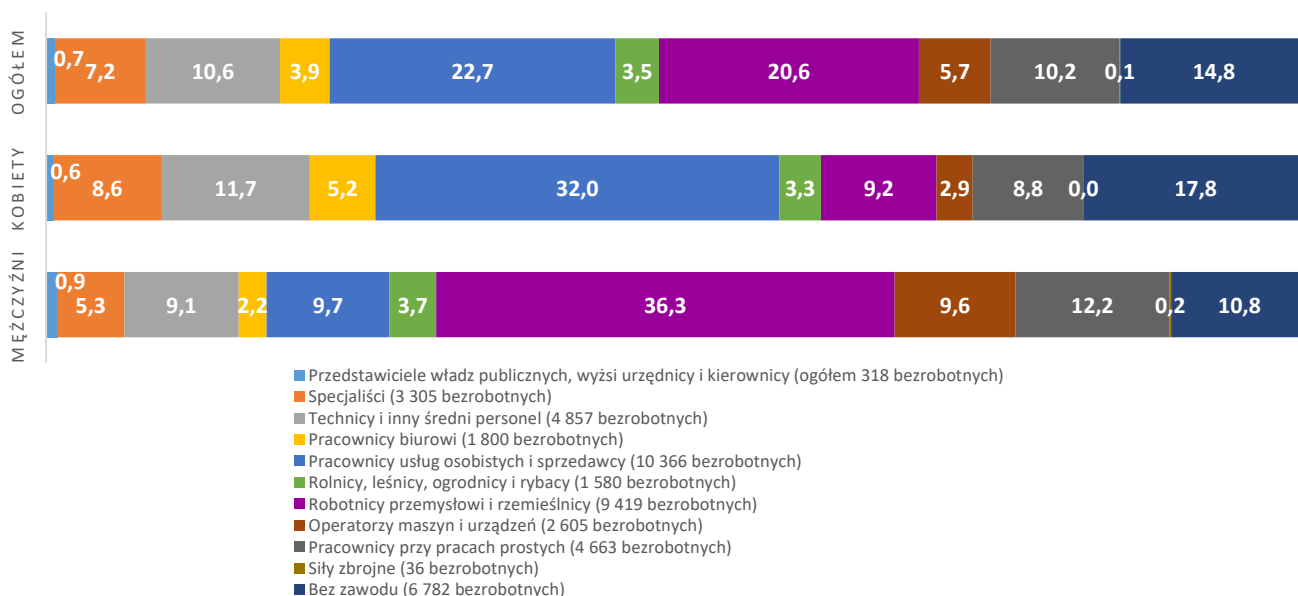

3.7. BEZROBOTNI WG WIELKICH GRUP ZAWODÓW

W strukturze bezrobotnych według wielkich grup zawodów na Warmii i Mazurach od dwóch lat najliczniejszą grupę stanowią *pracownicy usług osobistych i sprzedawcy*. Na koniec 2019 r. ich liczba wynosiła 10 366 osób, a udział procentowy 22,7%. Drugą pod względem liczebności populacją, byli *robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy* – 9 419 bezrobotnych przedstawicieli tej grupy zawodów, stanowili 20,6% ogółu zarejestrowanych. Wyzwaniem dla służb zatrudnienia jest grupa osób *bez zawodu*, których odsetek wynosił 14,8% ogółu bezrobotnych (6 782 osoby). Najmniej bezrobotnych przy rejestracji w urzędzie pracy, wskazywało na zawody należące do *grupy siły zbrojne* (0,1% ogółu bezrobotnych – 36 osób) oraz *przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy*, którzy stanowili 0,7% (318 osób).

W porównaniu do stanu sprzed roku, liczba bezrobotnych zmniejszyła się we wszystkich grupach zawodów, przy czym największe procentowe zmiany odnotowano w grupie *siły zbrojne*, gdzie liczba bezrobotnych zmniejszyła się o ¼ (12 osób), a najmniejsze w grupie *operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń* – spadek o 10,0% (290 osób).

Wykres 34. Struktura bezrobotnych według wielkich grup zawodów w 2019 roku (w %)

Źródło: Opracowanie własne, na podstawie sprawozdania MRPiPS-01.

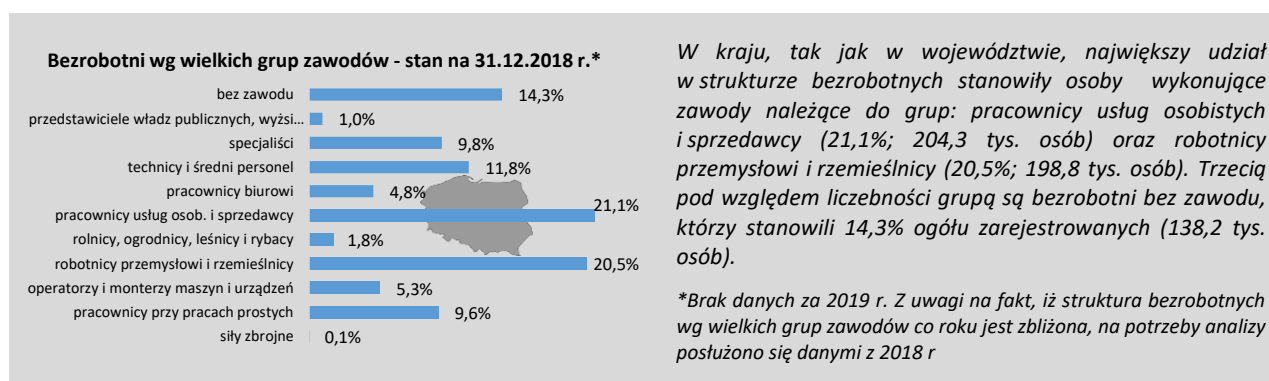
Widoczna jest wyraźna różnica w strukturze bezrobotnych wg zawodów u kobiet i mężczyzn. Wśród kobiet dominują przedstawicielki zawodów zaliczanych do grupy *pracownicy usług osobistych i sprzedawcy* (32,0% ogółu zarejestrowanych kobiet) oraz osoby *bez zawodu* (17,8%). U mężczyzn największy odsetek stanowią *robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy* (36,3%) oraz *pracownicy przy pracach prostych* (12,2%).

W rankingu zawodów o największej liczbie osób zarejestrowanych w urzędach pracy niezmiennie od lat przeważają *sprzedawcy*, jest nim co dziesiąty bezrobotny na Warmii i Mazurach. Ponad 93% osób w tym zawodzie stanowią kobiety. Lista pozostałych dziewięciu zawodów również pozostaje bez zmian. Na uwagę zasługuje fakt, iż przedstawiciele 10 zawodów o największej liczbie bezrobotnych stanowią 27,6% ogółu zarejestrowanych na Warmii i Mazurach.

Tabela 2. Ranking 10 zawodów o największej liczbie osób bezrobotnych w 2019 roku

Lp.	Nazwa zawodu	Ogółem	Kobiety	do 12 m-cy od dnia ukończenia nauki	
				razem	kobiety
1	Sprzedawca	4 749	4 432	100	89
2	Robotnik gospodarczy	1 441	569	1	1
3	Kucharz	1 351	1 131	50	36
4	Pomocniczy robotnik budowlany	959	12	3	0
5	Krawiec	829	824	0	0
6	Technik ekonomista	719	624	49	41
7	Ślusarz	716	27	4	0
8	Murarz	684	0	0	0
9	Stolarz	660	67	17	0
10	Mechanik pojazdów samochodowych	522	8	45	2
Razem		12 630	7 694	269	169

Źródło: Opracowanie własne na podstawie załącznika nr 3 do sprawozdania MRPiPS-01

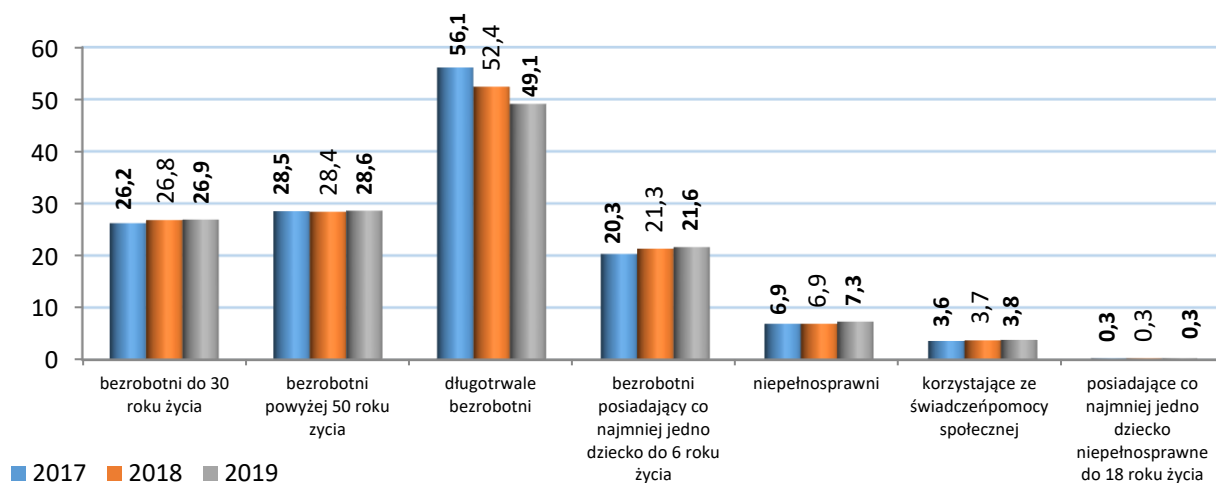

3.8. BEZROBOTNI W SZCZEGÓLNEJ SYTUACJI NA RYNKU PRACY

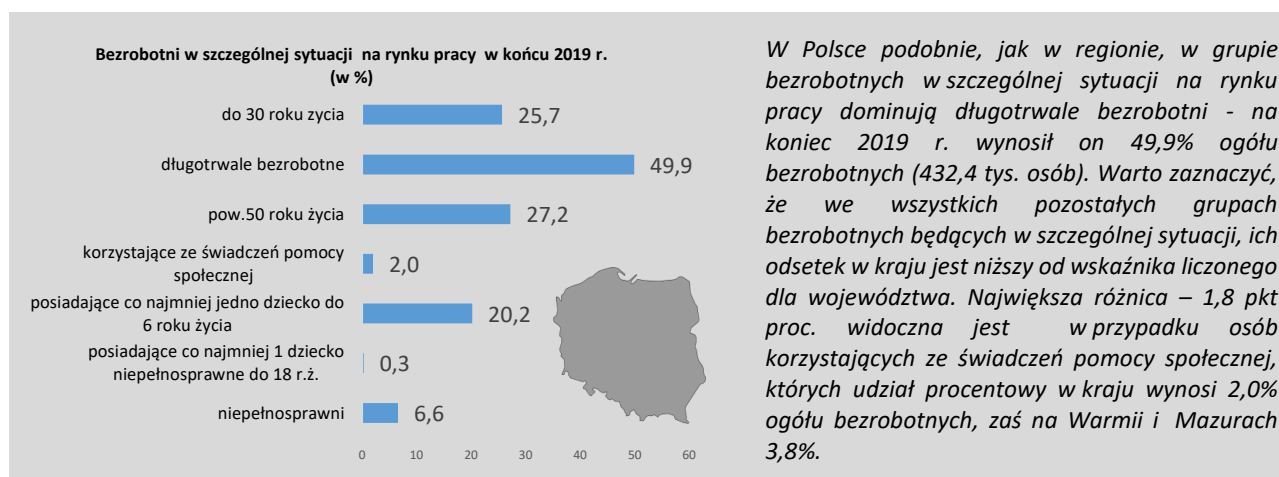
W województwie warmińsko-mazurskim z roku na rok maleje odsetek osób kwalifikujących się do grupy bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy. W 2019 roku populacja ta liczyła 38 348 osób, które stanowiły 83,9% ogółu zarejestrowanych. Dla porównania przed rokiem udział procentowy tej grupy wynosił 85,0%, a w 2017 r. - 85,9%. W 2014 roku odsetek osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy wynosił 87,7% (86 021 osób). Pamiętać jednak należy, iż grupa ta nie obejmowała wówczas „opiekunów osób niepełnosprawnych poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu lub niewykonujących innej pracy zarobkowej, z wyłączeniem opiekunów osoby niepełnosprawnej pobierających świadczenie pielęgnacyjne lub specjalny zasiłek opiekuńczy na podstawie przepisów o świadczeniach rodzinnych, lub zasiłek dla opiekuna na podstawie przepisów o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów”. Katalog osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy rozszerzono w 2017 r.⁹

⁹ Art. 49 pkt 7 dodany przez art. 3 pkt 3 ustawy z dnia 22 czerwca 2017 r. (Dz.U.2018.1265) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 lipca 2017 r.

Wykres 35. Kategorie bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy w województwie warmińsko-mazurskim w latach 2017 - 2019 r. (w %)

Źródło: Opracowanie własne, na podstawie sprawozdania MRPiPS-01

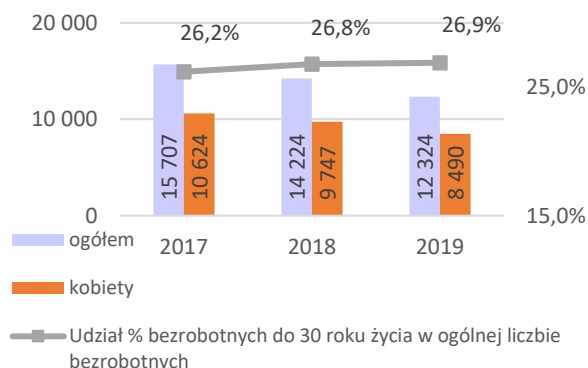

Bezrobotni do 30. roku życia

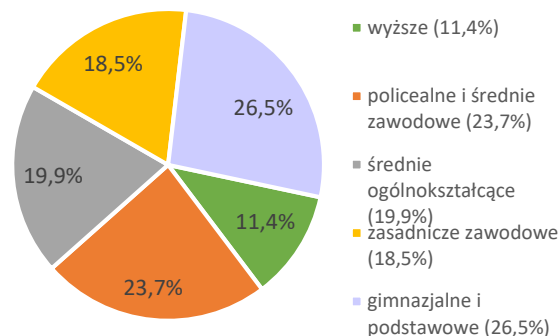
Na koniec 2019 roku najmłodsza grupa bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy stanowiła 26,9% ogółu zarejestrowanych, tj. 12 324 osoby do 30. roku życia figurujące w ewidencji urzędów pracy. W odniesieniu do lat poprzednich obserwujemy spadki liczebności tej grupy, przy jednoczesnym wzroście jej udziału procentowego w strukturze bezrobotnych. Tylko w ciągu ostatniego roku poziom bezrobocia osób do 30. roku życia zmniejszył się o 1 900 osób tj. o 13,4%, zaś odsetek wzrósł o 0,1 pkt proc.

Wśród bezrobotnych do 30. roku życia widoczna jest zdecydowana i wciąż zwiększająca się przewaga kobiet. Na koniec 2019 r. stanowiły one 68,9% (8 490 osób) ogółu zarejestrowanych w tym wieku. Ich udział procentowy wzrósł o 0,4 pkt proc. w stosunku do poprzedniego roku i o 1,3 pkt proc. w odniesieniu do stanu z 2017 r.

Wykres 36. Bezrobotni do 30. roku życia w województwie warmińsko-mazurskim w I. 2017-2019

Wykres 37. Struktura bezrobotnych do 30. roku życia wg wykształcenia (stan na 31.12.2019 r.)

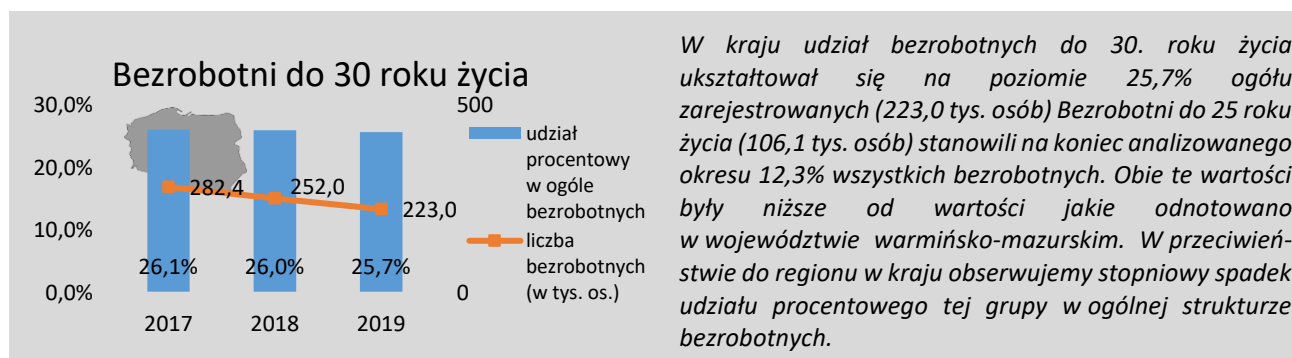
Źródło: Opracowanie własne, na podstawie sprawozdania MRPiPS-01.

Struktura bezrobotnych do 30. roku życia biorąc pod uwagę ich wykształcenie różni się nieco od struktury ogólnego bezrobocia. Co prawda największą grupą w obu przypadkach są osoby bez wykształcenia (gimnazjalne i podstawowe) – odpowiednio 26,5% i 32,5%, to jednak wśród młodzieży drugą co do liczebności grupą są osoby z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym – 23,7%. Dla przypomnienia w ogólnym bezrobociu, drugą najliczniejszą grupą są osoby kończące kształcenie na poziomie zasadniczym zawodowym (26,0%).

Prawo do pobierania zasiłku, wg stanu na 31.12.2019 r., przysługiwało 15,3% bezrobotnych do 30. roku życia, tj. 1 892 osobom (dla porównania odsetek osób pobierających zasiłki w ogólnej liczbie bezrobotnych wynosił 19,7%). Ponad 36% młodych zarejestrowanych w urzędach pracy to długotrwale bezrobotni, 38% posiada co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia.

Największy udział procentowy osób bezrobotnych poniżej 30. roku życia odnotowano w powiecie iławskim (35,4%) oraz nowomiejskim (34,8%), najmniejszy w Olszynie (22,5%).

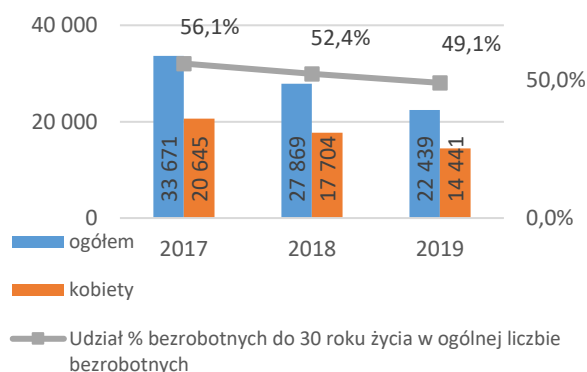
W omawianej grupie młodych bezrobotnych możemy wyróżnić tych, którzy nie ukończyli jeszcze 25 roku życia. W końcu 2019 r. stanowili oni blisko połowę (49,3%) bezrobotnych do 30. roku życia – 6 070 osób. Przed rokiem populacja ta liczyła 6 951 osób. W ciągu roku odnotowano więc spadek liczebności grupy o 881 osób (o 12,7,0%). Zwiększył się jednocześnie odsetek osób do 25. r. ż. w ogóle bezrobotnych z 13,1% w 2018 roku do 13,3% w 2019 roku.

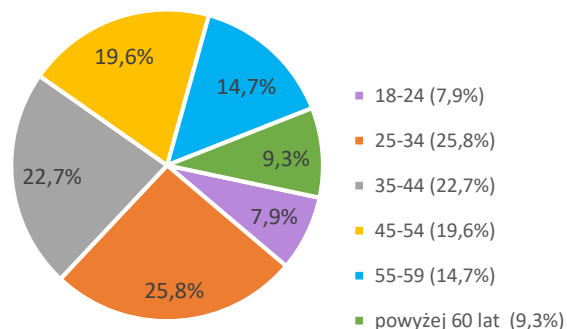
Długotrwale bezrobotni

Charakterystyczną cechą warmińsko-mazurskiego rynku pracy jest wysoki odsetek długotrwale bezrobotnych, stanowiących największą grupę wśród osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy. W rejestrach urzędów pracy na koniec 2019 roku figurowało 22 439 osób (49,1% ogółu bezrobotnych) należących do tej kategorii. W porównaniu do 2018 roku ich liczba zmniejszyła się o 5 430 osób (o 19,5%), a ich udział procentowy spadł o 3,3 pkt proc.

Wykres 38. Długotrwale bezrobotni w województwie warmińsko-mazurskim w I. 2017-2019

Wykres 39. Struktura długotrwale bezrobotnych wg wieku (stan na 31.12.2019 r.)

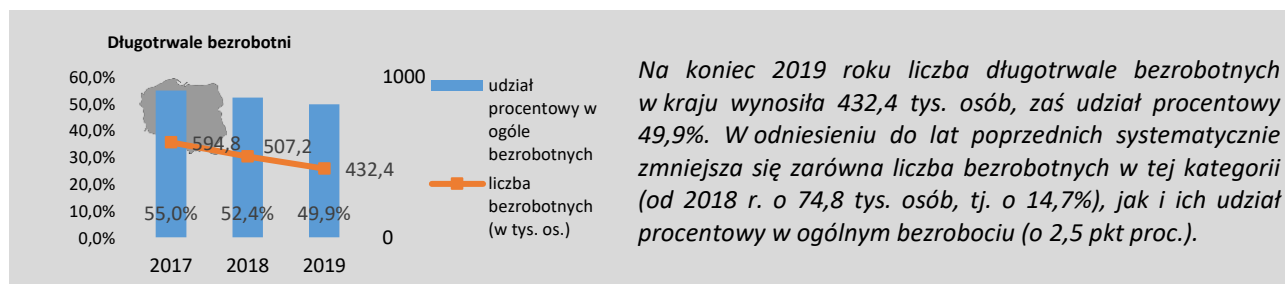
Źródło: Opracowanie własne, na podstawie sprawozdania MRPiPS-01

Skupiając się na strukturze długotrwale bezrobotnych, zauważyć można, iż przeważają w niej kobiety, które stanowią 64,4% ogółu. Także w tej grupie odsetek kobiet w ostatnich latach systematycznie się zwiększa – o 0,9 pkt proc. w odniesieniu do stanu sprzed roku, i o 3,1 pkt proc. porównując do 2017 r. Liczba długotrwale bezrobotnych kobiet, która na koniec 2019 r. wynosiła 14 441 osób, w analizowanym okresie zmniejsza się, przy czym spadek ten jest mniej dynamiczny niż u mężczyzn – w latach 2018/2019 wynosił on odpowiednio 18,4% (u kobiet) i 21,3% (u mężczyzn).

Co czwarty długotrwale bezrobotny to osoba w wieku 25-34 lata, a więc o potencjalnie największej zdolności do pracy. W końcu 2019 r. była to grupa licząca 5 793 osoby. Drugą co do liczebności grupę wśród długotrwale bezrobotnych (22,7%) stanowiło 5 100 osób w wieku 35-44 lata.

Zaledwie 1,1% omawianej grupy posiada prawo do zasiłku (245 osób), 64,3% (14 428 osób) to osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym i poniżej, 46,7% (10 481 osób) posiada maksymalnie 5-letni staż pracy, a 13,8% (3 092 osoby) nie ma żadnego doświadczenia zawodowego (bez stażu pracy).

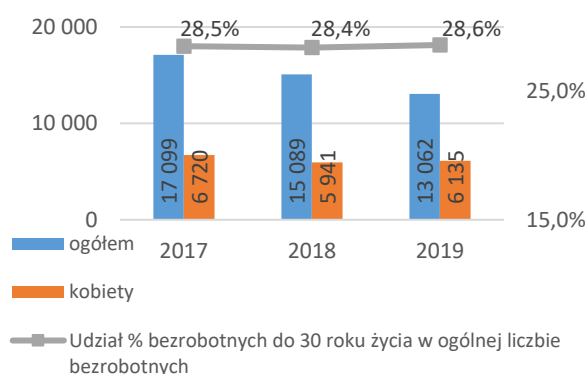
O skali zjawiska świadczy fakt, iż w ośmiu powiatach naszego województwa, długotrwale bezrobotni stanowią ponad połowę osób zarejestrowanych w urzędach pracy. Są to powiaty: braniewski (61,3%), gołdapski (55,8%), działdowski (57,7%), bartoszycki (57,3%), kętrzyński i olecki (po 57,2%), elbląski (57,1%) oraz lidzbarski (55,1%). Wśród powiatów o najmniejszym odsetku długotrwale bezrobotnych wyróżnia się powiat iławski, gdzie udział procentowy tej populacji w strukturze bezrobotnych wynosił na koniec 2019 r. 31,5%.

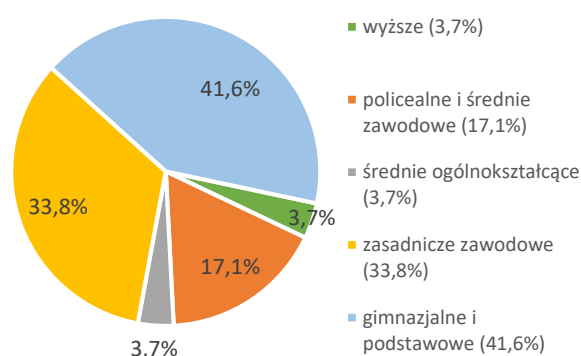
Bezrobotni powyżej 50. roku życia

W statystykach urzędów pracy Warmii i Mazur na koniec 2019 r. figurowały 13 062 osoby powyżej 50. roku życia. W odniesieniu do 2018 roku zmniejszyła się liczebność tej grupy (o 2 027 osób, tj. o 13,4%), przy jednoczesnym wzroście jej udziału procentowego – wzrost o 0,2 pkt proc. do poziomu 28,6%.

Wykres 40. Bezrobotni pow. 50. roku życia w województwie warmińsko-mazurskim w I. 2017-2019

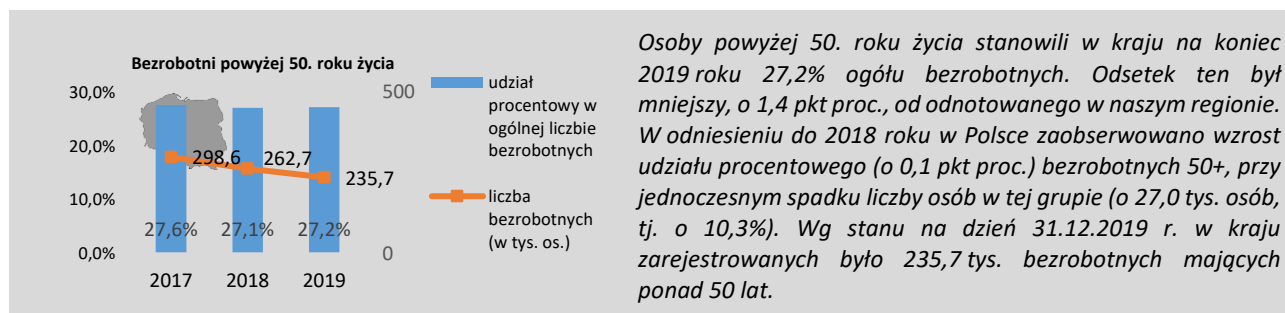
Wykres 41. Struktura bezrobotnych pow. 50. roku życia wg wykształcenia (stan na 31.12.2019 r.)

Źródło: Opracowanie własne, na podstawie sprawozdania MRPiPS-01

W przeciwieństwie do omawianych wcześniej grup w strukturze bezrobotnych powyżej 50. roku życia przeważają mężczyźni, którzy w 2019 r. stanowili 60,7% (7 927 osób). Dla porównania w 2018 r. liczba mężczyzn wynosiła 9 148 osób.

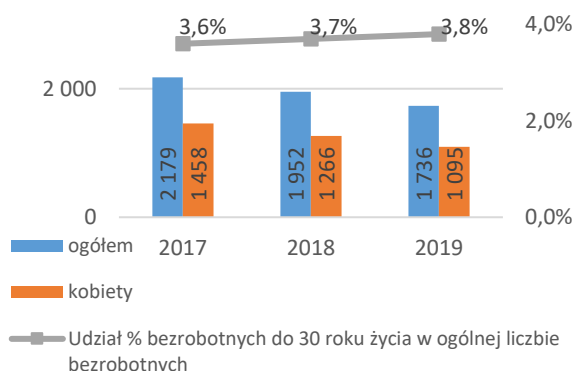
Jest to jedna z najslabiej wykształconych grup bezrobotnych – blisko 42% (5 437 osób) osób powyżej 50. roku życia zarejestrowanych w urzędach pracy posiada wykształcenie podstawowe i poniżej, zaś 33,8% (4 416 osób) edukację zakończyło wraz z opuszczeniem zasadniczej szkoły zawodowej. Do korzystania z zasiłku dla bezrobotnych uprawnionych jest 22,6% bezrobotnych powyżej 50. roku życia (2 954 osoby). Blisko 59% (7 676 osób) omawianej populacji jest długotrwale bezrobotnymi, a 3,8% nie posiada żadnego stażu pracy. Najwyższy odsetek bezrobotnych po 50 roku życia zanotowano w powiecie mrągowskim (35,7%), najmniejszy zaś w powiecie nowomiejskim (21,4%).

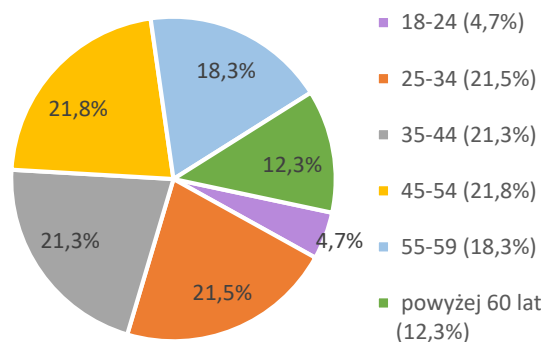
Bezrobotni korzystający ze świadczeń z pomocy społecznej

Na koniec 2019 roku osoby korzystające ze świadczeń z pomocy społecznej, w liczbie 1 736 osób, stanowili 3,8% ogółu bezrobotnych. W porównaniu do końca 2018 roku ich liczba zmniejszyła się o 216 osób (tj. o 11,1%), jednak udział procentowy w ogólnym bezrobociu wzrósł o 0,1 pkt proc.

Wykres 42. Bezrobotni korzystający ze świadczeń z pomocy społecznej w regionie w I. 2017-2019

Rysunek 43. Struktura bezrobotnych korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej wg wieku (stan na 31.12.2019 r.)

Źródło: Opracowanie własne, na podstawie sprawozdania MRPiPS-01

Odsetek kobiet, wśród bezrobotnych korzystających ze świadczeń pomocy społecznej, ukształtował się na poziomie – 63,1%.

Jest to populacja, w której stosunkowo trudno wyróżnić dominującą grupę wiekową, wyraźnie wyodrębnić natomiast można osoby w wieku 18-24 lata (84 osoby), które stanowią najmniejszy odsetek w strukturze bezrobotnych korzystających z pomocy społecznej - 4,7% oraz osoby w wieku powyżej 60. roku życia (213 osób), których udział procentowy wynosił 12,3%.

Biorąc pod uwagę poziom wykształcenia bezrobotnych tworzących tę grupę, 51,8% z nich nie posiada żadnego wykształcenia (900 osób), a 26,2% (455 osoby) - zasadnicze zawodowe.

Ponad 77% (1 337 osób) korzystających ze świadczeń pomocy społecznej zarejestrowanych w urzędach pracy to długotrwale bezrobotni. Uprawnionych do prawa do zasiłku w tej grupie było 4,1% bezrobotnych (71 osób).

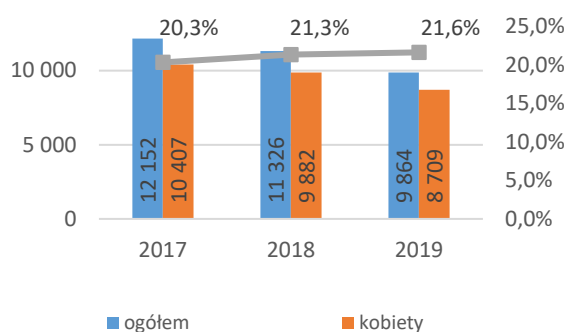
Największy odsetek bezrobotnych korzystających ze świadczeń pomocy społecznej zanotowano w powiecie gołdapskim (12,0%). W siedmiu powiatach: braniewskim, działdowskim, elbląskim, nowomiejskim, piskim, węgorzewskim oraz m. Elbląg nie zarejestrowano żadnej osoby należącej do omawianej grupy.

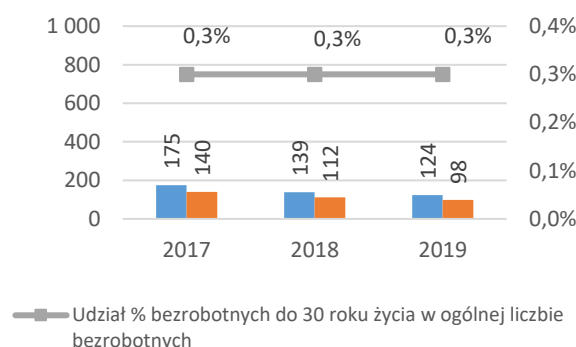
Bezrobotni posiadający co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia lub co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia

Ustawodawca do grup w szczególnej sytuacji na rynku pracy zaliczył rodziców i opiekunów dzieci w wieku do 6 lat oraz posiadających dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia.

Wykres 44. Bezrobotni posiadający co najmniej jedno dziecko do 6. roku życia w regionie

Wykres 45. Bezrobotni posiadający co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18. roku życia w regionie

Źródło: Opracowanie własne, na podstawie sprawozdania MRPiPS-01

Na Warmii i Mazurach bezrobotni **posiadający co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia** stanowili na koniec 2019 r. grupę liczącą 9 864 osoby. Jej udział procentowy wyniósł 21,6%. W ostatnim okresie obserwujemy systematyczny spadek liczebności tej grupy oraz wzrost odsetka, jaki stanowi w ogólnej strukturze bezrobotnych. Tylko w odniesieniu do 2018 roku liczba osób zmniejszyła się o 1 462 osoby (spadek o 12,9%), zaś udział procentowy wzrósł o 0,3 pkt proc.

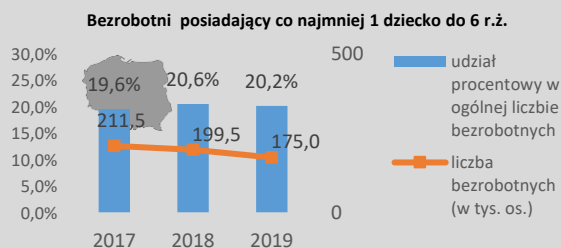
W grupie tej zdecydowanie przeważały kobiety, których udział procentowy systematycznie rośnie - od 2017 r. o 2,7 pkt proc. Na koniec 2019 r. wyniósł on 88,3% (8 709 osób). Blisko 56% (5 513 osób) omawianej populacji to osoby w wieku 25-34 lata; 29,7% (2 926 osób) nie ma żadnego wykształcenia, a 21,5% (2 116 osób) posiada wykształcenie policealne i średnie zawodowe. Ponad 17% nie ma stażu pracy (1 715 osób), a 59,7% jest długotrwale bezrobotnymi. Prawo do zasiłku w grudniu 2019 r. przysługiwało 18,4% (1 811 osób).

Największy odsetek osób bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia zanotowano w powiecie nowomiejskim (33,2%) oraz nidzickim (30,0%), a najmniejszy w powiecie węgorzewskim (11,3%).

Bezrobotni **posiadający co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia** stanowią najmniejszą grupę wśród osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy. Na koniec grudnia 2019 roku ich liczba wynosiła 124 osoby i stanowiły one 0,3% ogólnej liczby bezrobotnych. W porównaniu do lat poprzednich ich liczba systematycznie maleje (w okresie ostatniego roku odnotowaliśmy spadek o 15 osób, tj. o 10,8%), zaś udział procentowy pozostaje na niezmiennym poziomie.

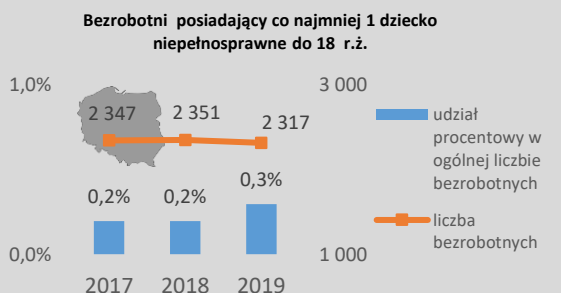
Przewaga kobiet widoczna jest również w tej grupie bezrobotnych. Wg stanu na dzień 31.12.2019 r. stanowiły one 79,0% (98 osób). Biorąc pod uwagę wiek zarejestrowanych osób, najliczniej reprezentowana jest grupa wiekowa 35-44 latków (45,2%; 56 osób). Pod względem wykształcenia przeważają osoby z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej (32,3%, 40 osób) oraz zasadniczym zawodowym (25,8%). Do korzystania z zasiłku dla bezrobotnych w końcu 2019 r. uprawnionych było 12,1% omawianej populacji (15 osób). W pięciu powiatach nie zarejestrowano żadnej osoby posiadającej dziecko niepełnosprawne do 18

roku życia, zaś największy odsetek tej populacji bezrobotnych odnotowano w PUP w Nowym Mieście Lubawskim – 1,5% ogółu zarejestrowanych w tym powiecie.

➤ **Bezrobotni posiadający co najmniej 1 dziecko do 6 r.ż.**

W kraju, wg stanu na 31.12.2019 r., udział bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia, wynosił 20,2% (175,0 tys. osób) i był tym samym o 0,4 pkt proc. mniejszy niż przed rokiem. Dla porównania w regionie w tym samym okresie odnotowaliśmy wzrost tego wskaźnika.

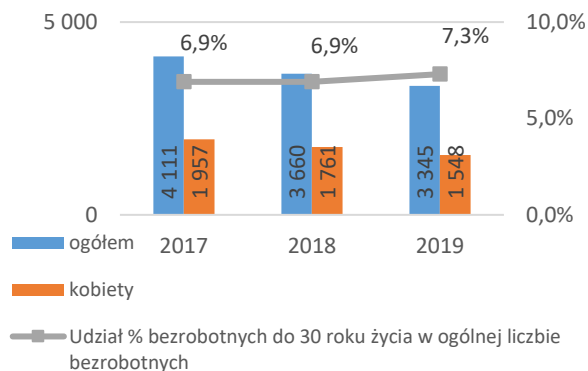
➤ **Bezrobotni posiadający co najmniej 1 dziecko niepełnosprawne do 18 r.ż.**

Odsetek osób posiadających co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 r.ż. stanowił najmniejszą grupę wśród bezrobotnych w szczególnej sytuacji. Na koniec 2019 r. wynosił on 0,3%. W ostatnim roku wartość tego wskaźnika nieznacznie wzrosła – o 0,1 pkt proc., przy jednoczesnym spadku liczby bezrobotnych o 34 osoby.

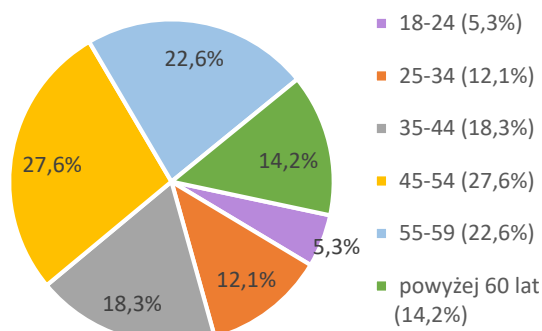
Bezrobotni niepełnosprawni

Wg stanu na 31.12.2019 roku liczba osób z niepełnosprawnościami zarejestrowanych w urzędach pracy naszego województwa wynosiła 3 345 osób, które stanowiły 7,3% ogólnego bezrobocia. Liczba bezrobotnych w tej grupie systematycznie maleje, jednak udział procentowy, po dwuletnim okresie pozostawania na niezmiennym poziomie 6,9%, w ciągu ostatniego roku zwiększył się do 7,3%.

Rysunek 3. Niepełnosprawni bezrobotni w województwie warmińsko-mazurskim w I. 2017-2019

Wykres 47. Struktura niepełnosprawnych bezrobotnych wg wieku (stan na 31.12.2019 r.)

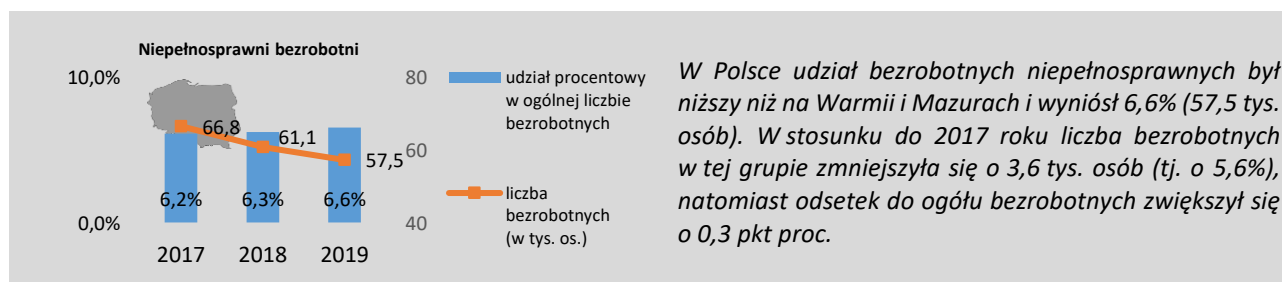
Źródło: Opracowanie własne, na podstawie sprawozdania MRPiPS-01

Na koniec 2019 roku wśród niepełnosprawnych bezrobotnych kobiety stanowiły 46,3%, co oznacza spadek ich udziału procentowego w odniesieniu do poprzedniego roku o 1,8 pkt proc. Biorąc pod uwagę różne kryteria najliczniejszą grupą bezrobotnych niepełnosprawnych były osoby:

- w wieku 45-54 lata -27,6% ogółu (922 osoby) oraz 55/59- latkowie (22,6%; 756 osób);

- z wykształceniem gimnazjalnym/podstawowym i poniżej (35,2%; 1 177 osób) i zasadniczym zawodowym (34,6%; 1 157 osób);
- ze stażem pracy od 1 do 5 lat (20,5%; 685 osób) i od 10 do 20 lat (20,4%; 683 osoby)

Do pobierania zasiłku uprawnionych było 19,5% niepełnosprawnych bezrobotnych (653 osoby). Skrajne wartości procentowego udziału osób niepełnosprawnych w ogólnej liczbie bezrobotnych w województwie odnotowano w Olsztynie (14,1%) oraz powiecie braniewskim (4,2%).

4. ZATRUDNIENIE CUDZOZIEMCÓW

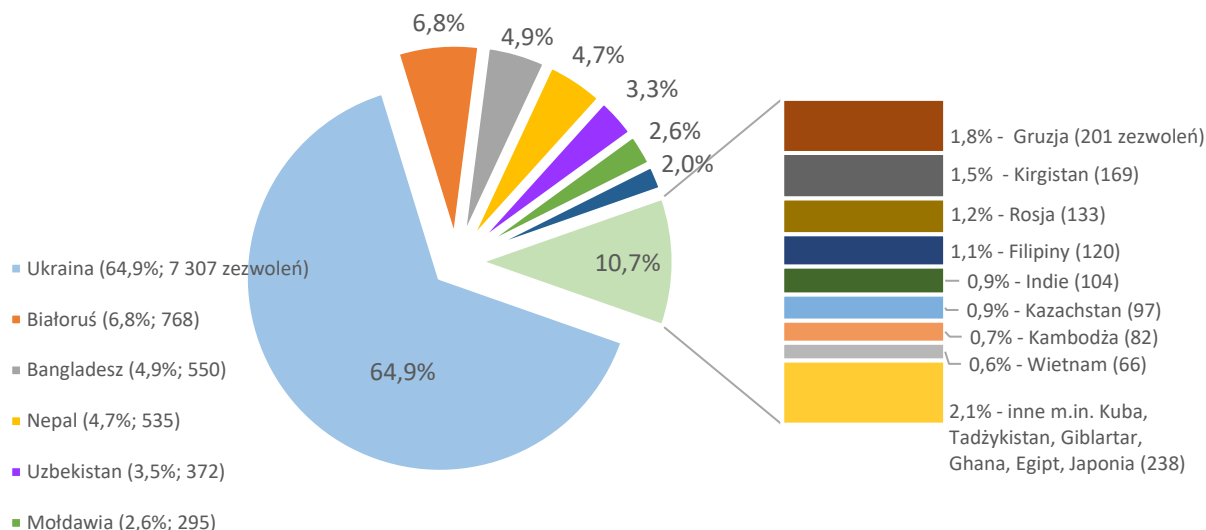
2019 rok był drugim rokiem obowiązywania w Polsce zmienionych przepisów dotyczących zatrudnienia cudzoziemców. Obecnie osoby posiadające obywatelstwo państwa: członkowskiego Unii Europejskiej, Europejskiego Obszaru Gospodarczego lub Konfederacji Szwajcarii mogą podjąć pracę w Polsce bez konieczności posiadania zezwolenia na pracę. Inaczej jest w przypadku chęci zatrudnienia obywateli państw trzecich. Pracodawca ma obowiązek złożenia do wojewody wniosku o zezwolenie na pracę, które wydawane jest na okres nie dłuższy niż trzy lata i może być przedłużane. Obywatele: Białorusi, Gruzji, Republiki Mołdawii, Federacji Rosyjskiej, Republiki Armenii i Ukrainy mogą podejmować – w ramach tzw. procedury uproszczonej – krótkoterminową pracę w Polsce (do sześciu miesięcy w ciągu kolejnych 12 miesięcy) bez obowiązku posiadania zezwolenia na pracę. Odbывается się to na podstawie złożonego przez pracodawcę oświadczenia o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi, które po weryfikacji powiatowego urzędu pracy wpisywane jest do ewidencji oświadczeń. Ponadto od 1 stycznia 2018 roku wszyscy obywatele państw spoza Unii Europejskiej i Europejskiego Obszaru Gospodarczego mogą ubiegać się o zezwolenie na pracę sezonową, które wydawane jest przez starostę na okres nie dłuższy niż 9 miesięcy w roku kalendarzowym. Ma ono zastosowanie, jeśli cudzoziemiec ma wykonywać pracę w zakresie działalności bezpośrednio związanej z rolnictwem, leśnictwem, łowiectwem oraz rybactwem lub zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi.

W 2019 roku w województwie warmińsko-mazurskim wzrosło zapotrzebowanie na pracowników z zagranicy. Ogółem na skutek zezwoleń na pracę wydanych przez Wojewodę i powiatowe urzędy pracy oraz oświadczeń o powierzeniu pracy cudzoziemcom, na regionalny rynek pracy trafiło 40 805 cudzoziemców.

W 2019 roku do Wojewody Warmińsko-Mazurskiego wpłynęły 11 422 wnioski o wydanie zezwolenia na pracę dla cudzoziemców. Pozytywnie rozpatrzono i wydano 11 264 zezwoleń, dla porównania o 49,1% więcej niż w 2018 r. (wzrost o 3 710). Najwięcej zezwoleń dotyczyło osób wykonujących zawody należące do grup: robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy (5 244 zezwolenia) oraz pracowników wykonujących prace proste (3 586). Rozpatrując zezwolenia według okresu ważności, obserwujemy przewagę zezwoleń obowiązujących ponad 2 lata (5 757) oraz od 3 miesięcy do 1 roku (3 491). Z okresem ważności od 1 roku do 2 lat wydano 2 002 zaświadczenia.

Dokumenty te wydawane najczęściej były dla pracowników z Ukrainy (7 307 zaświadczeń) oraz Białorusi (768), ale pracodawcy poprzez wnioski zgłaszali również zapotrzebowanie na pracowników z innych państw takich jak Kuba (3 zaświadczenia), Laos (1), Wybrzeże Kości Słoniowej (1).

Wykres 48. Liczba zezwoleń wydanych przez Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego w 2019 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych wygenerowanych z systemu CeSar (z dn.2.01.2020 r.)

Powiatowe urzędy pracy w analizowanym roku:

- zarejestrowały 28 897 oświadczeń o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcom. W porównaniu do 2018 roku ich liczba wzrosła o 4 977, tj. o 20,8%. Większość oświadczeń - 86,9% dotyczyło obywateli Ukrainy – co przekłada się na 25 098 zarejestrowanych oświadczeń. W dalszej kolejności pracodawcy zgłaszali się z wnioskami o możliwość zatrudnienia obywateli Białorusi (2 041 oświadczeń, które stanowią 7,1% ogółu), Gruzji (816 oświadczeń; 2,8%), Mołdawii (635 oświadczeń; 2,2%), Rosji (281 oświadczeń; 1,0%). Na końcu zestawienia znaleźli się przedstawiciele Armenii, dla których przygotowano 26 oświadczeń (0,1%),
- wydały 644 zezwolenia na pracę sezonową. W przypadku tych zezwoleń ich liczba, w odniesieniu do poprzedzającego roku, zmniejszyła się o 40 tj. o 5,8%. Również w tej grupie przeważali obywatele Ukrainy - 93,2% ogółu (600 wydanych zezwoleń). Zezwolenia otrzymali również przedstawiciele innych narodowości: Białorusini – 36 zezwoleń; Koreańczycy – 5 oraz Rosjanie – 3.

Rysunek 3. Liczba oświadczeń o powierzeniu pracy cudzoziemcom w regionie w 2019 r.

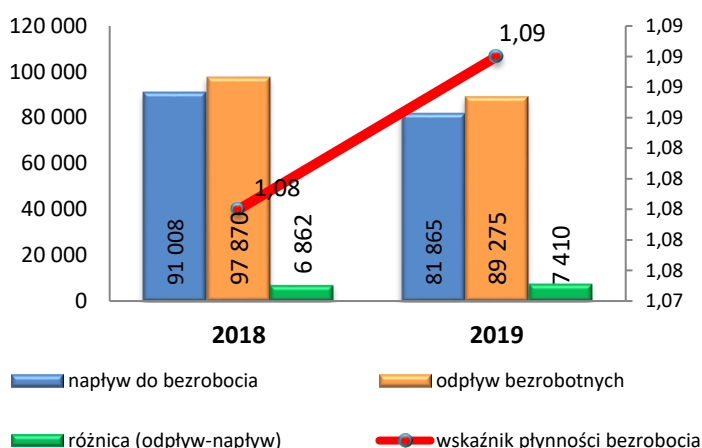

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych wygenerowanych z systemu CeSar (z dn.2.01.2020 r.)

5. PŁYNNOŚĆ BEZROBOCIA

Kształtowanie się poziomu bezrobocia zależy od wielkości i dynamiki zmian w napływie i odpływie z bezrobocia. W 2019 roku, podobnie jak w latach poprzednich, odpływ bezrobotnych był większy niż napływ do bezrobocia. Zauważyć jednak można, iż obecnie różnica między tymi wskaźnikami jest większa niż w 2018 roku. Zwiększył się również wskaźnik płynności bezrobocia.

Wykres 49. Bezrobocie rejestrowane w województwie warmińsko-mazurskim w latach 2018-2019

Wskaźnik płynności bezrobocia - iloraz liczby bezrobotnych wyrejestrowanych w okresie sprawozdawczym do liczby bezrobotnych zarejestrowanych w tym samym okresie.

Wartość wskaźnika większa od 1 informuje o zmniejszaniu się stanu bezrobocia.

Źródło: Opracowanie własne, na podstawie sprawozdania MRPiPS-01.

NAPŁYW

W 2019 roku w urzędach pracy zarejestrowało się 81 865 osób – o 9 143 osoby (tj. o 10,0%) mniej niż w 2018 roku, w tym:

- ✓ 12 109 osób rejestrujące się po raz pierwszy, które stanowiły 14,8% ogółu osób rejestrujących się (w odniesieniu do 2018 roku udział procentowy zwiększył się o 0,4 pkt proc.), w grupie tej:
 - 52,2% stanowiły bezrobotne kobiety (6 315 osób) – w ubiegłym roku 51,6%;
 - 73,8% stanowiły osoby bezrobotne do 30 roku życia (8 932 osoby), w 2018 roku – 74,9%;
 - 8,8% to osoby powyżej 50 roku życia (1 062 osoby), w 2018 roku - 8,3%;
 - 15,6% bezrobotnych w tej grupie posiadało prawo do pobierania zasiłku (1 892 osoby), w 2018 – 14,5%.
- ✓ 69 756 osób rejestrujących się po raz kolejny, które stanowiły 85,2% ogółu napływu (spadek o 0,4 pkt proc. w odniesieniu do 2018 roku), w tym:
 - 48,2% stanowiły kobiety (33 616 osób), w 2018 stanowiły 48,7% osób ponownie rejestrujących się;
 - 31,3% stanowiły bezrobotne osoby młode do 30 r.ż. (21 845 osób), rok wcześniej udział tej grupy wyniósł 33,1%;
 - 22,1% stanowiły osoby powyżej 50 r.ż. (15 444 osoby), w 2018 roku było to 21,8%;
 - 23,5% bezrobotnym w tej grupie przysługiwało prawo do zasiłku (16 397 osób), w 2018 roku uprawnionych było 22,7% rejestrujących się po raz kolejny;
 - w grupie tej 7 644 osoby (11,0%) zarejestrowały się ponownie po ukończeniu: prac interwencyjnych (164 osoby), robót publicznych (538 osób), po stażu (3 929 osób), po szkoleniu (1 513 osób) oraz po odbyciu prac społecznie użytecznych (1 500 osób), rok wcześniej osoby te stanowiły 13,7%.

- ✓ wśród napływu ogółem bezrobotni do 30 r.ż. stanowili 37,6% (30 777 osób), 27,9% zarejestrowanych to osoby długotrwale bezrobotne (22 807 osób), natomiast udział bezrobotnych powyżej 50 r.ż. wyniósł 20,2%. Dla porównania w 2018 roku wartości te wynosiły odpowiednio 39,1%, 29,7% oraz 19,8%.

ODPŁYW

W 2019 roku z rejestrów urzędów pracy wyłączono 89 275 osób, czyli o 8,8 % (8 595 osób) mniej niż w 2018 roku, w tym:

- ✓ osoby do 30 roku życia stanowiły 35,1% odpływu (31 376 osób), w 2018 roku było to 36,3%;
- ✓ wyrejestrowano 28 237 osób długotrwale bezrobotnych, które stanowiły 31,6% odpływu, rok wcześniej udział tej grupy w odpływie wyniósł 33,5%;
- ✓ blisko 21% wyrejestrowanych należało do grupy bezrobotnych powyżej 50 r.ż., w 2018 stanowili oni również 21% ogółu wyrejestrowanych;
- ✓ najczęstszą przyczyną wyrejestrowania bezrobotnych było podjęcie pracy (43 339 osób, 48,5% odpływu), w tym pracy niesubsydiowanej. W 2018 roku podjęcia pracy były przyczyną wyrejestrowań 50,8 % osób bezrobotnych.

Rysunek 4. Napływ i odpływ bezrobotnych w województwie

Największy napływ:

- w pow. olsztyńskim (6 367 osób, 7,8% napływu), ostródzkim (6 070 osób, 7,4%), m. Olsztyn (6 015 osób, 7,3%), pow. ełckim (5 962 osoby, 7,3%), m. Elbląg (5 631 osób, 6,9%)

Najmniejszy napływ w powiecie gołdapskim (1 553 osoby, 1,9% ogółu zarejestrowanych).

Największy odpływ:

- pow. olsztyński (7 173 osób, 8,0% odpływu), m. Olsztyn (6 699 osób, 7,5%), m. Elbląg (6 678 osób, 7,5%), pow. ostródzki (6 657 osób, 7,5%) oraz pow. ełcki (6 471 osób, 7,2%)

Najmniej bezrobotnych wyrejestrowano w powiecie gołdapskim (1 651 osób, 1,8% ogółu wyrejestrowanych).

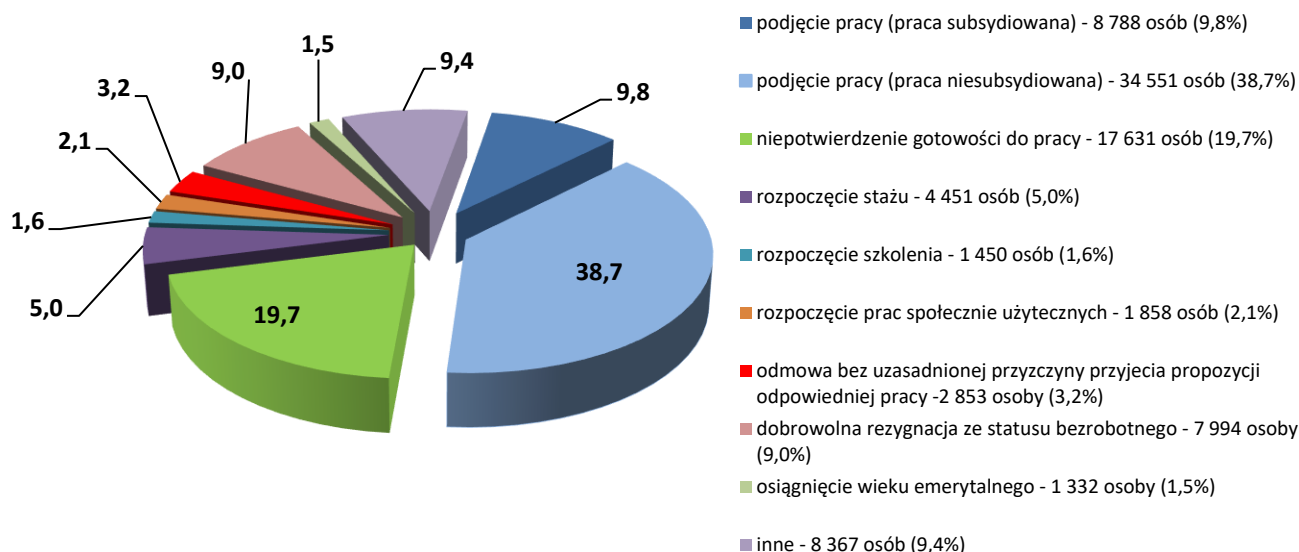

Źródło: Opracowanie własne, na podstawie sprawozdania MRPiPS-01.

Przyczyny wyłączeń z ewidencji bezrobotnych

Rozpatrując przyczyny wyłączeń z ewidencji bezrobotnych zauważyć można, iż najczęstszą przyczyną wyrejestrowań jest podjęcie pracy niesubsydiowanej, czyli w wyniku ofert z tzw. wolnego rynku. W 2019 roku z tego powodu wyrejestrowano 34 551 osób (38,7% wyłączeń, dla porównania w 2018 roku było to 38,9%). Zmniejszył się jednocześnie odsetek osób bezrobotnych podejmujących prace subsydiowaną – w 2019 roku 8 788 osób stanowiło 9,8% odpływu (w 2018 roku było to 11,9%).

Wykres 50. Przyczyny wyłączeń z ewidencji bezrobotnych w województwie warmińsko-mazurskim w 2019 roku (w %)

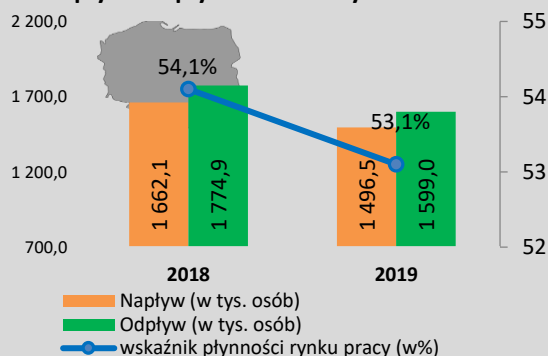

Źródło: Opracowanie własne, na podstawie sprawozdania MRPiPS-01.

Niepokojąco wysoki odsetek wśród osób wyrejestrowanych stanowią osoby, które zostały wyrejestrowane z powodu niepotwierdzenia gotowości do pracy (19,7%), dobrowolnej rezygnacji ze statusu osoby bezrobotnej (9,0%) oraz wyrejestrowani z powodu odmowy bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy (3,2%). Łącznie osoby te stanowiły 31,9% wyrejestrowanych w 2019 roku – w odniesieniu do 2018 roku jest to wzrost o 1,9 pkt proc.

W związku z uczestnictwem bezrobotnych w 2019 roku w aktywnych formach przeciwdziałania bezrobociu takich jak: szkolenia, staże, przygotowanie zawodowe czy prace społecznie użyteczne z rejestrów urzędów pracy wyłączono 7 761 osób, co stanowiło 8,7% wyrejestrowań w omawianym okresie. Dla porównania w 2018 roku z tej przyczyny wyłączono z ewidencji 9 292 bezrobotnych, którzy stanowili 9,5% odpływu.

Napływ i odpływ bezrobotnych w Polsce

W 2019 roku zarejestrowano 1 496,5 tys. osób bezrobotnych (spadek wobec 2018 o 10%), wyrejestrowano natomiast 1 599,0 tys. osób (spadek o 6,9%). Pracę podjęło 794,6 tys. osób (51,1% ogółu wyrejestrowań), z czego 83,4% stanowiły podjęcia pracy niesubsydiowanej. Aktywnymi formami rynku pracy objęto 343,7 tys. osób (19,4% wyrejestrowanych). Niepotwierdzenia gotowości do pracy były powodem wyłączenia z ewidencji bezrobotnych 307,1 tys. osób (19,2% ogółu odpływu).

6. ZWOLNIENIA Z PRZYCZYN DOTYCZĄCYCH ZAKŁADU PRACY

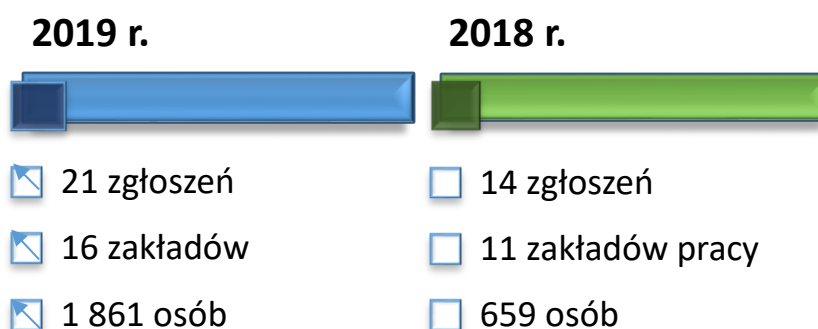
W świetle przepisów prawa zwolnienie grupowe to rozwiązanie przez pracodawcę zatrudniającego co najmniej 20 pracowników, stosunków pracy z przyczyn nie dotyczących pracowników, w drodze wypowiedzenia dokonanego przez pracodawcę, a także na mocy porozumienia stron. Zwolnienie grupowe następuje wtedy, gdy w okresie nieprzekraczającym 30 dni zwolnienie obejmuje co najmniej:

- 10 pracowników, gdy pracodawca zatrudnia mniej niż 100 pracowników,*
- 10% pracowników, gdy pracodawca zatrudnia co najmniej 100, jednakże mniej niż 300 pracowników,*
- 30 pracowników, gdy pracodawca zatrudnia co najmniej 300 lub więcej pracowników.*

Zasady przeprowadzania zwolnień grupowych określa Ustawa z dnia 13 marca 2003 o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn nie dotyczących pracowników (Dz.U.2018.1969).

2019 r. był kolejnym rokiem, w którym powiatowe urzędy pracy odnotowały zwiększoną liczbę informacji o zamiarze przeprowadzenia zwolnienia grupowego. W ciągu całego roku zarejestrowano 21 takich zgłoszeń - wobec 14 w 2018 r. był to wzrost o 50,0%. Decyzję o realizacji zwolnienia grupowego podjęto w 16 zakładach pracy, a planowane zwolnienia miały objąć 1 861 osób. Dla porównania w 2018 r. z problemem tym borykało się 11 pracodawców, a zagrożonych utratą pracy było 659 osób; a w 2017 r. dotyczył on 67 pracowników z 6 zakładów pracy.

Rysunek 5. Zgłoszenia zwolnień grupowych w latach 2018-2019

Źródło: Opracowanie własne, na podstawie sprawozdania MRPiPS-01.

Największa liczba zgłoszeń o planowanym zwolnieniu grupowym wpłynęła do urzędów pracy w III i II kwartale 2019 r. (odpowiednio 7 i 6 zgłoszeń). Termin dokonania zwolnień planowany był najczęściej na 2019 rok, chociaż w niektórych przypadkach przechodził do realizacji na rok następny.

Informacje o planowanych zwolnieniach grupowych otrzymało 10 z 20 powiatowych urzędów pracy naszego regionu. Wśród nich znajdują się: Powiatowy Urząd Pracy w Ostródzie (4 zgłoszenia na 186 osób); w Kętrzynie (3 zgłoszenia na 156 osób) oraz Miejski Urząd Pracy w Olsztynie (3 zgłoszenia na 142 osoby). Po dwa zgłoszenia odnotowały Powiatowe Urzędy Pracy w Elblągu (dotyczące m. Elbląg - 197 osób), Ełku (dot. 222 osób), Mrągowie (94 osób) oraz Urząd Pracy Powiatu Olsztyńskiego (na 63 osoby). Po jednej informacji skierowano do PUP w Piszu (do zwolnienia zgłoszono 799 osób), Działdowie (1 osoba) oraz Giżycku (1 osoba).

Tabela 3. Zgłoszenia zwolnień grupowych w latach 2018-2019 z podziałem na sekcje PKD przedsiębiorstw

Seksja	Zgłoszenia w 2018		Zgłoszenia w 2019	
	liczba firm	liczba osób przewidzianych do zwolnienia	liczba firm	liczba osób przewidzianych do zwolnienia
Seksja A – Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	1	23	3	87
Seksja C - Przetwórstwo przemysłowe	2	274	6	1 538
Seksja F - Budownictwo	2	109	1	1
Seksja G - Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	1	74	2	108
Seksja H - Transport i gospodarka magazynowa	2	111	1	54
Seksja I – Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	1	26	0	0
Seksja K - Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	2	42	1	2
Seksja J- Informacja i komunikacja	0	0	1	33
Seksja S – Pozostała działalność usługowa	0	0	1	38
RAZEM	11	659	16	1 861

Źródło: Opracowanie własne, na podstawie informacji przekazanych przez powiatowe urzędy pracy.

Co roku, sektorem gospodarki o największej liczbie osób zagrożonych zwolnieniami grupowymi jest *Przetwórstwo przemysłowe*. W 2019 roku pracownicy tego sektora stanowili 82,6% wszystkich osób przewidzianych do zwolnienia. Była to grupa 1 538 osób.

Poza wspomnianą wyżej sekcją, największa liczba pracowników, których mogły objąć zwolnienia grupowe, zatrudniona była w zakładach pracy działających w sekcjach: *Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle* – 108 osób (5,8%) oraz *Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo* – 87 osób (4,7%). W 2019 r., w odniesieniu do roku poprzedzającego, nastąpiła zmiana jeśli chodzi o rodzaj działalności wykonywanej przez zakłady zgłaszające największą liczbę osób zagrożonych zwolnieniami. W 2018 roku, oprócz pracowników *przetwórstwa przemysłowego*, najczęściej na zwolnienia narażeni byli pracownicy sekcji: *Transport i gospodarka magazynowa* (16,8% wszystkich osób) oraz *Budownictwa* (16,5%).

W wyniku zwolnień grupowych, zgłoszonych do urzędów pracy, w 2019 roku zatrudnienie straciło 1 377 osób z 18 zakładów pracy. W porównaniu do 2018 roku odnotowujemy ponad dwukrotny wzrost w liczbie zakładów objętych zwolnieniami oraz ponad pięciokrotny w liczbie zwolnionych osób.

Rysunek 6. Zwolnienia grupowe w latach 2018-2019¹⁰

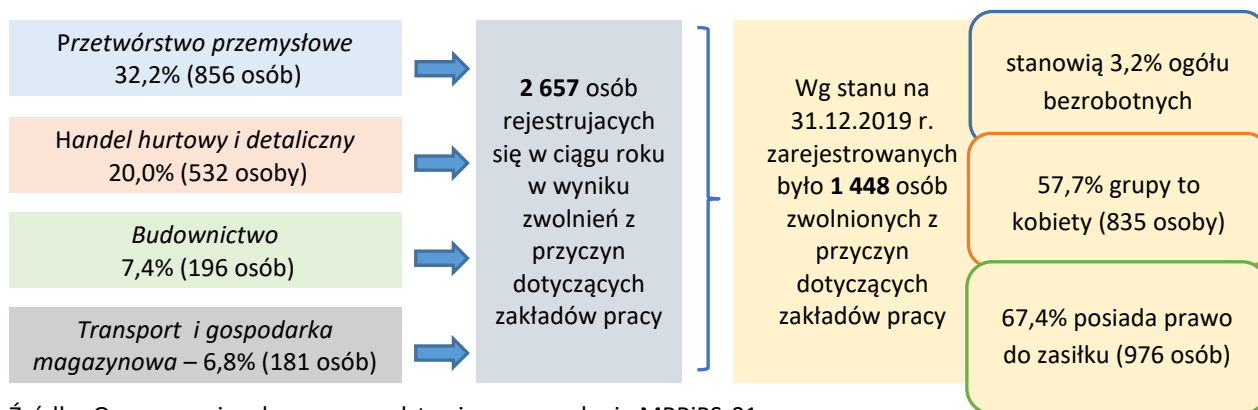
¹⁰ W liczbie osób zwolnionych w danym roku mogą znaleźć się osoby zwolnione w ramach zwolnień grupowych zgłoszonych do powiatowych urzędów pracy w roku poprzednim.

W 2019 roku najwięcej osób zostało zwolnionych w Sekcji C – *Przetwórstwo przemysłowe* – 1 025 osób (74,4% ogółu zwolnionych), H – *Transport i gospodarka magazynowa* – 128 osób (9,3%), G – *Handel hurtowy i detaliczny* – 108 osób (7,8%), A – *Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo* – (72 osoby, tj. 5,2%).

Monitoring zgłoszonych do urzędów pracy zwolnień grupowych wskazał, iż najbardziej problem ten dotyczył powiatu ełckiego, gdzie pracę straciło 219 osób (15,9% ogółu). Zwolnienia dokonane były przez dwóch pracodawców. W dalszej kolejności wymieniane są powiaty: kętrzyński (191 osób z 4 zakładów pracy), ostródzki (186 osób z 5 zakładów) oraz miasto Elbląg (182 osoby, 2 zakłady).

Opisywane wcześniej zwolnienia grupowe nie oddają w pełni skali całego zjawiska związanego z redukcją miejsc pracy z przyczyn dotyczących zakładu pracy. Na Warmii i Mazurach w 2019 roku w urzędach pracy w regionie zarejestrowało się 2 657 osób zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładów pracy, z czego 1 396 osób to kobiety (52,5%). Największy odsetek osób zostało zwolnionych z firm zajmujących się: *Przetwórstwem przemysłowym* – 32,2% (856 osób), *Handlem hurtowym i detalicznym* – 20,0% (532 osoby), *Budownictwem* – 7,4% (196 osób) oraz *Transportem i gospodarką magazynową* – 6,8% (181 osób).

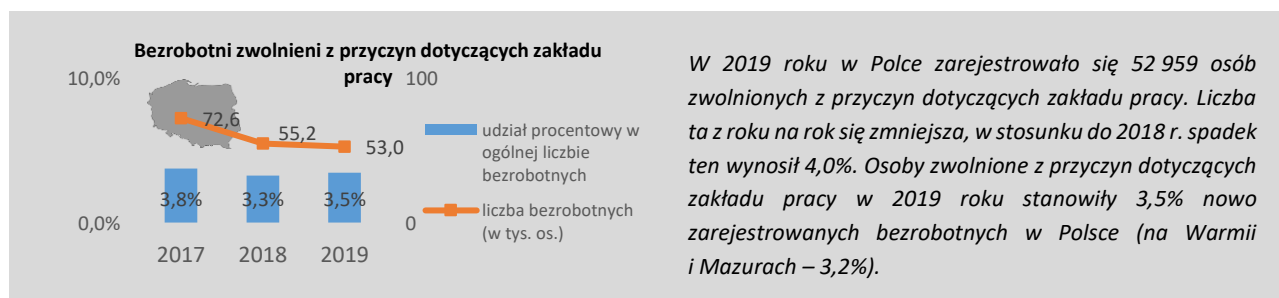
Rysunek 7. Bezrobotni zwolnieni z przyczyn zakładów pracy rejestrujących się w urzędach pracy w ciągu roku oraz wg stanu na 31.12.2019 r. oraz najczęściej występujące sekcje zakładów w których osoby te pracowały

Źródło: Opracowanie własne, na podstawie sprawozdania MRPiP-01.

W ewidencji urzędów pracy, według stanu na koniec grudnia 2019 roku zarejestrowanych było 1 448 osób zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy i stanowili oni 3,2% ogółu bezrobotnych. W odniesieniu do końca 2018 roku liczebność tej kategorii bezrobotnych zmniejszyła się o 9,4% (tj. 150 osób). Do zasiłku dla bezrobotnych uprawnionych było 67,4% bezrobotnych zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy (976 osób).

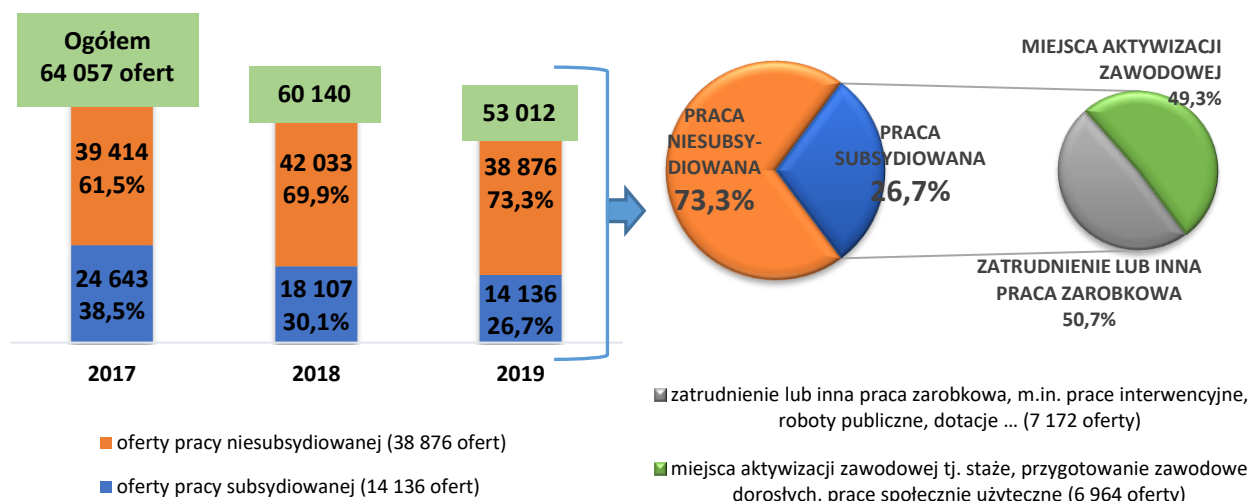
Dla porównania w 2018 roku wobec stanu sprzed roku odnotowano spadek o 19,3% (388 osób), zaś prawo do pobierania świadczenia dla bezrobotnych posiadało 61,6% tej populacji (984 osoby).

7. WOLNE MIEJSCA PRACY I MIEJSCA AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ

W 2019 roku urzędy pracy województwa warmińsko-mazurskiego dysponowały 53 012 ofertami pracy, o 7 128 ofert (o 11,9%) mniej niż w 2018 roku. Na zmianę wpłynęła przede wszystkim malejąca liczba ofert pracy subsydiowanej - spadek o 3 971 ofert (o 21,9%). W przypadku ofert zatrudnienia niesubsydiowanego, pozyskanych z tzw. wolnego rynku pracy, odnotowano spadek o 3 157 ofert (o 7,5%).

Wykres 51. Struktura ofert pracy w województwie warmińsko-mazurskim pozyskanych w latach 2018-2019

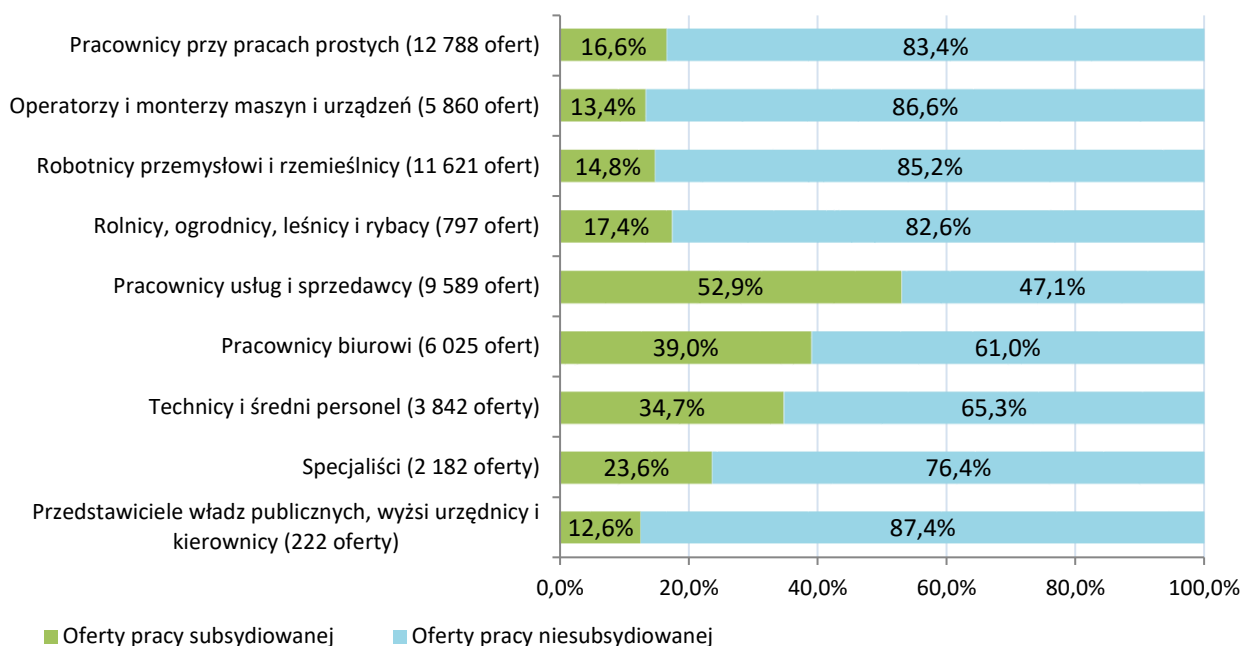
Źródło: Opracowanie własne, na podstawie sprawozdania MRPiPS-01.

W strukturze wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej w dalszym ciągu przeważają oferty pracy niesubsydiowanej. W 2019 roku ich udział procentowy w ogólnej liczbie ofert będących w zasobach urzędów pracy, stanowił 73,3% i w odniesieniu do poprzedzającego roku zwiększył się o 3,4 pkt proc. Tym samym zmniejszył się odsetek ofert pracy subsydiowanej, na którą składają się oferty zatrudnienia i innej pracy zarobkowej (m.in. oferty prac interwencyjnych, robót publicznych, samozatrudnienie) oraz miejsca aktywizacji zawodowych w postaci staży, przygotowania zawodowego dorosłych oraz prac społecznie użytecznych.

Mniejsza liczba ofert pracy była wynikiem spadku dostępnych wakatów w większości powiatowych urzędów pracy – jedynie w czterech urzędach odnotowano ich wzrost. Do grupy tej należą PUP w Działdowie (wzrost o 21,1%; 481 ofert), Mrągowie (o 5,3%; 127), Nidzicy (o 4,1%; 41) oraz Iławie (o 2,9%; 113). Na wzrost ten wpłynęła zwiększona liczba ofert zatrudnienia niesubsydiowanego, gdyż od 2019 roku we wszystkich powiatach województwa zaobserwowano spadek liczby ofert pracy subsydiowanej, który kształtował się w granicach od 6,1% (w powiecie kętrzyńskim) do 42,5% (w powiecie piskim).

Największy odsetek ofert pracy niesubsydiowanej w regionie odnotowano w mieście Olsztyn – 90,4% ogółu pozyskanych ofert pracy (6 170 ofert) oraz w powiatach: nowomiejskim – 87,4% (3 550) i iławskim – 86,3% (3 427), najmniejszy w powiatach: węgorzewskim (23,8%, tj. 116 ofert) oraz bartoszyckim (26,9%, tj. 326 ofert).

Wykres 52. Wolne miejsca pracy i aktywizacji zawodowej w 2019 roku według grup wielkich klasyfikacji zawodów i specjalności (w %)

Źródło: Opracowanie własne, na podstawie sprawozdania MRPiPS-01.

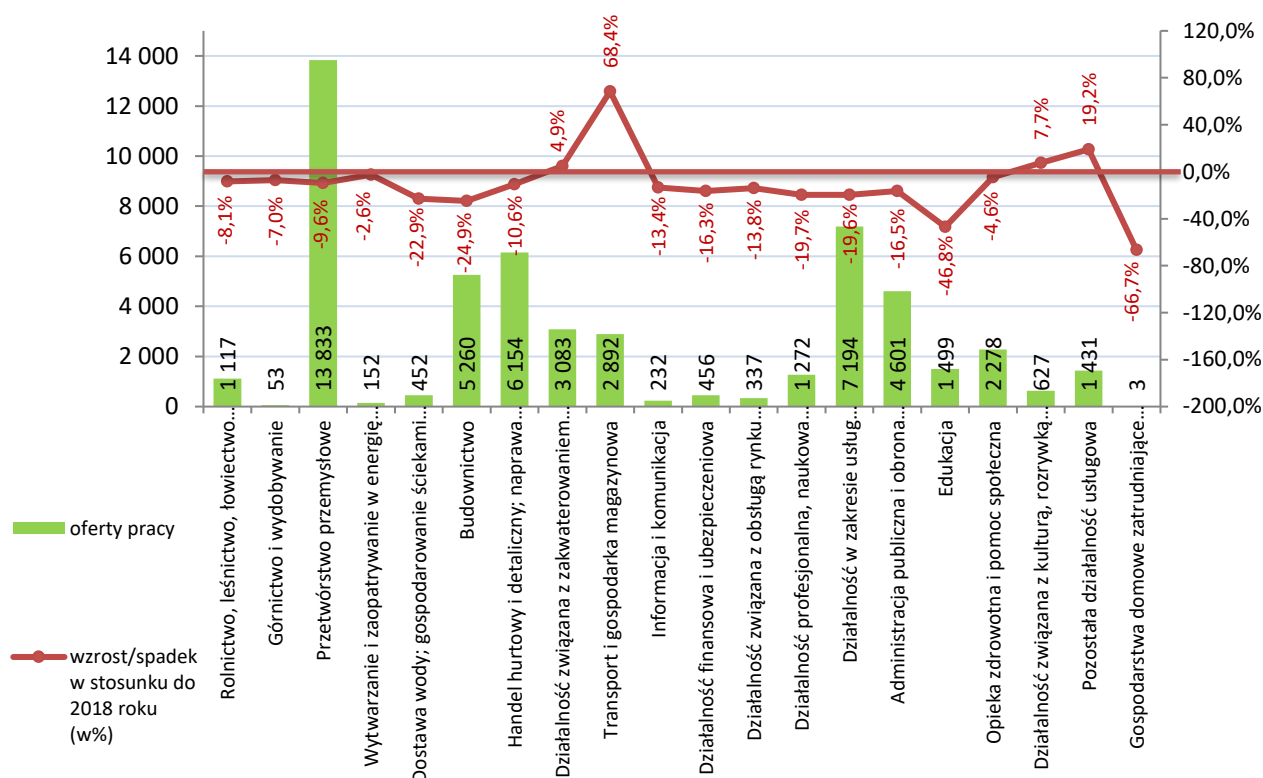
Oferty pracy niesubsydiowanej przeważały w większości wielkich grup zawodów, przy czym największy udział procentowy miały w przypadku grup określanych jako: *przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy* (87,4% wszystkich ofert pracy w grupie), *operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń* (86,6%), *robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy* (85,2%) oraz *pracownicy przy pracach prostych* (83,4% to oferty niesubsydiowane).

W 2019 r. tylko w jednej grupie – *pracownicy usług i sprzedawcy* - zaznaczyła się przewaga ofert pracy subsydiowanej środkami finansowymi z urzędów pracy. Stanowiły one 52,9% wszystkich ofert dla przedstawicieli zawodów należących do tej grupy.

Przy okazji analizy ofert wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej wspomnieć należy, iż prawie co czwarta oferta będąca w dyspozycji urzędów pracy, skierowana była do przedstawicieli zawodów należących do grupy *pracownicy przy pracach prostych*. Grupa ta obejmuje zawody, które wymagają niskich umiejętności i niewielkiej wiedzy teoretycznej niezbędnych do wykonywania przeważnie prostych i rutynowych prac. Łącznie w 2019 roku pracodawcy zgłosili 12 788 takich ofert. Blisko 22% (11 621) ofert w regionie przeznaczona była dla robotników przemysłowych i rzemieślników, zaś 18,1% (9 589 ofert) dla pracowników usług i sprzedawców.

W 2019 roku – podobnie jak w poprzednich latach – najwięcej ofert pracy zgłosili pracodawcy prowadzący działalność w sekcji: *Przetwórstwo przemysłowe* (26,1% ogółu ofert; 13 833), *Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wpierająca* (13,6%; 7 194), *Handel hurtowy i detaliczny* (11,6%; 6 154), *Budownictwo* (9,9%; 5 260).

Wykres 53. Oferty pracy zgłoszone przez pracodawców w 2019 roku według Sekcji Gospodarki Narodowej

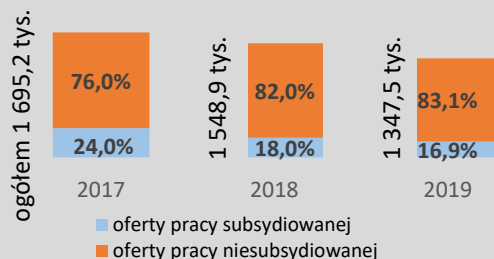

Źródło: Opracowanie własne, na podstawie sprawozdania MRPiPS-01.

W odniesieniu do 2018 roku, największy procentowy spadek wolnych miejsc pracy nastąpił w sekcji: *Edukacja* (o 46,8% - 1 321 ofert), *Budownictwo* (o 24,9% - 1 746 ofert), *Dostawa wody i gospodarowanie ściekami* (o 22,9%, 134 oferty).

Pomimo spadku, jaki odnotowano w województwie, pracodawcy z czterech sekcji PKD zgłosili do urzędów pracy w 2019 roku więcej ofert pracy niż przed rokiem. Wzrost zapotrzebowania na pracowników odnotowano w firmach zajmujących się: *transportem i gospodarką magazynową* (wzrost o 68,4%, 1 175 ofert), *pozostałą działalnością usługową* (o 19,2%, 230 ofert), *działalnością związaną z kulturą, rozrywką i rekreacją* (o 7,7%, 45 ofert) oraz *działalnością związaną z zakwaterowaniem* (o 4,9%, 143 oferty).

Oferty wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej

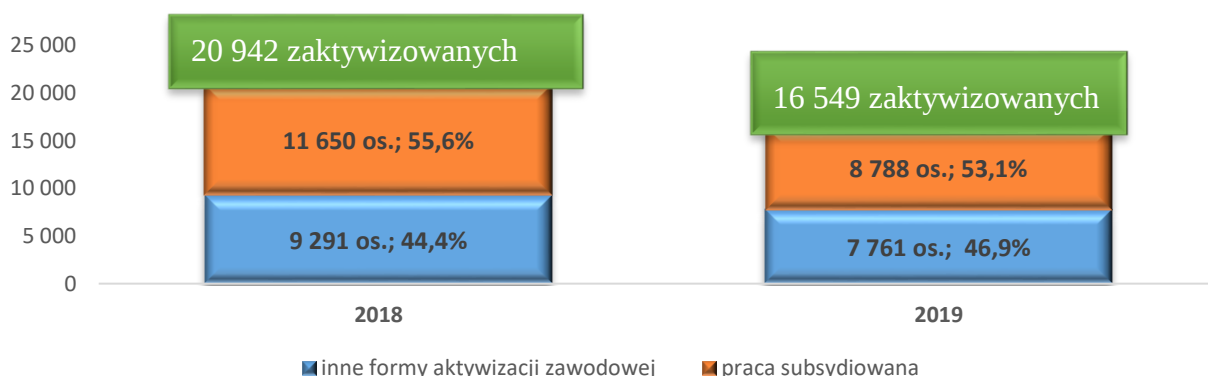

W 2019 roku w kraju do urzędów pracy zgłoszono 1 347,5 tys. ofert pracy (spadek wobec 2018 r. o 201,4 tys. ofert, tj. o 13,0%). Blisko 83,1% ogółu wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej stanowią oferty pracy niesubsydiowanej (1 119,4 tys. ofert), pozostałe oferty to oferty pracy subsydiowanej w liczbie 228,1 tys. ofert.

8. AKTYWNE FORMY PRZECIWDZIAŁANIA BEZROBOCIU FINANSOWANE Z FUNDUSZU PRACY

W 2019 roku, z udziałem środków Funduszu Pracy w ramach podstawowych form aktywizacji bezrobotnych, jakimi są m.in. zatrudnienie subsydiowane, szkolenia, staże, prace społecznie użyteczne, przygotowanie zawodowe w miejscu pracy, zaktywizowano 16 549 osób, o 4 393 osoby (tj. o 21,0%) mniej niż w roku poprzednim.

Wykres 54. Uczestnicy aktywnych form promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji bezrobotnych w latach 2018-2019 w województwie warmińsko-mazurskim

Źródło: Opracowanie własne, na podstawie sprawozdania MRPiPS-01.

Na mniejszą liczbę zaktywizowanych bezrobotnych wpływ miał niewątpliwie spadek liczby osób zarejestrowanych w urzędach pracy. Zmiany w liczbie zaktywizowanych osób widoczne są przede wszystkim w liczbie uczestników zatrudnienia subsydiowanego. W 2019 r. uczestniczyło w nich o 2 862 osoby mniej niż w roku poprzedzającym (spadek o 24,6%). W tym samym okresie liczba biorących udział w innych formach aktywizacji zmniejszyła się o 1 530 osób (o 16,5%). Nadal jednak osoby podejmujące pracę subsydiowaną przeważają wśród ogółu aktywizowanych osób, w 2019 r. stanowili oni 53,1% (przed rokiem 55,6%).

Wszyscy bezrobotni zarejestrowani w urzędach pracy mieli możliwość korzystania z różnych form aktywizacji, dostosowanych do ich potrzeb. Pierwszeństwo w kierowaniu na poszczególne formy pomocy miały jednak osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy, w tym osoby wyodrębnione jako grupy priorytetowe w *Regionalnym Planie Działań na Rzecz Zatrudnienia w Województwie Warmińsko-Mazurskim na 2019 r.* W dokumencie tym, w oparciu o analizę struktury regionalnego bezrobocia, mając także na uwadze zachodzące zmiany demograficzne i założenia krajowych i regionalnych dokumentów strategicznych, przyjęto iż szczególnym wsparciem na rynku pracy w 2019 roku należy objąć:

- bezrobotnych do 30. roku życia,
- bezrobotnych powyżej 50. roku życia,
- długotrwale bezrobotnych,
- kobiety,
- bezrobotnych niepełnosprawnych.

Tabela 4. Aktywizacja zawodowa wybranych grup bezrobotnych w województwie warmińsko-mazurskim w 2019 roku

Wyszczególnienie		ogółem	kobiety	niepełno- sprawni	do 30 roku życia	powyżej 50 roku życia	długotrwale bezrobotni	zamieszkali na wsi
Podjęcia pracy	ogółem	43 339	22 027	2 360	15 397	7 856	9 795	20 003
	niesubsydiowa- wana	34 551	18 134	1 856	12 154	6 108	7 788	15 803
	subsydiowana	8 788	3 833	504	3 243	1 748	2 007	4 200
Szkolenia		1 450	258	33	656	146	217	702
w tym: w ramach bonu szkoleniowego		112	10	0	112	0	5	65
Staże		4 451	3 317	189	2 462	350	1 215	2 152
w tym: w ramach bonu stażowego		7	3	0	7	0	1	5
Przygotowanie zawodowe dorosłych		2	0	0	0	0	0	1
Prace społecznie użyteczne		1 858	1 093	170	178	826	1 470	1 051
Razem zaktywizowani środkami Funduszu Pracy		16 549	8 501	896	6 539	3 070	4 909	8 106

Źródło: Opracowanie własne, na podstawie sprawozdania MRPiPS-01

Znaczna część środków finansowych będących w dyspozycji urzędów pracy, przeznaczana została na aktywizację zawodową bezrobotnych do 30. roku życia. W 2019 roku przeznaczono na ten cel 50 848,2 tys. zł, co stanowiło 38,5% ogółu wydatków na programy na rzecz promocji zatrudnienia w województwie. Najczęściej młodzież do 30. roku życia uczestniczyła w pracy subsydiowanej – 3 243 osoby (49,6% ogółu zaktywizowanych w tej grupie wiekowej) oraz w stażach 2 462 osoby (37,7%). W ramach nowych form wsparcia oferowanych przez urzędy pracy, skierowanych tylko do osób w wieku do 30. roku życia, najczęściej korzystano z bonu na zasiedlenie (599 osób, tj. 9,2% zaktywizowanych do 30. roku życia), bonu szkoleniowego – 112 osób (1,7%), bonu na zatrudnienie (85 osób, tj. 1,3% zaaktywizowanych do 30 r.ż.). Z bonu stażowego skorzystało tylko 7 osób (0,1%).

Ważną grupą traktowaną priorytetowo w regionalnej polityce rynku pracy są bezrobotni powyżej 50. roku życia. W 2019 r. 18,1% wszystkich bezrobotnych podejmujących zatrudnienie stanowili właśnie 50-latkowie i osoby starsze (ogółem 7 856 bezrobotnych), z czego większość (77,7% tj. 6 108 osób) w ramach zatrudnienia niesubsydiowano. Z pracy subsydiowanej w 2019 r. skorzystało 1 748 osób, tj. 56,9% ogółu zaktywizowanych bezrobotnych tej grupy wiekowej. Blisko 27% aktywizowanych skorzystano z prac społecznie użytecznych – 826 osób. Z myślą o tej populacji bezrobotnych wprowadzony został instrument, wpierający pracodawców zatrudniających bezrobotnych w wieku powyżej 50. lat- dofinansowanie do wynagrodzenia za zatrudnienie skierowanego bezrobotnego. W 2019 r. skorzystało z niego 50 osób¹¹. W sumie ze środków Funduszu Pracy na działania skierowane do tej populacji, w 2019 roku przeznaczono kwotę 20 235,5 tys. zł (15,3% ogółu wydatków).

¹¹ Na podstawie zawartej ze starostą umowy pracodawca lub przedsiębiorca może uzyskać dofinansowanie wynagrodzenia za zatrudnienie skierowanego bezrobotnego, który ukończył 50. rok życia. Dofinansowanie przysługuje przez okres: 12 miesięcy (w przypadku zatrudnienia skierowanego bezrobotnego, który ukończył 50 rok życia, ale nie ukończył 60 lat, po zakończeniu refundacji pracodawca ma obowiązek utrzymania skierowaną osobą bezrobotną w zatrudnieniu przez 6 miesięcy); 24 miesięcy (w przypadku zatrudnienia skierowanego bezrobotnego, który ukończył 60 lat, po zakończeniu refundacji pracodawca ma obowiązek utrzymania skierowaną osobą bezrobotną w zatrudnieniu przez 12 miesięcy).

W szczególnej sytuacji na rynku pracy są również długotrwale bezrobotni. Także w tej grupie obserwujemy przewagę osób podejmujących zatrudnienie niesubsydiowane – 79,5% ogółu długotrwale bezrobotnych podejmujących pracę (7 788 osób). W ramach aktywizacji zawodowej długotrwale bezrobotnych finansowanej ze środków Funduszu Pracy, 2 007 osób skorzystało z prac subsydiowanych (40,9% ogółu zaktywizowanych długotrwale bezrobotnych), 1 470 osób (29,9%) z prac społecznie użytecznych oraz 1 215 osób (24,8%) ze staży.

Ponad połowa niepełnosprawnych bezrobotnych zaktywizowanych przez powiatowe urzędy pracy w 2019 r. rozpoczęła prace subsydiowane – 56,3%; 504 osoby. Kolejnymi, biorąc pod uwagę liczbę uczestników, formami aktywizacji popularnymi w tej grupie są: staże, w których uczestniczyło 189 osób - oraz prace społecznie użyteczne – 170 uczestników.

Ważną grupą w strukturze regionalnego bezrobocia są mieszkańcy wsi. W 2019 r. z różnych form aktywizacji zawodowej (zatrudnienie subsydiowane, pozazatrudnieniowe formy pomocy) skorzystało 8 106 bezrobotnych mieszkańców wsi, którzy stanowili 49,0% ogółu zaktywizowanych. Osoby zamieszkałe na wsi stanowiły w omawianym okresie 46,2% wszystkich bezrobotnych podejmujących zatrudnienie. W grupie tej odsetek podejmujących pracę niesubsydiowaną wynosił 79,0% (dla porównania w miastach 80,3%). Zatrudnienie subsydiowane podjęło w 2019 roku 4 200 bezrobotnych zamieszkałych na wsi, co stanowiło 47,8% całego zatrudnienia subsydiowanego w województwie. Pozazatrudnieniowe formy aktywizacji podjęło 3 906 bezrobotnych mieszkańców wsi. Stanowili oni 46,8% rozpoczynających takie formy pomocy.

8.1. ZATRUDNIENIE BEZROBOTNYCH SUBSYDIOWANE Z FUNDUSZU PRACY

W 2019 roku pracę subsydiowaną w województwie warmińsko-mazurskim podjęło 8 788 osób, tj. o 24,6% (2 862 osoby) mniej niż w roku poprzednim. Dla porównania pomiędzy 2017 a 2018 rokiem odnotowano spadek na poziomie 21,0% (3 093 osób). Spadki te związane są z malejącą liczbą bezrobotnych zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy.

Obok spadku liczby uczestników prac subsydiowanych zmniejszył się odsetek, jaki stanowili w ogólnej liczbie aktywizowanych w regionie – z 55,6% w 2018 r. do 53,1% w 2019 r.

Do najpopularniejszych form pracy subsydiowanej należą: prace interwencyjne, roboty publiczne, samozatrudnienie w ramach prowadzonej przez bezrobotnych działalności gospodarczej (w tym w ramach bonu na zasiedlenie) oraz refundacja kosztów wyposażenia nowych lub doposażenia istniejących stanowisk pracy, na których zatrudniani są bezrobotni. Ponadto do prac subsydiowanych należą także: bon na zasiedlenie dla osób podejmujących pracę poza miejscem zamieszkania; bon zatrudnieniowy; podjęcie pracy w ramach świadczenia aktywizacyjnego, grantu na telepracę, refundacja składek na ubezpieczenie społeczne za skierowanych bezrobotnych do 30 roku życia, którzy podejmują zatrudnienie po raz pierwszy w życiu.; wsparcie zatrudnienia osób do 30 r.ż.; dofinansowanie wynagrodzenia za zatrudnienie skierowanego bezrobotnego powyżej 50. roku oraz inne (w tym m.in. jednorazowa refundacja poniesionych kosztów z tytułu opłaconych składek na ubezpieczenia społeczne w związku z zatrudnieniem skierowanego bezrobotnego; jednorazowe środki z PFRON lub z instytucji z udziałem środków publicznych na podjęcie działalności gospodarczej, rolniczej lub na wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej).

Rysunek 8. Osoby wyłączone z ewidencji bezrobotnych z powodu podjęcia pracy subsydiowanej z Funduszu Pracy i EFS w latach 2018-2019

PRACA SUBSYDIOWANA, Z CZEGO:	2018 rok (11 650 osób)	2019 rok (8 788 osób)
prace interwencyjne	31,8% (3 710 os.)	36,4% (3 199 os.)
roboty publiczne	16,7% (1 945 os.)	12,6% (1 105 os.)
dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej	13,5% (1 575 os.)	15,4% (1 357os.)
refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego	16,0% (1 869 os.)	18,3% (1 609 os.)
podjęcia pracy poza miejscem zamieszkania w ramach bonu na zasiedlenie	6,5% (752 os.)	6,9% (603 os.)
podjęcie pracy w ramach bonu zatrudnieniowego	1,0% (119 os.)	1,0% (85 osób)
podjęcie pracy w ramach dofinansowania wynagrodzenia za skierowanie bezrobotnego pow. 50 roku życia	0,8% (97 os.)	0,6% (50 os.)
inne	13,6% (1 583 os.)	8,9% (780 os.)

Źródło: Opracowanie własne, na podstawie sprawozdania MRPiPS-01

Najpopularniejszą formą zatrudnienia subsydiowanego w 2019 roku były prace interwencyjne, które podjęło 3 199 osób, o 511 osób mniej niż w 2018 roku. Osoby te stanowiły 36,4% zatrudnienia subsydiowanego. Ponad 18% wyrejestrowań z ewidencji bezrobotnych z powodu rozpoczęcia prac subsydiowanych, stanowiły wyłączenia osób skierowanych na miejsca pracy utworzone w ramach refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia dla pracodawcy. W 2019 r. było to 1 609 osób (o 260 mniej niż w 2018 r.). W odniesieniu do tego okresu zmniejszyła się również liczba osób, rozpoczynających własną działalność gospodarczą – spadek o 218 osób do poziomu 1 357. Pomimo zmiany forma ta była trzecią, co do

liczby uczestników formą aktywizacji w ramach zatrudnienia subsydiowanego (15,4% ogółu prac subsydiowanych). Dużą popularnością cieszyły się również roboty publiczne – 12,6% ogółu prac subsydiowanych i 1 105 zaktywizowanych osób (o 840 bezrobotnych mniej niż przed rokiem). W porównaniu z rokiem poprzednim zmniejszyło się również zainteresowanie formami wsparcia wprowadzonymi w 2014 r. tj.:

- ⇒ podjęciem pracy w ramach dofinansowania wynagrodzenia za zatrudnienie skierowanego bezrobotnego powyżej 50 roku życia - spadek o 47 osób;
- ⇒ podjęciem pracy poza miejscem zamieszkania w ramach bonu na zasiedlenie – spadek o 149 osób;
- ⇒ podjęcia pracy w ramach bonu zatrudnieniowego – spadek o 34 osoby.

8.2. INNE FORMY WSPARCIA

W ramach innych form przeciwdziałania bezrobociu w 2019 roku w województwie warmińsko – mazurskim zaktywizowano 7 761 osób, o 1 531 osób (o 16,5%) mniej niż w 2018 roku. Dla porównania w latach 2017/2018 obserwowaliśmy spadek o 32,6% (o 4 487 osób).

Podobnie jak w latach wcześniejszych najpopularniejszymi pozazatrudnieniowymi formami aktywizacji były staże oraz prace społecznie użyteczne.

Urzędy pracy aktywizując bezrobotnego mogą skorzystać z pozazatrudnieniowych form wsparcia do których należą: staże, szkolenia, prace społecznie użyteczne, przygotowanie zawodowe dorosłych. Ponadto bezrobotni do 30. roku życia mogą skorzystać z bonu szkoleniowego oraz bonu stażowego. Ponadto dostępne są jeszcze inne formy pomocy bezrobotnym: pośrednictwo pracy; poradnictwo zawodowe; finansowanie kosztów egzaminów; pożyczka dla bezrobotnego na szkolenie; finansowanie studiów podyplomowych; refundacja kosztów przejazdu i zakwaterowania; koszty zorganizowania przejazdu bezrobotnych na targi i giełdy pracy; stypendia za kontynuowanie nauki; refundacja kosztów opieki nad dzieckiem lub osobą zależną; zatrudnienie wspierane. Dane na temat osób korzystających z tych form dostępne będą w kwietniu po sporządzeniu załącznika nr 4 do sprawozdania MRPiS-01.

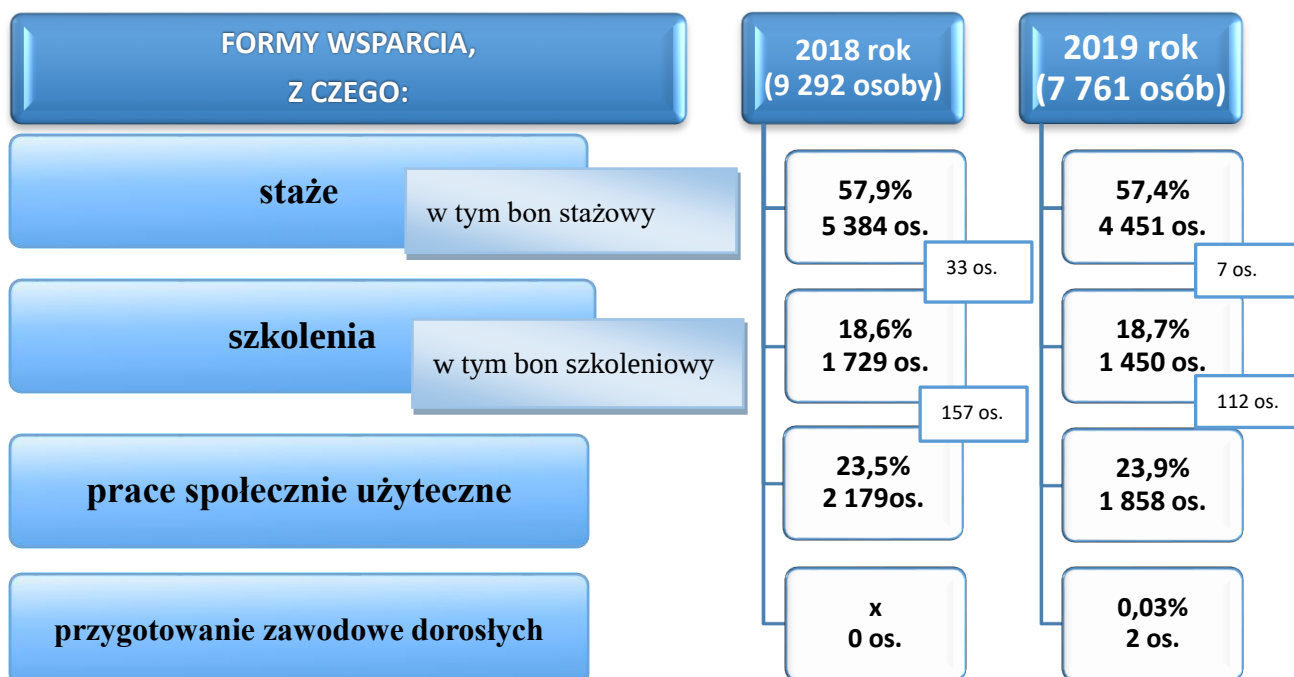
W 2019 r. w województwie warmińsko-mazurskim staże rozpoczęło 4 451 bezrobotnych (w tym w ramach bonu stażowego 7 osób). Osoby podejmujące staże stanowiły 57,4% bezrobotnych rozpoczynających udział w pozazatrudnieniowych formach aktywizacji. W porównaniu z rokiem 2018 liczba ta zmniejszyła się o 933 osoby (o 17,3%). Prawie pięciokrotnie zmniejszyła się liczba osób korzystających z bonu stażowego – spadek o 26 osób.

Prace społecznie użyteczne w 2019 r. rozpoczęło 1 858 bezrobotnych z Warmii i Mazur. W porównaniu z rokiem 2018 liczba bezrobotnych podejmujących te formę aktywizacji zmniejszyła się o 321 osób (o 14,7%). Osoby podejmujące prace społecznie użyteczne stanowiły 23,9% bezrobotnych rozpoczynających udział w pozazatrudnieniowych formach aktywizacji.

Szkolenia rozpoczęło 1 450 bezrobotnych (w tym w ramach bonu szkoleniowego 112 osób), które stanowiły 18,7% bezrobotnych rozpoczynających udział w pozazatrudnieniowych formach aktywizacji. Wobec 2018 r. liczba bezrobotnych podejmujących szkolenia zmniejszyła się o 279 osób (o 16,1%).

Ponadto w 2019 roku dwóch bezrobotnych zostało skierowanych do przygotowania zawodowego dorosłych (przed rokiem nikt nie korzystał z tej formy aktywizacji).

Rysunek 9. Udział procentowy uczestników aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu w województwie warmińsko-mazurskim w 2018 i 2019 roku

Źródło: Opracowanie własne, na podstawie sprawozdania MRPiPS-01

8.3. EFEKTYWNOŚĆ ZATRUDNIENIOWA USŁUG I INSTRUMENTÓW RYNKU PRACY SŁUŻĄCYCH AKTYWIZACJI BEZROBOTNYCH

W 2018 roku efektywność zatrudnieniowa w województwie warmińsko-mazurskim osiągnęła wskaźnik 82,3%, podczas gdy w 2017 r. wskaźnik ten ukształtował się na poziomie 79,2% (wzrost o 3,1 pkt proc.)¹². Spośród 15 152 osób, które zakończyły udział w badanych pod względem efektywności formach przeciwdziałaniu bezrobociu, zatrudnionych zostało 12 472 osoby.

Analiza efektywności wykorzystania środków Funduszu Pracy przez powiatowe urzędy pracy, przeznaczonych na finansowanie podstawowych form aktywizacji zawodowej obejmuje:

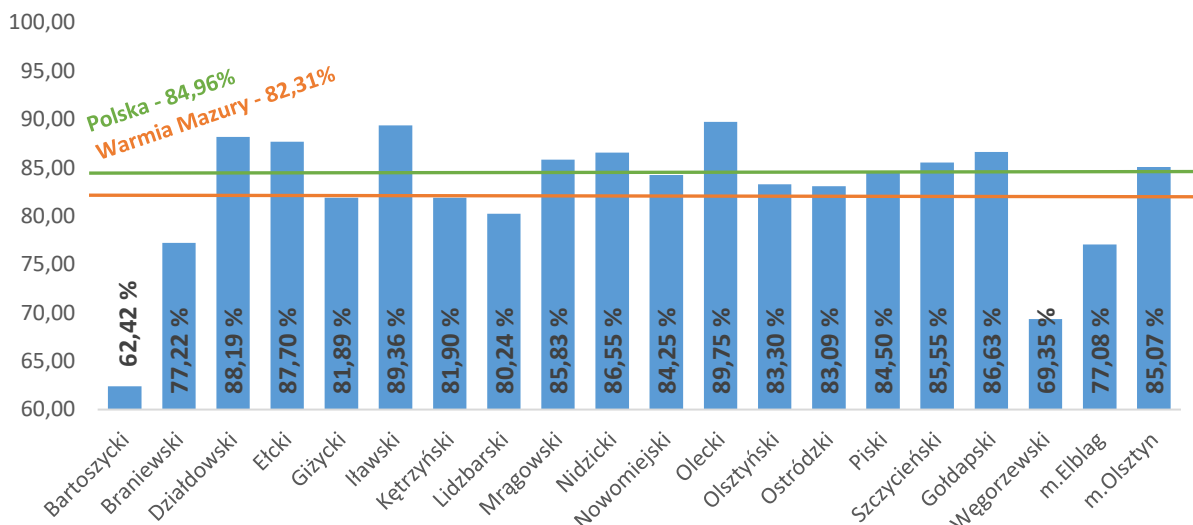
- szkolenia,
- prace interwencyjne,
- roboty publiczne,
- staże,
- refundację kosztów wyposażenia lub doposażenia, stanowiska pracy dla skierowanych bezrobotnych,
- jednorazowe środki na dofinansowanie podejmowania działalności gospodarczej.

Efektywność zatrudnieniowa

Efektywność zatrudnieniową powyżej średniej wojewódzkiej osiągnęło trzynaście powiatów, przy czym dziewięć z nich przekroczyło wskaźnik efektywności wyliczonej dla całego kraju. Wśród nich znalazły się m.in. powiaty: działdowski, ełcki, iławski, mrągowski, nidzicki, olecki, szczycieński, gołdapski oraz m. Olsztyn.

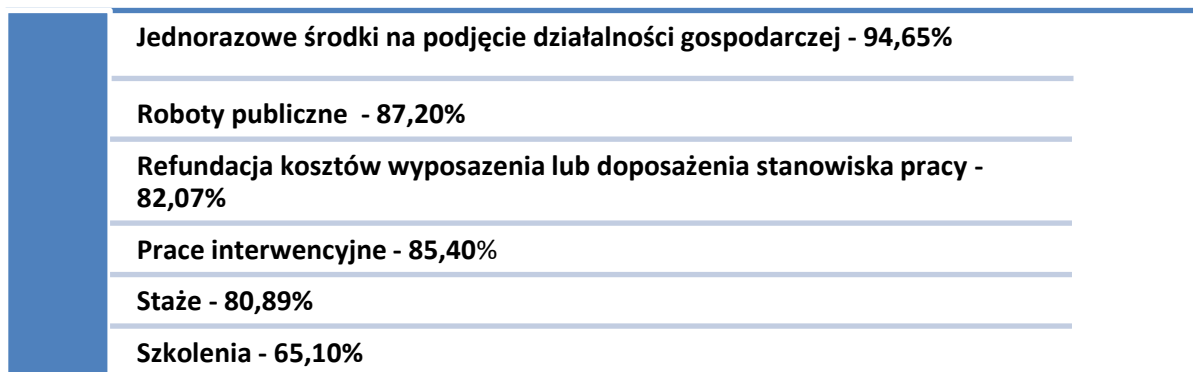
¹² Dane dot. efektywności programów realizowanych w 2019 r. dostępne będą dopiero w II kwartale 2020 r.

Wykres 55. Wskaźnik efektywności zatrudnieniowej powiatów województwa warmińsko-mazurskiego w 2018 roku

Źródło: Opracowanie własne na podstawie dokumentu MRPiPS „Efektywność podstawowych form aktywizacji zawodowej realizowanych w ramach programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej w 2018 roku”.

Rysunek 10. Efektywność zatrudnieniowa w województwie warmińsko-mazurskim podstawowych form aktywizacji zawodowej w 2018 roku

Źródło: Opracowanie własne na podstawie dokumentu MRPiPS „Efektywność podstawowych form aktywizacji zawodowej realizowanych w ramach programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej w 2018 roku”.

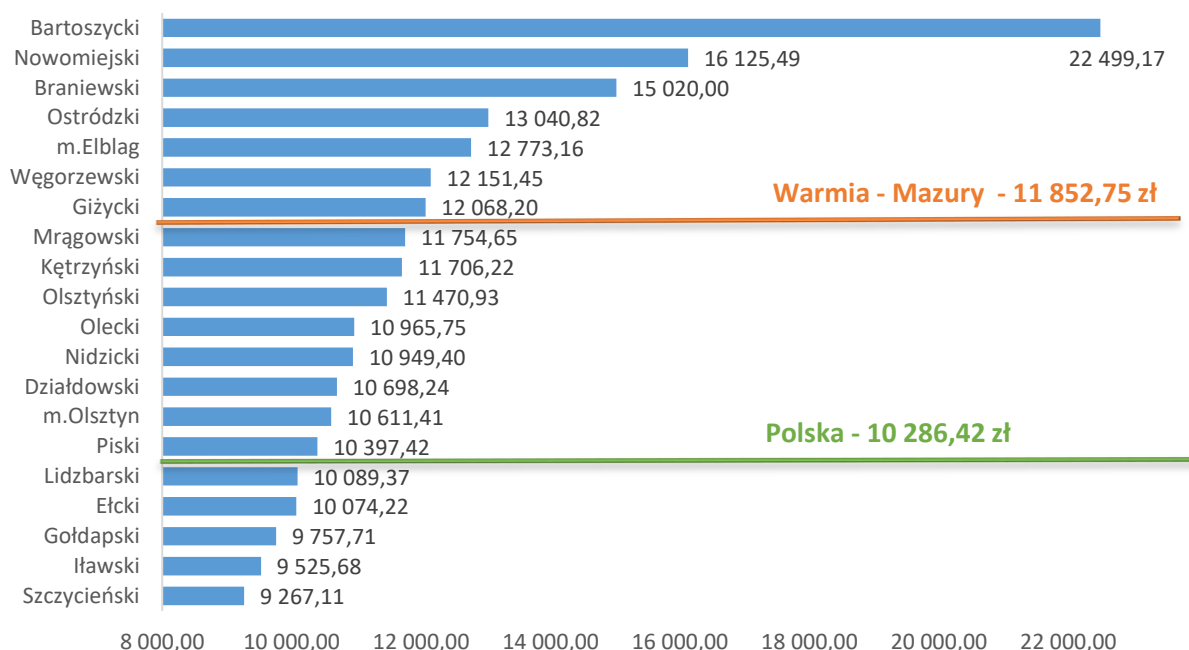
Najefektywniejszą formą aktywizacji w 2018 roku, podobnie jak przed rokiem, okazało się dofinansowanie podejmowania działalności gospodarczej dla bezrobotnego – 94,65%. Wśród pozostałych programów rynku pracy, najwyższy wskaźnik efektywności zatrudnieniowej w województwie warmińsko-mazurskim, uzyskały roboty publiczne (87,20%), refundacja pracodawcom kosztów doposażenia i wyposażenia stanowiska pracy dla skierowanych na te miejsca pracy bezrobotnych (82,07%), prace interwencyjne (85,40%) oraz staże (80,89%). Biorąc pod uwagę skuteczność programów pod względem zatrudnienia, najmniej efektywne zatrudnieniowo okazały się szkolenia (65,10%).

W stosunku do 2017 roku, efektywność zatrudnieniowa wzrosła w pięciu formach aktywizacji zawodowej, a najbardziej efektywność prac interwencyjnych (o 3,8 pkt proc.) oraz jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej (o 3,1 pkt proc.).

Efektywność kosztowa

Efektywność kosztowa podstawowych form aktywizacji zawodowej w 2018 roku, w województwie warmińsko – mazurskim wyniosła 11 852,75 zł (w stosunku rocznym wzrost o 8,0%, tj. o 1 028,23 zł).

Wykres 56. Efektywność kosztowa w województwie warmińsko-mazurskim podstawowych form aktywizacji zawodowej w 2017 roku

Źródło: Opracowanie własne na podstawie dokumentu MRPiPS „Efektywność podstawowych form aktywizacji zawodowej realizowanych w ramach programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej w 2018 roku”.

Najbardziej efektywna kosztowo, okazała się realizacja aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu w powiatach szczygieńskim (9 267,11 zł); iławskim (9 525,68 zł) oraz gołdapskim (9 757,71 zł). Najwyższą efektywność kosztową odnotowano w powiecie bartoszyckim – 22 499,17 zł. W trzynastu powiatach naszego województwa, wskaźnik ukształtował się poniżej średniej wojewódzkiej, a w pięciu – poniżej średniej krajowej.

Analizując wysokość kosztu ponownego zatrudnienia poszczególnych form aktywizacji bezrobotnych w województwie warmińsko – mazurskim, instrumentem o najniższym poziomie efektywności kosztowej okazały się szkolenia, których koszt ukształtował się na poziomie 6 010,94 zł. Biorąc pod uwagę kryterium efektywności kosztowej, w dalszej kolejności wymienić należy: prace interwencyjne – 9 079,85 zł oraz staże – 9 280,29 zł. Spośród pozostałych form aktywizacji osób bezrobotnych najwyższy koszt ponownego zatrudnienia zanotowano przy jednorazowych środkach na podjęcie działalności gospodarczej. W 2018 roku, koszt ponownego zatrudnienia tej formy wyniósł 20 767,84 zł.

Rysunek 11. Efektywność kosztowa w województwie warmińsko-mazurskim podstawowych form aktywizacji zawodowej w 2018 roku

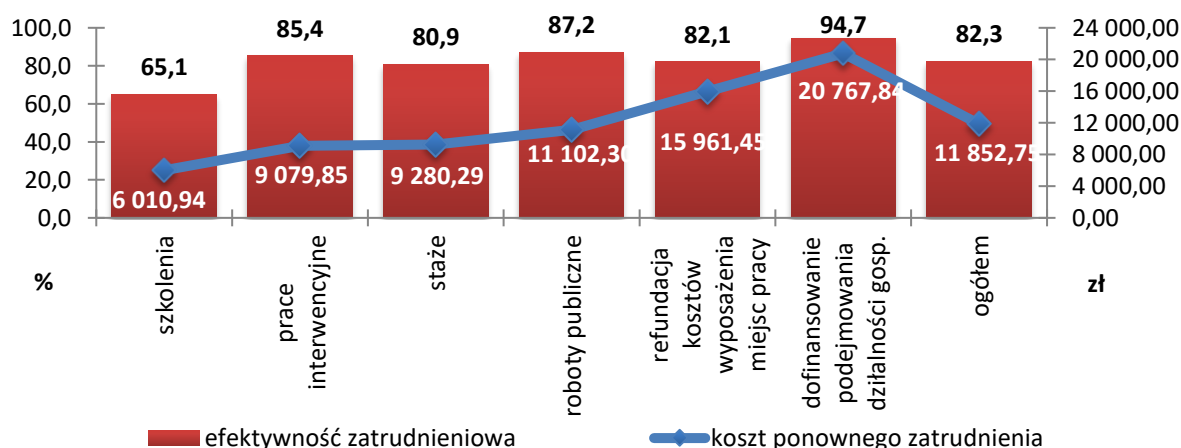
Jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej - 20 767,84 zł
Refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy - 28 560,21 zł
Roboty publiczne - 11 102,30 zł
Stáže - 9 280,29 zł
Prace interwencyjne - 9 079,85 zł
Szkolenia - 6 010,94 zł

Źródło: Opracowanie własne na podstawie dokumentu MRPiPS „Efektywność podstawowych form aktywizacji zawodowej realizowanych w ramach programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej w 2018 roku”.

W 2018 r. dwie formy, zaliczane do grona podstawowych form aktywizacji zawodowej odnotowały wzrost wartości wskaźnika zatrudnienia – refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy (wzrost o 19,8%, tj. o 4 724,65 zł) oraz szkolenia (o 0,9 %, tj. o 51,76 zł). Dla pozostałych form efektywność kosztowa zmalała, a najbardziej w przypadku staży (spadek o 13,9% tj. o 1 498,99 zł).

Poddając analizie zarówno efektywność zatrudnieniową jak i kosztową, odnotowujemy, iż stosunkowo skutecznymi i wydajnymi formami aktywizacji zawodowej, okazały się prace interwencyjne (85,4% efektywności przy koszcie wynoszącym 9 079,85 zł na 1 osobę) oraz roboty publiczne (odpowiednio 87,2% i 11 102,30 zł). Najwyższą efektywność zatrudnieniową (94,7%) osiągnęły jednorazowe środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej. Niestety forma ta generuje również najwyższe koszty ponownego zatrudnienia jednej osoby – 20 767,84 zł.

Wykres 57. Efektywność zatrudnieniowa oraz koszt ponownego zatrudnienia bezrobotnego w województwie warmińsko – mazurskim w 2018 roku

Źródło: Opracowanie własne na podstawie dokumentu MRPiPS „Efektywność podstawowych form aktywizacji zawodowej realizowanych w ramach programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej w 2018 roku”.

9. FUNDUSZ PRACY

Środki Funduszu Pracy (FP) na finansowanie zadań w województwie tj. programy na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej oraz innych zadań fakultatywnych przyznawane są w ramach tzw. środków algorytmicznych oraz z dodatkowych środków FP z rezerwy ministra właściwego ds. pracy. W przypadku zasiłków i innych świadczeń obligatoryjnych, środki te przyznawane są do wysokości faktycznych potrzeb. Ponadto, samorządy wojewódzkie i powiatowe mogą otrzymywać inne dodatkowe środki FP w ramach tzw. zadań zleconych.

9.1. PODZIAŁ ŚRODKÓW FUNDUSZU PRACY

Samorząd województwa – Wojewódzki Urząd Pracy w Olsztynie

Wojewódzki Urząd Pracy, w 2019 roku otrzymał na realizację zadań w województwie 1 700,0 tys. zł, w tym na finansowanie:

1. łącznie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej 134,0 tys. zł, w tym na realizację:
 - A. zadań wymienionych w art. 69a ust. 2 *Ustawy o promocji zatrudnienia (...)* tj. Krajowy Fundusz Szkoleniowy – 134,0 tys. zł;
2. innych wydatków, w tym zadań fakultatywnych – 1 566,0 tys. zł, tj.:
 - A. realizację zadań, określonych w § 2 ust. 2 rozporządzenia w sprawie algorytmu (*Inne zadania fakultatywne*) – 815,9 tys. zł;
 - B. realizację badania „Barometr zawodów” – 40,0 tys. zł;
 - C. dofinansowanie poniesionych w okresie 1.01.2019-31.12.2019 części kosztów wynagrodzeń i składek na ubezpieczenia społeczne na pracowników wykonujących zadania wynikające z realizacji programów współfinansowanych ze środków EFS oraz obsługi Krajowego Funduszu Szkoleniowego – 710,1 tys. zł.

Tabela 5. Przyznane środki FP ogółem dla Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Olsztynie na realizację zadań w latach 2018-2019 (tys. zł)

Wyszczególnienie	Według stanu na:		Zmiana (do 31.12.2018)	
	31.12.2018	31.12.2019	tys. zł	%
1	2	3	4	5
I. Przyznane kwoty środków FP:				
1) łącznie na programy na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej	30,0	134,0	104,0	346,7%
2) inne wydatki, w tym na zadania fakultatywne	1 236,8	1 566,0	329,2	26,6%
II. Dodatkowe środki FP pozyskane na Wniosek Marszałka w ciągu roku:				
1) łącznie na programy na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej	0,0	0,0	0,0	-
2) inne wydatki, w tym na zadania fakultatywne	33,0	0,0	-33,0	-
III. Zmiany na Wniosek Marszałka:				
1) łącznie na programy na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej	0,0	0,0	0,0	-
2) inne wydatki, w tym na zadania fakultatywne	0,0	0,0	0,0	-
IV. Ogółem:				
1) łącznie na programy na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej	30,0	134,0	104,0	346,7%
2) inne wydatki, w tym na zadania fakultatywne	1 269,8	1 566,0	296,2	23,3%

Źródło: opracowanie własne na podstawie decyzji finansowych ministra właściwego ds. pracy oraz „Planu finansowego Funduszu Pracy”

Reasumując, W stosunku do roku poprzedniego, w 2019 roku Wojewódzki Urząd Pracy w Olsztynie dysponował ponad trzykrotnie (o 104,0 tys. zł) większą pulą środków na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej przeznaczoną na realizację zadań związanych z Krajowym Funduszem Szkoleniowym.

Wzrost odnotowano również w przypadku kwot środków FP na inne wydatki, w tym na zadania fakultatywne tj. o 23,3% (o 296,2 tys. zł).

Samorządy powiatowe – powiatowe urzędy pracy

Powiatowe urzędy pracy, w 2019 roku miały do dyspozycji środki FP w łącznej kwocie 141 475,3 tys. zł na realizację zadań w województwie, w tym na finansowanie:

1. łącznie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej 134 987,7 tys. zł, w tym:
 - A. kwoty środków FP na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej (w ramach algorytmu i naborów ogłoszonych przez MRPiPS) – 127 840,8 tys. zł, z czego na realizację projektów współfinansowanych z EFS, w ramach priorytetów:
 - 8.i dostęp do zatrudnienia dla osób poszukujących pracy i osób biernych zawodowo, w tym długotrwale bezrobotnych oraz oddalonych od rynku pracy, także poprzez lokalne inicjatywy na rzecz zatrudnienia oraz wspieranie mobilności pracowników – w ramach regionalnego programu operacyjnego 2014-2020 – 51 829 126,00 zł, w tym:
 - ✓ kwota w części EFS – 44 054 757,00 zł;
 - ✓ kwota w części wkładu krajowego – 7 774 369,00 zł;
 - 8.ii trwała integracja na rynku pracy ludzi młodych, w szczególności tych, którzy nie pracują, nie kształcą się ani nie szkolą, w tym ludzi młodych zagrożonych wykluczeniem społecznym i wywodzących się ze środowisk marginalizowanych, także poprzez wdrażanie gwarancji dla młodzieży – w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 – 32 459 738,00 zł, w tym:
 - ✓ kwota w części EFS – 27 357 067,00 zł;
 - ✓ kwota w części wkładu krajowego – 5 102 671,00 zł;
 - B. na zadania wymienione w art. 69a ust. 2 *Ustawy o promocji zatrudnienia (...)* tj. Krajowy Fundusz Szkoleniowy – 7 146,9 tys. zł;
2. innych zadań fakultatywnych – 10 487,6 tys. zł.

Porównując lata 2018-2019, w 2019 roku obserwuje się zmniejszenie w ramach limitów algorytmicznych kwoty środków FP na finansowanie *programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej* o 17,2% (o 24 711,2 tys. zł) i jednocześnie zwiększenie o 4,4 % (o 423,6 tys. zł) kwoty FP na *inne zadania fakultatywne*. W przypadku finansowania projektów realizowanych w ramach EFS odnotowano ogólny spadek o 8,9% (o 8 230,0 tys. zł), przy czym należy zwrócić uwagę, że zwiększono kwoty środków FP o 1,4% (o 459,4 tys. zł) na realizację projektów w ramach *POWER 2014-2020*, natomiast zmniejszono o 14,4% (o 8 689,4 tys. zł) na finansowanie działań *RPO Warmia i Mazury 2014-2020*. Należy nadmienić, iż wysokość kwot środków FP przyznanych na projekty EFS wynikała z zaplanowanych środków na realizację programów operacyjnych na lata 2014-2020. W analizowanym okresie, lokalne służby zatrudnienia otrzymały większe środki na realizację zadań w ramach *Krajowego Funduszu Szkoleniowego* o 116,6% (o 3 302,6 tys. zł). W przypadku środków na *refundację pracodawcom kosztów wynagrodzeń osób do 30 roku życia* – realizacja tego zadania została zakończona w 2018 roku, stąd też brak analizy porównawczej w tym zakresie.

Tabela 6. Kwoty środków FP ogółem w dyspozycji powiatowych urzędów pracy na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej oraz innych zadań fakultatywnych w latach 2018-2019 (tys. zł)

Wyszczególnienie	Według stanu na:		Zmiana (do 31.12.2018)	
	31.12.2018	31.12.2019	tys. zł	%
1	2	3	4	5
I. Przyznane kwoty środków FP (podział wg algorytmu):				
1) łącznie na programy na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej, w tym:	199 214,0	124 941,4	-74 272,6	-37,3%
A) kwoty środków FP (algorytmiczne) na programy na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej, z czego:	143 516,6	118 805,4	-24 711,2	-17,2%
a) na finansowanie projektów realizowanych w ramach EFS, z czego*:	92 518,8	84 288,8	-8 230,0	-8,9%
aa) w ramach RPO Warmia i Mazury 2014-2020	60 518,5	51 829,1	-8 689,4	-14,4%
- w części EFS	51 440,7	44 054,7	-7 386,0	-14,4%
- w części wkładu krajowego	9 077,8	7 774,4	-1 303,4	-14,4%
aaa) w ramach POWER 2014-2020	32 000,3	32 459,7	459,4	1,4%
- w części EFS	29 405,1	27 357,1	-2 048,0	-7,0%
- w części wkładu krajowego	2 595,2	5 102,6	2 507,4	96,6%
B) zadania wymienione w art. 69a ust. 2 Ustawy tj. Krajowy Fundusz Szkoleniowy	2 833,4	6 136,0	3 302,6	116,6%
C) zadania określone w art.105f Ustawy tj. refundacja pracodawcom/przedsiębiorcom kosztów wynagrodzeń, nagród, składek społecznych skierowanych bezrobotnych do 30 r.ż.	52 864,0	0,0	-52 864,0	-100,0%
2) na inne zadania fakultatywne	9 687,1	10 110,7	423,6	4,4%
II. Dodatkowe środki FP pozyskane na Wniosek Starosty (Prezydenta Miasta) w ciągu roku:				
1) łącznie na programy na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej, w tym:	23 932,0	10 262,3	-13 669,7	-57,1%
A) kwoty środków FP na programy na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej (w ramach naborów ogłoszonych przez MRPiPS)	23 150,8	9 230,8	-13 920,0	-60,1%
B) zadania wymienione w art. 69a ust. 2 Ustawy tj. Krajowy Fundusz Szkoleniowy	781,2	1 031,5	250,3	32,0%
C) zadania określone w art.105f Ustawy tj. refundacja pracodawcom/przedsiębiorcom kosztów wynagrodzeń, nagród, składek społecznych skierowanych bezrobotnych do 30 r.ż.	0,0	0,0	0,0	-
2) na inne zadania fakultatywne	619,7	376,9	-242,8	-39,2%
III. Zmiany na Wniosek Starosty (Prezydenta Miasta):				
1) łącznie na programy na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej, w tym:	-18 295,5	-216,0	18 079,5	-98,8%
A) na programy na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej	-242,2	-195,4	46,8	-19,3%
B) zadania wymienione w art. 69a ust. 2 Ustawy tj. Krajowy Fundusz Szkoleniowy	-21,2	-20,6	0,6	-2,8%
C) zadania określone w art.105f Ustawy tj. refundacja pracodawcom/przedsiębiorcom kosztów wynagrodzeń, nagród, składek społecznych skierowanych bezrobotnych do 30 r.ż.	-18 032,1	0,0	18 032,1	-100,0%
2) na inne zadania fakultatywne	0,0	0,0	0,0	-
IV. Ogółem:				
1) łącznie na programy na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej, w tym:	204 850,5	134 987,7	-69 862,8	-34,1%
A) kwoty środków FP na programy na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej (w ramach algorytmu i naborów ogłoszonych przez MRPiPS)	166 425,2	127 840,8	-38 584,4	-23,2%
B) zadania wymienione w art. 69a ust. 2 Ustawy tj. Krajowy Fundusz Szkoleniowy	3 593,4	7 146,9	3 553,5	98,9%
C) zadania określone w art.105f Ustawy tj. refundacja pracodawcom/przedsiębiorcom kosztów wynagrodzeń, nagród, składek społecznych skierowanych bezrobotnych do 30 r.ż.	34 831,9	0,0	-34 831,9	-100,0%
2) na inne zadania fakultatywne	10 306,8	10 487,6	180,8	1,8%

* Do celów analitycznych przyjęto kwoty w tys. zł

Źródło: opracowanie własne na podstawie decyzji finansowych ministra właściwego ds. pracy /szczegółowy podział środków Funduszu Pracy w rozbiu na powiaty w załączniku nr 1-5/

W 2019 roku, w stosunku do roku poprzedniego, w ramach ogłoszonych przez MRPiPS naborów wniosków, lokalne służby zatrudnienia pozyskały o 60,1% (o 13 920,0 tys. zł) mniej funduszy na finansowanie tzw. aktywizacji zawodowej. Również, w przypadku środków na *inne zadania fakultatywne*, samorządy otrzymały mniejsze dodatkowe środki na ich realizację – tj. o 39,2% (o 242,8 tys. zł). Mniejsza kwota na programy aktywne i fakultatywne wynikała z zapotrzebowania na dodatkowe środki FP zgłoszonego przez urzędy pracy. Odwrotna sytuacja miała miejsce w przypadku *Krajowego Funduszu Szkoleniowego*, samorządy otrzymały więcej dodatkowych środków na realizację działań tj. o 32,0% (o 250,3 tys. zł).

W trakcie realizacji zadań ustawowych, urzędy pracy dokonywały zmian w 2019 roku, co skutkowało zmniejszeniem limitów na *programy na rzecz promocji zatrudnienia (...)*, w tym na:

- *programy aktywizacyjne* – o 195,4 tys. zł;
- *Krajowy Fundusz Szkoleniowy* – o 20,6 tys. zł.

Powyższe zmniejszenia w 2019 roku, były zgodne z wnioskami dotyczącymi potrzeb finansowych Starostów Powiatowych/Prezydentów Miast składanymi do ministra ws. pracy, w oparciu o które dokonane zostały zmniejszenia limitów na poszczególne zadania.

Podsumowując, w 2019 roku samorządy powiatowe dysponowały o 34,1% (o 69 862,8 tys. zł) mniejszą pulą środków FP na finansowanie *programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej*. Jednakże, mając na uwadze znaczący spadek liczby bezrobotnych o 13,9% (z 53 141 w 2018 r. do 45 731 w 2019 r.), wielkość pozyskanych środków FP na aktywizację zawodową odpowiadała faktycznym zgłoszonym potrzebom. Wzrost odnotowano w przypadku kwot środków FP na *inne zadania fakultatywne* tj. o 1,8% (o 180,8 tys. zł).

9.2. WYDATKOWANIE ŚRODKÓW FUNDUSZU PRACY

Według stanu na dzień 31 grudnia 2019 roku, wydatki FP w województwie warmińsko-mazurskim wyniosły 259 458,6 tys. zł, w tym:

- wydatki Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Olsztynie – 1 663,3 tys. zł, co stanowiło 0,6% ogółu wydatków;
- wydatki powiatowych urzędów pracy województwa warmińsko-mazurskiego – 257 795,3 tys. zł, co stanowiło 99,4% ogółu wydatków.

Tabela 7. Struktura wydatków FP w województwie warmińsko-mazurskim w latach 2018-2019 (tys. zł)

Wyszczególnienie	Według stanu na:				Zmiana (do 31.12.2018r.)	
	31.12.2018r.		31.12.2019r.			
	tys. zł	%	tys. zł	%	tys. zł	%
1	2	3	4	5	6	7
tym:	328 131,8	100,0%	259 458,6	100,0%	-68 673,2	-20,9%
powiatowe urzędy pracy	326 865,0	99,6%	257 795,3	99,4%	-69 069,7	-21,1%
Wojewódzki Urząd Pracy w Olsztynie	1 266,8	0,4%	1 663,3	0,6%	396,5	31,3%

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MRPiPS-02

Z analizy danych wynika, iż w 2019 roku kwota wydatków ogółem województwa warmińsko-mazurskiego, była mniejsza o 20,9% (o 68 673,2 tys. zł) w stosunku do roku poprzedniego. Na zbliżonym poziomie, co „*Wydatki ogółem*”, kształtowało się zmniejszenie wydatków powiatowych urzędów pracy – tj. o 21,1% (o 69 069,7 tys. zł). Na niższy poziom wydatkowych środków FP przez lokalne urzędy pracy przełożył się fakt, iż w 2019 roku, urzędy otrzymały

zdecydowanie mniejsze środki FP na realizację zadań w województwie niż w 2018 roku. Wynikało to m.in. ze znacznego spadku liczby bezrobotnych na Warmii i Mazurach tj. na koniec 2018 roku w rejestrach urzędów

figurowały 53 141 osób, podczas gdy w tym samym okresie 2019 roku 45 731 osób, o 7 410 mniej (spadek o 13,9%).

W przypadku Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Olsztynie odnotowano wzrost wydatkowanych środków FP o 31,3% (o 396,5 tys. zł). Na zwiększenie wydatków wpłynęła ponad 3-krotnie wyższa, w stosunku do 2018 roku, kwota środków FP na realizację zadań w ramach *Krajowego Funduszu Szkoleniowego*.

9.2.1. SAMORZĄD WOJEWÓDZTWA – WOJEWÓDZKI URZĄD PRACY W OLSZTYNIE

W 2019 roku wydatki FP Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Olsztynie wyniosły 1 663,3 tys. zł, tj. 0,6% ogółu wydatków województwa warmińsko-mazurskiego.

W analizowanym roku, ogółem środki FP przekazane Wojewódzkiemu Urzędowi Pracy na realizację programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej tj. na obsługę Krajowego Funduszu Szkoleniowego zostały wykorzystane w 93,1%, to o 1,6 pkt proc. mniej niż w 2018 roku. Z kolei środki FP przeznaczone na *inne wydatki, w tym na zadania fakultatywne* zostały zaangażowane w 98,3% tj. o 0,8 pkt proc. więcej niż roku ubiegłym.

Tabela 8. Wykorzystanie środków FP ogółem przez Wojewódzki Urząd Pracy w Olsztynie na finansowanie zadań statutowych w latach 2018-2019 (tys. zł)

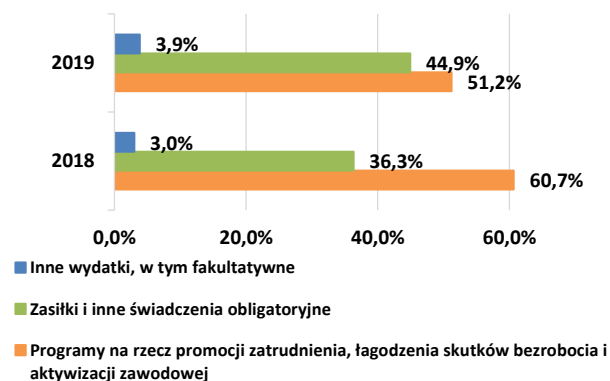
Wyszczególnienie	Przyznane środki FP algorytm + dodatkowo pozyskane + zmiany ¹		Poniesione wydatki FP ²		Wykorzystanie środków FP (%)	
	Według stanu na:					
	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019
1	2	3	4	5	6	7
Programy na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej - OGÓŁEM, w tym: - na finansowanie zadania wymienionego w art. 69a ust. 2 tj. Krajowy Fundusz Szkoleniowy	30,0	134,0	28,4	124,7	94,7%	93,1%
Inne wydatki, w tym na zadania fakultatywne	1 269.8	1 566.0	1 238.4	1 538.6	97.5%	98.3%

Źródło: opracowanie własne na podstawie decyzji finansowych ministra właściwego ds. pracy¹, „Planu finansowego Funduszu Pracy” oraz sprawozdania MPiPS-02 o przychodach i wydatkach Funduszu Pracy²

9.2.2. SAMORZĄDY POWIATOWE – POWIATOWE URZĘDY PRACY

W analizowanym roku wydatki FP powiatowych urzędów pracy wyniosły 257 795,3 tys. zł tj. 99,4% ogółu wydatków województwa warmińsko-mazurskiego. Na *programy na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej* wydatkowano kwotę 132 049,0 tys. zł, czyli 51,2% ogółu wydatków. Z kolei na *zasiłki i inne świadczenia obligatoryjne* przeznaczono 115 814,9 tys. zł. tj. 44,9% ogółu wydatków powiatowych urzędów pracy poniesionych z FP, natomiast na *inne wydatki, w tym na zadania fakultatywne* – 9 931,4 tys. zł (3,9%).

Wykres 58. Struktura wydatków FP powiatowych urzędów pracy w latach 2018-2019 (%)

*W skład wydatku „Zasiłków i innych świadczeń obligatoryjnych” wchodzi: (1) zasiłki dla bezrobotnych (2) zasiłki przedemerytalne (3) świadczenia przedemerytalne (4) dodatki aktywizacyjne (5) świadczenia integracyjne (6) składki na ubezpieczenia społeczne rolników

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MRPiPS-02

W 2019 roku nastąpiła zmiana w udziale procentowym wydatków w odniesieniu do poprzedniego roku tj. o 8,6 pkt proc. więcej stanowiły wydatki na *zasiłki i inne świadczenia obligatoryjne oraz o 0,9 pkt proc. inne wydatki, w tym na zadania fakultatywne*. Natomiast zmniejszył się o 9,5 pkt proc. udział nakładów na *programy na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej* w wydatkach ogółem.

Tabela 9. Wydatki FP powiatowych urzędów pracy w latach 2018-2019 (tys. zł)

Wyszczególnienie	Według stanu na:				Zmiana	
	31.12.2018		31.12.2019		(do 31.12.2018)	
	tys. zł	%	tys. zł	%	tys. zł	%
1	2	3	4	5	6	7
Wydatki ogółem	326 865,0	100,0%	257 795,3	100,0%	-69 069,7	-21,1%
zasiłki i inne świadczenia	118 726,4	36,3%	115 814,9	44,9%	-2 911,5	-2,5%
programy na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej	198 315,9	60,7%	132 049,0	51,2%	-66 266,9	-33,4%
inne wydatki, w tym na zadania fakultatywne	9 822,7	3,0%	9 931,4	3,9%	108,7	1,1%

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MRPiPS-02

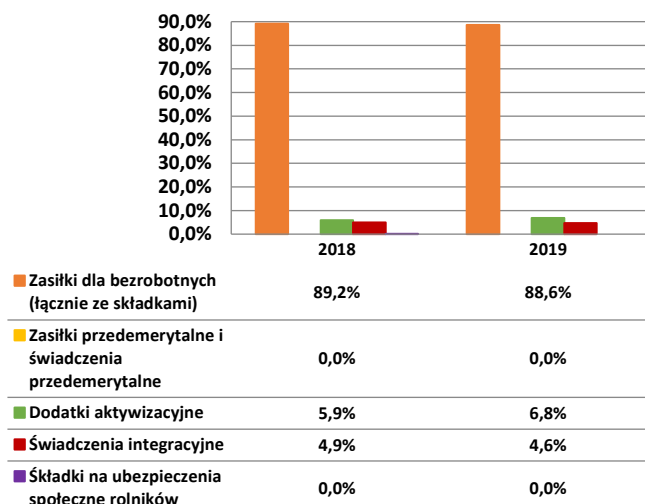
Z danych na koniec 2019 roku wynika, iż w porównaniu do roku ubiegłego, powiatowe urzędy pracy poniosły mniejsze wydatki na działania statutowe o 21,1% (o 69 069,7 tys. zł). Największy spadek odnotowano w przypadku *programów na rzecz promocji (...)* o 33,4% (o 66 266,9 tys. zł). Mniej wydatkowano również na *zasiłki i inne świadczenia obligatoryjne* tj. o 2,5% (o 2 911,5 tys. zł). Wzrost odnotowuje się tylko w przypadku *innych wydatków, w tym na zadania fakultatywne* o 1,1% (o 108,7 tys. zł).

Zasiłki i inne świadczenia obligatoryjne

W 2019 roku wydatki FP powiatowych urzędów pracy na finansowanie *zasiłków i innych świadczeń obligatoryjnych* wyniosły 115 814,9 tys. zł, tj. 44,9% ogółu wydatków powiatowych urzędów województwa warmińsko-mazurskiego.

Największy udział procentowy w wydatkach ogółem na *zasiłki i inne świadczenia obligatoryjne* na koniec 2019 roku, stanowiły *zasiłki dla bezrobotnych* tj. 88,6% (102 559,5 tys. zł). Najmniejszy udział odnotowano w przypadku wydatków związanych ze *świadczeniami integracyjnymi* – 4,6% (5 368,0 tys. zł). Niemniej jednak, w analizowanym okresie sprawozdawczym nastąpiła zmiana w udziale procentowym wydatków w odniesieniu do poprzedniego roku tj. o 0,9 pkt proc. więcej stanowiły nakłady na *dotatki aktywizacyjne*, mniej natomiast o 0,6 pkt proc. na *zasiłki dla bezrobotnych*. Poziom wydatków na świadczenia integracyjne pozostaje bez zmian.

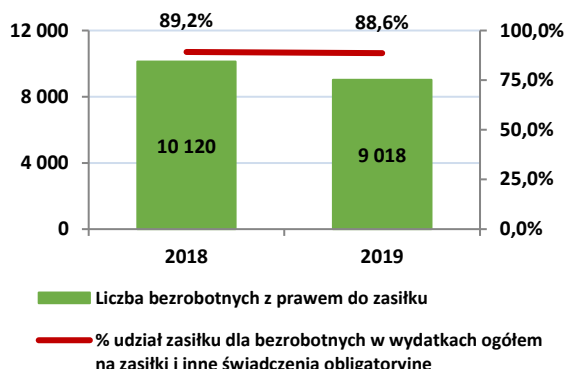
Wykres 59. Struktura wydatków FP (PUP) w odniesieniu do wydatków ogółem na zasiłki i inne świadczenia obligatoryjne w latach 2018-2019

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MRPiPS-02

Porównując wydatki w latach 2018-2019, pozytywnym akcentem jaki odnotowuje się w 2019 roku, jest wzrost wydatków na *dotatki aktywizacyjne*. Wynika to, z większej liczby osób, które będąc bezrobotnymi posiadającymi prawo do zasiłku, podjęły samodzielnie lub w wyniku skierowania przez powiatowy urząd pracy zatrudnienie lub inną pracę zarobkową (z 6 627 osób w 2018 r. do 7 091 osób w 2019 r.)

Wykres 60. Bezrobotni z prawem do zasiłku i udział % zasiłku dla bezrobotnych w wydatkach ogółem na zasiłki i inne świadczenie obligacyjne w latach 2018-2019

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MRPiPS-01 i MRPiPS-02

Zarówno na koniec 2018 jak i 2019 roku, największy udział w wydatkach ogółem na *zasiłki i inne świadczenia obligacyjne* stanowiły *zasiłki dla bezrobotnych* (odpowiednio 89,2% i 88,6%). Odnotowany spadek w 2019 roku, związany jest z mniejszą liczbą osób bezrobotnych uprawnionych do zasiłku. Według stanu na koniec 2018 roku, zakwalifikowanych do tej kategorii było 10 120 osób, podczas gdy w tym samym okresie 2019 roku, w rejestrach urzędów figurowało 9 018 bezrobotnych z prawem do zasiłku.

Programy na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej (w tym Krajowy Fundusz Szkoleniowy i art. 150f Ustawy)

W 2019 roku, powiatowe urzędy pracy na realizację zadań związanych z *programami na rzecz promocji zatrudnienia (...)* otrzymały ogółem w ramach środków algorytmicznych oraz dodatkowych środków FP łącznie 134 987,7 tys. zł, w tym:

- 84 288,8 tys. zł na finansowanie projektów realizowanych w ramach EFS;
- 7 146,9 tys. zł na obsługę Krajowego Funduszu Szkoleniowego;

Z uwagi na fakt, iż w 2018 roku zakończono realizację zadania związanego z *refundacją pracodawcom kosztów wynagrodzeń, nagród, składek społecznych skierowanych bezrobotnych do 30 roku życia* (brak kontynuacji w 2019 roku), stąd też brak odniesienia do stopnia wykorzystania przyznanych środków FP ww. zakresie.

W analizowanym okresie, środki FP przeznaczone na realizację przez powiatowe urzędy pracy *programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej (w tym KFS i art. 150f Ustawy)*, zostały wykorzystane w 97,8% (o 1,0 pkt proc. więcej niż w 2018 roku), w tym środki:

- na projekty realizowane w ramach EFS – wydatkowano 97,7% limitu FP na ten cel, to o 1,1 pkt proc. więcej niż przed rokiem;
- na obsługę Krajowego Funduszu Szkoleniowego wykorzystano 98,8% przyznanych środków, o 0,6 pkt proc. mniej niż w 2018 roku.

Tabela 10. Wykorzystanie środków FP ogółem przez powiatowe urzędy pracy na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej (w tym KFS i art. 150f Ustawy) w latach 2018-2019 (tys. zł)

Wyszczególnienie	Przyznane środki FP algorytm + dodatkowo pozyskane + zmiany ¹		Poniesione wydatki FP ²		Wykorzystanie środków FP (%)	
	Według stanu na:					
	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019
1	2	3	4	5	6	7
Programy na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej - OGÓŁEM, w tym:	204 850,5	134 987,7	198 315,9	132 049,0	96,8%	97,8%
- na finansowanie projektów realizowanych w ramach EFS*	92 518,8	84 288,8	89 381,3	82 380,3	96,6%	97,7%
- na finansowanie zadania wymienionego w art. 69a ust. 2 tj. Krajowy Fundusz Szkoleniowy	3 593,4	7 146,9	3 551,6	7 014,9	98,8%	98,2%
- na finansowanie zadania określonego w art. 150f Ustawy tj. refundacja pracodawcom/przedsiębiorcom kosztów wynagrodzeń,nagród, składek społecznych skierowanych bezrobotnych do 30 r.ż.	34 831,9	0,0	34 027,7	0,0	97,7%	

*Do celów analitycznych przyjęto kwoty w tys. zł.

Źródło: opracowanie własne na podstawie decyzji finansowych ministra właściwego ds. pracy¹ oraz sprawozdania MRPiPS-02² /szczegółowy podział środków Funduszu Pracy w rozbięciu na powiaty w załączniku nr 6/

Tabela 11. Wydatki FP powiatowych urzędów pracy w ramach programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej (w tym KFS i art. 150f) w latach 2018-2019 (tys. zł)

Wyszczególnienie	Według stanu na:		Zmiana (do 31.12.2018)		% udział w wydatkach na programy na rzecz promocji (...)	
	31.12.2018	31.12.2019	tys. zł	%	31.12.2018	31.12.2019
	tys. zł	tys. zł			%	%
1	2	3	4	5	6	7
Wydatki ogółem	326 865,0	257 795,3	-69 069,7	-21,1%	x	x
Programy na rzecz promocji zatrudnienia ogółem	198 315,9	132 049,0	-66 266,9	-33,4%	x	x
Szkolenia	6 584,0	6 392,4	-191,6	-2,9%	3,3%	4,8%
z kwoty należne instytucjom szkoleniowym	4 073,7	4 112,4	38,7	0,9%	2,1%	3,1%
t społeczne	1 670,4	1 575,0	-95,4	-5,7%	0,8%	1,2%
e koszty egzaminów i uzyskania licencji	11,3	11,5	0,2	1,8%	0,0%	0,0%
g umowy trójstronne	94,3	92,7	-1,6	-1,7%	0,0%	0,1%
o dofinansowanie szkoleń pracowników (ustawa antykrzysyowa)	0,0	0,0	0,0	-	-	-
bon szkoleniowy	548,3	407,5	-140,8	-25,7%	0,3%	0,3%
inne	186,0	193,3	7,3	3,9%	0,1%	0,1%
Prace społecznie użyteczne	1 927,5	1 621,4	-306,1	-15,9%	1,0%	1,2%
Roboty publiczne	16 506,6	9 279,2	-7 227,4	-43,8%	8,3%	7,0%
Refundacja kosztów wyposażenia i doposażenia stanowiska pracy	24 047,8	18 446,1	-5 601,7	-23,3%	12,1%	14,0%
Dofinansowanie podejmowania działalności gospodarczej	32 409,7	28 965,0	-3 444,7	-10,6%	16,3%	21,9%
w tym w ramach spółdzielni socjalnej	0,0	0,0	0,0	-	-	-
Prace interwencyjne	24 747,5	19 074,8	-5 672,7	-22,9%	12,5%	14,4%
Zatrudnienie wspierane	75,4	31,3	-44,1	-58,5%	0,04%	0,02%
Przygotowanie zawodowe dorosłych	75,6	21,3	-54,3	-71,8%	0,04%	0,02%
w tym stypendia i składki na ubezpieczenia społeczne	56,1	10,7	-45,4	-80,9%	0,03%	0,01%
Środki dla Banku Gospodarstwa Krajowego	0,0	0,0	0,0	-	-	-
z Stypendia za okres kontynuowania nauki	31,5	11,1	-20,4	-64,8%	0,02%	0,01%
Refundacja składek na ubezpieczenia społeczne	64,4	214,4	150,0	232,9%	0,03%	0,16%
t refund. składek na ubezpieczenia społeczne osób do 30 r.ż.	0,0	0,0	0,0	-	-	-
e Studia podyplomowe	281,4	212,1	-69,3	-24,6%	0,1%	0,2%
o w tym stypendia i składki na ubezpieczenia społeczne	111,3	67,1	-44,2	-39,7%	0,1%	0,1%
Refundacja wynagrodzeń osób do 30 r.ż. (art. 150f Ustawy)	34 027,7	0,0	-34 027,7	-100,0%	17,2%	0,0%
Stáže	43 476,2	32 555,2	-10 921,0	-25,1%	21,9%	24,7%
w tym bon stażowy	65,0	28,4	-36,6	-56,3%	0,0%	0,0%
Bon zatrudnieniowy	1 059,8	875,0	-184,8	-17,4%	0,5%	0,7%
Bon na zasiedlenie	5 570,2	4 714,7	-855,5	-15,4%	2,8%	3,6%
Dofinansowanie wynagrodzenia skierowanych bezrob. powyżej 50 r.ż.	1 344,1	761,1	-583,0	-43,4%	0,7%	0,6%
Świadczenie aktywizacyjne	0,0	0,0	0,0	-	-	-
Wynagrodzenia i koszty osobowe członków spółdzielni socjalnych	17,3	5,6	-11,7	-67,6%	0,01%	0,00%
Zlecenie usług agencjom zatrudnienia	23,7	0,0	-23,7	-100,0%	0,01%	-
Badania osób bezrobotnych	396,7	351,8	-44,9	-11,3%	0,2%	0,3%
Projekty pilotażowe	0,0	0,0	0,0	-	-	-
Koszty specyficznych elementów programów specjalnych	92,2	90,0	-2,2	-2,4%	0,05%	0,07%
Grant na telepracę	0,0	0,0	0,0	-	-	-
Krajowy Fundusz Szkoleniowy	3 551,6	7 014,9	3 463,3	97,5%	1,8%	5,3%
Koszty przejazdu, zakwaterowania	1 540,8	993,9	-546,9	-35,5%	0,8%	0,8%
Opieka nad dzieckiem lub osobą zależną	414,7	417,4	2,7	0,7%	0,2%	0,3%
Inne instrumenty rynku pracy "Programy na rzecz promocji zatrudnienia ogółem"	49,5	0,3	-49,2	-99,4%	0,02%	0,00%
Z wydatków ujętych w wierszu "Wydatki ogółem"	x	x	x	x	x	x
składki na ubezpieczenia społeczne	44 754,8	36 432,9	-8 321,9	-18,6%	x	x
Z wydatków ujętych w wierszu "Programy na rzecz promocji zatrudnienia ogółem"	x	x	x	x	x	x
dotyczące bezrobotnych do 30 r.ż.	96 099,9	50 848,2	-45 251,7	-47,1%	x	x
w tym dotyczące bezrobotnych do 25 r.ż.	55 501,2	27 616,2	-27 885,0	-50,2%	x	x
dotyczące bezrobotnych powyżej 50 r.ż.	28 410,8	20 235,5	-8 175,3	-28,8%	x	x
programy aktywizacji i integracji	69,9	3,4	-66,5	-95,1%	x	x
wydatki na projekty w ramach EFS	89 381,3	82 380,3	-7 001,0	-7,8%	x	x
projekty pozakonkursowe w perspektywie finansowej 2014-2020	89 381,3	82 380,3	-7 001,0	-7,8%	x	x
z tego						
inne działania i poddziałania	0,0	0,0	0,0	-	x	x

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MRPiPS-02

W 2019 roku największy udział procentowy w wydatkach ogółem na *programy na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej (w tym KFS i art. 150f)* stanowiły:

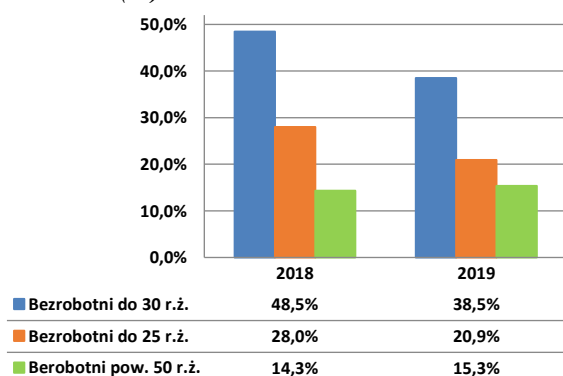
- staże, w tym bon stażowy – 24,7% (32 555,2 tys. zł);
- dofinansowanie podejmowania działalności gospodarczej – 21,9% (28 965,0 tys. zł);
- prace interwencyjne – 14,4% (19 074,8 tys. zł);
- refundacja dla pracodawców kosztów wyposażenia i doposażenia stanowiska pracy – 14,0% (18 446,1 tys. zł);
- roboty publiczne – 7,0% (9 279,2 tys. zł).

Najmniejszy udział tj. 0,01% ogółu wydatków miały wydatki związane ze *stypendiami za kontynuację nauki* (11,1 tys. zł).

Analizując wydatki na przełomie lat 2018-2019, w 2019 roku nakłady na *programy na rzecz promocji zatrudnienia (...)* były mniejsze o 33,4% (o 66 266,9 tys. zł) w stosunku do 2018 roku, co wynikało przede wszystkim z mniejszej przyznanej puli środków FP na ten cel i spadku liczby bezrobotnych uprawnionych do udziału w działaniach aktywizacyjnych o 13,9% (z 53 141 w 2018 r. do 45 731 w 2019 r.). Jedynie w przypadku wydatków na zadania realizowane w ramach *Krajowego Funduszu Szkoleniowego* odnotowuje się realny ich wzrost, co wiązało się ze zdecydowanie większą kwotą w dyspozycji urzędów pracy. W przypadku pozostałych wydatków, które najczęściej były ponoszone obserwuje się duży spadek:

- staże, w tym bon stażowy – o 25,1% (o 10 921,0 tys. zł);
- dofinansowanie podejmowania działalności gospodarczej – o 10,6% (3 444,7 tys. zł);
- prace interwencyjne – o 22,9% (o 5 672,7 tys. zł);
- refundacja dla pracodawców kosztów wyposażenia i doposażenia stanowiska pracy – o 23,3% (o 5 601,7 tys. zł);
- roboty publiczne – o 43,8% (o 7 227,4 tys. zł).

Wykres 61. Struktura wydatków FP powiatowych urzędów pracy na wybrane grupy bezrobotnych w wydatkach ogółem na *programy na rzecz promocji zatrudnienia (...)* w latach 2018-2019

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MRPiPS-02

W ramach środków FP przeznaczonych na finansowanie *programów na rzecz promocji zatrudnienia (...)* w 2019 roku:

- 38,5% stanowiły wydatki na bezrobotnych do 30 r.ż. (o 10,0 pkt proc. mniej niż 2018r.), w tym 20,9% na młodych do 25 r.ż. (o 7,1 pkt proc. mniej);
- 15,3% na osoby powyżej 50 r.ż. (o 1,0 pkt proc. więcej).

Reasumując, w 2019 roku, mimo iż udział wydatków na osoby powyżej 50 r.ż. w wydatkach na *programy na rzecz promocji (...)* był nieznacznie wyższy niż w roku ubiegłym – to realnie wydatkowano mniej środków na ich aktywizację tj. o 28,8% (o 8 175,3 tys. zł).

W przypadku osób młodych tendencję spadkową odnotowano zarówno w udziale procentowym jak i wydatkowanej kwocie środków FP tj. mniej o 47,1% (o 45 251,7 tys. zł) na osoby do 30 r.ż., z kolei na bezrobotnych do 25 r.ż. – o 50,2% (o 27 885,0 tys. zł). Związane to było m.in. z mniejszą pulą środków przyznanych ogółem na działania aktywizacyjne oraz mniejszą w 2019 roku, w porównaniu do poprzedniego, liczbą bezrobotnych pozostających w rejestrach tj.:

- osób powyżej 50 roku życia - o 13,4% (z 15 089 w 2018 r. do 13 062 w 2019 r.);
- osób do 30 roku życia - o 13,4% (z 14 224 w 2018 r. do 12 324 w 2019 r.);
- osób do 25 roku życia - o 12,7% (z 6 951 w 2018 r. do 6 070 w 2019 r.).

Ponadto, w przypadku osób młodych, na niższy poziom wydatków przełożył się fakt, iż w 2018 roku zakończono realizację zadania związanego z *refundacją pracodawcom kosztów wynagrodzeń, nagród, składek społecznych skierowanych bezrobotnych do 30 roku życia* (brak kontynuacji w 2019 roku).

Inne wydatki, w tym na zadania fakultatywne

Według stanu na koniec 2019 roku *Inne wydatki, w tym na zadania fakultatywne* wyniosły 9 931,4 tys. zł tj. 3,9% ogółu wydatków powiatowych urzędów pracy województwa warmińsko-mazurskiego.

Tabela 12. Wydatki FP powiatowych urzędów pracy w latach 2018-2019 w ramach innych wydatków, w tym na zadania fakultatywne (tys. zł)

Wyszczególnienie	Według stanu na:		Zmiana (do 31.12.2018)		% udział w wydatkach na Inne wydatki, w tym na zadania fakultatywne	
	31.12.2018	31.12.2019	tys. zł	%	31.12.2018	31.12.2019
	tys. zł	tys. zł			%	%
1	2	3	4	5	6	7
Wydatki ogółem	326 865,0	257 795,3	-69 069,7	-21,1%	x	x
Inne wydatki, w tym fakultatywne	9 822,7	9 931,4	108,7	1,1%	x	x
Audyt zewnętrzny	0,0	0,0	0,0	-	-	-
Oplaty sądowe, egzekucyjne i odsetki	120,1	155,1	35,0	29,1%	1,2%	1,6%
Pobór składek	0,0	0,0	0,0	-	-	-
Szkolenia kadr służb zatrudnienia, UW i OHP	766,2	791,6	25,4	3,3%	7,8%	8,0%
Refundacja dodatków do wynagrodzeń	1 917,6	1 796,1	-121,5	-6,3%	19,5%	18,1%
Wydatki kwalifikowalne EFS	446,8	166,8	-280,0	-62,7%	4,5%	1,7%
Wysyłka zawiadomień, druki, prowizje bankowe, komunikacja	2 369,8	2 374,6	4,8	0,2%	24,1%	23,9%
Poradnictwo zawodowe, badania i ekspertyzy	363,6	412,8	49,2	13,5%	3,7%	4,2%
Rozwój i eksploatacja systemu teleinformatycznego	3 487,8	3 634,6	146,8	4,2%	35,5%	36,6%
Rada rynku pracy	48,3	79,6	31,3	64,8%	0,5%	0,8%
Partnerstwo lokalne, system EURES (...)	32,0	19,6	-12,4	-38,8%	0,3%	0,2%
Inne wydatki Funduszu Pracy*	270,5	500,6	230,1	85,1%	2,8%	5,0%

* Wydatki nie ujęte ww. wierszach lub mogące wystąpić w okresie późniejszym wynikającym z nowelizacji ustawy

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MRPIPS-02

Największy udział procentowy w wydatkach ogółem na finansowanie *innych wydatków, w tym na zadania fakultatywne*, w 2019 roku stanowiły koszty *rozwoju i eksploatacji systemu teleinformatycznego* – 36,1% (3 634,6 tys. zł), koszty *wysyłki zawiadomień, druki, prowizje bankowe, komunikacji* – 23,9% (2 374,6 tys. zł) oraz *refundacja dodatków do wynagrodzeń* – 18,1% (1 796,1 tys. zł).

Najmniejszy był udział wydatku na *partnerstwo lokalne, system EURES (...)* – 0,2% (19,6 tys. zł).

Porównując lata 2018-2019, w 2019 roku *inne wydatki, w tym na zadania fakultatywne* były nieznacznie wyższe o 1,1% (o 108,7 tys. zł) w stosunku do poprzedniego roku, co praktycznie przełożyło się na zwiększenia prawie we wszystkich kategoriach wydatków, oprócz dwóch tj.: spadek o 62,7% (o 280,0 tys. zł) *wydatków kwalifikowalnych EFS* oraz *partnerstwo lokalne, system EURES (...)* – o 38,8% (o 12,4 tys. zł).

Największe zwiększenia dotyczyły:

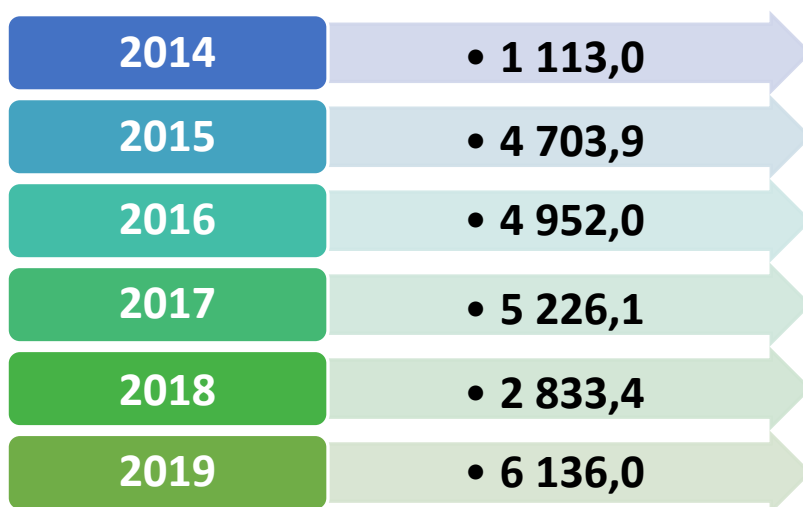
- innych wydatków Funduszu Pracy – o 85,1% (o 230,1 tys. zł);
- finansowania działań rad rynku pracy – o 64,8% (o 31,3 tys. zł);
- opłat sądowych, egzekucyjnych i odsetek – o 29,1% (o 35,0 tys. zł).

9.2.3. KRAJOWY FUNDUSZ SZKOLENIOWY

Krajowy Fundusz Szkoleniowy (KFS) to instrument rynku pracy, który został wprowadzony w 2014 roku nowelizacją ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Jego istotą jest przeznaczenie części składki odprowadzanej przez pracodawców na Fundusz Pracy na wsparcie kształcenia ustawicznego zarówno pracowników jak i pracodawców.

Głównym celem KFS jest zapobieganie utracie zatrudnienia przez osoby pracujące z powodu kompetencji nieadekwatnych do wymagań dynamicznie zmieniającej się gospodarki. Pracodawcy starający się o dofinansowanie kosztów kształcenia ustawicznego mogą otrzymać do 100% kosztów kształcenia ustawicznego w przypadku gdy jest mikroprzedsiębiorcą, natomiast do 80% mogą otrzymać pozostali przedsiębiorcy¹³.

Rysunek 12. Środki KFS przyznane limitem w latach 2014-2019 (w tys. zł)

Źródło: Opracowanie własne, na podstawie decyzji finansowych MRPiPS

Samorządy powiatowe województwa warmińsko-mazurskiego, na finansowanie kształcenia ustawicznego pracowników i pracodawców, w 2019 roku otrzymały **środki w wysokości 6 136,0 tys. zł**, czyli o 3 302,6 tys. zł (116,6%) więcej niż w 2018 roku. Natomiast w ramach KFS, do zadań Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Olsztynie należy przede wszystkim promocja tego instrumentu na lokalnym rynku pracy. W 2019 roku Samorząd Województwa na realizację tego zadania otrzymał kwotę 134,0 tys. zł (w 2018 roku było to 30,0 tys. zł). Środki te przeznaczono m.in. na promocję w internecie (tj. banery reklamowe), zakup gadżetów reklamowych oraz produkcję minireportaży zachęcających przedsiębiorców do ubiegania się o dofinansowanie z KFS.

Priorytety wydatkowania środków KFS

W formułowaniu priorytetów wydatkowania KFS na 2019 rok, podobnie jak w poprzednich latach istotną rolę odegrała konieczność podjęcia działań związanych z zapobieganiem coraz bardziej widocznym na rynku pracy lukom kompetencyjnym, utrudniającym rekrutację pracowników w wielu dziedzinach działalności gospodarczej.

¹³ Jednak nie więcej niż 300% przeciętnego wynagrodzenia w danym roku na jednego uczestnika.

❖ LIMIT PODSTAWOWY

Minister właściwy ds. pracy określił następujące priorytety wydatkowania środków KFS w 2019 roku:

1. zidentyfikowane w danym powiecie lub województwie zawody deficytowe;
2. osoby, które nie posiadają świadectwa dojrzałości;
3. osoby po 45 roku życia;
4. instruktorzy praktycznej nauki zawodu, nauczyciele kształcenia zawodowego oraz pozostali nauczyciele, o ile podjęcie kształcenia ustawicznego umożliwi im pozostanie w zatrudnieniu;
5. osoby, które mogą udokumentować wykonywanie przez co najmniej 15 lat prac w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, a którym nie przysługuje prawo do emerytury pomostowej;
6. pracownicy pochodzący z grup zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, zatrudnieni w podmiotach posiadających status przedsiębiorstwa społecznego bądź w spółdzielniach socjalnych.

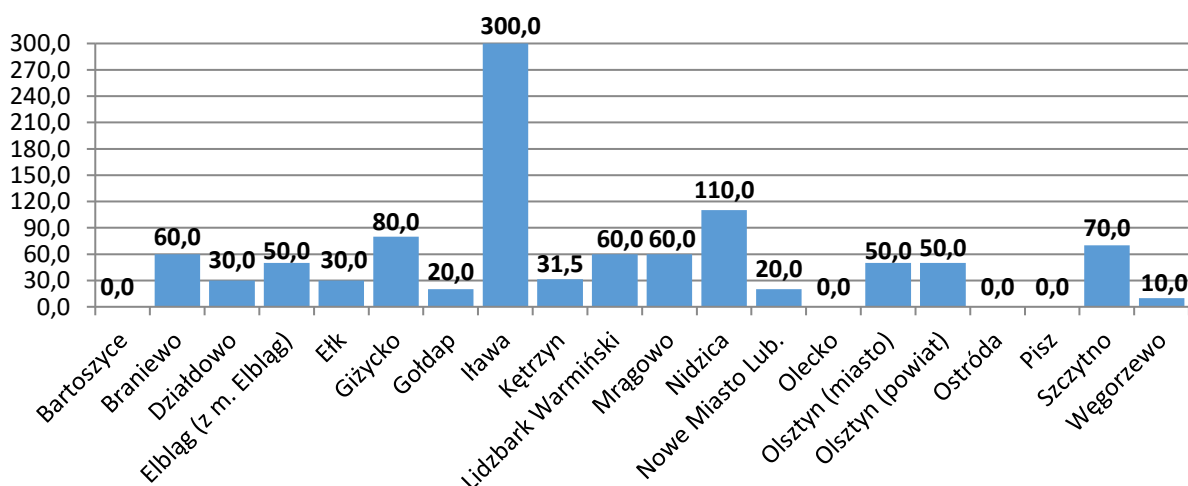
❖ REZERWA KFS

Rezerwa KFS to środki o które samorządy powiatów mogą występować do ministerstwa na realizację wniosków, które spełniają warunki określone w priorytetach przyjętych przez Radę Rynku Pracy. **W roku 2019 łączna kwota środków rezerwy KFS dostępna dla województwa warmińsko-mazurskiego wynosiła 1 016,9 tys. zł.**

Rada Rynku Pracy zdefiniowała następujące priorytety wydatkowania **tzew. rezerwy KFS**:

- wsparcie kształcenia ustawicznego pracowników Centrów Integracji Społecznej, Klubów Integracji Społecznej, Warsztatów Terapii Zajęciowej;
- wsparcie kształcenia ustawicznego osób z orzeczoną stopniem niepełnosprawności;
- wsparcie kształcenia ustawicznego w związku z zastosowaniem w firmach nowych technologii i narzędzi pracy.

Wykres 62. Środki rezerwy KFS przyznane samorządom powiatowym województwa warmińsko-mazurskiego w 2019 r. (w tys. zł)

Źródło: Decyzje MRPiPS o przyznaniu środków z rezerwy KFS w 2019 r.

Urzędy pracy przyznawały wsparcie ze środków KFS w pierwszej kolejności pracodawcom, których wnioski spełniały wymagania określone w priorytetach. W przypadku pozostawania wolnych środków w ramach limitu powiatowe urzędy pracy mogły wspierać również pracodawców nie spełniających tych wymagań.

Tabela 13. Środki Krajowego Funduszu Szkoleniowego przyznane powiatowym urządowi pracy w 2019 roku

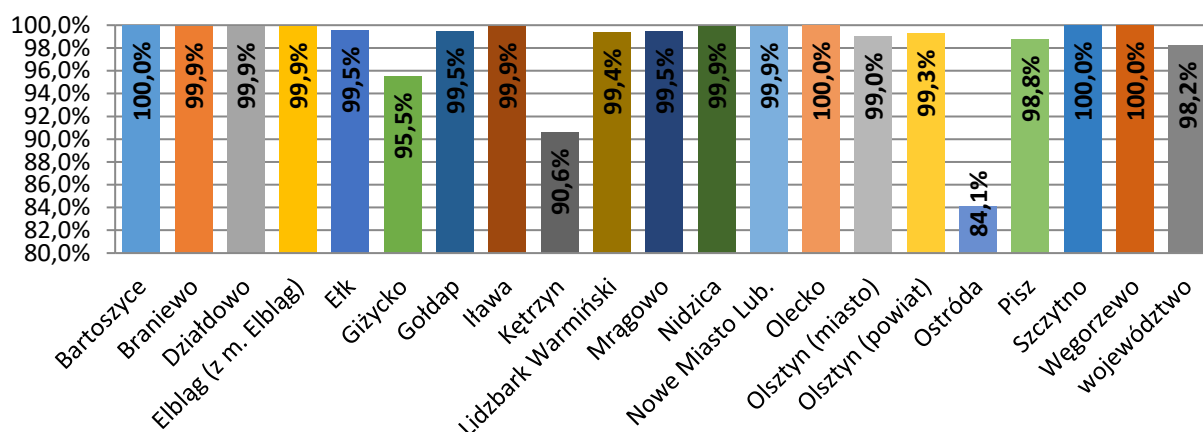
Powiatowy Urząd Pracy	Limit	Rezerwa KFS	Środki KFS w dyspozycji PUP łącznie (limit+ rezerwa+ zmiany)	Wydatki	Liczba osób korzystających z KFS
Bartoszyce	199,0	0,0	199,0	199,0	144
Braniewo	154,0	60,0	184,0	183,8	145
Działdowo	205,0	30,0	235,0	234,7	94
Elbląg	814,0	50,0	864,0	863,2	378
Ełk	344,0	30,0	374,0	372,2	180
Giżycko	277,0	80,0	357,0	341,0	93
Gołdap	106,0	20,0	114,8	114,2	55
Iława	345,0	300,0	645,0	644,4	302
Kętrzyn	224,0	31,5	255,5	231,4	110
Lidzbark Warmiński	176,0	60,0	236,0	234,6	158
Mrągowo	238,0	60,0	298,0	296,4	155
Nidzica	115,0	110,0	225,0	224,8	86
Nowe Miasto Lubawskie	154,0	20,0	174,0	173,8	96
Olecko	149,0	0,0	149,0	149,0	52
Olsztyn – miasto	1 130,0	50,0	1 210,6	1 198,3	508
Olsztyn – powiat	550,0	50,0	600,0	595,5	338
Ostróda	408,0	0,0	408,0	343,1	267
Pisz	207,0	0,0	207,0	204,5	55
Szczytno	256,0	70,0	326,0	326,0	203
Węgorzewo	85,0	10,0	85,0	85,0	44
Ogółem	6 136,0	1 031,5	7 146,9	7 014,9	3 463

Źródło: Opracowanie własne, na podstawie decyzji finansowych MRPiPS oraz sprawozdania MRPiPS-02

W roku 2019 część samorządów powiatowych zawnioskowała o zmiany limitu środków KFS, bowiem w niektórych powiatach nie było zainteresowania ze strony pracodawców do korzystania z tej formy wsparcia, podczas gdy w m. Olszyn zaszła potrzeba zwiększenia limitu środków KFS (o 30,6 tys. zł). W tym okresie trzy powiatowe urzędy pracy z terenu województwa warmińsko-mazurskiego, wystąpiły o zmniejszenie na łączną kwotę 51,2 tys. zł (o 30,0 tys. zł więcej niż przed rokiem). Ostatecznie, **uwzględniając zarówno zwiększenia, jak i zmniejszenia limitów KFS, warmińsko-mazurskie urzędy pracy otrzymały w 2019 roku kwotę 7 146,9 tys. zł**, (o 3 553,5 tys. zł więcej niż przed rokiem) którą przeznaczyły na działania związane z kształceniem ustawicznym.

Samorządy powiatowe, na zadania w ramach KFS, w 2019 roku **wydatkowały kwotę 7 014,9 tys. zł** (w ubiegłym roku było to 3 551,6 tys. zł) zaspakajając tym samym zapotrzebowanie na kształcenie ustawiczne ze strony pracodawców województwa warmińsko-mazurskiego. W 2019 roku z tej formy aktywizacji skorzystało 3 463 pracodawców/pracowników, tj. o 1 393 osoby więcej niż w roku poprzednim (wzrost o 67,3%).

Wykres 63. Wydatki KFS samorządów powiatowych województwa warmińsko-mazurskiego w 2019 roku (w %)

Źródło: Sprawozdawczość MRPiS-02

Łącznie samorządy powiatowe wykorzystały przyznane im środki w 98,2% (w 2018 roku było to 98,8%). W czterech powiatowych urzędach pracy wydatkowano 100% otrzymanych środków KFS, natomiast w powiecie giżyckim, kętrzyńskim i ostródzkim poziom wydatków ukształtował się poniżej średniej wojewódzkiej.

10. ZADANIA WUP W OLSZTYNIE ZLECONE PRZEZ MRPiS – BAROMETR ZAWODÓW

Prognoza barometru na 2020 rok (badanie przeprowadzone w 2019 roku) przewiduje występowanie na Warmii i Mazurach 28 grup zawodów deficytowych. W dalszym ciągu przeważać będzie grupa zawodów zrównoważonych (133 grupy zawodów), bez zmian pozostaną zawody nadwyżkowe (jedna grupa zawodów - ekonomisci).

Barometr zawodów to badanie jakościowe określające zapotrzebowanie na pracowników w perspektywie najbliższych 12 miesięcy. Zostało ono przeprowadzone, po raz czwarty, we wszystkich powiatach województwa warmińsko-mazurskiego. Uczestnicy badania (pracownicy powiatowych urzędów pracy oraz innych instytucji rynku pracy) poddali analizie sytuację na lokalnym rynku pracy, w wyniku czego powstała mapa zawodów określających relację między popytem a podażą dostępnej siły roboczej.

W porównaniu do poprzednich edycji analiza danych wskazała na spadek liczby grup zawodów deficytowych (w których to pracodawcy mogą mieć problem ze znalezieniem kandydata do pracy) - z 30 grup zawodów deficytowych w 2019 roku do 28 grup zawodów w 2020 roku¹⁴.

¹⁴ Grupa zawodów psychologów i psychoterapeutów - obecnie została zakwalifikowana do grupy zawodów deficytowych; a 3 grupy zawodów: pracownicy ds. rachunkowości i księgowości, szefowie kuchni oraz tapicerzy - obecnie występują w grupie zawodów zrównoważonych.

Szansa na znalezienie zatrudnienia w 2020 roku wśród 28 grup zawodów deficytowych - wzrosło w 13 grupach zawodów, m.in. w grupie:

- brukarze,
- elektrycy, elektromechanicy i elektrycy,
- fizjoterapeuci i masażyści,
- fryzjerzy,
- krawcy i pracownicy produkcji odzieży,
- kucharze,
- magazynierzy,
- murarze i tynkarze,
- operatorzy i mechanicy sprzętu do robót ziemnych,
- opiekunowie osoby starszej i niepełnosprawnej,
- pracownicy robót wykończeniowych w budownictwie,
- psycholodzy i psychoterapeuci,
- robotnicy budowlani.

Analiza danych wskazała również na zdecydowane zmniejszenie się w regionie liczby zawodów nadwyżkowych (z 17 w 2016 roku do jednego w ostatnich 3 latach). Eksperti biorący udział w badaniu podkreślają, iż nadwyżka w tej grupie zawodów (ekonomistów) spowodowana jest ciągłym napływem absolwentów szkół zarówno ze średnim jak i wyższym wykształceniem, jak również brakiem ofert pracy w tych zawodach.

11. DZIAŁANIA W RAMACH EUROPEJSKIEGO FUNDUSZU SPOŁECZNEGO (EFS)

11.1. REALIZACJA ZADAŃ W RAMACH PROGRAMU OPERACYJNEGO WIEDZA EDUKACJA ROZWÓJ 2014-2020 (PO WER)

Wśród najważniejszych zadań realizowanych w 2019 roku w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 (PO WER) wymienić należy:

- ✓ ogłoszenie w IV kwartale 2019 r. konkursu w Działaniu 1.2 *Wsparcie osób młodych na regionalnym rynku pracy – projekty konkursowe, Poddziałaniu 1.2.1 Wsparcie udzielane z Europejskiego Funduszu Społecznego POWER* (alokacja konkursowa 12,2 mln zł) – wpłynięcie 69 wniosków na kwotę ponad 62 mln zł. Rozstrzygnięcie i podpisanie umów planowane jest w I kwartale 2020 r.,
- ✓ podjęcie decyzji, w uzgodnieniu z IZ PO WER, o zwiększeniu środków w Poddziałaniu 1.2.1 w kwocie 5 mln zł na dodatkowy konkurs wstępnie planowany w 2021 r.,
- ✓ dokonanie bieżącej analizy stopnia realizacji PO WER – z monitoringu wdrażania działań wynika, że kontraktacja przebiega zgodnie z planem oraz wszystkie wymagane wskaźniki są na wysokim poziomie i nie powinno być problemu z ich osiągnięciem na koniec okresu programowania,

✓ Weryfikację i autoryzację płatności

- w Działaniu 1.1 – *Wsparcie osób młodych pozostających bez pracy na regionalnym rynku pracy* – projekty pozakonkursowe

W 2019 roku rozpoczęto realizację 20 projektów wybranych podczas naboru przeprowadzonego w 2018 roku w ramach Poddziałania 1.1.1. Do końca grudnia 2019 r. w ramach tej edycji złożonych i zatwierdzonych zostało 77 wniosków o płatność rozliczające wydatki na łączną kwotę ponad 24,7 mln zł,

- w Działaniu 1.2 - *Wsparcie osób młodych na regionalnym rynku pracy* – projekty konkursowe

W ramach projektów konkursowych od początku realizacji programu do końca grudnia 2019 r. zatwierdzonych zostało 271 wniosków o płatność rozliczających wydatki na łączną kwotę prawie 25,4 mln zł, z czego ponad 24 mln zł stanowiło dofinansowanie. Ponadto, w roku 2019 r. zatwierdzonych zostało 108 wniosków o płatność rozliczających wydatki na łączną kwotę ponad 8,2 mln zł, z czego prawie 7,8 mln zł stanowiło dofinansowanie. W ramach programu dla 4 projektów prowadzone są postępowania administracyjne i windykacyjne zmierzające do odzyskania środków uznanych za niekwalifikowalne w ramach projektów.

11.2. REALIZACJA ZADAŃ W RAMACH REGIONALNEGO PROGRAMU OPERACYJNEGO WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO NA LATA 2014-2020 (RPO WIM)

Realizacja w 2019 r. zadań w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego 2014-2020 to szczególnie:

- Nabór i ocena merytoryczna oraz kontraktacja projektów pozakonkursowych powiatowych urzędów pracy w Działaniu 10.1 *Poprawa dostępu do zatrudnienia osób bezrobotnych i poszukujących pracy*. W rezultacie tych działań zakontraktowano 20 projektów pozakonkursowych. Całość środków Funduszu Pracy wynikających z decyzji dysponenta FP na 2019 r. została zakontraktowana;
- Podjęcie kroków zmierzających do zmian w RPO w tym dotyczących przesunięcia środków z Działania 10.5 (wsparcie outplacementowe osób zwolnionych lub zagrożonych zwolnieniem z pracy) do Działania 10.4 (wsparcie opiekunów prawnych dzieci do 3 r.ż.);
- przeprowadzenie naboru, ocena wniosków oraz podpisanie umów w następujących konkursach:
 - w Działaniu 10.2 *Aktywizacja zawodowa osób pozostających bez zatrudnienia* (alokacja 8,9 mln zł) – oceniono 84 wnioski w tym 49 pozytywnie. Podpisano 21 umów na kwotę ok. 13,5 mln zł, tj. ponad 151% dostępnych w konkursie środków,
 - w Działaniu 10.3 *Rozwój samozatrudnienia* (alokacja łącznie ok. 31 mln zł) – 7 konkursów, których celem było wyłonienie po jednym operatorze w każdym konkursie. W grudniu podpisano 7 umów na pełne kwoty określone dla każdego z konkursów. W działaniu pozostały ok. 2 mln zł, które mogą zostać wykorzystane np. do realizacji dodatkowego konkursu,

- w Działaniu 10.4 (alokacja ok. 8,6 mln zł) – oceniono 27 wniosków w tym 15 pozytywnie na kwotę dofinansowania wynoszącą ok 14,5 mln zł, tj. 168% dostępnej w konkursie alokacji¹⁵
- przygotowanie informacji dotyczącej postępu we wdrażaniu RPO. Wszystkie wymagane wskaźniki są na wysokim poziomie i nie powinno być problemu z osiągnięciem poziomu zakładanego na koniec okresu programowania,
- Weryfikacja i autoryzacja płatności

- w Działaniu 10.1 – *Poprawa dostępu do zatrudnienia osób bezrobotnych i poszukujących pracy* – projekty pozakonkursowe realizowane przez powiatowe urzędy pracy

W 2019 roku kontynuowano realizację 20 projektów wybranych w ramach naboru z 2018 roku oraz rozpoczęto realizację 20 projektów wybranych podczas naboru przeprowadzonego w 2019 roku. Do końca grudnia 2019 r. w ramach tych dwóch edycji złożonych i zatwierdzonych zostało 111 wniosków o płatność rozliczających wydatki na łączną kwotę ponad 51,4 mln zł.

- w Działaniu 10.2 – *Aktywizacja zawodowa osób pozostających bez zatrudnienia* – projekty konkursowe

W ramach działania od początku realizacji programu do końca grudnia 2019 r. zatwierdzonych zostało 560 wniosków o płatność rozliczające wydatki na łączną kwotę prawie 49 mln zł, z czego prawie 46,4 mln zł stanowiło dofinansowanie.

Ponadto, w okresie od stycznia do grudnia 2019 r. zatwierdzonych zostało 177 wniosków o płatność rozliczających wydatki na łączną kwotę ponad 13,8 mln zł, z czego ponad 13,1 mln zł stanowiło dofinansowanie.

- w Działaniu 10.3 – *Rozwój samozatrudnienia* (projekty konkursowe)

W ramach działania od początku realizacji programu do końca grudnia 2019 r. zatwierdzone zostały 183 wnioski o płatność rozliczające wydatki na łączną kwotę ponad 70 mln zł, z czego ponad 68,5 mln zł stanowiło dofinansowanie.

Ponadto, w okresie od stycznia do grudnia 2019 r. zatwierdzonych zostało 49 wniosków o płatność rozliczających wydatki na łączną kwotę ponad 29,7 mln zł, z czego ponad 29,1 mln zł stanowiło dofinansowanie.

- w Działaniu 10.4 – *Pomoc w powrocie lub wejściu na rynek pracy osobom sprawującym opiekę nad dziećmi do lat 3* (projekty konkursowe)

W ramach działania od początku realizacji programu do końca grudnia 2019 r. zatwierdzonych zostało 210 wniosków o płatność rozliczających wydatki na łączną kwotę prawie 21 mln zł, z czego prawie 19,8 mln zł stanowiło dofinansowanie.

Ponadto, w okresie od stycznia do grudnia 2019 r. zatwierdzonych zostało 115 wniosków o płatność rozliczających wydatki na łączną kwotę ponad 8,3 mln zł, z czego prawie 8 mln zł stanowiło dofinansowanie.

¹⁵ Beneficjenci otrzymali propozycje dofinansowania na realizację wszystkich projektów ocenionych pozytywnie. Taka decyzja została podjęta głównie na podstawie dużego zapotrzebowania na nowe miejsca opieki „żłobkowej” w regionie.

- w Działaniu 10.5 – *Wsparcie pracowników i osób zwolnionych poprzez działania outplacementowe (projekty konkursowe)*

W ramach działania od początku realizacji programu do końca grudnia 2019 r. zatwierdzonych zostało 50 wniosków o płatność rozliczających wydatki na łączną kwotę ponad 16,2 mln zł, z czego ponad 15,5 mln zł stanowiło dofinansowanie.

Ponadto, w okresie od stycznia do grudnia 2019 r. zatwierdzonych zostało 13 wniosków o płatność rozliczających wydatki na łączną kwotę ponad 5,8 mln zł, z czego ponad 5,6 mln zł stanowiło dofinansowanie.

Podsumowanie działań w PO WER i RPO WiM 2014-2020 według stanu na koniec 2019 roku

ALOKACJA

ogółem na całą perspektywę finansową na **RPO WiM i PO WER** w obszarach wdrażanych przez WUP Olsztyn:

RPO WiM – 145,5 mln Euro

PO WER – 71,98 mln Euro

609,7 mln zł¹⁶

304 mln zł

KONTRAKTACJA

RPO – 72,77% alokacji

PO WER – 67,76% alokacji

WNIOSKI O PŁATNOŚĆ¹⁷

RPO – 360 964 889,98 PLN

PO WER – 180 189 550,07 PLN

(51,97% alokacji)

(60,80% alokacji EFS + YEI)

CERTYFIKACJA¹⁸

RPO – 346 159 655,68 PLN

PO WER – 178 201 836,15 PLN

(49,83% alokacji)

(60,13% alokacji EFS + YEI)

Podsumowanie dotychczasowych działań w RPO WiM oraz PO WER

(stan na koniec grudnia 2019 roku)

	RPO WiM	PO WER
Liczba naborów wniosków	62	13
Liczba ocenionych wniosków	791	275
Liczba podpisanych umów	294	130
Wartość dofinansowania podpisanych umów	502,4 mln zł	201,4 mln zł
Liczba osób, które zostaną objęte wsparciem	31 962	22 449

¹⁶ obowiązujący miesięczny kurs Euro/PLN w maju 2017 roku wyniósł 4,176 zł.

¹⁷ wartość dofinansowania w zatwierdzonych wnioskach o płatność – środki europejskie i dotacja celowa z budżetu krajowego

¹⁸ środki europejskie i dotacja celowa z budżetu krajowego

12. INNE DZIAŁANIA WOJEWÓDZKIEGO URZĘDU PRACY W OLSZTYNIE

12.1. POŚREDNICTWO PRACY W RAMACH SIECI EURES

Działania na rzecz pracodawców i poszukujących pracy

Działania kadry EURES Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Olsztynie (WUP) w 2019 roku były skierowane przede wszystkim do pracodawców, a także do osób poszukujących pracy. Koncentrowano się na prowadzeniu akcji informacyjnej na temat usług świadczonych przez sieć EURES na rzecz przedsiębiorców/pracodawców oraz promowano bezpieczne podejmowanie zatrudnienia za granicą.

Działania na rzecz pracodawców i poszukujących pracy realizowane w 2019 r.:

Od maja 2004 roku, Polska uczestniczy w międzynarodowej sieci EURES, działającej w obszarze zatrudnienia na terenie Unii Europejskiej, Norwegii, Islandii, Lichte-nsteinu oraz Szwajcarii.

- ✓ podjęto 671 kontaktów z instytucjami zewnętrznymi (m.in. uczelnie wyższe, OHP, związki zawodowe, agencje zatrudnienia, instytucje szkoleniowe) w sprawie europejskiego pośrednictwa pracy;
- ✓ kontaktowano się z 3 579 osobami bezrobotnymi i poszukującymi pracy w zakresie prowadzonych rekrutacji do pracy oraz warunków życia i pracy w krajach UE/EOG;
- ✓ świadczone usługi na rzecz 125 pracodawców, w tym 97 z terenu województwa i kraju, w kwestii możliwości poszukiwania kandydatów do pracy w Polsce;
- ✓ obsłużono 564 zagraniczne oferty pracy (zamieszczano oferty na stronie WUP i CBOP, udzielano informacji zainteresowanym);
- ✓ uczestniczono w Targach Pracy w Szczytnie, Gołdapi, Kętrzynie, Pisz, Olsztynie, Nowym Mieście Lubawskim, Braniewie, Ełku. W czasie Targów przygotowano stoiska wystawiennicze, na których udzielano informacji o usługach sieci EURES poszukującym pracy i pracodawcom, zaprezentowano ponad 670 ofert pracy za granicą (4 696 wakatów) w ramach sieci EURES;
- ✓ współorganizowano (z OHP, MUP i UPPO w Olsztynie oraz Zespołem Szkół Budowlanych w Olsztynie) III Olsztyńskie Targi Pracy. Wydarzenie składało się z 2 elementów: targów pracy oraz warsztatów dla osób poszukujących pracy. W targach i warsztatach udział wzięło 1 500 osób;
- ✓ współorganizowano Targi Pracy w Ełku z OHP, Wyższą Szkołą Finansów i Zarządzania, EUROPE DIRECT; Przygotowywano stoiska wystawiennicze, udzielano informacji, dystrybuowano materiały informacyjno-promocyjne. Na wydarzenie składały się targi pracy, panele dyskusyjne i konkurs wiedzy. Udział wzięło ponad 600 osób;
- ✓ promowano, przygotowano i uczestniczono, z ramienia EURES Polska, w targach pracy (on-line) organizowanych przez EURES Francja. Przygotowano wirtualne stoisko, udzielano (chat) informacji na temat warunków życia i pracy w Polsce;
- ✓ współorganizowano konferencję i panel dyskusyjny dla 250 osób nt. „Wielokulturowość kapitałem przyszłości” inaugurującą Warmińsko-Mazurski Tydzień Kariery;

- ✓ zorganizowano i skoordynowano, w skali województwa, przebieg Europejskich Dni Pracodawców (inicjatywy Zarządu Europejskich Publicznych Służb Zatrudnienia), we współpracy z powiatowymi urzędami pracy. W 65 wydarzeniach udział wzięło ponad 3 tys. osób, w tym 1 520 pracodawców;
- ✓ przygotowano Krajowy Plan Działania EURES w województwie na 2020 rok we współpracy z powiatowymi urzędami pracy z województwa;
- ✓ zorganizowano spotkanie/szkolenie, z udziałem pośredników pracy, realizujących w powiatowych urzędach pracy zadania sieci EURES. Udział wzięło 30 osób;
- ✓ wzięto udział w szkoleniach wirtualnych, organizowanych przez KE: „EU networks- familiarizing with key European networks for job mobility” i „Social security and taxation issues”, nowy Extranet-unijny portal EURES; uczestniczono w 2-dniowym szkoleniu „Skuteczny EURES”, zorganizowanym w imieniu MRPiPS; uczestniczono w szkoleniu „Completion of Competence Pathway” w Bolonii; wzięto udział w szkoleniu organizowanym przez KE w Budapeszcie, n.t. osób powracających do kraju po pracy za granicą; doradczynie EURES wzięły udział w szkoleniu EURES Classroom Training “Train the trainer”, zorganizowanym przez KE w Bolonii-Włochy; doradczynie EURES wzięły udział w szkoleniach z cyklu EURES Advanced Training, organizowanych przez KE w Bolonii i Berlinie;
- ✓ prowadzono cotygodniowy chat on-line na portalu EURES dla cudzoziemców z UE/EOG, zainteresowanych podjęciem zatrudnienia w Polsce i w województwie.

Ponadto w 2019 r.:

- ✓ na zaproszenie Warmińsko-Mazurskiej Agencji Rozwoju Regionalnego w Olsztynie poprowadzono prezentację dla 30 pracodawców nt. działań służb EURES na rzecz tej grupy. Prezentacja była częścią szkolenia „E-marketing jako skuteczne narzędzie promocji firm na rynkach międzynarodowych”;
- ✓ prezentowano usługi sieci EURES na spotkaniach z bezrobotnymi w MUP w Olsztynie (uczestniczyło 50 osób);
- ✓ przeprowadzono warsztaty dla uczniów (60 osób) ostatnich klas Szkoły Mistrzostwa Sportowego w Olsztynie na temat bezpiecznych wyjazdów do pracy za granicą oraz narzędzi dostępnych na Europejskim Portalu Mobilności Zawodowej;
- ✓ poprowadzono spotkanie dla 30 doradców zawodowych na temat funkcjonowania sieci EURES – organizatorem którego był Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli w Olsztynie;
- ✓ przygotowano stoiska wystawiennicze w ramach Warmińsko-Mazurskich Dni MŚP organizowanych przez WMARR S.A. - Ośrodek Informacyjny Enterprise Europe Network (EDP). Udzielano 78 pracodawcom informacji na temat usług publicznych służb zatrudnienia;
- ✓ współpracowano z portalem Powroty.gov.pl, w zakresie odpowiedzi na pytania osób powracających zza granicy dotyczących procedur i formalności, jakie należy załatwić, wracając do Polski;
- ✓ przygotowano aktualizację informacji na temat warunków życia i pracy na Malcie i w Estonii, na potrzeby Komisji Europejskiej (KE) - Europejskiego Portalu Mobilności Zawodowej;
- ✓ przygotowano ulotkę skierowaną do pracodawców, promującą projekt Reactivate; WUP pełni rolę instytucji partnerskiej w projekcie;
- ✓ promowano projekt „Twoja pierwsza praca z EURES”, realizowanym przez Krajowy Urząd Koordynacji z Włoch – ANPAL (ze środków „Programu na rzecz zatrudnienia i innowacji społecznych” EaSI”2014-

2020). WUP w Olsztynie pełni rolę instytucji partnerskiej- „associate organisation” w projekcie; Przygotowano sprawozdania dla beneficjentów;

- ✓ uczestniczono w pracach Zespołu ds. Przeciwdziałania Handlowi Ludźmi; Sporządzono i przekazano wojewodzie sprawozdanie za rok 2018 i I półrocze 2019r. z realizacji zadań WUP z racji uczestnictwa w Wojewódzkim Zespole ds. Przeciwdziałania Handlowi Ludźmi; wniesiono uwagi do planu działania zespołu na rok 2020;
- ✓ opracowano i opublikowano w Gazecie Olsztyńskiej artykuł na temat 25-lecia sieci EURES w UE oraz 15-lecia w Polsce-regionie;
- ✓ ponadto uczestniczono w konferencjach i innych wydarzeniach m.in.: wydarzeniu #EURESinAction2019 zorganizowanym przez Komisję Europejską związanym z 25-leciem sieci EURES; warsztatach „Migracje powrotne. Perspektywa polska i międzynarodowa” –organizatorem których był International Centre for Migration Policy Development –Austria; konferencji „Współczesne wyzwania rynku pracy-zatrudnienie cudzoziemców” – organizator Warmińsko-Mazurski Urząd Wojewódzki w Olsztynie.

12.2. REALIZACJA ZADAŃ WYNIKAJĄCYCH Z KOORDYNACJI SYSTEMÓW ZABEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO W ZAKRESIE ŚWIADCZEŃ DLA BEZROBOTNYCH

W 2019 r. rozpatrzono 4 184 wnioski (w trybie postępowania administracyjnego) osób zainteresowanych przyznaniem prawa do zasiłku dla bezrobotnych bądź uzyskaniem możliwości transferu zasiłku, a także uzyskaniem potwierdzenia okresów ubezpieczenia z tytułu zatrudnienia w Polsce. Dla porównania w 2018 r. rozpatrzonych zostało 4 001 wniosków. W 2019 r. wydano również 2 798 decyzji administracyjnych.

Wojewódzki Urząd Pracy w Olsztynie, działając z upoważnienia Marszałka Województwa Warmińsko-Warmińskiego) pełni rolę instytucji właściwej, przyjmuje i rozpatruje wnioski bezrobotnych o wydanie odpowiednich zaświadczeń w sprawie świadczeń z tytułu bezrobocia, wydaje decyzje administracyjne, jako organ I instancji, w kwestii przyznania bądź odmowy przyznania prawa do zasiłku dla bezrobotnych, na podstawie, m.in. okresów zatrudnienia w krajach UE, Norwegii, Islandii, Lichtensteinie oraz Szwajcarii, a także Macedonii i Ukrainie.

Ponadto:

- ⇒ wystawiono i przyjęto 5 023 formularze informacyjne i zaświadczenia SED w sprawie potwierdzenia okresów zatrudnienia i ubezpieczenia (w krajach UE/EOG) osób ubiegających się o świadczenia zasiłkowe w Polsce (o 397 więcej niż w 2018 r.);
- ⇒ prowadzono działania wobec 579 osób zainteresowanych transferem zasiłku dla bezrobotnych (transfer z Polski do innych krajów UE/EOG – 1; transfer z UE/EOG do Polski – 578). Przed rokiem działania takie prowadzone były wobec 502 osób.

Łącznie przygotowano i wysłano 14 128 dokumentów koordynacyjnych do stron postępowania i instytucji.

Dodatkowo w ramach realizacji tego zadania w 2019 roku:

- ⇒ udzielono informacji Komendzie Głównej Policji na temat 115 osób będących w rejestrze WUP, ubiegających się o prawo do zasiłku dla bezrobotnych w ramach koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego;
- ⇒ podjęto działania związane z dokonaniem zwrotów zasiłków za II półrocze 2018r. i I półrocze 2019r. przygotowano wykazy 515 osób, co do których istnieje możliwość otrzymania zwrotu części wypłaconych w Polsce zasiłków dla bezrobotnych od instytucji państwa członkowskiego, którego ustawodawstwu bezrobotny ostatnio podlegał, weryfikowano kwoty zasiłków wypłaconych przez pup, eliminowano błędy, przygotowano formularze SED U020. Wykazy osób i formularze przekazano do MRPiPS;
- ⇒ kontynuowano weryfikację (na prośbę instytucji łącznikowych krajów UE/EOG) zwrotów zasiłków za lata 2012-2018; ponownie analizowano dokumenty osób, zasiłki których miały podlegać zwrotom, wyjaśnienia przekazano do MRPiPS. Ponownie zweryfikowano 1025 osób;
- ⇒ zaktualizowano wzory wniosków i zaświadczeń dotyczących przyznawania prawa do zasiłku dla bezrobotnych. Nowe wersje umieszczono na stronie WUP oraz przekazano do powiatowych urzędów pracy;
- ⇒ przygotowano sprawozdanie do MRPiPS za rok 2018, dotyczące liczby złożonych i otrzymanych wniosków w sprawie odzyskania nienależnie pobranych zasiłków dla bezrobotnych;
- ⇒ na prośbę MRPiPS wygenerowano w systemie WUP Viator dane statystyczne za rok 2017 i 2018 z zakresu KSZS-Mobilni, KSZS-Transfery. Dane umieszczono w systemie centralnym INFOPRACA.

12.3. PROWADZENIE REJESTRU AGENCJI ZATRUDNIENIA

Na dzień 31 grudnia 2019 roku na terenie województwa warmińsko-mazurskiego wpis do Rejestru podmiotów prowadzących agencje zatrudnienia (KRAZ) posiadało 210 podmiotów o statusie agencji zatrudnienia.

Wojewódzki Urząd Pracy w Olsztynie (działający z upoważnienia Marszałka Województwa Warmińsko-Mazurskiego), m.in. prowadzi rejestr agencji zatrudnienia (KRAZ), dokonuje wpisu do rejestru oraz zmian, wydaje certyfikaty oraz decyzje w sprawie odmowy wpisu do rejestru lub wykreślenia, przekazuje w formie elektronicznej ministrowi właściwemu d.s. pracy zbiorcze informacje o działalności agencji zatrudnienia, sprawuje kontrolę przestrzegania obowiązku prowadzenia agencji zatrudnienia zgodnie z warunkami określonymi w ustawie.

W 2019 roku:

- rozpatrzono 73 wnioski podmiotów ubiegających się o wpis do Rejestru podmiotów prowadzących agencje zatrudnienia;
- zarejestrowano/wydano certyfikaty uprawniające do świadczenia usług agencji zatrudnienia 63 podmiotom;

- wydano 72 decyzje administracyjne, w tym: w sprawie wykreślenia agencji z KRAZ – 37, w sprawie zakazu prowadzenia działalności objętej wpisem- 21, umorzenia postępowania – 14;
- rozpatrzono 29 wniosków w sprawie zmiany danych w KRAZ;
- rozpatrzono 2 zawiadomienia w sprawie zawieszenia i wznowienia działalności;
- skontrolowano łącznie 35 podmiotów – przed rejestracją 17, po rejestracji 18;
- sporządzono sprawozdanie z działalności agencji zatrudnienia zarejestrowanych na terenie woj. warmińsko – mazurskiego za rok 2018. Przekazano sprawozdanie do MRPiPS, agencjom zatrudnienia i powiatowym urzędów pracy oraz umieszczono na stronie WUP;
- przygotowano i wprowadzono Zarządzeniem Dyrektora WUP w Olsztynie Regulamin kontroli agencji zatrudnienia. Umieszczono Regulamin na stronie BIP i stronie internetowej WUP;
- współorganizowano 3 „śniadania” biznesowe (w Olsztynie, Bartoszycach i Elblągu), pod hasłem- Cudzoziemcy na rynku pracy Warmii i Mazur. Spotkania zorganizowano we współpracy z Warmińsko - Mazurską Agencją Rozwoju Regionalnego S.A. w Olsztynie - Ośrodkiem Informacyjnym Enterprise Europe Network (EDP). W wydarzeniach udział wzięli (121 osób), m.in. przedstawiciele agencji zatrudnienia, powiatowych urzędów pracy, Straży Granicznej, Inspekcji Pracy oraz pracodawcy.

12.4. SŁUŻBA ZASTĘPCZA

W 2019 r. wznowiono działalność Wojewódzkiej Komisji ds. Służby Zastępczej w związku z 3 wnioskami poborowych (2 wnioski – osoby zakwalifikowanej do służby zastępczej przed wejściem w życie cyt. wyżej ustawy, 1 wniosek osoby w sprawie skierowania do odbycia służby zastępczej po wejściu w życie w/w ustawy) oraz przeprowadzono 3 posiedzenia Wojewódzkiej Komisji ds. Służby Zastępczej.

Służba zastępcza zawieszona została na mocy ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o zmianie ustawy o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2009 r. Nr 161, poz. 1278). Z dniem 1 stycznia 2010 r. zawieszono obowiązek odbywania zasadniczej służby wojskowej, a tym samym obowiązek odbywania służby zastępczej).

12.5. PROWADZENIE REJESTRU INSTYTUCJI SZKOLENIOWYCH

Według stanu na koniec 2019 roku w bazie danych Rejestru Instytucji Szkoleniowych figurowało 13 337 aktywnych instytucji szkoleniowych (o 667 więcej niż w 2018 roku). W województwie warmińsko-mazurskim działały 532 instytucje (o 17 mniej niż w roku poprzednim), które stanowiły 4,0% wszystkich instytucji działających w Polsce.

Rejestr Instytucji Szkoleniowych prowadzony jest na podstawie art. 20 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2019 r. poz. 1482 z późn. zm.) oraz rozporządzenia Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 27 października 2004 roku w sprawie rejestru instytucji szkoleniowych (Dz. U. 2014 r. poz. 781).

W 2019 roku zarejestrowane zostały 142 nowe instytucje (o 28 więcej niż w 2018 roku), pozytywnie rozpatrzono 393 wnioski powiadamiające o kontynuacji działalności szkoleniowej. W 2019 roku, z powodu niepowiadomienia Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Olsztynie o zamiarze kontynuowania działalności, wykreślono 156 instytucji. Łącznie w 2019 roku wykreślono 159 instytucji, dokonano 16 aktualizacji oraz 2 korekt danych.

12.6. ORGANIZOWANIE I KOORDYNOWANIE ROZWOJU USŁUG PORADNICTWA ZAWODOWEGO I INFORMACJI ZAWODOWEJ (CIIPKZ)

W 2019 r. z usług Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej w Olsztynie i w Elblągu, skorzystało łącznie 4 527 osób (o 794 osoby mniej niż w 2018 r.), w tym z:

Zadania w zakresie organizowania, koordynowania oraz świadczenia poradnictwa zawodowego realizują Centra Informacji i Planowania Kariery Zawodowej w Olsztynie i w Elblągu.

- indywidualnych porad zawodowych – 149 osób. Porady dotyczyły głównie: trudności z wyborem lub zmianą zawodu, wyborem miejsca pracy, kierunku kształcenia lub szkolenia, a także braku umiejętności poszukiwania pracy;
- porad grupowych – 283 osoby. Tematy zrealizowanych warsztatów to m.in.: *Rozmowa kwalifikacyjna; Wyznaczanie i realizacja celów; Odkryj swój potencjał zawodowy; Skuteczne poszukiwanie pracy – jak odnaleźć się na rynku pracy?; Asertywność- jak być skutecznym, otwartym i naturalnym?; Poznaj siebie; Pracuj i żyj bez stresu; Kim jestem, co mogę?.* Uczestnikami warsztatów były: *osoby bezrobotne, poszukujące pracy, podopieczni Zakładu Poprawczego w Barczewie, ośrodków pomocy społecznej oraz Domu dla Bezdomnych, studenci i absolwenci;*
- indywidualnej informacji zawodowej – 2 950 osób. Informacje dotyczyły m.in.: zawodów i specjalności, rynku pracy, szkół i instytucji szkoleniowych, metod i sposobów poszukiwania pracy, zasad przygotowywania dokumentów aplikacyjnych, warunków świadczenia pracy, podejmowania działalności gospodarczej, funduszy europejskich, zakresu i form działania instytucji publicznych i niepublicznych;
- grupowej informacji zawodowej – 1 145 osób. Zagadnienia poruszane podczas zajęć grupowych dotyczyły prezentacji świadczonych usług dla klientów Centrum, w tym: możliwości skorzystania z poradnictwa na odległość, tendencji odnośnie zatrudnienia, metod i technik poszukiwania pracy, wejścia/powrotu na rynek pracy, nowoczesnych narzędzi wykorzystywanych do poszukiwania zatrudnienia.
- udzielono również 143 konsultacji psychologicznych. Badania dotyczyły głównie: predyspozycji zawodowych, typów osobowości, odporności na stres, kompetencji przedsiębiorczych.

Ponadto w 2019 r. realizowano zadania w zakresie **opracowywania, aktualizowania i gromadzenia informacji zawodowej**: poszerzono zbiory informacji udostępniane klientom na miejscu oraz za pośrednictwem mediów.

Realizując cel informatyzacji działań urzędu administrowano kontem CliPKZ w Olsztynie na portalu społecznościowym Facebook oraz kontem Paktu dla Rozwoju Poradnictwa Zawodowego, na których łącznie zamieszczono 274 posty, uzyskując zasięg 41 286 odbiorców w przypadku pierwszego portalu i 22 968 odbiorców treści publikowanych za pośrednictwem konta PAKTU.

W ramach **działalności metodyczno-szkoleniowej** w 2019 roku zorganizowano 33 szkolenia dla pracowników powiatowych urzędów pracy w zakresie usług rynku pracy. Łącznie uczestniczyło w nich 391 osób. Przykładowe tematy szkoleń:

- *Depresja i lęk jako przyczyny obniżenia sprawności intelektualnej, społecznej i zawodowej* – 3 edycje (48 przeszkolonych osób);
- *Techniki komunikacji interpersonalnej* – 2 edycje (17 przeszkolonych osób);
- *Wykorzystanie informacji zawodowej w pracy z bezrobotnymi* – 2 edycje (17 przeszkolonych osób);
- *Praca z osobą długotrwale bezrobotną z zastosowaniem Terapii Skoncentrowanej na Rozwiązaniach* – 2 edycje (28 przeszkolonych osób);
- *Analiza Transakcyjna w diagnozie motywacji klienta* – 2 edycje (33 przeszkolone osoby);
- *Sztuka zarządzania emocjami* – 2 edycje (31 przeszkolonych osób);
- *Praca zespołowa – współpraca i współdziałanie* – 2 edycje (28 przeszkolonych osób);
- *Budowanie relacji w procesie doradczym w oparciu o koncepcję Analizy Transakcyjnej* – 4 edycje (42 przeszkolone osoby);
- *Nie daj się wypalić – o wypaleniu zawodowym w pracy doradczej* – 2 edycje (28 przeszkolonych osób);
- *Rozmowa doradcza – teoria i praktyka* – 2 edycje (18 przeszkolonych osób);
- *Praca doradcy klienta z osobą słabo zmotywowaną* – 3 edycje (36 przeszkolonych osób);
- *Trudny klient czy trudne sytuacje – jak sobie radzić?* – (6 przeszkolonych osób)
- *Stres w pracy doradcy klienta* – 2 edycje (20 przeszkolonych osób)
- *Wypalenie zawodowe – przyczyny, skutki, metody przeciwdziałania* – 2 edycje (21 przeszkolonych osób)
- *Poradnictwo zawodowe dla osób niepełnosprawnych* – 2 edycje (18 przeszkolonych osób)

W ramach zadania **koordynacji poradnictwa zawodowego** zorganizowano naradę szkoleniową dla 19 doradców zawodowych zatrudnionych w powiatowych urzędach pracy i OHP oraz spotkanie dla kierowników Centrów Aktywizacji Zawodowej i koordynatorów usług rynku pracy, w którym uczestniczyło 17 osób.

Centra zaangażowane były w koordynację działań **Paktu dla Rozwoju Poradnictwa Zawodowego**, organizując i uczestnicząc w spotkaniach służących wymianie doświadczeń instytucji partnerskich i mających charakter informacyjno-szkoleniowy. W 2019 roku odbyło się: 1 spotkanie sieci, z udziałem 70 partnerów Paktu oraz 14 spotkań zespołów zadaniowych o charakterze roboczym. We wspólnych działaniach, pod przewodnictwem liderów/pracowników Centrum uczestniczyli członkowie należący do 7 następujących zespołów: diagnostycznego, metodycznego ds. rozwoju zawodowego, ds. informacji o rynku pracy, ds. informacji edukacyjnej, ds. koordynacji i promocji oraz zespołu ds. administrowania informacją elektroniczną. Dodatkowo skoordynowano organizację 3 wizyt studyjnych w następujących firmach: Grupa Żywiec Browar Elbląg, Szkoła Policealna im. Zbigniewa Religi w Olsztynie, ZETO SOFTWARE oraz warsztatu z zakresu ekonomii

społecznej w siedzibie stowarzyszenia WAMA-COOP. Przeprowadzono również dla 28 doradców zawodowych działających w PAKCIE warsztat szkoleniowy na temat: „Poradnictwo zawodowe dla osób niepełnosprawnych. W ww. spotkaniach adresowanych do członków Paktu dla Rozwoju Poradnictwa Zawodowego uczestniczyło łącznie 281 osób.

Znaczącym przedsięwzięciem była koordynacja współpracy instytucji PAKTU w ramach XI edycji Warmińsko-Mazurskiego Tygodnia Kariery, obfitujących w wydarzenia odbywające się w okresie 21-27 października 2019 roku pod hasłem: „Wielokulturowość kapitałem przyszłości”. Wydarzenia te zainaugurowała wojewódzka konferencja w Olsztynie pod tak samo brzmiącym tytułem. W konferencji i towarzyszącej jej dyskusji panelowej „Czy jesteśmy otwarci na świat”? udział wzięło 239 uczestników. W przebieg Warmińsko-Mazurskiego Tygodnia Kariery 2019 włączyło się w sumie 418 instytucji, które zorganizowały 660 różnorodnych wydarzeń na terenie wszystkich powiatów całego województwa, obejmując nimi 40 127 uczestników. Były to między innymi: powiatowe konferencje, seminaria, prelekcje, warsztaty, wycieczki zawodoznawcze i wizyty studyjne, targi pracy, festyny, wydarzenia artystyczne, spotkania informacyjne i porady zawodowe, konkursy, prezentacje, projekcje filmów.

Ze wszystkich wydarzeń zorganizowanych przez WUP w Olsztynie oraz inne instytucje i placówki partnerskie skorzystało 40 366 osób.

Działania Centrów skierowane były również na grupy w szczególnej sytuacji na rynku pracy:

- ✓ mieszkańców Domu dla Bezdomnych im. Św. Alberta, którym zaproponowano 5 porad grupowych i 1 spotkanie informacyjne, obejmując nimi łącznie 57 osób,
- ✓ podopiecznych MOPS (5 porad grupowych dla 16 uczestników) oraz 8 warsztatów dla 92 pacjentów Oddziału Terapii Uzależnień od Alkoholu z Wojewódzkiego Zespołu Lecznictwa Psychiatrycznego w Olsztynie na temat: „Kim jestem, co mogę?”,
- ✓ 8 podopiecznych Zakładu Poprawczego w Barczewie, których objęto grupową poradą zawodową,
- ✓ bezrobotnych o ustalonym III profilu pomocy (2 porady grupowe dla 21 osób oraz 2 porady grupowe dla 18 osób w ramach programu „Kierunek praca”, realizowanego przez MUP).

Ponadto w ramach współpracy z uczelniami wyższymi w zakresie wsparcia studentów, absolwentów oraz doktorantów w wejściu na rynek pracy przeprowadzono 5 spotkań informacyjnych i 7 porad grupowych, obejmując nimi łącznie 132 osoby.

W ramach Zespołu ds. readaptacji społecznej osób skazanych, w trybie art. 164 §1 KKW uczestniczono w trzech spotkaniach zespołu, przeprowadzono 3 konsultacje indywidualne przygotowujące do powrotu na rynek pracy 3 osadzonych oraz spotkanie informacyjne dla 13 osadzonych na terenie Aresztu Śledczego.

Dodatkowo przeprowadzono 2 szkolenia testowe na temat: „Pracuj i żyj bez stresu” dla 16 osób bezrobotnych w ramach projektu *„Budowa i wdrażanie innowacyjnych narzędzi ograniczających zjawisko pracy nierejestrowanej w instytucjach współodpowiedzialnych za minimalizację zjawiska szarej strefy na rynku pracy”*.

12.7. FUNDUSZ GWARANTOWANYCH ŚWIADCZEŃ PRACOWNICZYCH

Zadania Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych (FGŚP) określa ustawa o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy z dnia 13 lipca 2006 roku (Dz. U. 2020.7). Należą do nich: wypłata świadczeń pracowniczych oraz dochodzenie zwrotu wypłaconych świadczeń.

Wypłata świadczeń pracowniczych

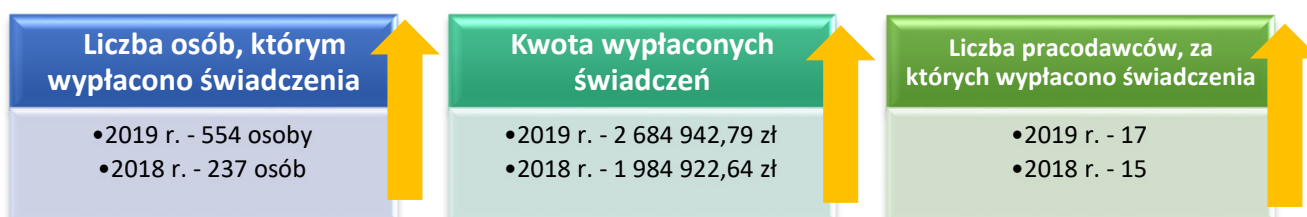
W 2019 roku rozpatrywano łącznie 278 spraw (dla porównania przed rokiem 80), w tym:

- ✓ 13 na podstawie wykazów zbiorczych i uzupełniających i zaliczkowych,
- ✓ 265 na podstawie wniosków indywidualnych.

Na podstawie złożonych wykazów zbiorczych i uzupełniających i zaliczkowych zatwierdzono i przekazano łączną kwotę 1 548 404,45 zł. Ponadto do wypłaty zakwalifikowano wnioski indywidualne w 182 sprawach i przekazano wnioskodawcom łącznie kwotę 1 136 538,34 zł.

łącznie wypłacono świadczenia na rzecz 554 osób na kwotę 2 684 942,79 zł za 17 pracodawców. W porównaniu do poprzedniego roku odnotowano wzrost zapotrzebowania na świadczenia wypłacane przez FGŚP. Było to szczególnie odczuwalne w ostatnim okresie minionego roku.

Rysunek 13. Świadczenia wypłacone przez Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych w latach 2018-2019

Źródło: dane FGŚP

Jako jedną z przyczyn zwiększenia zapotrzebowania na świadczenia wypłacane ze środków Funduszu należałoby wymienić coraz częściej występującą przesłankę niewypłacalności pracodawcy jaką jest otwarcie postępowania restrukturyzacyjnego, o którym mowa w art. 2 pkt 2-4 ustawy z dnia 15 maja 2015 r. – Prawo restrukturyzacyjne.

Dochodzenie zwrotu wypłaconych świadczeń

W stosunku do dłużników Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych prowadzi się szereg działań mających na celu odzyskanie wypłaconych świadczeń pracowniczych.

Ich prowadzenie wymaga dużego nakładu pracy i dużej dyscypliny. Główną tego przyczyną jest ukrywanie się dłużników bądź brak ich majątku. Do spraw należy często powracać i inicjować je ponownie, aby mieć aktualne dane na temat stanu majątkowego dłużników, a także aby zapobiec przedawnieniu należności.

Do najważniejszych działań z tego zakresu zaliczyć należy:

- ustalanie miejsca pobytu dłużników,
 - ustalanie majątku dłużników,
 - wzywanie dłużników do zapłaty,
 - dochodzenie wierzytelności w postępowaniach sądowych celem uzyskania tytułów wykonawczych (postępowania pracownicze, cywilne, gospodarcze, spadkowe),
 - uczestniczenie w postępowaniach upadłościowych jako wierzyciel,
 - uczestniczenie w radach wierzycieli,
 - dochodzenie wierzytelności w postępowaniach egzekucyjnych.
-

W wyniku prowadzonych działań windykacyjnych w 2019 roku na rachunek bankowy Funduszu wpłynęła ogółem kwota 822 849,08 zł, z tego:

➤ tytułem należności głównej	584 261,53 zł,
➤ tytułem odsetek ustawowych za opóźnienie	187 195,17 zł,
➤ tytułem kosztów zastępstwa procesowego i innych kosztów egzekucyjnych	51 392,38 zł.

Ponadto, tytułem kwot uzyskanych na podstawie art. 64 ust. 3 Prawa upadłościowego, tj. z tytułu niewykorzystanych środków zakładowego funduszu świadczeń socjalnych, uzyskano kwotę 1 200,00 zł.

Planowana wysokość zwrotów tytułem należności głównej to 400 000,00 zł, a tytułem odsetek ustawowych to kwota 20 000,00 zł. Uzyskane wyniki z tytułu odzyskanej należności głównej sprawiły, że plan na 2019 rok został wykonany na poziomie 146 %.

W minionym roku wpłynęło także 8 wniosków od dłużników o ustalenie nowych warunków spłaty należności. Po dokładnym ustaleniu sytuacji majątkowej wnioskodawców i zaopiniowaniu wniosków, były one przesłane do dysponenta Funduszu, którym jest Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. W wyniku złożonych wniosków podjęto decyzje o ustaleniu nowych warunków spłaty.

Z uwagi na to, że wiele wierzytelności jest nieściągalnych, istnieje konieczność kierowania do dysponenta Funduszu wniosków o umorzenie należności. Ma to duże znaczenie dla urealniania należności Funduszu. W 2019 roku skierowano w tej sprawie do dysponenta 21 wniosków. Wysokość uzyskanych umorzeń należności na dzień 31 XII 2019 r. wyniosła 1 639 368,28 zł.

Warunki do umorzenia nieściągalnych należności są bardzo rygorystyczne. Precyzuje je przepis art. 23 ustawy z dnia 13 lipca 2006 roku o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy oraz rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 19 października 2017 roku w sprawie dokumentów i informacji wymaganych do rozpatrzenia wniosku o określenie warunków zwrotu, odstąpienie od dochodzenia zwrotu lub umorzenie należności Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych.

Ponadto, zgodnie z przepisem art. 23 ust. 8a cyt. ustawy, należności dochodzone od 3 dłużników zaliczono w koszty Funduszu na łączną kwotę 973 668,38 zł.

12.8. WSPÓŁPRACA ZAGRANICZNA WOJEWÓDZKIEGO URZĘDU PRACY W OLSZTYNIE

12.8.1. WILEŃSKA TERYTORIALNA GIEŁDA PRACY

W 2019 roku Wojewódzki Urząd Pracy w Olsztynie kontynuował współpracę z Wileńskim Departamentem Obsługi Klientów Służby Zatrudnienia Ministerstwa Ochrony Społecznej i Pracy Republiki Litewskiej opartą na Porozumieniu o Współpracy z 1999 roku, a także na podpisywanych każdego roku Protokołach Wykonawczych. W 2019 roku zrealizowano dwa seminaria – w Olsztynie i w Wilnie. Przewodnią tematyką była *„Aktywizacja zawodowa osób starszych i niepełnosprawnych w związku ze zmieniającymi się uwarunkowaniami demograficznymi obu krajów”*. W ramach wizyt studyjnych obie delegacje miały okazję zapoznać się z działalnością lokalnych przedsiębiorstw: ERKO w Jonkowie oraz ALNEA w Stawigudzie.

12.8.2. KOMISJA DS. PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ POLSKO – ROSYJSKIEJ RADY DS. WSPÓŁPRACY REGIONÓW RP Z OBWODEM KALININGRADZKIM FR.

W posiedzeniu Komisji, które miało miejsce w Warszawie uczestniczyli kierownicy departamentów Ministerstwa Polityki Socjalnej Obwodu Kaliningradzkiego oraz pracownicy służb zatrudnienia i polityki społecznej Obwodu Kaliningradzkiego i Rzeczypospolitej Polskiej. Podczas spotkania wystąpiło wielu prelegentów oraz poruszane były m.in. kwestie zatrudniania cudzoziemców, opracowania systemów wsparcia rodzin z małymi dziećmi, umieszczania dzieci w rodzinach zastępczych i wsparcia tych rodzin.

12.9. PROJEKT *BUDOWA I WDRAŻANIE INNOWACYJNYCH NARZĘDZI OGRANICZAJĄCYCH ZJAWISKO PRACY NIEREJESTROWANEJ W INSTYTUCJACH WSPÓŁODPOWIEDZIALNYCH ZA MINIMALIZACJĘ ZJAWISKA "SZAREJ STREFY" NA RYNKU PRACY*

Projekt jest realizowany w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, Działanie 4.3 Współpraca ponadnarodowa. Liderem projektu jest Centrum Analiz Społeczno – Ekonomicznych z Warszawy. Partnerami w projekcie, obok WUP w Olsztynie, są: Instytut Pracy i Spraw Socjalnych, The Institute of Public Finance (Chorwacja), Krajowa Administracja Skarbowa, Maguire Policy Research Ltd (Wlk. Brytania), Ochotnicze Hufce Pracy - Komenda Główna, Stowarzyszenie Interwencji Prawnej, Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach.

Głównym celem projektu jest podniesienie poziomu wiedzy o konsekwencjach pracy nierejestrowanej w perspektywie życia, w tym wzrost świadomości pracowników i pracodawców oraz zmniejszenie prawdopodobieństwa podjęcia pracy w „szarej strefie” dzięki stworzeniu sieci współpracy z instytucjami polskimi i zagranicznymi, przy użyciu innowacyjnych rozwiązań. Całkowita wartość projektu, to 4 006 521,21 zł. Okres trwania projektu: 01.06.2018 – 30.11.2020 r.

12.10. KONWENT DYREKTORÓW WOJEWÓDZKICH URZĘDÓW PRACY

Celem działania Konwentu Dyrektorów Wojewódzkich Urzędów Pracy jest wypracowanie wspólnych rozwiązań w realizacji polityki zatrudnienia i łagodzenia bezrobocia, a także opiniowania stosownych aktów prawnych. Konwent stanowi także platformę wymiany doświadczeń. Działania te gwarantują spójność polityki rynku pracy i zapewniają wyrównywanie standardów w całej Polsce. W I półroczu 2018 r. funkcję

Celem działania Konwentu Dyrektorów Wojewódzkich Urzędów Pracy jest wypracowanie wspólnych rozwiązań w realizacji polityki zatrudnienia i łagodzenia bezrobocia, a także opiniowania stosownych aktów prawnych. Konwent stanowi także platformę wymiany doświadczeń. Działania te gwarantują spójność polityki rynku pracy i zapewniają wyrównywanie standardów w całej Polsce. Niejednokrotnie uczestnikami narad i posiedzeń Konwentu byli ministrowie, przedstawiciele władz województwa, samorządowcy oraz inni eksperci istotni z punktu widzenia omawianych spraw.

W ramach posiedzeń poruszono m.in. następujące kwestie:

1. Oczekiwane kierunki wydatkowania środków EFS w perspektywie finansowej 2021 – 2027 w opiniach WUP;
2. Wypracowanie metodologii i wdrożenie monitorowania efektywności zatrudnieniowej podstawowych form aktywizacji zawodowej bezrobotnych w okresie dłuższym niż 12 miesięcy od zakończenia działań urzędu pracy;
3. Wypracowanie propozycji zmian w funkcjonowaniu PSZ - ODNOWA urzędów pracy;
4. Procedura opiniowania przez WRRP wniosków o zasadności kształcenia w zawodach od 1 września 2019 r. – propozycje rozwiązań usprawniających prace Rady;
5. Gospodarowanie środkami Funduszu Pracy w latach 2019 – 2020.
6. Zwalczanie nadużyć finansowych – podsumowanie dotychczasowych działań i propozycje dalszej współpracy.

12.11. WSPÓŁPRACA Z WOJEWÓDZKĄ RADĄ RYNKU PRACY

W 2019 roku Wojewódzka Rada Rynku Pracy (WRRP) obradowała podczas trzech posiedzeń. Pięciokrotnie decyzje podejmowane były w trybie obiegowym. Ponadto, w dniach 28 – 29.11.2019 r. zorganizowano w Lidzbarku Warmińskim wyjazdowe posiedzenie i szkolenie dla członków Rady pod nazwą „*Rozwiązywanie konfliktów i negocjacje.*” W naradzie udział wzięła również kadra kierownicza Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Olsztynie oraz Dyrektorzy Powiatowych Urzędów Pracy Województwa Warmińsko – Mazurskiego. Spotkanie to było również możliwością bezpośrednich konsultacji, dyskusji i uzgodnień w/w partnerów w sprawach wspólnych działań na rzecz rynku pracy.

Wojewódzka Rada Rynku Pracy w Olsztynie, w zakresie powierzonych jej zadań współuczestniczyła w opracowywaniu dokumentów określających regionalną politykę rynku pracy.

W związku z tym, wyraziła pozytywną opinię w sprawie *Propozycji podziału środków Funduszu Pracy dla samorządów powiatowych województwa warmińsko – mazurskiego na finansowanie programów dotyczących promocji zatrudnienia i finansowanie innych fakultatywnych zadań na rok 2019*. Członkowie Rady pozytywnie zaopiniowali ponadto *Wydatkowanie środków Funduszu Pracy przez Wojewódzki Urząd Pracy w Olsztynie w roku 2018* oraz *Sprawozdanie z działalności Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Olsztynie za rok 2018*. Przedmiotem obrad członków Wojewódzkiej Rady Rynku Pracy w 2019 roku był również przyjęty jednogłośnie „*Wykaz zawodów, w których za przygotowanie zawodowe młodocianych pracowników zatrudnionych na podstawie umowy o pracę może być dokonywana refundacja kosztów wynagrodzeń i składek na ubezpieczenie społeczne poniesionych przez pracodawcę*”. Członkowie Rady pozytywnie zaopiniowali trybem obiegowym *Regionalny Plan Działań na Rzecz Zatrudnienia na rok 2019 w województwie warmińsko – mazurskim* oraz podjęli pozytywną uchwałę w sprawie zaopiniowania *Okresowego Sprawozdania z realizacji Regionalnego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia za 2018 rok w województwie warmińsko – mazurskim*. W sferze zainteresowań Rady były także zagadnienia dotyczące

Krajowego Funduszu Szkoleniowego. W tym celu członkowie Rady podjęli pozytywną *Uchwałę dotyczącą podziału środków KSF na rok 2020*.

W roku 2019 podjęto łącznie 120 uchwał w sprawie utworzenia 136 kierunków kształcenia w województwie warmińsko – mazurskim. Decyzje Rady podejmowane były w oparciu m.in. o wyniki Barometru zawodów, analizę lokalnego i wojewódzkiego rynku pracy w zakresie wnioskowanych zawodów, obejmujących takie elementy jak: liczbę bezrobotnych, płynność rynku pracy, liczbę wolnych miejsc pracy i aktywizacji zawodowej, liczbę funkcjonujących placówek oświatowych kształcących w zawodach oraz liczbę absolwentów tych szkół. Ponadto zgodnie z ustawą o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, od 2019 roku Wojewódzka Rada Rynku Pracy wydaje opinię o zasadności kształcenia w danym zawodzie zgodnie z potrzebami rynku pracy, po zapoznaniu się z prognozą zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego na krajowym i wojewódzkim rynku pracy, o której mowa w art. 46b ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe. Ww. prognoza stanowi syntetyczne ujęcie różnych źródeł opisujących tendencje na rynku pracy w kontekście strategii rozwoju państwa i regionów, jej celem jest dostarczenie przesłanek do kształtowania oferty szkolnictwa branżowego adekwatnie do potrzeb krajowego i wojewódzkiego rynku pracy.

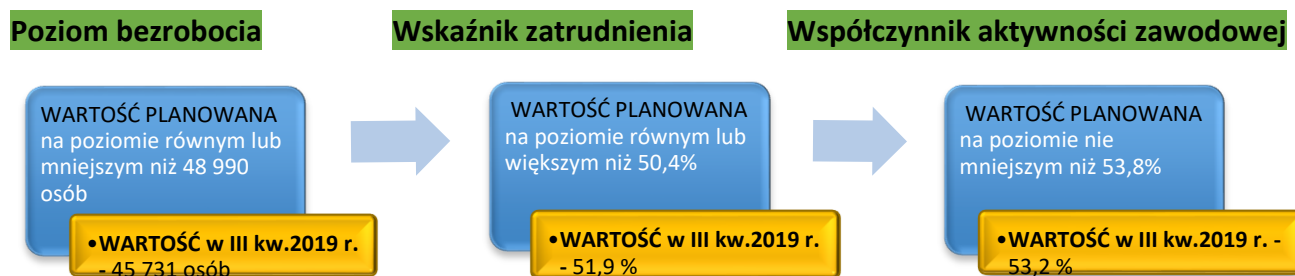
Przedmiotem obrad Rady były również zagadnienia dotyczące nowego okresu programowania w latach 2014 – 2020 w województwie warmińsko – mazurskim, a także stanu realizacji RPO i POWER. Wielokrotnie członkowie Wojewódzkiej Rady Rynku Pracy w Olsztynie uczestniczyli w przedsięwzięciach organizowanych przez Wojewódzki Urząd Pracy w Olsztynie, m.in. w konferencji pn. „*Wielokulturowość kapitałem przyszłości*”. Konferencja była inauguracją Warmińsko – Mazurskiego Tygodnia Kariery 2019 oraz Europejskich Dni Pracodawcy.

13. MONITORING REGIONALNEGO PLANU DZIAŁAŃ NA RZECZ ZATRUDNIENIA W WOJEWÓDZTWIE WARMIŃSKO-MAZURSKIM NA 2019 ROK

Regionalny Plan Działań na Rzecz Zatrudnienia w Województwie Warmińsko-Mazurskim na 2019 r. jest dokumentem o charakterze operacyjnym, służącym określaniu i koordynowaniu polityki rynku pracy i rozwoju zasobów ludzkich w regionie. Kierunki działań na 2019 rok sformułowano w oparciu o analizę sytuacji na regionalnym rynku pracy oraz obowiązujące w owym okresie uwarunkowania prawne i programowe. Kierunki zostały usystematyzowane w formie dwóch priorytetów: *zwiększenie adaptacyjności mieszkańców województwa, w tym przedsiębiorców w celu zwiększenia wskaźnika zatrudnienia na Warmii i Mazurach* oraz *dostosowanie działań publicznych służb zatrudnienia oraz innych instytucji realizujących politykę rynku pracy do zmian zachodzących w tym obszarze*. W ramach priorytetów określono pięć celów szczegółowych, wskazano również na przykładowe kierunki działań, których realizacja miała przyczynić się do ich osiągnięcia. Założono, również iż w wyniku realizacji działań zostaną osiągnięte następujące wskaźniki:

- liczba bezrobotnych na koniec 2019 roku kształtować się będzie na poziomie równym lub mniejszym niż 48 900 osób,
- wskaźnik zatrudnienia ukształtuje się na poziomie równym lub większym niż 50,4%,
- współczynnik aktywności zawodowej będzie nie mniejszy niż 53,8%.

Rysunek 14. Monitoring wskaźników określających cele polityki rynku pracy określonych w *Regionalnym Planie Działań na rzecz Zatrudnienia w Województwie Warmińsko - Mazurskim na 2019 rok*

Źródło: dane GUS. Opracowanie własne

W 2019 roku, według danych z końca grudnia, liczba bezrobotnych w województwie warmińsko-mazurskim wyniosła 45 731 osób. Wskazuje to na osiągnięcie pierwszego z zakładanych wskaźników, przyjętego w *Regionalnym Planie Działań na rzecz Zatrudnienia na 2019 rok*, zgodnie z którym liczba bezrobotnych nie miała przekroczyć 48 900 osób.

Zrealizowany został również drugi cel, w którym szacowano, iż wskaźnik zatrudnienia w regionie ukształtuje się na poziomie równym lub większym niż 50,4%. Jak wskazują dane na III kwartał 2019 r.¹⁹, wartość tego wskaźnika wynosi 51,9%, a więc mieści się w zakładanym przedziale.

Biorąc pod uwagę dane z III kw. 2019 r., nie udało się osiągnąć zakładanej wartości dla trzeciego z rozpatrywanych wskaźników – współczynnika aktywności zawodowej. Przewidywano, iż jego wartość dla Warmii i Mazur w 2019 r. ukształtuje się na poziomie nie mniejszym niż 53,8%, tymczasem wyniosła ona 53,2%, a więc była o 0,6 pkt proc. mniejsza niż zakładana. Z pełną oceną należy jednak poczekać do chwili ogłoszenia przez GUS wskaźników śródrocznych, co nastąpi zapewne w II kwartale 2020 roku.

Zgodnie z założeniami *Regionalnego Planu Działań na rzecz Zatrudnienia na 2019 rok* zjawiska i procesy zachodzące na regionalnym rynku pracy, podlegają ponadto monitorowaniu poprzez analizę wskaźników, których syntetyczne zestawienie stanowi poniższa tabela. Wykorzystywano w niej dane z ogólnodostępnych baz Głównego Urzędu Statystycznego i Urzędu Statystycznego w Olsztynie oraz ze sprawozdań o rynku pracy sporządzanych przez powiatowe urzędy pracy. Informacje dotyczą całego okresu realizacji RPDZ (dane roczne za 2019 r.). Wyjątek stanowią wskaźniki prezentujące aktywność ekonomiczną mieszkańców Warmii i Mazur, gdzie, ze względu na brak bardziej aktualnych, posłużono się danymi za trzeci kwartał 2019 r. Z tego samego powodu również efektywność zatrudnieniowa programów rynku pracy przedstawiona została w ujęciu za 2018 r.

¹⁹ Brak danych za IV kwartał 2019 r.

Tabela 14. Wskaźniki do monitoringu Regionalnego Planu Działań na rzecz Zatrudnienia w Województwie Warmińsko - Mazurskim na 2019 rok

Wyszczególnienie	Wartość wskaźnika
Stopa bezrobocia rejestrowanego	9,0%
Stopa bezrobocia wg BAEL	2,6
Napływ do bezrobocia	81 865
Odływ z bezrobocia	89 275
Liczba ofert pracy	53 012
Wskaźnik udziału niesubsydiowanych ofert pracy w ogólnej liczbie ofert	73,3%
Liczba osób bezrobotnych, które podjęły pracę	43 339
Liczba osób bezrobotnych, które odbyły staże zawodowe	4 451
Liczba osób bezrobotnych, podejmujących działalność gospodarczą przy wsparciu Funduszu Pracy i Europejskiego Funduszu Społecznego	1 357
Liczba miejsc pracy wspieranych Funduszem Pracy powstałych u regionalnych pracodawców*	1 609
Liczba osób, które odbyły przygotowanie zawodowe dorosłych	2
Pracujący	567 tys.
Udział wybranych grup bezrobotnych w strukturze regionalnego bezrobocia:	
– bezrobotni do 30 roku życia	26,9%
– bezrobotni powyżej 50 roku życia	28,6%
– długotrwale bezrobotni	49,1%
– bezrobotni niepełnosprawni	7,3%
– bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych	33,2%
– bezrobotni zamieszkali na wsi	52,6%
– kobiety	58,0%
Współczynnik aktywności zawodowej (III kw. 2019 r.)	53,2
– kobiet	45,1
– mieszkańców wsi	50,9
– osób w wieku 15-24 lata	32,8
– osób w wieku 25-34 lata	79,2
– osób w wieku 55 lat i więcej	26,0
Wskaźnik zatrudnienia (III kw. 2019 r.)	51,9
– kobiet	43,2
– mieszkańców wsi	49,6
– osób w wieku 15-24 lata	30,7
– osób w wieku 25-34 lata	76,4
– osób w wieku 55 lat i więcej	25,8

Wyszczególnienie	Wartość wskaźnika
Stopa bezrobocia (BAEL) (III kw. 2019 r.)	2,6
– kobiet	4,3
– mieszkańców wsi	2,2
– osób w wieku 15-24 lata	x
– osób w wieku 25-34 lata	3,5
– osób w wieku 55 lat i więcej	x
Udział kobiet wśród biernych zawodowo	60,5%
Wydatki z Funduszu Pracy na promocję zatrudnienia, łagodzenie skutków bezrobocia i aktywizację bezrobotnych	132 173,7 tys. zł
Wydatki z Europejskiego Funduszu Społecznego	82 380,3 tys. zł
Efektywność zatrudnieniowa (wg danych na 2018 r.)	82,31%

* w ramach refundacji kosztów wyposażenia i doposażenia stanowiska pracy

Analiza wskaźników monitoringu RPDZ 2019 wskazuje jednak zarówno na pozytywne, jak i negatywne zmiany na rynku pracy. Zmniejszeniu, w porównaniu do 2018 roku, uległa m.in. stopa bezrobocia wg BAEL (o 2,8 pkt proc), przy jednoczesnym spadku wartości tego wskaźnika we wszystkich monitorowanych grupach – tj. w populacji kobiet, mieszkańców wsi, osób w wieku 25,34 lat ²⁰.

W tym samym czasie zmniejszyła się także wartość stopy bezrobocia rejestrowanego (o 1,4 pkt proc.), liczba osób rejestrujących się w urzędach pracy (o 10,0%), a w przypadku niektórych grup bezrobotnych określanych w dokumencie jako priorytetowe, ich udziału procentowego w ogólnej liczbie osób zarejestrowanych w urzędach. Korzystne zmiany dotyczą długotrwale bezrobotnych oraz osób bez kwalifikacji zawodowych.

We wszystkich grupach monitorowanych na potrzeby RPDZ 2019, w okresie ostatniego roku, odnotowano wzrost wskaźnika zatrudnienia oraz współczynnika aktywności zawodowej, chociaż w przypadku ostatniego z wymienionych wskaźników obserwowaliśmy spadek jego wartości dla ogółu mieszkańców Warmii i Mazur.

W 2019 r. zmniejszyła się liczba osób bezrobotnych podejmujących pracę oraz skierowanych na staże i podejmujących działalność gospodarczą. Zmniejszeniu uległy także wydatki z Funduszu Pracy na promocję zatrudnienia, łagodzenie skutków bezrobocia i aktywizację bezrobotnych oraz wydatki z Europejskiego Funduszu Społecznego. W przypadku tych wskaźników należy jednak mieć na względzie malejącą liczbę osób zarejestrowanych w urzędach pracy.

Zmniejszyła się również liczba ofert zgłoszonych do urzędów pracy, przy jednoczesnym zachowaniu pozytywnego trendu rosnącego udziału procentowego ofert pracy niesubsydiowanej. Zwiększył się odsetek bezrobotnych do 30 i powyżej 50 roku życia bezrobotnych niepełnosprawnych, osób zamieszkałych na wsi i kobiet w ogólnej strukturze bezrobocia.

Szczegółowa analiza wskaźników przeprowadzona została w poszczególnych rozdziałach niniejszego dokumentu, natomiast analiza działań zrealizowanych w ramach wyznaczonych priorytetów będzie przedmiotem monitoringu *Regionalnego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia w Województwie Warmińsko-*

²⁰ W przypadku osób w wieku 15-24 lata oraz w wieku 55 lat i więcej określenie kierunku zmian jest niemożliwe ze względu na brak danych.

Mazurskim na 2019 r., który zostanie opracowany w I kwartale tego roku. Już teraz można jednak wskazać, iż niekorzystnym zjawiskiem jest utrzymujące się przestrzenne zróżnicowanie bezrobocia. W niektórych powiatach skala spadku stopy bezrobocia, jak również liczby bezrobotnych może być znacznie mniejsza niż przeciętnie w województwie czy kraju. Wynika z tego m.in. potrzeba dalszego wspierania mobilności pracowników.

Za pozytywne należy uznać zmniejszenie się procentowego udziału w ogólnym bezrobociu długotrwale bezrobotnych oraz osób bez kwalifikacji, jednak w przypadku pozostałych grup w szczególnej sytuacji miał miejsce wzrost udziału w strukturze regionalnego bezrobocia. Grupy te należy obejmować szczególnym i kompleksowym wsparciem ze względu na zagrożenie wykluczeniem społecznym.

W związku z powyższym, zaplanowane w RPDZ na 2020 rok, działania ukierunkowane są na wzrost zatrudnienia oraz zwiększenie aktywności społeczno-zawodowej osób z grup najbardziej oddalonych od rynku pracy. Ich celem jest:

- zwiększenie aktywności zawodowej osób pozostających bez zatrudnienia w ramach działań powiatowych urzędów pracy oraz projektów realizowanych w ramach RPO WIM oraz PO WER.
- zwiększanie mobilności mieszkańców regionu m.in. poprzez działania sieci EURES oraz wspieranie i promowanie kształcenia ustawicznego.

Ponadto w 2020 roku priorytetowe mają być działania na rzecz rozwoju przedsiębiorczości i tworzenia miejsc pracy dobrej jakości oraz wzrostu efektywności oraz poprawy sprawności działań instytucji rynku pracy.

PODSUMOWANIE

Sytuację na rynku pracy kształtuje wiele czynników, a wśród nich uwarunkowania gospodarcze oraz demografia. 2019 rok był kolejnym rokiem zachodzących zmian demograficznych związanych ze zmniejszaniem się liczby mieszkańców regionu oraz procesem starzenia się naszego społeczeństwa. W połowie roku 2019 r. ludność Warmii i Mazur wynosiła 1 426,0 tysięcy osób, o 5,3 tys. mniej niż miało to miejsce w czerwcu 2018 roku. Prognozy GUS wskazują, że zachodzące zmiany będą się pogłębiać, a społeczeństwo regionu będzie coraz starsze. Już teraz, porównując połowę roku 2019 r. do stanu z czerwca 2018 r. widzimy, iż liczba ludności w wieku poprodukcyjnym zwiększyła się o blisko 9 tys. osób, wobec spadku w grupie osób w wieku przedprodukcyjnym o 1,8 tys. osób i osób w wieku produkcyjnym o 12,4 tys. osób.

Zmiany w strukturze ludności Warmii i Mazur mają wpływ na szkolnictwo w regionie. Zmniejsza się liczba młodzieży uczącej się w szkołach. Spadek widoczny był prawie na wszystkich poziomach kształcenia, najbardziej zaś na poziomie szkół policealnych (w roku szkolnym 2018/2019 spadek o 7,7% wobec roku 2017/2018). Wyjątek stanowili uczniowie techników, których liczba wzrosła o 0,9%.

W 2019 r. utrzymały się korzystne tendencje na regionalnym rynku pracy przejawiające się m.in. wzrostem przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw. W 2019 r. na Warmii i Mazurach zatrudnionych było 149,4 tys. osób, o 1,9% więcej niż w 2018 r. (przed rokiem wzrost wynosił 1,4%). Dalszemu ograniczeniu uległo bezrobocie rejestrowane. W końcu 2019 r. w powiatowych urzędach pracy figurowało 45 731 bezrobotnych, zaś stopa bezrobocia rejestrowanego wynosiła 9,0%. Spadek wartości wskaźnika w okresie ostatnich 12 miesięcy odnotowano we wszystkich województwach, ale najwyższy miał miejsce na Warmii i Mazurach. Wartość stopy bezrobocia wg BAEL w regionie ukształtowała się na jednym z niższych poziomów w Polsce. W III kwartale 2019 r. wynosiła ona 2,6% wobec 3,1% w kraju. Także w przypadku tego wskaźnika największy spadek w okresie rocznym odnotowano na terenie naszego województwa.

Zmniejszenie poziomu bezrobocia w 2019 roku, widoczne jest we wszystkich powiatach. Największy spadek liczby zarejestrowanych odnotowano w Elblągu (spadek o 31,2%), zaś stopa bezrobocia najbardziej zmniejszyła się w powiecie węgorzewskim – o 2,6 pkt proc. O polepszającej się sytuacji na regionalnym rynku pracy świadczy również malejąca liczba osób rejestrujących się w urzędach pracy. w 2019 r. w województwie zarejestrowano 81 865 nowych bezrobotnych, tj. o 10,0% mniej niż w 2018 roku. Udział rejestrujących się po raz kolejny w liczbie osób nowo zarejestrowanych ogółem był niższy niż przed rokiem o 0,4 pkt proc. (85,2%).

Wśród zarejestrowanych bezrobotnych przeważają kobiety, które na koniec 2019 roku stanowiły 58,0% ogółu bezrobotnych. Pomimo systematycznie zmniejszającej się liczby kobiet (w okresie ostatnich dwunastu miesięcy odnotowano spadek o 13,6% tj. o 4 185 osób), ich odsetek w ogólnej liczbie bezrobotnych rośnie z 57,8% w 2018 r. do 58,0% w 2019 r. Co trzecia bezrobotna kobieta nie podejmuje zatrudnienia po urodzeniu dziecka. Na koniec 2019 r. w regionie było 8 490 takich kobiet, zaznaczyć jednak należy, iż w minionym roku przerwany został trend wzrostu udziału procentowego tej grupy w strukturze bezrobotnych. O trudnej sytuacji kobiet na regionalnym rynku pracy świadczy fakt, iż 86,6% kobiet zarejestrowanych na Warmii i Mazurach należy do grupy, określonej przez Ustawodawcę jako osoby w szczególnej sytuacji na rynku pracy. Kobiety stanowią również większość w grupie bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych (62,0%) i bez doświadczenia zawodowego (71,2%).

Problem bezrobocia w województwie warmińsko-mazurskim dotyka przede wszystkim mieszkańców wsi. W 2019 r. odsetek tych osób w ogólnej strukturze bezrobotnych w regionie wynosił 52,6%. Pomimo, że ich liczba w ostatnich latach systematycznie się zmniejsza (tylko w ostatnim roku odnotowaliśmy spadek o 13,0% do poziomu 24 033 osób), to udział procentowy tej grupy rośnie (w latach 2018/2019 wzrost o 0,6 pkt proc.).

Sytuacja bezrobotnych zaliczanych do grup znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy uległa poprawie. W porównaniu z 2018 r. we wszystkich grupach odnotowano spadek liczby zarejestrowanych bezrobotnych, największy wśród długotrwale bezrobotnych - o 19,5%; osób do 30. roku życia oraz powyżej 50. roku życia (po 13,4%) oraz bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko do 6. roku życia (o 12,9%). Tylko w jednej grupie - długotrwale bezrobotnych, w minionych dwunastu miesiącach zaobserwowano spadek udziału procentowego w ogólnej strukturze bezrobocia (o 3,3 pkt proc. do poziomu 49,1%). Odsetek bezrobotnych do 30. roku życia

(wynoszący na koniec 2019 r. 26,9%) oraz osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej (3,8%) był o 0,1 pkt proc. większy niż przed rokiem. Większy wzrost udziału procentowego odnotowano dla grup: niepełnosprawnych bezrobotnych (o 0,4 pkt proc. do wartości 7,3%), osób posiadających co najmniej jedno dziecko do 6. roku życia (o 0,3 pkt proc; 21,6%) oraz osób powyżej 50. roku życia (o 0,2 pkt proc.; 28,6%).

Niezmienna pozostaje struktura osób bezrobotnych. Na Warmii i Mazurach bezrobocie dotyka w dużej mierze ludzi młodych. W 2019 r. osoby w wieku 25 do 34 lata, tworzyły najliczniejszą grupę (27,1% ogółu bezrobotnych), a wraz z osobami w wieku 18-24 lata stanowiły 40,4% zarejestrowanych bezrobotnych (w grudniu 2018 r. było to 40,5%). Ponad 22% grupę bezrobotnych w naszym regionie tworzą osoby pomiędzy 35 a 44 rokiem życia, a więc o potencjalnie największych możliwościach zawodowych. Blisko co trzeci bezrobotny na Warmii i Mazurach legitymuje się wykształceniem gimnazjalnym lub podstawowym i niższym (32,5%), a 26,0% zasadniczym zawodowym. Biorąc pod uwagę czas pozostawania bez pracy, najliczniejszą grupę bezrobotnych w województwie stanowiły osoby, które bezskutecznie poszukiwały zatrudnienia dłużej niż rok – 15 611 osób. Stanowiły one 34,1% wszystkich bezrobotnych (na koniec 2018 r. było to 37,3%).

Pełna analiza sytuacji na regionalnym rynku pracy jest niemożliwa do przeprowadzenia bez obserwacji strony popytowej rynku. Na Warmii i Mazurach, w porównaniu do innych województw przybywa niewiele miejsc pracy, a często są to miejsca pracy o niskiej jakości, gdzie wynagrodzenie kształtuje się na poziomie zbliżonym do płacy minimalnej. W 2018 r. w regionie utworzono 16,8 tys. nowych miejsc pracy, w tym samym czasie zlikwidowanych zostało 11,2 tys. Stawia to nasze województwo na jednym z ostatnich miejsc w kraju, jeśli chodzi o bilans utworzonych miejsc pracy.

Na koniec grudnia 2019 r. na 1 ofertę pracy będącą w dyspozycji urzędów pracy w województwie przypadało 22 bezrobotnych (przed rokiem 20 osób). Liczba ofert pracy zgłoszonych w ciągu roku przez pracodawców była o 11,9% mniejsza w odniesieniu do 2018 roku, utrzymany został jednak pozytywny trend rosnącego odsetka ofert pracy niesubsydiowanej. Spośród 53 012 ofert pracy zgłoszonych w 2019 roku do urzędów pracy, propozycje zatrudnienia niesubsydiowanego stanowiły 73,3% (przed rokiem 69,9%).

Mimo zmniejszającej się liczby dostępnych ofert pracy, spadek strony podaźowej na rynku pracy w regionie, powoduje iż pracodawcy coraz częściej sygnalizują problemy ze znalezieniem odpowiednich pracowników. Braki kadrowe uzupełniane są często poprzez cudzoziemców. Ogółem w 2019 r. w województwie warmińsko-mazurskim wydano ponad 40,8 tys. zezwoleń na zatrudnienie pracowników z zagranicy, z czego 11 264 zezwoleń wydanych zostało przez Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego (49,1% więcej niż przed rokiem). Powiatowe urzędy pracy zarejestrowały 28 897 oświadczeń o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi (wzrost o 20,8%) oraz wydały 644 zezwolenia na prace sezonową (spadek o 5,8%).

W 2019 roku oprócz zmniejszającej się liczby ofert pracy zgłaszanych przez pracodawców zaobserwowano niepokojące sygnały pogorszenia się sytuacji na rynku pracy w postaci rosnącej liczby zgłoszeń zwolnień grupowych. Wzrost zaobserwowano zarówno w większej liczbie informacji o planowanych zwolnieniach (z 14 informacji w 2018 roku do 21 rok później), liczbie zakładów

zmuszonych do podjęcia takiej decyzji (z 11 do 16 w 2019 r.), a także w liczbie osób mających zostać objętych zwolnieniami (z 659 osób do 1 861). Ponad dwukrotny wzrost odnotowano również w liczbie zakładów, w których w 2019 r. doszło do zwolnień grupowych. Realizację wcześniejszych zapowiedzi potwierdziło 18 zakładów pracy, z których w sumie zwolnionych zostało 1 377 osób (pięciokrotnie więcej niż w 2018 r.).

Problemem warmińsko-mazurskiego rynku pracy w dalszym ciągu pozostaje niski poziom aktywności zawodowej mieszkańców regionu. Wspomnieć jednak trzeba, iż województwo warmińsko-mazurskie odnotowało największy wzrost wskaźnika zatrudnienia w Polsce. W trzecim kwartale 2019 r. wskaźnik zatrudnienia ukształtował się na poziomie 51,9%, wobec tego samego okresu 2018 r. jego wartość wzrosła o 1,3 pkt proc. W świetle Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności, współczynnik aktywności zawodowej w województwie warmińsko-mazurskim wyniósł 53,2% i w porównaniu do III kw. 2018 r. zmniejszył się o 0,3 pkt proc. Zwiększenie aktywności zawodowej stało się celem regionalnej polityki rynku pracy, a do jego realizacji przyczyniają się działania publicznych służb zatrudnienia oraz partnerów rynku pracy. Wymiernym efektem tych działań jest m.in. liczba zaktywizowanych osób. W 2019 roku Z udziałem środków Funduszu Pracy zaktywizowano 16 549 osób, z czego 8 788 bezrobotnych skierowanych zostało na różne formy zatrudnienia subsydiowanego, a 7 761 osób na inne formy aktywizacji zawodowej (staże, szkolenia, prace społecznie użyteczne).

Na realizację zadań związanych z programami na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej powiatowe urzędy pracy przeznaczyły kwotę 132 049,0 tys. zł. W odniesieniu do 2018 r. kwota ta była mniejsza o 33,4%, co było wynikiem zmniejszonego limitu przyznanego na 2019 r. (spadek o 17,2% tj. o 24 711,2 tys. zł) oraz mniejszej liczby bezrobotnych uczestniczących w działaniach aktywizacyjnych (spadek o 21,0%, tj. o 4 393 osoby).

Ponad dwukrotny wzrost wydatków samorządy powiatowe odnotowały jednak w przypadku środków Krajowego Funduszu Szkoleniowego. W 2019 r. na zadania realizowane w ramach KFS powiatowe urzędy pracy przeznaczyły 7 014,9 tys. zł (przed rokiem 3 551,6 tys. zł). Ze środków tych skorzystało 3 463 pracodawców i pracowników, o 67,3% więcej niż w 2018 r.

Poza środkami Funduszu Pracy działania na rzecz aktywizacji bezrobotnych finansowane były ze środków unijnych w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój oraz Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego. Od początku realizacji programów WUP w Olsztynie ogłosił 75 naborów wniosków (w tym 62 w ramach RPO WiM i 13 w ramach PO WER). Do dofinansowania wybrano i podpisano 424 umów (294 w RPO WiM i 130 w PO WER) o łącznej kwocie 703,8 mln zł (w RPO WiM - 502,4 mln, w PO WER - 201,4 mln zł). Wsparciem objęto 31 962 osoby w ramach RPO WiM oraz 22 449 osób w ramach działań w PO WER.

Reasumując, można wskazać, iż na regionalnym rynku pracy w dalszym ciągu kształtują się pozytywne tendencje wpływające na zmniejszanie się liczby bezrobotnych, spadek stopy bezrobocia zarówno rejestrowanego jak i liczonego według metodologii BAEL, jednak w 2019 r. zauważalne były sygnały świadczące o pogarszającej się sytuacji. Kontynuacja podjętych już działań, a także

podejmowanie nowych inicjatyw i przedsięwzięć realizowanych na płaszczyźnie dialogu społecznego z wykorzystaniem środków Funduszy Pracy i Funduszy Europejskich będzie sprzyjało osiągnięciu celu, jakim jest zwiększenie aktywności zawodowej mieszkańców Warmii i Mazur.

Liczba bezrobotnych w województwie warmińsko-mazurskim

Powiatowy Urząd Pracy	LICZBA BEZROBOTNYCH - OGÓŁEM			WZROST / SPADEK		WZROST /	
	XII - 2018	XI - 2019	XII - 2019	4 : 2	4:3	4 - 2	4-3
1	2	3	4	6	7	9	10
BARTOSZYCE	3849	3229	3 326	-13,6	3,0	-523	97
BRANIEWO	2863	2511	2 551	-10,9	1,6	-312	40
DZIAŁDOWO	3665	3097	3 201	-12,7	3,4	-464	104
ELBLĄG - Grodzki	3358	2247	2 311	-31,2	2,8	-1 047	64
ELBLĄG - Ziemski	3183	2492	2 587	-18,7	3,8	-596	95
EŁK	4012	3379	3 503	-12,7	3,7	-509	124
GIŻYCKO	1577	1490	1 565	-0,8	5,0	-12	75
GOŁDAP	940	776	842	-10,4	8,5	-98	66
IŁAWA	1699	1502	1 541	-9,3	2,6	-158	39
KĘTRZYN	3471	3226	3 375	-2,8	4,6	-96	149
LIDZBARK WARM.	1970	1651	1 709	-13,2	3,5	-261	58
MRAĞOWO	1973	1714	1 757	-10,9	2,5	-216	43
NIDZICA	879	713	720	-18,1	1,0	-159	7
NOWE M. LUB.	1295	1224	1 243	-4,0	1,6	-52	19
OLECKO	1572	1225	1 273	-19,0	3,9	-299	48
OLSZTYN - Grodzki	3087	2366	2 403	-22,2	1,6	-684	37
OLSZTYN - Ziemski	4230	3346	3 424	-19,1	2,3	-806	78
OSTRÓDA	4155	3417	3 568	-14,1	4,4	-587	151
PISZ	2019	1797	1 853	-8,2	3,1	-166	56
SZCZYTNO	2116	1901	1 954	-7,7	2,8	-162	53
WĘGORZEWO	1228	942	1 025	-16,5	8,8	-203	83
OGÓŁEM:	53 141	44 245	45 731	-13,9	3,4	-7 410	1 486

Źródło: sprawozdanie MRPiPS-01 o rynku pracy. Obliczenia własne

Stopa bezrobocia w województwie warmińsko-mazurskim (stan na koniec miesiąca)

Powiat	grudzień	listopad	grudzień	wzrost/spadek	wzrost/spadek
	2018	2019	2019	4 - 2	4 - 3
1	2	3	4	5	7
PODREGION ELBLĄSKI	10,8	9,0	9,2	-1,6	0,2
Braniewski	21,2	18,9	19,2	-2,0	0,3
Działdowski	15,4	13,2	13,6	-1,8	0,4
Elbląski	16,1	12,9	13,4	-2,7	0,5
Iławski	4,9	4,3	4,4	-0,5	0,1
Nowomiejski	8,0	7,5	7,6	-0,4	0,1
Ostródzki	11,4	9,4	9,8	-1,6	0,4
m. Elbląg	8,2	5,6	5,7	-2,5	0,1
PODREGION EŁCKI	12,2	10,4	10,9	-1,3	0,5
Ełcki	12,8	10,9	11,2	-1,6	0,3
Giżycki	9,0	8,5	8,9	-0,1	0,4
Olecki	12,0	9,5	9,8	-2,2	0,3
Piski	13,3	11,8	12,2	-1,1	0,4
Gołdapski	10,6	8,8	9,5	-1,1	0,7
Węgorzewski	17,7	14,1	15,1	-2,6	1,0
PODREGION OLSZTYŃSKI	9,2	7,9	8,1	-1,1	0,2
Bartoszycki	19,2	16,5	16,9	-2,3	0,4
Kętrzyński	18,3	17,0	17,7	-0,6	0,7
Lidzbarski	14,6	12,4	12,8	-1,8	0,4
Mrągowski	11,1	9,7	9,9	-1,2	0,2
Nidzicki	8,5	6,9	7,0	-1,5	0,1
Olsztyński	10,7	8,6	8,8	-1,9	0,2
Szczycieński	9,4	8,5	8,7	-0,7	0,2
m. Olsztyn	3,5	2,6	2,7	-0,8	0,1
WOJEWÓDZTWO	10,4	8,7	9,0	-1,4	0,3
POLSKA	5,8	5,1	5,2	-0,6	0,1

Źródło: GUS. Obliczenia własne

Wybrane kategorie bezrobotnych w województwie warmińsko-mazurskim – stan na 31 grudnia 2019 roku

Powiat	Bezrobotni ogółem	w tym:													
		kobiety	udział 3:2 (w %)	młodzież do 25 lat	udział 5:2 (w %)	osoby do 30 roku życia	udział 7:2 (w %)	mieszkańcy wsi	udział 9:2 (w %)	z prawem do zasiłku	udział 11:2 (w %)	długotrwale bezrobotni	udział 13:2 (w %)	posiadający co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia	udział 15:2 (w %)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Bartoszycki	3 326	1 841	55,4	440	13,2	893	26,8	1 924	57,8	613	18,4	1 907	57,3	783	23,5
Braniewski	2 551	1 495	58,6	358	14,0	696	27,3	1 637	64,2	403	15,8	1 565	61,3	387	15,2
Działdowski	3 201	2 080	65,0	449	14,0	886	27,7	1 937	60,5	629	19,7	1 848	57,7	505	15,8
m. Elbląg	2 311	1 307	56,6	248	10,7	534	23,1	0	0,0	351	15,2	1 006	43,5	399	17,3
Elbląski	2 587	1 558	60,2	343	13,3	721	27,9	1 814	70,1	441	17,0	1 478	57,1	554	21,4
Ełcki	3 503	1 941	55,4	452	12,9	947	27,0	1 572	44,9	839	24,0	1 523	43,5	585	16,7
Giżycki	1 565	908	58,0	212	13,5	422	27,0	792	50,6	295	18,8	583	37,3	283	18,1
Gołdapski	842	494	58,7	100	11,9	212	25,2	543	64,5	150	17,8	470	55,8	212	25,2
Iławski	1 541	960	62,3	289	18,8	545	35,4	715	46,4	344	22,3	486	31,5	355	23,0
Kętrzyński	3 375	1 793	53,1	363	10,8	804	23,8	1900	56,3	608	18,0	1 930	57,2	664	19,7
Lidzbarski	1 709	1 047	61,3	223	13,0	479	28,0	799	46,8	330	19,3	942	55,1	437	25,6
Mrągowski	1 757	873	49,7	210	12,0	400	22,8	905	51,5	430	24,5	665	37,8	303	17,2
Nidzicki	720	434	60,3	93	12,9	198	27,5	469	65,1	138	19,2	292	40,6	216	30,0
Nowomiejski	1 243	810	65,2	235	18,9	433	34,8	949	76,3	215	17,3	553	44,5	413	33,2
Olecki	1 273	735	57,7	142	11,2	306	24,0	826	64,9	194	15,2	728	57,2	329	25,8
m. Olsztyn	2 403	1 277	53,1	206	8,6	541	22,5	0	0,0	391	16,3	984	40,9	561	23,3
Olsztyński	3 424	1 971	57,6	486	14,2	930	27,2	2 351	68,7	721	21,1	1 613	47,1	951	27,8
Ostródzki	3 568	2176	61,0	510	14,3	1 026	28,8	2 168	60,8	809	22,7	1 740	48,8	981	27,5
Piski	1 853	1 125	60,7	247	13,3	501	27,0	886	47,8	478	25,8	829	44,7	386	20,8
Szczycieński	1 954	1 149	58,8	337	17,2	615	31,5	1 216	62,2	423	21,6	793	40,6	444	22,7
Węgorzewski	1 025	535	52,2	127	12,4	235	22,9	630	61,5	216	21,1	504	49,2	116	11,3
Województw	45 731	26 509	58,0	6070	13,3	12 324	26,9	24 033	52,6	9 018	19,7	22 439	49,1	9 864	21,6

Źródło: sprawozdanie MRPiPS-01 o rynku pracy. Obliczenia własne

Zmiany w strukturze bezrobotnych w województwie warmińsko-mazurskim – stan na koniec miesiąca

Wyszczególnienie	LISTOPAD 2019	GRUDZIEŃ 2018	GRUDZIEŃ 2019	zmiany 4 -3	zmiany 4-2	zmiany w % 4:3	zmiany w % 4:2
1	2	3	4	5	6	7	8
Bezrobotni ogółem	44 245	53 141	45 731	-7 410	1 486	-13,9	3,4
Kobiety	26 090	30 694	26 509	-4 185	419	-13,6	1,6
% do ogółu bezrobotnych	59	57,8	58,0	0,2	-1	x	x
Bezrobotni do 25 roku życia	6 056	6 951	6 070	-881	14	-12,7	0,2
% do ogółu bezrobotnych	13,7	13,1	13,3	0,2	-0,4	x	x
Bezrobotni do 30 roku życia	12 198	14 224	12 324	-1 900	126	-13,4	1,0
% do ogółu bezrobotnych	27,6	26,8	26,9	0,1	-0,7	x	x
Długotrwale bezrobotni	21 905	27 869	22 439	-5 430	534	-19,5	2,4
% do ogółu bezrobotnych	49,5	52,4	49,1	-3,3	-0,4	x	x
Mieszkańcy wsi	23 210	27 610	24 033	-3 577	823	-13,0	3,5
% do ogółu bezrobotnych	52,5	52,0	52,6	0,6	0,1	x	x
Bezrobotni z prawem do zasiłku	8 386	10 120	9 018	-1 102	632	-10,9	7,5
% do ogółu bezrobotnych	19,0	19,0	19,7	0,7	0,7	x	x
Bezrobotni powyżej 50 roku życia	12 387	15 089	13 062	-2 027	675	-13,4	5,4
% do ogółu bezrobotnych	28,0	28,4	28,6	0,2	0,6	x	x
Bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych	14 803	17 779	15 175	-2 604	372	-14,6	2,5
% do ogółu bezrobotnych	33,5	33,5	33,2	-0,3	-0,3	x	x
Niepełnosprawni	3 246	3 660	3 345	-315	99	-8,6	3,0
% do ogółu bezrobotnych	7,3	6,9	7,3	0,4	0,0	x	x

Źródło: sprawozdanie MRPIPS-01 o rynku pracy. Obliczenia własne

Bezrobotni rejestrujący się w powiatowych urzędach pracy w ciągu 2019 roku

Powiat	Bezrobotni zarejestrowani w ciągu roku		z tego:															
			po raz pierwszy		po raz kolejny		w tym:											
	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	po pracach interwencyjnych		po robotach publicznych		po stażu		po odbyciu przygotowania zawodowego		po szkoleniu		po pracach społecznie użytecznych	
							ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety
Bartoszycki	4 727	2 195	554	278	4 173	1 917	33	22	48	7	110	97	0	0	58	12	128	104
Braniewski	3 090	1 545	394	208	2 696	1 337	13	6	20	6	208	138	0	0	37	5	71	45
Działdowski	4 314	2 180	564	314	3 750	1 866	3	2	7	4	362	259	0	0	133	20	24	20
m. Elbląg	5 631	2 702	875	442	4 756	2 260	3	0	6	2	229	168	0	0	66	11	39	26
Elbląski	3 959	1 979	509	248	3 450	1 731	6	3	19	12	296	217	0	0	71	8	68	45
Łcki	5 962	2 790	856	411	5 106	2 379	15	3	54	19	340	240	0	0	49	4	36	21
Giżycki	3 097	1 577	512	269	2 585	1 308	21	7	13	5	95	75	0	0	31	8	19	11
Gołdapski	1 553	768	170	84	1 383	684	2	1	6	0	77	55	0	0	11	1	59	41
Ławski	4 405	2 247	802	416	3 603	1 831	2	1	1	0	46	32	0	0	241	68	64	39
Kętrzyński	4 760	2 193	557	280	4 203	1 913	10	3	146	48	89	77	0	0	98	8	340	169
Lidzbarski	2 992	1 374	359	180	2 633	1 194	10	2	17	2	164	119	0	0	84	19	46	34
Mrągowski	3 432	1 577	505	299	2 927	1 278	5	3	0	0	135	89	0	0	70	18	89	17
Nidzicki	1 727	861	283	150	1 444	711	1	0	0	0	96	76	0	0	23	2	35	25
Nowomiejski	2 310	1 176	368	184	1 942	992	0	0	0	0	113	84	0	0	66	17	59	35
Olecki	2 297	1 069	279	150	2 018	919	6	3	20	13	148	116	0	0	23	2	43	20
m. Olsztyn	6 015	2 954	1 378	720	4 637	2 234	1	1	3	2	282	233	0	0	94	16	68	42
Olsztyński	6 367	3 058	1 132	619	5 235	2 439	2	0	62	16	349	269	0	0	117	14	39	20
Ostródzki	6 070	3 095	872	464	5 198	2 631	5	2	19	1	371	276	0	0	135	8	110	73
Piski	3 397	1 746	421	218	2 976	1 528	10	7	61	32	150	106	0	0	41	1	68	26
Szczycieński	4 016	2 012	521	285	3 495	1 727	6	3	7	1	158	132	0	0	56	15	68	39
Węgorzewski	1 744	833	198	96	1 546	737	10	3	29	7	111	88	0	0	9	1	27	16
Województwo	81 865	39 931	12 109	6 315	69 756	33 616	164	72	538	177	3 929	2 946	0	0	1 513	258	1 500	868

Źródło: sprawozdanie MRPIPS-01 o rynku pracy. Obliczenia własne

Bilans bezrobotnych w 2019 roku (styczeń – grudzień)

POWIAT	NAPŁYW		ODPŁYW		PODJĘCIA PRACY														Szkolenia	Prace społecznie użyteczne	Staż	Niepotwierdzenia gotowości do podjęcia pracy	Przygotowanie zawodowe dorosłych						
	w tym:																												
	Ogółem		Kobiety		Ogółem		Kobiety		w tym: sezonowej:		Ogółem		Kobiety		Praca subsydiowana														
															Praca niesubsydiowana									Praca subsydiowana					
															Prace interwencyjne		Roboty publiczne							Dotacje					
Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety	Bezrobotnym	Pracodawcom																
Bartoszycki	4 727	2 195	5 250	2 428	2 249	1 046	1 569	763	0	0	680	283	295	157	66	14	76	118	61	223	136	921	0						
Braniewski	3 090	1 545	3 402	1 654	1 620	805	1 179	610	0	0	441	195	276	125	16	3	46	73	37	83	195	669	0						
Działdowski	4 314	2 180	4 778	2 544	2 641	1 362	2 191	1 139	144	88	450	223	127	81	72	54	85	65	119	33	456	799	0						
m. Elbląg	5 631	2 702	6 678	3 292	2 616	1 350	2 066	1 119	0	0	550	231	113	64	11	5	72	277	69	63	322	1 531	0						
Elbląski	3 959	1 979	4 555	2 353	1 996	1 048	1 574	858	0	0	422	190	104	55	54	23	52	147	73	78	346	840	0						
Ełcki	5 962	2 790	6 471	3 095	3 393	1 632	2 689	1 341	0	0	704	291	213	109	103	29	58	142	51	31	465	985	0						
Giżycki	3 097	1 577	3 109	1 598	1 535	807	1 182	659	0	0	353	148	195	91	21	12	29	48	31	29	117	655	0						
Gołdapski	1 553	768	1 651	822	808	396	647	316	625	311	161	80	68	42	12	4	21	21	8	62	90	324	0						
Iławski	4 405	2 247	4 563	2 322	2 409	1 271	1 996	1 050	0	0	413	221	111	94	6	1	117	124	237	94	56	1 033	0						
Kętrzyński	4 760	2 193	4 856	2 170	2 483	1 192	1 849	913	0	0	634	279	245	126	179	63	72	59	98	331	95	1 016	0						
Lidzbarski	2 992	1 374	3 253	1 537	1 598	736	1 168	575	501	262	430	161	198	91	74	11	33	59	84	49	159	607	0						
Mragowski	3 432	1 577	3 648	1 671	1 807	876	1 578	783	0	0	229	93	75	34	0	0	49	76	71	106	144	511	0						
Nidzicki	1 727	861	1 886	978	1 000	540	880	488	0	0	120	52	60	33	0	0	23	25	23	39	90	398	0						
Nowomiejski	2 310	1 176	2 362	1 232	1 232	645	1 025	571	0	0	207	74	55	21	33	16	38	69	66	71	131	427	2						
Olecki	2 297	1 069	2 596	1 247	1 152	573	885	445	225	126	267	128	103	53	64	39	55	0	23	44	188	532	0						
m. Olsztyn	6 015	2 954	6 699	3 305	3 256	1 743	2 851	1 563	0	0	405	180	74	38	11	4	148	48	93	140	258	1 592	0						
Olsztyński	6 367	3 058	7 173	3 573	3 453	1 840	2 913	1 628	0	0	540	212	122	73	116	35	163	34	118	51	407	1 606	0						
Ostródzki	6 070	3 095	6 657	3 449	3 355	1 723	2 840	1 512	0	0	515	211	156	81	52	8	114	84	82	145	374	1 355	0						
Piski	3 397	1 746	3 563	1 858	1 855	1 022	1 267	710	907	523	588	312	212	120	117	72	48	59	41	79	166	648	0						
Szczygieński	4 016	2 012	4 178	2 036	1 977	964	1 533	754	11	5	444	210	254	159	46	9	50	59	56	79	134	827	0						
Węgorzewski	1 744	833	1 947	952	904	456	669	337	53	25	235	119	143	83	52	18	8	22	9	28	122	355	0						
Województwo	81 865	39 931	89 275	44 116	43 339	22 027	34 551	18 134	2 466	1 340	8 788	3 893	3 199	1 730	1 105	420	1 357	1 609	1 450	1 858	4 451	17 631	2						

Źródło: sprawozdanie MRPiPS-01 o rynku pracy. Obliczenia własne

Oferty pracy zgłoszone do powiatowych urzędów pracy w latach 2018-2019

Powiat	2018					2019					Zmiana w %		
	Oferty pracy	w tym:				Oferty pracy	w tym:				7 : 2	8 : 3	9 : 4
		susydio- wanej	niesubsy- diowanej	3 : 2 (w%)	4 : 2 (w%)		susydio- wanej	niesubsy- diowanej	8 : 7 (w%)	9 : 7 (w%)			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Bartoszycki	1 630	1 127	503	69,1	30,9	1 213	887	326	73,1	26,9	-25,6	-21,3	-35,2
Braniewski	1 620	917	703	56,6	43,4	1 255	705	550	56,2	43,8	-22,5	-23,1	-21,8
Działdowski	2 282	960	1 322	42,1	57,9	2 763	784	1 979	28,4	71,6	21,1	-18,3	49,7
m. Elbląg	4 944	1 437	3 507	29,1	70,9	4 406	1 139	3 267	25,9	74,1	-10,9	-20,7	-6,8
Elbląski	1 390	816	574	58,7	41,3	1 302	664	638	51,0	49,0	-6,3	-18,6	11,1
Ełcki	4 477	1 382	3 095	30,9	69,1	3 986	1 203	2 783	30,2	69,8	-11,0	-13,0	-10,1
Giżycki	1 594	630	964	39,5	60,5	1 307	439	868	33,6	66,4	-18,0	-30,3	-10,0
Gołdapski	1 105	467	638	42,3	57,7	690	291	399	42,2	57,8	-37,6	-37,7	-37,5
Iławski	3 858	610	3 248	15,8	84,2	3 971	544	3 427	13,7	86,3	2,9	-10,8	5,5
Kętrzyński	1 946	1 122	824	57,7	42,3	1 509	1 054	455	69,8	30,2	-22,5	-6,1	-44,8
Lidzbarski	1 674	763	911	45,6	54,4	1 651	612	1 039	37,1	62,9	-1,4	-19,8	14,1
Mrągowski	2 413	524	1 889	21,7	78,3	2 540	428	2 112	16,9	83,1	5,3	-18,3	11,8
Nidzicki	999	357	642	35,7	64,3	1 040	244	796	23,5	76,5	4,1	-31,7	24,0
Nowomiejski	4 502	632	3 870	14,0	86,0	4 060	510	3 550	12,6	87,4	-9,8	-19,3	-8,3
Olecki	2 279	665	1 614	29,2	70,8	2 115	511	1 604	24,2	75,8	-7,2	-23,2	-0,6
m. Olsztyn	8 204	1 016	7 188	12,4	87,6	6 826	656	6 170	9,6	90,4	-16,8	-35,4	-14,2
Olsztyński	4 276	1 081	3 195	25,3	74,7	3 473	810	2 663	23,3	76,7	-18,8	-25,1	-16,7
Ostródzki	6 108	1 148	4 960	18,8	81,2	5 434	966	4 468	17,8	82,2	-11,0	-15,9	-9,9
Piski	2 132	1 124	1 008	52,7	47,3	1 413	646	767	45,7	54,3	-33,7	-42,5	-23,9
Szczycieński	2 116	897	1 219	42,4	57,6	1 570	671	899	42,7	57,3	-25,8	-25,2	-26,3
Węgorzewski	591	432	159	73,1	26,9	488	372	116	76,2	23,8	-17,4	-13,9	-27,0
Województwo	60 140	18 107	42 033	30,1	69,9	53 012	14 136	38 876	26,7	73,3	-11,9	-21,9	-7,5

Źródło: sprawozdanie MRPiPS-01 o rynku pracy. Obliczenia własne

Kwoty środków FP w 2019 roku na realizację programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej oraz innych zadań fakultatywnych (tys. zł)

Powiat	Przyznane kwoty środków FP (podział wg algorytmu) w 2019 roku					Dodatkowe środki FP pozyskane w 2019 roku				Zmiany (zmniejszenia/zwiększenia/przesunięcia) w 2019 roku					Ogółem w 2019 roku samorządy powiatowe dysponowały kwotami środków FP (algorytm + dodatkowe środki + zmiany)				
	na programy na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej				na inne zadania fakultatywne	na programy na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków			na inne zadania fakultatywne	na programy na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej				na inne zadania fakultatywne	na programy na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej				na inne zadania fakultatywne
	łącznie	w tym:				łącznie	w tym:			łącznie	w tym:				łącznie	w tym:			
		Ogółem kwoty środków FP (algorytmiczne)	z czego:	KFS			Ogółem kwoty środków FP (w ramach naboru MRPIPS)	KFS			Ogółem kwoty środków FP (algorytmiczne + w ramach naboru MRPIPS) - przesunięcia między powiatami	z czego:	KFS			Ogółem kwoty środków FP (algorytmiczne + w ramach naboru MRPIPS)	z czego:	KFS	
			na EFS									na EFS					na EFS		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
Bartoszyce	8 713,5	8 514,5	6 040,9	199,0	724,7	1 400,0	1 400,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	10 113,5	9 914,5	6 040,9	199,0	724,7
Braniewo	6 549,3	6 395,3	4 537,4	154,0	544,3	260,0	200,0	60,0	0,0	-30,0	0,0	0,0	-30,0	0,0	6 779,3	6 595,3	4 537,4	184,0	544,3
Działdowo	8 242,5	8 037,5	5 702,4	205,0	683,9	770,0	740,0	30,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	9 012,5	8 777,5	5 702,4	235,0	683,9
Elbląg (z m. Elbląg)	14 794,1	13 980,1	9 918,4	814,0	1 189,8	685,7	635,7	50,0	20,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	15 479,8	14 615,8	9 918,4	864,0	1 210,7
Ełk	8 938,3	8 594,3	6 097,4	344,0	731,4	267,0	237,0	30,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	9 205,3	8 831,3	6 097,4	374,0	731,4
Giżycko	3 917,4	3 640,4	2 582,8	277,0	309,7	280,0	200,0	80,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	4 197,4	3 840,4	2 582,8	357,0	309,7
Gołdap	2 358,9	2 252,9	1 598,3	106,0	191,7	243,5	223,5	20,0	24,6	-11,2	0,0	0,0	-11,2	0,0	2 591,2	2 476,4	1 598,3	114,8	216,3
Iława	3 701,9	3 356,9	2 381,7	345,0	285,6	2 431,7	2 131,7	300,0	33,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	6 133,6	5 488,6	2 381,7	645,0	319,5
Kętrzyn	7 463,7	7 239,7	5 136,4	224,0	616,1	231,5	200,0	31,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	7 695,2	7 439,7	5 136,4	255,5	616,1
Lidzbark Warmiński	5 030,6	4 854,6	3 444,2	176,0	413,0	306,6	246,6	60,0	9,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	5 337,2	5 101,2	3 444,2	236,0	422,8
Mragowo	4 136,1	3 898,1	2 765,5	238,0	331,7	260,0	200,0	60,0	50,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	4 396,1	4 098,1	2 765,5	298,0	382,2
Nidzica	2 182,6	2 067,6	1 466,9	115,0	175,9	310,0	200,0	110,0	56,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	2 492,6	2 267,6	1 466,9	225,0	232,1
Nowe Miasto Lub.	3 379,2	3 225,2	2 288,0	154,0	274,4	260,0	240,0	20,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	3 639,2	3 465,2	2 288,0	174,0	274,4
Olecko	4 218,8	4 069,8	2 887,5	149,0	346,3	600,0	600,0	0,0	14,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	4 818,8	4 669,8	2 887,5	149,0	360,6
Olsztyn (miasto)	8 688,2	7 558,2	5 362,3	1 130,0	643,3	50,0	0,0	50,0	0,0	30,6	0,0	0,0	30,6	0,0	8 768,8	7 558,2	5 362,3	1 210,6	643,3
Olsztyn (powiat)	10 343,0	9 793,0	6 947,8	550,0	833,4	250,0	200,0	50,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	10 593,0	9 993,0	6 947,8	600,0	833,4
Ostróda	9 234,9	8 826,9	6 262,5	408,0	751,2	705,8	705,8	0,0	20,9	-195,4	-195,4	0,0	0,0	0,0	9 745,3	9 337,3	6 262,5	408,0	772,1
Pisz	5 069,9	4 862,9	3 450,2	207,0	413,9	450,0	450,0	0,0	66,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	5 519,9	5 312,9	3 450,2	207,0	480,6
Szczytno	4 946,8	4 690,8	3 328,0	256,0	399,1	270,0	200,0	70,0	79,1	0,0	0,0	175,9	0,0	0,0	5 216,8	4 890,8	3 503,9	326,0	478,2
Węgorzewo	3 031,7	2 946,7	2 090,2	85,0	251,3	230,5	220,5	10,0	0,0	-10,0	0,0	-175,9	-10,0	0,0	3 252,2	3 167,2	1 914,3	85,0	251,3
Województwo	124 941,4	118 805,4	84 288,8	6 136,0	10 110,7	10 262,3	9 230,8	1 031,5	376,9	-216,0	-195,4	0,0	-20,6	0,0	134 987,7	127 840,8	84 288,8	7 146,9	10 487,6

Źródło: opracowanie własne na podstawie decyzji finansowych ministra właściwego ds. pracy

Dodatkowe kwoty środków FP przyznane w 2019 roku dla samorządów powiatowych na realizację programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej – ramach naborów ogłoszonych przez MRPiPS (tys. zł)

Powiat	Programy rynku pracy na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej						Ogółem
	program aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych powracających z zagranicy	program aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych zamieszkujących na wsi	program aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych będących dłużnikami alimentacyjnymi	program aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych w Agencji Rozwoju i Modernizacji Rolnictwa	programy aktywizacji zawodowej bezrobotnych w regionach wysokiego bezrobocia	program specjalny	
1	2	3	4	5	7	8	9
Bartoszyce	0,0	400,0	0,0	0,0	1 000,0	0,0	1 400,0
Braniewo	0,0	100,0	0,0	0,0	100,0	0,0	200,0
Działdowo	0,0	240,0	0,0	0,0	500,0	0,0	740,0
Elbląg (z miastem Elbląg)	0,0	280,0	324,3	31,4	0,0	0,0	635,7
Ełk	0,0	0,0	0,0	0,0	237,0	0,0	237,0
Giżycko	0,0	200,0	0,0	0,0	0,0	0,0	200,0
Gołdap	0,0	200,0	0,0	23,5	0,0	0,0	223,5
Iława	600,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1 531,7	2 131,7
Kętrzyn	0,0	0,0	0,0	0,0	200,0	0,0	200,0
Lidzbark Warmiński	0,0	0,0	197,0	0,0	49,6	0,0	246,6
Mrągowo	0,0	200,0	0,0	0,0	0,0	0,0	200,0
Nidzica	0,0	200,0	0,0	0,0	0,0	0,0	200,0
Nowe Miasto Lubawskie	0,0	200,0	0,0	40,0	0,0	0,0	240,0
Olecko	0,0	200,0	0,0	0,0	400,0	0,0	600,0
Olsztyn (miasto)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Olsztyn (powiat)	0,0	200,0	0,0	0,0	0,0	0,0	200,0
Ostróda	0,0	200,0	478,8	27,0	0,0	0,0	705,8
Pisz	0,0	0,0	0,0	0,0	450,0	0,0	450,0
Szczytno	0,0	200,0	0,0	0,0	0,0	0,0	200,0
Węgorzewo	0,0	106,2	0,0	24,3	90,0	0,0	220,5
Województwo	600,0	2 926,2	1 000,1	146,2	3 026,6	1 531,7	9 230,8

Źródło: opracowanie własne na podstawie decyzji finansowych ministra właściwego ds. pracy

Kwoty środków FP (algorytmiczne) dla samorządów powiatowych na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej, w tym na finansowanie projektów realizowanych w ramach EFS (bez Krajowego Funduszu Szkoleniowego i art. 150f) w latach 2018-2019 (tys. zł)

Powiat	Programy na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej												Zmiana do 2018 roku (tys. zł)		Zmiana do 2018 roku (%)	
	2018						2019						Ogółem	w tym na finansowanie projektów realizowanych w ramach EFS	Ogółem	w tym na finansowanie projektów realizowanych w ramach EFS
	Ogółem	w tym na finansowanie projektów realizowanych w ramach EFS					Ogółem	w tym na finansowanie projektów realizowanych w ramach EFS								
		łącznie EFS (RPO + POWER)	RPO		POWER			łącznie EFS (RPO + POWER)	RPO		POWER					
			EFS	krajowy wkład publiczny	EFS	krajowy wkład publiczny			EFS	krajowy wkład publiczny	EFS	krajowy wkład publiczny				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
Bartoszyce	9 970,8	6 427,8	3 573,9	630,7	2 042,9	180,3	8 514,5	6 040,9	3 157,4	557,2	1 960,6	365,7	-1 456,3	-386,9	-14,6%	-6,0%
Braniewo	7 184,0	4 631,2	2 575,0	454,4	1 471,9	129,9	6 395,3	4 537,4	2 371,5	418,5	1 472,7	274,7	-788,7	-93,8	-11,0%	-2,0%
Działdowo	8 961,2	5 776,9	3 212,0	566,8	1 836,1	162,0	8 037,5	5 702,4	2 980,4	526,0	1 850,8	345,2	-923,7	-74,5	-10,3%	-1,3%
Elbląg (z m. Elbląg)	17 243,2	11 116,1	6 180,6	1 090,7	3 533,0	311,8	13 980,1	9 918,4	5 184,0	914,8	3 219,2	600,4	-3 263,1	-1 197,7	-18,9%	-10,8%
Elk	10 195,7	6 572,7	3 654,4	644,9	2 089,0	184,4	8 594,3	6 097,4	3 186,9	562,4	1 979,0	369,1	-1 601,4	-475,3	-15,7%	-7,2%
Giżycko	4 672,9	3 012,4	1 674,9	295,6	957,4	84,5	3 640,4	2 582,8	1 349,9	238,2	838,3	156,4	-1 032,5	-429,6	-22,1%	-14,3%
Gołdap	3 034,2	1 956,1	1 087,6	191,9	621,7	54,9	2 252,9	1 598,3	835,4	147,4	518,7	96,8	-781,3	-357,8	-25,7%	-18,3%
Iława	4 005,8	2 582,2	1 435,7	253,4	820,7	72,4	3 356,9	2 381,7	1 244,8	219,7	773,0	144,2	-648,9	-200,5	-16,2%	-7,8%
Kętrzyn	8 963,9	5 778,7	3 213,0	567,0	1 836,6	162,1	7 239,7	5 136,4	2 684,6	473,8	1 667,1	310,9	-1 724,2	-642,3	-19,2%	-11,1%
Lidzbark Warmiński	5 771,5	3 720,6	2 068,7	365,1	1 182,5	104,3	4 854,6	3 444,2	1 800,1	317,7	1 117,9	208,5	-916,9	-276,4	-15,9%	-7,4%
Mragowo	5 168,5	3 331,9	1 852,5	326,9	1 059,0	93,5	3 898,1	2 765,5	1 445,4	255,1	897,6	167,4	-1 270,4	-566,4	-24,6%	-17,0%
Nidzica	2 402,6	1 548,9	861,2	152,0	492,3	43,4	2 067,6	1 466,9	766,7	135,3	476,1	88,8	-335,0	-82,0	-13,9%	-5,3%
Nowe Miasto Lub.	3 791,3	2 444,0	1 358,9	239,8	776,8	68,5	3 225,2	2 288,0	1 195,9	211,0	742,6	138,5	-566,1	-156,0	-14,9%	-6,4%
Olecko	4 822,0	3 108,5	1 728,3	305,0	988,0	87,2	4 069,8	2 887,5	1 509,2	266,3	937,2	174,8	-752,2	-221,0	-15,6%	-7,1%
Olsztyn (miasto)	9 206,4	5 934,9	3 299,8	582,3	1 886,3	166,5	7 558,2	5 362,3	2 802,7	494,6	1 740,4	324,6	-1 648,2	-572,6	-17,9%	-9,6%
Olsztyn (powiat)	11 483,3	7 402,8	4 116,0	726,3	2 352,8	207,7	9 793,0	6 947,8	3 631,4	640,8	2 255,0	420,6	-1 690,3	-455,0	-14,7%	-6,1%
Ostróda	10 464,1	6 745,7	3 750,6	661,9	2 144,0	189,2	8 826,9	6 262,5	3 273,2	577,6	2 032,6	379,1	-1 637,2	-483,2	-15,6%	-7,2%
Pisz	6 672,6	4 301,7	2 391,7	422,1	1 367,2	120,7	4 862,9	3 450,2	1 803,3	318,2	1 119,8	208,9	-1 809,7	-851,5	-27,1%	-19,8%
Szczytno	5 992,6	3 863,1	2 147,9	379,0	1 227,8	108,4	4 690,8	3 503,9	1 832,9	323,5	1 135,7	211,8	-1 301,8	-359,2	-21,7%	-9,3%
Węgorzewo	3 510,0	2 262,6	1 258,0	222,0	719,1	63,5	2 946,7	1 914,3	999,0	176,3	622,8	116,2	-563,3	-348,3	-16,0%	-15,4%
Województwo	143 516,6	92 518,8	51 440,7	9 077,8	29 405,1	2 595,2	118 805,4	84 288,8	44 054,7	7 774,4	27 357,1	5 102,6	-24 711,2	-8 230,0	-17,2%	-8,9%

Źródło: opracowanie własne na podstawie decyzji finansowych ministra właściwego ds. pracy

Kwoty środków FP dla samorządów powiatowych na realizację programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia aktywizacji zawodowej (bez Krajowego Funduszu Szkoleniowego i art. 150f) w latach 2018-2019 (tys. zł)

Powiat	Programy na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej						Zmiana do 2018 roku (tys.zł)			Zmiana do 2018 roku (%)		
	2018			2019			wg algorytmu	dodatkowe pozyskane środki FP + zmiany	ogółem	wg algorytmu	dodatkowe pozyskane środki FP + zmiany	ogółem
	wg algorytmu	dodatkowe pozyskane środki FP + zmiany	ogółem	wg algorytmu	dodatkowe pozyskane środki FP + zmiany	ogółem						
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Bartoszyce	9 970,8	1 682,7	11 653,5	8 514,5	1 400,0	9 914,5	-1 456,3	-282,7	-1 739,0	-14,6%	-16,8%	-14,9%
Braniewo	7 184,0	775,9	7 959,9	6 395,3	200,0	6 595,3	-788,7	-575,9	-1 364,6	-11,0%	-74,2%	-17,1%
Działdowo	8 961,2	862,0	9 823,2	8 037,5	740,0	8 777,5	-923,7	-122,0	-1 045,7	-10,3%	-14,2%	-10,6%
Elbląg (z m. Elbląg)	17 243,2	853,1	18 096,3	13 980,1	635,7	14 615,8	-3 263,1	-217,4	-3 480,5	-18,9%	-25,5%	-19,2%
Elk	10 195,7	637,3	10 833,0	8 594,3	237,0	8 831,3	-1 601,4	-400,3	-2 001,7	-15,7%	-62,8%	-18,5%
Giżycko	4 672,9	1 024,6	5 697,5	3 640,4	200,0	3 840,4	-1 032,5	-824,6	-1 857,1	-22,1%	-80,5%	-32,6%
Gołdap	3 034,2	775,0	3 809,2	2 252,9	223,5	2 476,4	-781,3	-551,5	-1 332,8	-25,7%	-71,2%	-35,0%
Iława	4 005,8	3 412,0	7 417,8	3 356,9	2 131,7	5 488,6	-648,9	-1 280,3	-1 929,2	-16,2%	-37,5%	-26,0%
Kętrzyn	8 963,9	974,0	9 937,9	7 239,7	200,0	7 439,7	-1 724,2	-774,0	-2 498,2	-19,2%	-79,5%	-25,1%
Lidzbark Warmiński	5 771,5	447,5	6 219,0	4 854,6	246,6	5 101,2	-916,9	-200,9	-1 117,8	-15,9%	-44,9%	-18,0%
Mrągowo	5 168,5	920,0	6 088,5	3 898,1	200,0	4 098,1	-1 270,4	-720,0	-1 990,4	-24,6%	-78,3%	-32,7%
Nidzica	2 402,6	858,1	3 260,7	2 067,6	200,0	2 267,6	-335,0	-658,1	-993,1	-13,9%	-76,7%	-30,5%
Nowe Miasto Lubawskie	3 791,3	3 261,2	7 052,5	3 225,2	240,0	3 465,2	-566,1	-3 021,2	-3 587,3	-14,9%	-92,6%	-50,9%
Olecko	4 822,0	989,1	5 811,1	4 069,8	600,0	4 669,8	-752,2	-389,1	-1 141,3	-15,6%	-39,3%	-19,6%
Olsztyn (miasto)	9 206,4	500,0	9 706,4	7 558,2	0,0	7 558,2	-1 648,2	-500,0	-2 148,2	-17,9%	-100,0%	-22,1%
Olsztyn (powiat)	11 483,3	400,0	11 883,3	9 793,0	200,0	9 993,0	-1 690,3	-200,0	-1 890,3	-14,7%	-50,0%	-15,9%
Ostróda	10 464,1	848,0	11 312,1	8 826,9	510,4	9 337,3	-1 637,2	-337,6	-1 974,8	-15,6%	-39,8%	-17,5%
Pisz	6 672,6	2 608,2	9 280,8	4 862,9	450,0	5 312,9	-1 809,7	-2 158,2	-3 967,9	-27,1%	-82,7%	-42,8%
Szczytno	5 992,6	878,2	6 870,8	4 690,8	200,0	4 890,8	-1 301,8	-678,2	-1 980,0	-21,7%	-77,2%	-28,8%
Węgorzewo	3 510,0	201,7	3 711,7	2 946,7	220,5	3 167,2	-563,3	18,8	-544,5	-16,0%	9,3%	-14,7%
Województwo	143 516,6	22 908,6	166 425,2	118 805,4	9 035,4	127 840,8	-24 711,2	-13 873,2	-38 584,4	-17,2%	-60,6%	-23,2%

Źródło: opracowanie własne na podstawie decyzji finansowych ministra właściwego ds. pracy

Kwoty środków FP dla samorządów powiatowych na finansowanie innych zadań fakultatywnych w latach 2018-2019 (tys. zł)

Powiat	Inne zadania fakultatywne						Zmiana do 2018 roku (tys. zł)			Zmiana do 2018 roku (%)		
	2018			2019			wg algorytmu	dodatkowe pozyskane środki FP + zmiany	ogółem	wg algorytmu	dodatkowe pozyskane środki FP + zmiany	ogółem
	wg algorytmu	dodatkowe pozyskane środki FP + zmiany	ogółem	wg algorytmu	dodatkowe pozyskane środki FP + zmiany	ogółem						
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Bartoszyce	673,1	17,9	691,0	724,7	0,0	724,7	51,6	-17,9	33,7	7,7%	-100,0%	4,9%
Braniewo	484,9	0,0	484,9	544,3	0,0	544,3	59,4	0,0	59,4	12,2%	-	12,2%
Działdowo	605,0	0,0	605,0	683,9	0,0	683,9	78,9	0,0	78,9	13,0%	-	13,0%
Elbląg (z m. Elbląg)	1 163,2	20,0	1 183,2	1 189,8	20,9	1 210,7	26,6	0,9	27,5	2,3%	4,5%	2,3%
Ełk	688,1	0,0	688,1	731,4	0,0	731,4	43,3	0,0	43,3	6,3%	-	6,3%
Giżycko	315,5	0,0	315,5	309,7	0,0	309,7	-5,8	0,0	-5,8	-1,8%	-	-1,8%
Goldap	204,9	135,0	339,9	191,7	24,6	216,3	-13,2	-110,4	-123,6	-6,4%	-81,8%	-36,4%
Iława	270,4	25,0	295,4	285,6	33,9	319,5	15,2	8,9	24,1	5,6%	35,6%	8,2%
Kętrzyn	604,9	0,0	604,9	616,1	0,0	616,1	11,2	0,0	11,2	1,9%	-	1,9%
Lidzbark Warmiński	389,6	9,8	399,4	413,0	9,8	422,8	23,4	0,0	23,4	6,0%	0,0%	5,9%
Mrągowo	349,0	163,0	512,0	331,7	50,5	382,2	-17,3	-112,5	-129,8	-5,0%	-69,0%	-25,4%
Nidzica	162,2	9,0	171,2	175,9	56,2	232,1	13,7	47,2	60,9	8,4%	524,4%	35,6%
Nowe Miasto Lubawskie	256,0	0,0	256,0	274,4	0,0	274,4	18,4	0,0	18,4	7,2%	-	7,2%
Olecko	325,4	49,0	374,4	346,3	14,3	360,6	20,9	-34,7	-13,8	6,4%	-70,8%	-3,7%
Olsztyn (miasto)	621,5	0,0	621,5	643,3	0,0	643,3	21,8	0,0	21,8	3,5%	-	3,5%
Olsztyn (powiat)	775,3	0,0	775,3	833,4	0,0	833,4	58,1	0,0	58,1	7,5%	-	7,5%
Ostróda	706,2	20,0	726,2	751,2	20,9	772,1	45,0	0,9	45,9	6,4%	4,5%	6,3%
Pisz	450,4	120,0	570,4	413,9	66,7	480,6	-36,5	-53,3	-89,8	-8,1%	-44,4%	-15,7%
Szczytno	404,6	51,0	455,6	399,1	79,1	478,2	-5,5	28,1	22,6	-1,4%	55,1%	5,0%
Węgorzewo	236,9	0,0	236,9	251,3	0,0	251,3	14,4	0,0	14,4	6,1%	-	6,1%
Województwo	9 687,1	619,7	10 306,8	10 110,7	376,9	10 487,6	423,6	-242,8	180,8	4,4%	-39,2%	1,8%

Źródło: opracowanie własne na podstawie decyzji finansowych ministra właściwego ds. pracy

Wykorzystanie kwot środków FP ogółem przez powiatowe urzędy pracy na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej w latach 2018-2019 (tys. zł)

Powiat	Programy na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej																				
	Przyznane środki FP algorytm + dodatkowo pozyskane + zmiany ¹							Poniesione wydatki FP ²							Wykorzystanie środków FP (%)						
	na koniec 31.12.2018				na koniec 31.12.2019			na koniec 31.12.2018				na koniec 31.12.2019			na koniec 31.12.2018				na koniec 31.12.2019		
	Ogółem	w tym na finansowanie			Ogółem	w tym na finansowanie		Ogółem	w tym na finansowanie			Ogółem	w tym na finansowanie		Ogółem	w tym na finansowanie			Ogółem	w tym na finansowanie	
		EFS	KFS	Art. 150f Ustawy		EFS	KFS		EFS	KFS	Art. 150f Ustawy		EFS	KFS		EFS	KFS	Art. 150f Ustawy		EFS	KFS
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
Bartoszyce	14 065,1	6 427,8	121,1	2 290,5	10 113,5	6 040,9	199,0	13 916,4	6 368,4	121,1	2 214,6	10 090,3	6 017,9	199,0	98,9%	99,1%	100,0%	96,7%	99,8%	99,6%	100,0%
Braniewo	9 083,4	4 631,2	86,0	1 037,5	6 779,3	4 537,4	184,0	8 787,4	4 481,2	85,8	997,4	6 565,0	4 381,2	183,8	96,7%	96,8%	99,8%	96,1%	96,8%	96,6%	99,9%
Działdowo	12 871,6	5 776,9	109,0	2 939,4	9 012,5	5 702,4	235,0	12 682,6	5 724,9	109,0	2 879,5	8 963,5	5 674,4	234,7	98,5%	99,1%	100,0%	98,0%	99,5%	99,5%	99,9%
Elbląg (z m. Elbląg)	22 203,9	11 116,1	417,0	3 690,6	15 479,8	9 918,4	864,0	21 826,3	11 024,4	414,8	3 579,2	15 423,1	9 874,3	863,2	98,3%	99,2%	99,5%	97,0%	99,6%	99,6%	99,9%
Elk	14 156,2	6 572,7	188,5	3 134,7	9 205,3	6 097,4	374,0	13 053,7	6 122,1	178,9	2 941,2	8 714,2	5 898,8	372,2	92,2%	93,1%	94,9%	93,8%	94,7%	96,7%	99,5%
Giżycko	7 115,8	3 012,4	151,8	1 266,5	4 197,4	2 582,8	357,0	6 973,5	2 990,7	151,7	1 258,8	3 980,4	2 461,0	341,0	98,0%	99,3%	99,9%	99,4%	94,8%	95,3%	95,5%
Gołdap	4 916,8	1 956,1	62,0	1 045,6	2 591,2	1 598,3	114,8	4 886,5	1 943,4	62,0	1 028,7	2 566,4	1 575,1	114,2	99,4%	99,4%	100,0%	98,4%	99,0%	98,5%	99,5%
Iława	10 530,1	2 582,2	201,1	2 911,2	6 133,6	2 381,7	645,0	10 518,4	2 575,0	201,1	2 906,7	6 121,9	2 381,0	644,4	99,9%	99,7%	100,0%	99,8%	99,8%	100,0%	99,9%
Kętrzyn	11 356,3	5 778,7	119,0	1 299,4	7 695,2	5 136,4	255,5	10 690,2	5 258,6	118,9	1 286,5	7 092,3	4 700,9	231,4	94,1%	91,0%	99,9%	99,0%	92,2%	91,5%	90,6%
Lidzbark Warmiński	7 635,4	3 720,6	94,0	1 322,4	5 337,2	3 444,2	236,0	7 410,3	3 687,3	94,0	1 267,7	5 186,2	3 393,5	234,6	97,1%	99,1%	100,0%	95,9%	97,2%	98,5%	99,4%
Mrągowo	7 023,0	3 331,9	124,8	809,7	4 396,1	2 765,5	298,0	6 169,4	3 015,3	124,8	798,8	4 333,4	2 716,5	296,4	87,8%	90,5%	100,0%	98,7%	98,6%	98,2%	99,5%
Nidzica	3 870,2	1 548,9	69,0	540,5	2 492,6	1 466,9	225,0	3 746,4	1 538,0	63,4	533,0	2 422,5	1 416,5	224,8	96,8%	99,3%	91,9%	98,6%	97,2%	96,6%	99,9%
Nowe Miasto Lub.	9 057,4	2 444,0	85,0	1 919,9	3 639,2	2 288,0	174,0	8 901,2	2 402,5	84,9	1 837,9	3 605,5	2 274,7	173,8	98,3%	98,3%	99,9%	95,7%	99,1%	99,4%	99,9%
Olecko	6 860,1	3 108,5	98,1	950,9	4 818,8	2 887,5	149,0	6 692,6	2 948,9	98,1	946,4	4 556,9	2 644,1	149,0	97,6%	94,9%	100,0%	99,5%	94,6%	91,6%	100,0%
Olsztyn (miasto)	11 810,5	5 934,9	793,1	1 311,0	8 768,8	5 362,3	1 210,6	11 714,1	5 911,3	788,8	1 293,1	8 708,8	5 320,2	1 198,3	99,2%	99,6%	99,5%	98,6%	99,3%	99,2%	99,0%
Olsztyn (powiat)	13 700,5	7 402,8	332,2	1 485,0	10 593,0	6 947,8	600,0	13 105,5	6 956,9	331,0	1 470,9	10 536,6	6 922,8	595,5	95,7%	94,0%	99,6%	99,1%	99,5%	99,6%	99,3%
Ostróda	13 685,5	6 745,7	190,0	2 183,4	9 745,3	6 262,5	408,0	12 834,2	6 170,4	181,3	2 136,1	9 547,6	6 173,1	343,1	93,8%	91,5%	95,4%	97,8%	98,0%	98,6%	84,1%
Pisz	10 490,3	4 301,7	115,2	1 094,3	5 519,9	3 450,2	207,0	10 267,6	4 291,2	108,6	1 090,1	5 517,4	3 450,1	204,5	97,9%	99,8%	94,3%	99,6%	100,0%	100,0%	98,8%
Szczytno	9 648,5	3 863,1	185,3	2 592,4	5 216,8	3 503,9	326,0	9 614,6	3 861,7	185,3	2 562,8	5 252,7	3 363,9	326,0	99,6%	100,0%	100,0%	98,9%	100,7%	96,0%	100,0%
Węgorzewo	4 769,9	2 262,6	51,2	1 007,0	3 252,2	1 914,3	85,0	4 525,0	2 109,1	48,1	998,3	2 864,3	1 740,3	85,0	94,9%	93,2%	93,9%	99,1%	88,1%	90,9%	100,0%
Województwo	204 850,5	92 518,8	3 593,4	34 831,9	134 987,7	84 288,8	7 146,9	198 315,9	89 381,3	3 551,6	34 027,7	132 049,0	82 380,3	7 014,9	96,8%	96,6%	98,8%	97,7%	97,8%	97,7%	98,2%

Źródło: opracowanie własne na podstawie decyzji finansowych ministra właściwego ds. pracy¹ oraz sprawozdania MRPiPS-02